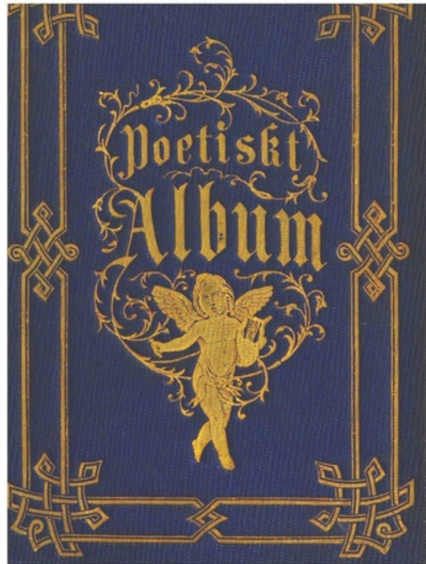

POETISKT ALBUM.

VALD SAMLING

AF

SVENSK LYRIK.

---------------- GÖTEBORG. D. F. BONNIERS FÖRLAG.

Göteborg. Tryckt hos D. F. Bonnier. 1857.

Förord till den elektroniska utgåvan

REdaktören, Johan August Berg, skriver i förordet: *"Vid en lustvatidring öfver den svenska poesiens rika blomsterfält är urvalet ej lätt, men af det myckna sköna, som erbjuder sig, hafva vi uttagit det, som synts oss skönast."*

Boken, som tillhör British Library, har scannats av Google Books. Den anpassades och OCR-tolkades för Projekt Runeberg i april 2015 av Bert H.

Förord.

Det urval af den Svenska Sången, som här öfverlemnas åt allmänheten, börjar med fosterbröderna i vänskap och skaldskap, Creutz och Gyllenborg. De hafva utöfvat ett märkbart inflytande på den fosterländska skaldekonstens utveckling; "det var detta tvillingpar, hvars snillestrålar dagade mellanrymden från Dalins afton till Kellgrens morgon."

Vid en lustvandring öfver den svenska poesiens rika blomsterfält är urvalet ej lätt, men af det myckna sköna, som

erbjuder sig, hafva vi uttagit det, som synts oss skönast; en tillbörlig noggrannhet emot den litterära eganderätten har dock utstakat vissa gränsor, hvilka ej bort öfverskridas. Då vi föreställt oss, att den vitterhetsälskande allmänheten önskade se här upptagna äfven de sånger, hvilka, ehuru allmänt kända, likväl alltid återläsas med nöje, hafva vi intagit dem i samlingen, så vidt det kunnat vara förenligt med dess syftemål och omfång.

Samlingen är ordnad efter skaldernas födelseår. I den mån det inskränkta utrymmet tillåtit, hafva korta biografiska underrättelser om författarne blifvit intagna. För de möjligen förekommande fel och brister utbedja vi oss våra läsares välvilliga öfverseende.

J. A. B.

*

GUSTAF FILIP CREUTZ.

Född i Finland 1729. Minister vid spanska och franska hofven, derefter riksråd och kansli-president 1783. Död d. 30 Okt. 1785. -- Hans sånger bebåda vårens inträde på den svenska parnassen. Ty ehuru ännu fransk rimfrost låg qvar här och der i hans diktverld, bevittna de blomsterfriska taflorna och den makt, hvarmed han behandlar språket och versifikationen, att den första islossningen i svenska vitterheten är inne. -- År 1761 sjöng han sin “Atis och Camilla,“ en elegisk dikt, som andas den innerligaste känsla och den yppigaste fantasi. Hans dikter utkommo först i de samlingar, som utgåfvos af vittra snillen, hvilka samlats omkring “herdinnan i Norden,“ Hedvig Eleonora Nordenflycht (Våra Försök. 1--3 del. och Vitterhets-Arbeten. 1--2 del. Sthm. 1759--1762) och derefter i *Vitterhets-Arbeten af Creutz och Gyllenborg*. Sthm. 1795, 1812.

*

DAPHNE.

Uti den ålder Daphne träder, Då nöjet öfverhanden tar, Då hopp och ungdom sinnet gläder, Då menlösheten än är qvar, Och intet fåfänghetens väder Dess späda hjerta uppblåst har.

Den täckhet som i snaror lindar, Som alltid mer än skönhet klär, Hon i sitt hela väsen bär; Hon vet ej af att hon förblindar, Fast hon naturens prydnad är.

#

Når en gån g Ogat henne finner, Kan det ej lemna henne mer;

Dess åsyn en fövirring ger,

Och när hon ur din syn försvinner, Du henne i ditt hjerta ser.

Om något sällt år jorden åmnadt, Så bör så mycket skönt och godt* At sällhet vara öfverlämnadt.

Ack, Daphne, du ej vet din lott,

De nya sinnen som du fått,

Dig än med ljufva känslor narra; Än har ej hjertat lärt att darra,

Det längtar och det njuter blott.

Naturens fägring för dig strålar, Du allt med nöjets synglas ser;

De taflor bildnings-kraften målar, Du en fördubblad skönhet ger;

Allt på din minsta vilja vaktar,

Allt ler och allt förnyar sig,

Du en förtjusad verld betraktar,

Och tror hon blott är gjord för dig. De nöjen dagen åt dig skänker,

Du utan ånger, utan strid,

Och utan ledsnad kännes vid;

Om natten i en stilla frid,

Du dig i sömnens armar sänker, Der nöjet dig till mötes är; .

Det släpper löst förnuftets tömmar, Och skapar under lek och drömmar Den sällhet, som din själ begär.

Ditt intåg skall i verlden göras, Der under yppighet och pragt,

En lycklig oskuld skall förstöraaOch tvingas under vanans magt Du som ett siradt offer föres Midt i en yr och tanklös hop;

Ditt häpna öra ständigt röres Af afunds och förundrans rop;

Der väntas det man kallar nöje,

Der nyttjas utan ljuflighet,

Och under buller, tvång och löje, Man glömmer dygd och menskligheet; Man söker och man söks af dårar, Med vänskap och med vårdslöshet; Man tanklöst andras rykten sårar, Med qvickhet och behaglighet,

Och med förnuft och barnslighet Man väljer och man straxt förkastar; Man bort med tidens hvirfvel hastar, Och att man lefver man ej vet.

Man får ej råd af hjertat taga,

Ej styrka af sin ömhet draga; Förvirrad och i nöjen snärd,

Man hinner ej att sig beklaga;

Man blir förströdd, man blir förtärd, Och endast i den konsten lärd Att fly sig sjelf och sig bedraga,

Att kunna lysa och behaga,

Att bli förlorad och få verld.

Allt detta Daphne hastigt skådar; En prägtig yta snart bedrar,

Dess unga hjerta henne bådar,

Att hon förlitet smakat har;

Hon sig åt alla nöjen delar,

Nu tror hon lifvet böljar först;

Hon söker släcka hjertats törst,

Men känner dock att något felar;

Det ljufva hoppet, själens vän,Som alltid smickrar, alltid retar,

Bedrar och lindrar Daphne än,

Hon ständigt efter sällhet letar,

Men får dess skugga blott igen.

De lugna nöjen som hon njutit,

Som likt. en stilla källa flutit Med glädjen in i hennes själ,

Ha deras rena ådra slutit,

Hon känner blott ett konstladt väl; Fast lyckan henne öfverhopar,

Dess hjertas tystnad dock ej vins;

Det är förtryckt och hemligt ropar:

Mån ingen annan sällhet fins?

Men snart den häpna Daphne saknar De förra känslor som hon haft:

I alla sinnen redan vaknar En obekant och ljuflig kraft;

Ibland i glädje hjertat simmar,

Men straxt en suck från bröstet går; Nu nöjet fram ur ögat strimmar,

Nu åter trillar ner en tår;

Hon sig i ständig tystnad sänker,

En enslig känsla böijar rå,

Hon finner vällust när hon tänker,

Men vet ej hvad hon tänker på.

En hemlig oro henne säger,

Att hon ej nyttjar hvad hon fått,

Hon ser att hon ett hjerta äger,

Men vet ej hvartill det är godt.

Alexis syns och Daphne finner,

Att det för honom skapadt är;

Hon suckar och Alexis brinner,%

Men hennes suck i tvång försvinner, Den grymma konsten öfvervinner En ömhet som naturen lär.Hon tör ej låta sig beveka Af trohet, ungdom och behag,

Dess kön och blygsel henne neka Den sftllhet att få synas svag.

Dess ömhet är en hemlig plåga,

Som hon förtryckt i hjertat bär;

Alexis ömhet är en låga,

Som brister nt och allt förtär.

Med stränghet vill sig Daphne växja, Alexis hotas med förakt,

Men hetfnes ögon honom svälja,

'Att det éj står i hennes magt.

Alexis kärlek honom drifver,

Han är till Daphnes fötter förd;

Hans fruktan hjertat sönderrifver,

Af sitt begär han är förstörd;

Hans röst, som qväfd och bruten blifver, Hans djerfhet, ungdom och hans ifver, Allt detta en förtjusning gifver,

Octi Daphne skulle ej bli rörd?

Han ropar: „Daphne, om du visste, „Hvad ömhet genomtränger mig,

„Du visst din grymma stränghet miste, „Min själ är uppfylld utaf dig;

„0m du min kärlek ej fördömmer,

„Jag lifvets tyngd med vällust drar,

„För dig jag hela verlden glömmer,

„I dig jag hela verlden har.

„Min Daphne! lät oss begge smaka „Hvad guda-nöje kärlek ger;

„Ditt hjerta kan ej önska mer,

„An sällhet ha och ge tillbaka.

„Jag himlen i din uppsyn ser,

„Jag äfven der min döds-dom skådar,„Ett ord af dig mig lifvet bådar,

„Eli' ock i grafven störtar ner.

Alexis tystnar, Daphne fasar,

Hon fruktar att Alexis dör,

Hon vet ej att, fast k&rlek rasar,

Han s&llan något lif förstör.

Alexis ömhet h$nne sårar Och gör på hennes styrka slut;

Hans ögon fyllas af de tårar,

Som endast nöjet prässar ut:

I alla sinnen vällust smyger,

Hon hör ej eftertankans knot,

På hennes läppar själen flyger Att ta Alexis själ emot.

„Alexis! se min ömma låga . . .

„Säg, är du nöjd? jag älskar dig .. . „Ack hvilken sällhet? . . hvilken plåga? „Alexis! . . du förlorar mig!

„Om du min oskuld intet vördar, * „Du mig i grafvens mörker för;

„Jag tillber dig, och du mig mördar, „Ack grymma, tål du att jag dör!

Vid dessa ord Alexis bäfvar,

Ty uti Daphnes ögnakast,

Än Ömhet, än förtviflan sväfvar,

Hans djerfhet dämpas med en hast.

Han är för öm att intet höra En röst som alla hjertan rör,

Han är för lycklig att förstöra En oskuld, som hans sällhet gör,

Och midt i sina känslors yra,

Af lågor och begär förtärd,

Han lär att sina sinnen styra,

Att älska och bli Daphne värd.Een hennes uppsyn honom bådar, Att hans belöning är tillreds;

Han der en dubbel vällust skådar, Hon älskar och hon år tillfreds. Hon eg en menlös låga gömmer, Men rodnar och gudomligt ler,

När hon en kyss åt honom ger, Som sjelfva dygden ej /ördömmer Och kärlek utaf henne ber.

Alexis himlens vällust njuter, När han den sköna munnen rör, Han Daphne uti famnen sluter Och uppå hennes läppar dör,

Man endast några suckar hör,

De följas af den ljufva tystnad, Som dränker hjertat i sin lystnad Och själens största sällhet gör.

AcJc, Daphne, fullfölj dina öden, Och af så sålla nöjen lår,

Att lifvet liknar endast döden,

När det ej vet hvad kärlek är.

Du kärnan nu af lifvet tager,

At nöjets Gud du dyrkan ger;

Du aldrig några suckar drager, Som intet utaf kärlek sker;

Du ej om några plågor drömmer; Om minsta oro dig förtär,

Du ser Alexis och förglömmer Att något ondt på jorden är.

Du i ditt öde dig behagar,

Till ingens lycka afund drar;

Med ömkan du dens lott beklagar, Som ej din ljufva sällhet har.Du känner intet deras smärta,

Som sucka efter ärans höjd;

Du har en thron uti ett hjerta, *

Och all diq, ära är förnöjd.

När tyngd, när ledsnad verlden öder Och qväfver blodets muntra lopp,

Du ständigt nya nöjen föder Uti ett hjerta fullt af hopp.

Lät aldrig ånger dig förtrycka,

Lät tadelsorl ur hågen slås;

Din öppna kärlek gör din lycka,

Når andra uti tvång förgås.

Ack Daphne! hvilken gruflig plåga,

Att visa köld och känna ömt;

Att ständigt efter ryktet fråga,

Och låta hjertat bli förglömdt;

Att öfver sin förmåga kämpa,

Att önska det man intet vill,

Och blott det enda nöjet dämpa,

Som tröstar oss att vara till.

Och vet att om du ändtlig* hinner,

Att göra hård din ömma själ,

Ditt lif som sedan långsamt rinner,

I en beständig sömn försvinner,

Och du för all din möda vinner Den äran till att leds ihjäl.

ELEGIE.

V id midnattstid uti en skog,

Bedragen, utan hopp, sågs unga Daphnis hasta, Och sig i djupa mörkret kasta,

Der han sin hämnd i denna klagan tog:Ack! jag kan knappt min anda draga,

Du vestanvind, håll upp att susa mer;

Tyst sorgeböljs sänk dig ner,

Låt mig en stund allena klaga;

Du sälla vår, som alla sinnen rör,

Bjud intet till mitt matta hjerta lisa:

Hvad gagnar mig den fägring4 du kan visa ?

När annat allt får lif, då tvinas jag och dör.

Hvad frätes jag utaf för gruflig låga?

Ack tror du väl, bedrägeliga kön,

Som födes blott till mensko-slägtets plåga,

Att trolöshet får aldrig någon lön.

Du stränga magt, som styr i dödens rike,

Yälj ut ett straff, en plåga utan like,

Låt sen din mörka afgrund opp,

Sänd någon hit af qval-gudinnors tropp,

Förstör af detta kön hvart enda lif som andas,

Låt dygd och last allt om hvart annat blandas;

Men skona Zephis dock, fast hon har gjort mig qval. Hvad! skulle hämnden allt hvad henne liknar mörda, Men i sitt dunderslag allenast henne vörda Som ed och kärlek bröt uti sitt nya val?

Ack grymma, kunde du min ömma kärlek glömma? Du, som så många prof utaf min trohet har!

Ack! kunde väl mitt hjerta dömma,

Att något svek i Zephis hjerta var.

Ja du skall blifva nöjd, mitt blod skall gräset skölja! Men tillåt dock en enda suck för dig.

Men skall ej hämnd på otro följa?

Nej himmel! straffa endast mig,

Hvart flyr jag väl? bedröfveliga parker!

J branta djup, J torra ödemarker!

Kom visen mig förödelse och nöd.Ack nej, J kunnen ej mitt tillstånd för mig måla, Förtviflad, menlös i min död,

Jag dör förutan tröst att kunna döden tåla.

I denna skog en död-lik tysthet rår,

I detta lugn käns inga stormar rasa.

Och ingen våg mot denna stranden slår;

Jag rubbar denna frid med fasa.

J andar som ett hemvist fått I denna dal, förlåten detta brott:

Det enda dån som skall er ro förstöra,

Det blir min suck, det blir min klago-röst;

Den enda storm, det våld som i mitt bröst Min kärlek och min sorg uppå mitt hjerta göra; Den enda våg som svallar i en flod,

Det blir min gråt, det blir mitt hjerte-blod,

Och straxt skall jag er bleka flock föröka.

I källans djup en vålnad visar sig,

Som bjuder mig att edert sällskap söka;

Ack skynden då att rödja rum för mig!

Hvad köld är det som denna grottan hyser? Här får mitt heta blod nu ändtlig svalka sig.

Här blir min graf. . men ack jag ryser!

Om Zephis glöms, när jag förglömmer mig;

Dess bild en del utaf mitt väsen blifvit.

Du hårda död, när du mitt fängsel rifvit,

Förstör allt hvad jag sjelf i tiden varit har,

Men lemna det af mig, som Zephis tanka var.

Farväl J täcka fält, farväl J gröna lunder!

Du hulda jord, som ofta blödigt såg,

Hur mina knän på dig för Zephis fötter låg,

Tag mot hvad återstår af mina sista stunder,

Göm dessa tårar i ditt sköt,

Tör hända de en gång min Zephis fötter väta;Ack tänk om en af dem i någon blomma flöt,

Den Zephis kande se'n i sina lockar fläta!

Du täcka bloss, som med ditt bleka sken Försilfrar denna park, förtjusar dessa nätter,

Om Zephis trampar mina ben,

Kär hon vid källans brädd sig efter vanan sätter, Glöm ej att då dess skugga måla af,

Få det min sorgsna hamn, som svävfar här allena, Med hennes kunde sig förena,

Och jag en himmel finna i min graf.

Du vestanväder, när du andas Och leker kring om Zephis famn,

Låt mina suckar med dig blandas,

Och sorla stundom fram mitt namn.

Och du, du sista suck, som dxifs från bröstet ut, Om dig en pust så lyckligt kunde föra Att du hann fram till Zephis öra,

Så hviska"om mitt qval, min kärlek och mitt slut.

GUSTAF FREDRIK GYLLENBORG.

Född på Strömsbro nära Linköping den 6 Dec. 1731. Kansliråd 1774. En af de Aderton i Sv. Akademien, vid dess stiftande, 1786. Död d. 13 Mars 1808. -- Liktidig ankomst från universiteterna hade sammanfört Gyllenborg och Creutz i hufvudstaden; hela den verksamhet, som den sednare egnade åt skaldekonsten och förnämsta delen af den förres tillhöra perioden af deras samlif. Gyllenborgs skaldegåfva är mindre smidig och lättrörlig än vännens; den är mera tankdiger, än målande, mera didaktisk, än lekande, mera utmärkt genom sin ytterst korrekta versifikation samt sin jemna och ädla diktion, än genom en liflig inbillningskraft. -- G. utgaf sina första skaldestycken, tillika med Creutz, under namn af "*Våra Försök*", derefter uti *Vitterhets-Arbeten af Creutz och Gyllenborg*. Sthm. 1795, 1812. Af honom ega vi dessutom: *Sednare Vitterhets-Arbeten.* Sthm. 1795. *Teaterstycken* Sthm. 1797. *Tåget öfver Bält.* Sthm. 1785, 1800.

*

ODE

öfver Själens Styrka.

J ålderdomens ljus! J höga Hjelte-själar! Er anda kallar jag att gjutas i mitt bröst, När en förgäten dygd för veklingar och trälar Och för ett lättsint folk skall tolkas af min röst. Du mod! som själens styrka föder, Och Frihet! Dygd! förente guda bloss! Jag söker er, J mina stöder! Hos ålderdomen, ej hos oss.Långt från mitt tidehvarf jag redan hänryckt blifver, Odödeliga Rom! jag ser dig ändtlig' fri. En Brutus vaknar upp. Du eldas af hans ifver; Så många barn du har, så många hjeltar bli. Ditt fall tyranner fåfängt yrka: Din fasta mur ,ej skyddar någon trål. Du har din frihet af din styrka, Din styrka af en enda sj&l.

Hvad öfverdådig flock sig här på fältet vågar? O Salaminas strand! man dig med undran mins. Se! hela Asiens magt mot Greklands öar tågar; Men ingen Cyrus mer i C yri härar fins. Förgäfves har du spänt ditt bälte. Du fega här! du var dock rask och ung; Men Grekers höfding var en hjelte: Och Xerxes var allenast kung.

J! som ett slocknadt mod hos edra landsmän väcken, Det år en guda-kraft, som edra själar rör. Allt hinder falla syns hvar J er kosa sträcken; Och vägen öppnar sig hvar snillet eder för. Så syns en häftig låga bränna Det svaga värn, som henne mota vill. Låt verlden eder styrka känna; Dess herravälde hör er till.

Hvad är det höga mod, som vi hos hjeltar dyrka, Som mer, än lyckan sjelf, vår stumma undran drar? Hvad lifvar ärans barn? Hvad är dén sinnes-styrka, Som hemlig öfvermagt på alla hjertan har? Du ädla dvgd! det är din ifver: Hos jordens son du himlens låga är; Man menska var, man hjelte blifver, Når man dig fattar till begär.

När hon ger samfund lif och år en allmän lusta,

Ack! bäfva svaga verld! ett Rom sin böijan tar. Förgåfves mot dess magt sig stolta grannar rusta;

Dess läger inom sig en lycklig anda har.

Snart föder hären Scipioner;

Uti ett Råd får man Camiller se,

I Tribunalen Ciceroner

At lag och frihet styrka ge. n

Vid Tibren för min syn den tvedrägts tid försvinner Som dygdens ådror tömt — hos folket lasten rår;

Jag der en riktad stad af jordens plundring finner 'Som dock för guldets törst med möda än förslår.

Jag känner Rom, men Rom i bojor!

Cesarers trål! du yfves af din pragt;

Men du var större i de kojor Der dygden grundade din magt.

O Frihet! till hvad höjd har du ej Själar drifvit!

Ur dvalans mörka famn de skynda vid din röst.

Du snillen åt Athen, åt Sparta hjeltar gifvit:

En oförgänglig kraft de sugat vid ditt bröst.

Hvad väcker ej för ådel låga Det kåra ljud: För frihet! fosterbygd!

Hvad kunna ej de hjertan våga,

Som lifvas af den helga dygd?

Uti sin högsta glans om du vill menskan måla,

Ack! glöm att hon år till i envålds mörka år;

Men fatta hennes bild när frihet böljar stråla,

Hon mer än dödlig syns, sig sjelf hon öfvergår.

Når hon en älskad lag försvarar Får hon en eld, som henne okänd var,

En egen kraft, som sig förklarar Hvart hon sin öppna kosa tar.En dygdig allmänhet som stadgad frihet andas, 1 tftflan på dess/fält hvart enda snille ser;

Der fir man redan stor när man i hopen blandas, Hvart steg man högre går, odödligheten ger.

Men i en allmän sinnes villa,

När äran mer ej lifvar folkets själ;

Den dygdig är som lefver stilla,

Och hjelte den som ej är träl.

Hvad ifver mig förfört att ålderdomen lämna! Vid tankan af min tid har stämman blifvit svag.

O Frihet! Fosterbygd! får man er mer ej nämya, Ha vi ej hjertan mer att känna ert J)ehag?

J första dygder, som vi märka Ifrån en tid, som vår förundran gjort! Förutan er kan själen verka,

Men aldrig verka något stort.

Uti de tidehvarf, som lyst af rena seder, * Med dygder ärans ban man endast fylla trott Nu skördas på dess fält en lös och flyktig heder, Och videt ränner opp der lagrar långsamt grott. Gån, svage! att ert offer bära För lyckans fot och köpen utan blygd Med feghet en föraktad ära,

Men vågen aldrig nämna dygd.

Hvi sker, att utan kraft sig våra snillen möda? De känna ej den drift, som stora ämnen ge.

Allt går i glömskans natt hvad våra sekler fqda, När ålderdomens ljus sin fordna klarhet te.

Likså de stolta piramider Man än i dag från Nilens stränder ser. Hur många slott, se'n deras tider,

Ha icke bygts, och fallit ner!Förgäfves utan grund man någon styrka söker:

' Vår vishets-lära sjelf är veklig, liksom vi;

Med sken af mensklighet hon själens svaghet öker; Hon kan ej vara stark, hon vill behaglig bli.

Om Cato, död i all sin ära,

Lydt hennes råd, han heldre lefvat slaf,

Ej .var det 4enna matya lära,

Som mod åt Thebes hjelte gaf.

Du har, philospphi! af strålar kunnat skryta,

När fordom deras eld Epaminondas väckt.

På fältet;, ur ditt sköt, att Thebes bojor bryta,

4Han går med din <^id mot faran oförskräckt.

När syns du nu dip fackla våga På hjeltars ban att leda söner fram?

Har lyckan trålar mera låga,

Än de som födas i ditt dam?

Till* höjden af det ljus dit tanken vågar.syfta, Längst öfver lyckans krets och menskliga begär, Jag ser en Stpisk vis sitt stolta sinne lyfta,

Och hvila i det lugn, som andars sällhet är.

Han i de dimmor icke fängslas,

Som fästa sig vid jordens låga trakt;

Ej af en giftig oro ängslas,

Som öfvar här sin envålds-magt.

I dygdens öfning fri, han anser utan häpnad Nödvändighetens Jtag och händelsernas lopp;

För plågor känslplös, mot alla faror väpnad,-Han under bördans tyngd sitt hufvud reser opp. Hvad kan hans hjerta så bemanna?

Äj han förtjust af något diktadt väl?

1 Nej, endast kärlek för det sanna Är väldig i hans höga själ.Med en förmäten flygt när jag hans kosa följer,

Af en gudomlig kraft jag tror mig äga del.

Jag från ett brådjup rycks, som du med blomster döljer, Du ljufva philosoph! som smickrar mina fel.

Hur djerfs du dygdens lag förklara?

Du orklöst vill, men han allena kam Han styrka har att dygdig vara,

* När du af svaghet år tyrann.

Af en bedräglig digt, son* vår natur förnedrar, Förqväfs det ädelmod, soxp själens styrka är;

TÄen, Socrat! af din dygd, som mensklighet hedrar, På ödet och mig sjelf jag lyckligt segra lär.

Att ingen makt kan tankan tvinga:

Det gudaspråk förädlar hennes själ. ,

Men den sitt väsen aktar ringa,

Är äfven värd att vara träl.

Hvar höres nu din röst: “Jag ej för folket bäfvar; Mitt lif är i ert våld, men äran i min makt.

Jag vet mitt värde sjelf, jag edra vittnen jåfvar;

Ert lQf jag aldrig sökt och ler åt ert förakt."

.Låt dina svaga landsmän kalla Din dygd för hög, din lära tung och syår;

När <j

Di$t namn till efterveriden går.

KATTAN FÖRVANDLAD I QVINNA.

En Man sin Katta höll så kår,

Att mången för sin äkta maka Ej samma hjerta har och mindre trogen är. Allt sällskap kunde han försaka, >

Att leka med sitt täcka djur Hans Katta, ung ännu, ej röjde sin natur:Med sina späda klor och tänder Hon förde blott ett menlöst krig;

Hon lik-å sedig var, som qvick och lätt och vig,

Och svansen blygsamt reste sig,

Här ryggen ströks af husbond’ns händer.

Ack! tänkte denna Man, om jag I verlden fann cn sådan Qvinna,

Med samma oskuld och behag,

Hur nöjd jag skulle mig i hennes armar finna,

Och ej till morgon mig besinna,

Att anta Hymens stränga lag.

Men, Öde! ropar han, om du ej kunnat fatta I qvinno-bröst «>å mycken dygd,

Som hos min Katta fins; förvandla då min Katta!

Som hustru* skall hon bli ett mönster i vår bygd. .

Till dårars straff det stundom händer,

Att Ödet deras böner hör.

En morgon, när sin syn till Kattans bädd han vänder. Han der i stället ser, hvad hans förundran gör,

Hvad knappt han vågar tro — en Flicka!

Hans Katta lik till punkt och pricka.

Det hennes vålnad är och hennes hvita skinn,

I ögat samma eld, som tog hans hjerta in.

Det är hans Katta sjelf! hvem annan kan förena Så mycket vackert, fromt och gödt?

Att vinna en så dyrbar lott Och framiör annat allt att äga den allena,

Han ha«tar att på lagligt vis Sin skönhet i besittning taga,

I väntan af ett paradis,

Som många männer plär bedraga.

Den dåre» hvarom frågan är,

Försent i äktenskapet lär,

Att unga Kattor gamla blifva;

Att af den hand, hvarmed de lekt,

En vacker dag de skinnet rifvaOch bita den de fordom smekt.

Hvad! skall en ärlig Man en sådan medfart röna Af den han upphöjt har till Fru?

Hon är förvandlad, säger du,

Till skapnad, namn — Men hos den Sköna Naturen Katta är ännu.

Naturen kan man ej förbvta.

Hon döljas kan en tid, men hvilken vågar skryta Att äga henne läst i ett beständigt band.

Sin husfru-rättighet hon aldrig öfverlåter.

Om hon på porten drifs, som hända kan ibland, -Hon genom fönstret kommer åter.

DEN STJERNKLOKE OCH FOLKET. ^

fin lärd som himlens lopp betraktar,

Sin egen gång så litet aktar,

Att ur sin kosa förd han faller i en grop.

Af Folket deromkring, som samlas vid hans rop, Och i sitt skämt ej orden väljer«

Man hör från alla håll: Se der vår lärde Man, Som alla ljus på himlen täljer!

På jorden måa0en tok är mera slug än han.

-*

Du stämmer in, Alcipp! med hopens dumma löje, Den Vises svaghet gör ditt nöje.

Du sjunger seger vid hans fall,

När han med upplyft syn förtjuses i det höga.

Ett dylikt dig ej hända skall,

Du ser på jorden her och fäster der ditt Öga»

Du har dertill da bästa skäl Och vill din syn med ingen'byta;

Men flya med den åfvan skryta,

En oxe gör det äfvenväl.QLOF BERGKUNT.

Född i Westerås d. 20 Mars 1733. Fil. Mag. 1761. Lektor i Westerås 1774. Kyrkoherde i Gladsax i Lunds Stift 1783. Död d. 13 Mars 1805. — Såsom granskare af vittra arbeten -började han ett -nytt tidehvarf inom svenska litteraturen. Hans poetiska arbeten hafva måhända af såväl samtid som efterverld uppskattats mindre än de förtjenat; hans tal, onekligen bland de yppersta från denna tid, torde alltid kunna tjena som prof på en manlig, ren och fiärdfri prosa. — Arbeten. Sthm 1837.

ODE ÖEVER MOTGÅNG.

H,,, länge skull stormen då räcka? Här råkas den önskade strand? Förgäfves man låter mig sträcka Ur djupet en simmande hand.

Dig, maktlösa flit, till en spegel, Man far mig i stormen förbi:

Man hör ej den usligas skri,

För vinden i segel.

Förgäfves från himmelens föste Ger solen båd' värma och sken: Det röker ur molnenas näste,Och himlen får aldrig bli ren.

Den störste blir skymd af de stora, De skymmas af nedriga små.

Till höjden med sanningen gå,

Det är sig förlora.

Hur himlen vår menlöshet hägnar, Jag hvarken förstår eller ser.

Du ser hur i hafvet det regnar,

När jorden om dropparna ber. Förgäfves den trefRga myra Upphäfver båd' suckar och knot:

Hon trampas af vandrarens fot,

När knottet får yra.

Den tomt, jag mig hunnit förvärfva, Lär aldrig då blifva bebygd:

Man kan sig med laster förderfvk, Men ej göra lycka med dygd.

Min oskuld, mitt *vett och min möda Ät endast ogångbara mynt:*

Den med denna samling begynt,

Blir rik bland de döda.

Det ödet att gynnas och ratas,

Blotjt kommer af slump och natur. Om lärkan af menska vill matas,

Så måste hon sjunga i bur.

För nöjet att kunna förtrycka Man skonar en krypande slaf, Förgyller hans tiggarestaf,

Och kallar det lycka.

För mig måtte verlden få stoja I kedjor af plågande prakt,

Om endast en tarfvelig kojaMig gömde för nöd och förakt.

Jag hunnit i lifvet att lära Hvad aällhet och elände gör:

Pen dygd, som i useihet dör,

Ej iefver af ära.

Jag vill henne dock icke lemna,

Ej hata den verld, som mig qväl. Hvad himlen mig ändtlig må ämna, Så vill han dock säkert mi c väl. Jag har mina pligter att fylla,

Och väntar fast mera min lott:

När tiden kan göra dem godt,

Som vrede förskylla.Carl Michael Bellman.

Född i Stockholm d. 4 Febr. 1740. Student i Upsala 1758. Beträdde tjänstemannabanan, först i banken och derefter vid tullverket, men förblef “otjenlig till sifferkarl" och försummade sina åligganden. Förordnades 1775 till sekreterare vid nummerlotteriet och afstod hälften af lönen till den tjenstgörande. Hofsekre-terare 1776. Död d. 11 Febr. 1795. — Tidigt uppenbarades hans skaldegåfva. Det första kända arbete var sonnetter, på vers

Öfverförda ur ‘‘Evangeliska Dödstankar1* af v. Schweidnitz (1757;. Bell mans glansperiod var 1765—1780; från denna tid härstamma de flesta af “Fredmans Epistlar**, “Fredmans Sånger“ och “Bac-chanaliska Ordens-kapitlets Handlingar.** — I glada dryckesgillen gaf han fritt lopp åt sin kallelse att ögonblickligt dikta och sjunga qvädeu till vinets och kärlekens lof. Så uppstodo dessa skapelser, hvil k a än med otrolig lätthet skriftligen uppteknades, än bortklingade med stundens ystra glädje. Sjelf gaf han åt många af sina qväden melodier; skaldekonst och tonkonst voro hos honom systerligt förenade; de hade sammansmält till fulländad harmoni. — I hans dikter finnas många elementer förenade: ett hacchanaUskt, der han andas blott lefnadslust och mod och hopp; ett humoristiskt, hvari en melankolisk grundton uppenbarar sig, tagen ur djupet af menniskosjälen; ett idylliskt, der han, oupp-hunnen af ingen, teknar natur- och folk-lifvet, och ett réligi'ést, framträdande i “Zions Högtid**, der åtskilliga brister finnas, hvilka do'ck öfvefglänsas af det helas fägring. — Fredmana Epistlar utkommo första gången 1790; Fredmans sånger 1791; Skaldestycken, efter O. M. Völschows Manuscripter första gången utgfna. % delar. Sthm 1814. Valda Skrifter. 6 delar. Sthm. 1835—-6. Samlade Skrifter. 5 delar. G:borg 1836—8. Samlad» Sk-ifter, med ordförklaringar och Mstor. upplysningar, utgifna af J. G. Carlén. Sthm 1855 — .FREDMANS EPISTEL

Till Fader Movitz. under less sjukdom, Lungsoten. Elegie.

Urick ur ditt glas, se Döden på dig väntar, Slipar sitt svärd, och vid din tröskel står.

Blif ej förskräckt, han blott på grafdörrn gläntar, Slår den igen, kanske än på ett år.

Movitz, din Lungsot den drar dig i grafven. Vicllo. - - - Knäpp nu Octaven;

Stäm dina strängar, sjung om lifvets Vår. :||:

Gfildguler hy, matt blomstrande små kinder, Nedkramadt bröst och platta skulderblad.

Lät se din hand, hvar ådra blå och trinder Ligger så svälld och fuktig som i bad;

Handen är svettig och ådrorna stela.

Y:cllo. - - - Knäpp nu och spela;

Töm ur din flaska, sjung och drick, var glad. :||:

Himmel! du dör, din hosta mig förskräcker; Tomhet och klang, inälfvorna ge ljud;

Tungan är hvit, det rädda hjertat kläcker; Mjuk som en svamp är sena, märg och hud. Andas. — Fy tusand! hvad dunst ur din aska. Y:cllo. - - - Län mig din flaska.

Movitz, Gutår! Skål! Sjung om vinets Gud. :||:

Utur hans kärl din död i droppar flutit Helt oförmärkt med löje, sång och ro. Ja detta glas bedröfligt inneslutit Glödande maskar, vill du Movitz tro. Allt är förtärdt, dina ögon de rinna,V:cllo• - - - Tarmarna brinna.

Orkar du ropa än gutår? — Jo jö. :]|:

Nå så gutår! dig Bacchus afsked bjuder,

Från Fröjas thron du sista vinken får.

Ömt til dess lof det lilla blodet sjuder,

S im nu med våld ur dina ådror går.

Sjung, läs och glöm, tänk. begråt och begrunda, Y:cllo. - — - Skull’ du åstunda

Ännu en fölsup? Vill du dö? — Nej, Gutår! :[(:

FREDMANS EPISTEL

Angående sin Sköna och hennes obeständighet.

Bröderna fara väl vilse ibland Om glasen men inte om krogen;

Alla de hitta till drufvornas land.

Drick bröder, drick litet grand.

Hör hur de stulta och skrap i i sand, Famla på dörrar och bulta med knogen, Eagla och tumla ihed stopet i hand,

Och blöda om tunga och tand.

Fader Movitz, slå i, slå i!

Min flicka har glömt mig, jag dör trogen; Natt och dag jämt i fylleri,

Skall all min sorg gå förbi.

Bröderna gräla om brickor och kast,

Vid Ölbägarn jämt demonstrera;

Somliga dricka ett qvarter i hast,

Och draga klingorna hvasst;Tärningar trilla, och brickan står fast: Gubbarna slamra och stolt discurera Än om ett kyrktorn och än om en qvast Hen Kyparn han syär som en gast.

Hå ja ja ja, det är så, ja!

Slå eld på min pipa, ge mig mera. Flickans skål uti tankarna,

Fast hon har kostat mig bra.

Ja jag har gett hänne skänker och gnid; På barnhuset skaffa jag Barnet;

Barnet det dog; med Calas på dess mull Jag söp Dödgräfvaren full.

Ofta ha paltarna gått på patrull Jag har då friat det lid’liga skarnet, Vågat för henne båd’ ryggbast och hull, Och slagit de hjeltarna kull.

Men, min £nna Greta! men!

Nu är jag lik fogeln snärd i garnet.

Som yill ut till sin frihet igen,

Och har knapt döden till yän.

Slå i åt mig; kanske smärtan förgår Af safternas ljufliga syra.

Tårarna rinna på näsan; Gutår!

Mitt hjerta bättre nu mår.

Knapt har jag lefvat i femtio år,

Dock kan jag tryggt för Er alla bedyra, Att sådant Finkel som jag söp i går Ar kostligt mot kärlekens sår.

Dryp en droppa eller två,

Och häll den på hjertat, häll man fyra; Svedan skall ta mig tusand förgå;

Tag blott en sup ofvanpå.Aj! når jag tänker uppå hännes hy Och ögonens brinnande lekar,

Iljertat af ängslan så tungt som ett bly Vill från buteljerna fly;

Bröstet det liknar en sväfvande sky; Fröja mig lockar och Fröja mig nekar; Händerna fängslas, mig ögonen bry. Ack himmel! min sorg blir nu ny.

Men, mjn Anna Greta! nog,

Nog vet du nu väl på hvem jag pekar, Fan i dej så du mi; bedrog!

Slå kypare i. — Det är nog.

FREDMANS EPISTEL

Öfver Bergströmskans Porträtt på Liljans krog i Torahälla.

Storm och böljor tystna ren, Himla-hvalfvets matta sken Mer och mer försvagas,

Ren det börjar dagas,

Molnen simma,

Qvalw och dimma Bådar Solens bleka strimma. Vädren spela fritt och täckt, Fenstren ristas vid hvar. fläkt, Lönn och aspar susa,

Kärr och källor brusa,

Orren spelar,

Tömmar, selar,

Bonden åt sin fåle delar.

Ren i hvar spis,

Fladdrar och fräsSpånor och ris,

Stickor och gräs,

Redan vällings-grytan kokar.

Ren med yfvig lugg,

Torpam uti mjugg,

Efter tobaks-elden snokar;

Och på ängen ren,

Lutad mot en sten,

Dälkam i sin skyffel tar.

Krögarn stöfveln på sig drar, Skurar bränvins-pannan klar,

Ren i stopet fattar,

Står i dörrn och skrattar;

Pipan blossar,

Gubben trossar

Bygdens kämpar, barn och gossar. Gumman på sin vagn vid grind Håller handen under kind,

Af och an hon vickar,

Slumrar in och nickar;

Solen sticker,

Gumman qvicker,

Vaknar och ur stopet dricker. Qvarnar och hjul Börja sin fart;

Hör, från ett skjul Hörde du klätt,

Första slaget uti smedjan;

Smeden smal och lång,

Med en glödgad tång,

Naken ända upp till medjan, Mellan eld och sand,

Med en pust i hand,

Sjunger nu sin morgonbön.Luften spelar frisk och skön; Minsta blomma, växt och frön, Öppna sina knoppar,

Le åt daggens droppar,

Präktigt randas,

Vällukt andas,

Med Zephirens fläktar blandas. Skogen skymtar mörk och blå, Berg och kullar prydda stå,

Med båd’ Lamb och qvigor; Bygdens barn och pigor Gå och valla,

Le och tralla,

Sina hjordar sammankalla.

Lärkan i skyn Fläktar så sval,

Tuppen i byn Flaksar och gal;

All naturen börjar vakna Till ny glans och prål,

Nya göromål;

Och att ingen skönhet sakna,

Steg nu Movitz opp,

Tog sin färge-kopp,

Satt’ sig vid sin tafla ner.

Nå, BergstrÖmskan! hvad jag ser! Med Bindmössa, kors jag berl Bröst-bouquet i barmen,

Och en Mops på armen, * Girandoller,

Parasoller,

Ve den Movitz, töcken Jjoller!

Nå, så dumt! jag dör af skratt; Se den Son med Schäfer-hatt, Präktig som en annan,Med en Musch i pannan.

Såg jag maken!

Isterhakan

Hänger på den gamla draken. Bröstet så spändt,

Skjuter hon fram,

Och exc llent Liljans Madam

Har du skildrat, Bror, på väfven. Men säj mig reson,

Hvarför sitter hon Med en fogel uti näfven?

Jo reson är den.

Att dess äkta vän,

Fader Bergström lefver än.

FREDMANS EPISTEL

Öfver Kilberg f Bacchi man och Ordens-Officiant i Templet. Elegie.

Hjertat mig klämmer,

Sorgligt jag stämmer Qvinten på min fiol. Pling plang. Ljuset ut brunnit,

Glaset utrunnit;

Ej fm«» en enda stol. Kling klang. Krogdörrn står på gäfvel, mina bröder, Och där bakom disken ligger döder Kilberg, ack! mitt hjerta i mig blöder, Klingeli plingeli klingeli plang.\

Himmel, elände!

På en bordsände

Står ett utdruckit glas. Pling plang. Och på tapeten Hänger trumpeten;

Ack sorgeligt Cala*! Kling klang. Bortnas där i hörnet där på spiken Hänger sorgligt hela Jul-musiken, Kilberg nu med döden är bortviken. Klingeli etc.

Jag vill framstulta,

Klappa och bulta,

Fins ingen mänskja här? Pling plang. Ingen i huset,

Kull'tjelpt står kruset;

Hvad är det som står där? Kling klang. Ölet är ur tunnan allt utrunnit:

Stånkan tror jag döden ock har funnit. Ja Vasserra! han den tönuna hunnit. Klingeli etc.

Nå som jag skådar,

Charon bebådar,

Mig på sin svar+a älf, Pling plang.

Så vill jag glömma Flaskan att tömma,

Och hänga upp mig sjelf. Kling klang. Far då väl o verld med all din snaral Bränvins förbudet må jiu glrna vara. Kilberg står nu bland en ängla-skara. Klingeli etc.' FREDMANS EPISTEL

t

Eller oförmodade Afsked, förkunnadt vid Ulla Winblads Frukost en sommarmorgon i det gröna.

Pastoral,

Dedicerad till Kongl. Secreteraren Leopoldt

Hvila vid denna källa,

Vår lilla Frukost vi framställa:

Rödt Vin med Pimpinella Och en nyss skjuten Beccasin.

Klang hvad Buteljer, Ulla!

I våra Korgar öfverstfulla,

Tömda i gräset rulla,

Och känn hvad ångan dunstar fin, Ditt middags-vin Sku vi ur krusen hälla,

Med glättig min.

Hvila vid denna källa,

Hör våra Valdthorns klang Cousine. Como.------Valdthornens klang Cousine;

Präktigt på fältet pråla,

An Hingsten med sitt Sto och Fåla, Än Tjurn han höres vråla,

Och stundom Lammet bräka tör, Tuppen på taket hoppar,

Och liksom Hönan vingen loppar, Svalan sitt hufvud doppar,

Och Skatan skrattar på sin stör.

Lyft Kitteln; hör. , ,

Lät Caffe-glöden kola,

Där nedanför.

Präktigt på fältet pråla'Pe ftmnen som mäst ögat rör.

Como. -Som mäst vårt öga rör.

Himmel! hvad denna Runden,

Af friska Löfträn sammanbunden, Vidgar en plan i Lunden,

Med strödda gångar och behag.

“ Ljufligt dör löfven su>a,

J svarta hvirflar grå och ljusa,

Traden en skugga krusa,

Inunder skyars Högt och drag.

Tag, Ulla, tag,

Vid denna måltids stunden,

Ditt glas som jag.

Himmel! hvad denna Kunden,

Bepryds af blommor tusen slag!

Como.----Af blommor tusen slag.

Nymphen, se hvar hon klifver,

Och «å be.ttftllsam i sin ifver,

Än Ägg och än Oliver Uppå en rosig tallrik bår.

Siundom en ^ked hon ö er,

Och öfver Bunken gräddan slöser; Floret i barmen pöser, v

Då hon den Mandeltårtan skär.

En Kyckling där,

Af den hon vingen rifver,

Nyss kallnad är.

Nymphen, se hvar hon klifver,

Och svettas i ett kärt besvär.

Como,------Och svettas i besvär.

Blåsen J Musikanter,

Vid Eols blåst från berg och branter; Sjungen små Kärleks-Panter,

Bland gamla Mostrars kalt och gnag.1 Syskon! en sup vid disken,

Och pro secundo en på Fisken; Krögarn, den Basilisken,

Summerar Taflan full i dag.

Klang Du och Jag!

Klang Ullas amaran ther,

Af alla slag!

Blåsen J Musikanter,

Och hvar och en sin kallsup tag, Como.-----Hvar en sin kallsup tag.

Andtlig i detta gröna.

Får du mitt sista afsked röna;

Ulla! farväl min Sköna,

Vid alla instrumenters ljud.

Fredman ser i minuten

Sig till Naturens skuld förbruten,

Clotho ren ur Surtouten,

Afklippt en knapp vid Charons bud.

Kom hjertats Gud!

Att Fröjas ätt belöna

Med Bacchi skrud.

Ändtl:g i detta gröna, 4

Stod Ulla sista gången Brud,

Como,-----Den sista gången Brud.

FKOSSAN.

Snart är jag ryckt ur tidens sköte, Och snart ur Bacchi armar förd; Farväl du saft, du söta skörd,

Som under Vingårdsmännens möte Nu prässas vid mitt lefnads slut; Förtvittan kom! kom vid det ropet, Kom, slingra repet kringom Stopet. Och häng mig sen jag tömt det ut.Mitt kärl, som fordom lif och lasta I sina varma droppar gaf,

Står tomt och kullst elpt vid min graf^ Då andras krökta halsar pusta Ikring det bord der förr jag satt.

Jag Brödren ser i Öl-coulisen,

Med Tobakspiporna kring spisen;

Men på min spik en annans hatt.

Nog skönjer jag när Preses dricker,

Hur han med tobaks pipan tänd,

Vid bordet mot den ena änd*

Sin krönta stånka åt mig sticker;

Men han, som jag, ser blindt och snedt. Min mun slätt intet mer kan smaka,

Likt flugan på en sockerkaka,

När innan-mätet är för hett.

Min vän med Stopet Numro Fyra, Rödblommig som den skönsta ros,

Så Btursk och fräck som en Matros,

Med tio pund i Engelsk hvra, Fordommer mig till afgrunds djup;

Han hade lust mig söndersåga,

Om jag ej i min kulna plåga Vid paroxysmen tar en sup.

Men nej! nej aldrig denna tunga En enda droppa mer förmår.

Hon knappast hväser fram Gutår,

Förrn kölden stelar blod och lunga,

Och benen domna i min bädd:

Min hand blir is, och näsan vatten.

Min fot som glas, och hela natten, Regerar själen yr och rädd.Ja! der som fordom på min kista Ur Flaskan Bacchus åt mig log, Står nu en skål från Liljans krog Med Ölostvassla till mitt sista,

Och Hafversoppa i mitt stop!

Ett Turkiskt papper med Jalappa, En tom Butelj och Doctorns Kappa Blir Bouppteckning alltihop.

FISKAFÅNGET.

Opp Amaryllis! vakna min lilla! Vädret är stilla,

Luften sval.

Regnbågen prålar Med sina strålar,

Bandiga målar Skog och dal.

Amaryllis, lät mig utan våda I Neptuni famn dig frid bebåda; Sömnens Gud får icke mera råda I dina ögon, i suckar och tal.

Kom nu och fiska, noten är bunden, Kom nu på stunden,

Följ mig åt!

Kläd på dig tröjan; Kjorteln och slöjan; Gäddan och löjan Ställ försåt.

Vakna, Amaryllis lilla, vakna;

Lät mig ej ditt glada sällskap sakna; Bland Delphiner och Sirener nakna Sku’ vi nu plaska med vår lilla båt.Tag dina metspön, refvar och dragen; Na börjar dagen,

Skynda dig.

Söta min lilla!

Tänk icke illa,

Skulle du villa Neka mig?

Lät oss fara till det lilla grundet,'

Eller dit bort till det gröna sundet, Der vår kärlek knutit det förbundet, Hvaröfver Tirsis så harmade sig.

Stig då i båten, sjungom vi båda! Kärlek skall råda I vårt bröst.

Eol sig harmar,

Men när han larmar,

I dina armar Ar min tröst.

Lycklig uppå hafvets vreda bölja,

I din stilla famn kan jag ej dölja Hur i döden hjertat vill dig föl a. Sjungen, Sirener, och härmen min röst!

AFTON-QVÄDE.

Träd fram du Nattens Gud att Solens lågor dämpa, Bjud Stjernan på din sky mot aftonrodnan kämpa, Gör ljumma böljan kall,

Slut ögats förlåt till, kom, lindra qval och krämpa, Och blodets heta svall.

Ditt täcke gömmer allt, betraktom Floras gårdar Här skönsta höjder fly, der mörka griftevårdarPå svarta kullar stå.

Och, under ufvars gråt, mullvador, ormar, mårdar Ur sina kamrar gå.

Vid kftllan allt är tyst, knappt rör sig minsta myra,

När mot dess klara djup Timantes i sin yra, * Bespeglar månans klot.

På grenen af en alm Alexis hängt sin lyra,

Och slumrat vid dess fot.

Det späda vatten-sorl, som ned i mossan spelar,

Och uti ränlars språng kring fältet sig fördelar,

Gör ögats sömn så söt,

Att döden liksom käns hvar droppa blod förstela,

I sjelfva helsans sköt.

En ljum och kylig blåst emellan löfven susar,

Och under trädens rusk den mörkblå böljan krusar, Kring Roddarns blanka år.

Mot klippan, vid ett plump, dit strömmen inåt frusar, Den glupska gäddan slår.

Der ligger Jägarn trött, med hatten under öra;

Vid bössan mot hans arm, att minsta buller höra,

Sig Hunden lagt i ring.

Och Fiskarn nyss begynt sin not i vassen snöra,

Och plaska stranden kring.

På trädgårdssängens brant, som ned åt viken drager,

Den trefne Abon syns, vid månans halfva dager,

Med vatten-kannan fyld.

Ilans täppa syns så grön, hvar planta frisk och fager Försilfrad och förgyld.

Vinrankans dufna prål åt muren vill sig luta,

Tulpanens skrumpna blad sig mer och mer tillsluta,Vid regnets glesa skur.

Längst ut åt ängens rymd hörs sista gången tuta Vallhjonet i sin lur.

Nu sitter Lärkan tyst, sin gröna dörr tilltäpper,

I Rågskyln någon gång den svarta fogeln knäpper,

Vid Syrsans fräna ljud.

Helt låg syns Svalans flygt, när Pan dess vingar släpper Till regnets förebud.

Ur gräset skymtar fram Ringblomman och Hvitsippan;

Just der Sädsärlan sprang, den skogens nippertippan, Med sina snabba tripp.

Hör Sparfvens späda qval och ungarne på klippan,

Kip kip, kyp kyp, kip kip.

Kring nattens Majestät sig allt i dvala sänker,

Mot rodnan af ett moln en åldrig Urna blänker,

Uppå en ättehög.

Bland Drakar der på gods, bland gyldne bloss och skänker, Sig Plutos skugga smög.

Nu råder nattens frid och ögat vill sig sluta,

Lägg bort din pipa, Pan! Alexis, tag din luta,

Och sjung i skogens hvalf!

Cvcloper, Fauner, tyst! hålt, Gastar! opp att tjuta Vid storm och jordeskalf.

Bjud Eol vid ditt spel, att vädrens ras förvilla,

l jud tystnad upp i skyn! bjud Neptun sitta stilla På sina mörka grund;

Befall att klippans spets må tysta floder spjäla På denna dyra stund.

Tillåt Najaden ej vid stranden sig få loja,

Bryt den Tritonens arm som brottas om dess slöja,Och grumlar flod och elf.

Må Sunnanvädret ej den minsto ilning röja;

Apolio spelar ajelf.

Ariadne! fäll din nål och lat din ränning stanna;

Kan du ditt ömma bröst mot lutans våld bemanna? Nej, lyssna vid hans slag;

Yafean! lägg släggan ner, håll handen för din panna. Men nu — nu somnar jag.

När jag bärs ur mitt hus,

Och min begrafning firas,

Skall med cypresser siras Min flaska och mitt krus.

Skälm den, som locket vill Uppå min kista fästa,

Förrän jag hunnit fresta Att dricka honom till!

Ty jag ej bör Just lida för,

Att jag nu dör — Nej, gossar hör: Jag är likväl er nä.»ta;

Betänken hvad ni gör.

Sätt er uti mitt cas:

Ni vet det skall förtäras,

Och dit som jag skall bäras,

Blir smått om dropparna.

Bort vid Tartarens strand,

Der skall väl finnas vatten?

Som dricke8 utur hatten,

Och stundom utur hand;

Men vatten var, I alla dar Ju för en karl, Som bättre hår,Blott för att skölja tratten:

Så lärch jag af far.

Ett gossar jag er ber,

Och af er vänskap hoppas:

Att jag i vin må doppas',

Förrän jag sänkes ner.

Lik svampen vill jag då Den musten i mig suga,

Som i min mörka stuga Ej mera står att få.

Uppå min sten J risten se’n:

Här hvila hen, Som tillhört en, Som alltid söp oeh truga'

Att supa hvar och en.

Hvar gång ni mins ett år,

Slån bränvin uti flaskan,

Och ställen hort i askan I spisen, som der står:

Se då så vet jag viBst,

Hvar gång jag går att spöka,

Så får jag henne söka Precist der hon stod sist.

Chimér, min bror! Är, att man tror Den döda bor I griftechor,

Förutan att besöka

Den verld der drufvan gror.

Johan Gabriel Oxenstjema.

Född på Skenas i Vingåker d. 15 Juli 1750. Riksråd 1786. Led. af Sv. Akad. s. å. Död d. 29 Juli 1818. — Anlagens nära skyldskap med de Creutziska är obestridiig, men ytligare bildad, än han, och fogsammare efter sin konungslige beskyddares smak, som egentligen fullbordade hans uppfostran, blef han nhgot både mindre och mera än “Camillas44 sångare. Mindre kraftfu.l och djup än mild och behagfull är han i plananläggning underlägsen både Creutz och Gyllenborg; mindre innerlig än den förre, mindre manligt allvarlig än den sednare, öfverträffar han den ene i glans, den andre i böjlighet, värma och klang, samt begge i prakt; han är rikare på känsla och bildspel än på tankar; i tankames art oftare genomskinlig, fin och uddig, än originel, hög och dristig. Då hak anslår ömhetens, saknadens och den vemods-fulla längtans strängar, ljuda från hans lyra de skönaste toner. Allmänt anses hans större arbeten: “Dagens Stunder*4 och “Skör-darne44 såsom de förnämsta; till det sednare har, en igt Tegn Jr, svårligen svenska vitterheten ett motstycke. — Arteitn. 5 de ar. Sthm 1»05—26.

2:dra uppl. i 3 band. Göteb. - btiuu. 1&30—41.

HELSNING TILL SOLEN.

Sjal af systemer, dem du lederl Lif af din anförtrodda verld!

O Sol! hvad undran, om din heder Af jorden mottog Gudars gärd?

Ej åldrarna din kraft förringa;Du skiften ser, men känner inga.

Då stjern or dö och tända sig,

Du ensam lika klarhet hyser;

Och evig i den bana lyser,

Der nya verldar möta dig.

Kom! och ännu från Österns throner Tag samma gärd, som egnas Dig!

Hör, af Klimater, Folk och Zoner,

Din lofsång, som förnyar sig!

Se! Polens barn, bland smälta isar, Dig på sin sänkta drifva prisar;

När Guebern, af din uppgång mött I samma stund vid Gangens stränder, Med dina egna flammor tänder De rökverk deras värma födt.

Kom! genom himlens kretsar buren; Den Skaparn lik, som, stark och mild, Förtrodde åt din vård Naturen,

Att föreställa der Hans bild!

Ditt ljus, som oombytligt varar,

Hans evighet oss uppenbarar;

När du ger lif, när du förtär,

Din lågas kraft Hans allmakt målar; Och när du sänder värmans strålar,

Du vittnet af Hans godhet är.

Lif! njutning! verksamhet! förmåga!

J, Dagens barn och Himlens ätt! Förståndets krafter! känslans låga!

Hos menskan tan igen er rätt! Välkomne, Ljusets Gudamakter,

Som följt på nytt, till våra trakter, Kring Solens vagn, dess segertåg!

Åt jorden sällhet återgifven,Och skönhet, glans och bildning lifren, Som gömd i nattens mörker låg i

Er ankomst firad ftr af löjet Och af de lekande begär,

Behagen, och det rena nöjet,

Som oskalden i famnen bär:

Men snart förena de sig alla Att en gudinnas hägnad kalla,

Som, för dem alla Uka kär,

Af oförgänglig fägring prydes,

Af vällusten och åtrån lydes,

Och deras mor och Helsan är.

Med Fröjas gördel kring sitt sköte Och Floras kransar kring sitt hår,

Hon sina väna barn till möte Vid Ungdoms-gudens sida går.

I deras armar Astrild hvilar,

Der Hoppet leker med hans pilar;

Och Önskningarne, sväfvande Kring deras väg, den de förtrolla,

I bägges fotspår blommor sålla,

Hvart ögonblick förnyade.

J Glädjens väsen! jordens Vänner!

Med vällust menniskan er ser.

Ej blott den lycklige er känner;

Den sorgsne hägnas ock af er.

Hans ängslan af er anda svalkas,

Ert lugn med ljuset honom nalkas:

Han känner, från sin oros strid,

Med ömhet sina tårar blandas;

Hans klämda hjerta lindring anda«,

Och med sitt öde sluter frid.Anförare af edert gille,

J Dagens Gudar! främst bland er, Naturens Son, det fria Snille,

På jorden åter stiger ner.

Af åldrens vår, hvari han lyser, Han skönheten och styrkan hyser; Hans vällust hindrets motstånd är; Hans lif och väsen veiksamheten, Hans föremål fullkomligheten,

Och evigheten hans begär.

NATTEN.

T qvällens sista spår, som släcks för jordens öga,

Går Natten ändtlig opp. På rymden af det höga Två Björnar dra dess vagn i himlens öppna vidd;

Och kring dess våta tak, hvaraf hon öfverhöljes,

Hon med en dyster vakt af mörkrets bilder följes, Kring hennes intåg spridd:

Inbillningarnas tropp, de falska Syners härar,

Och Oron som bedrar och Villan som förfärar,

Och Skrämslan, fyllande med spöken dunkla skyn»

Och Vålnadernas dans i midnattstimmans möte,

Och Skuggor, hotande, ur s'na graf vars sköte, N

Vidskeplighetens syn.

Af deras skaror följd, för dem hon lagar stiftar,

I mörkblå skuggors drägt den månens silfver skiftar, Hon på sitt svarta hår en krans af stjemor bär;

Och, ömsom från sin thron på Söderns pol och Norden, Med vidden af sin famn omf ttar halfva jorden,.

Som i dess lydnad är.Hon sänder Sömnen ut. Han Nattens intåg följde,

Och sjelf i hennes famn, der skuggan honom höljde, Låg som ett menlöst barn i vänlig dvala sänkt.

Hans hjertas milda frid är i hans anlet målad,

Och på hans friska hy, af ungdomen bestrålad,

* Är helsans purpur stänkt.

Men snart, förskingrande den trötjhet honom tvingar, Han öfver jorden far, på daggbestänkta vingar,

Af dimman drypande, som höjs ur Lethes elf. Förgätenhetens lugn i alla känslor gjutes;

Och menskan i hans band, der hon med vällust slutes, Begär sitt fängsel sjelf.

Så syns det gudabarn, som Himlen fordom sände,

När ändtlig, ömkande de dödligas elände,

Hon egnade en tröst åt deras plågors strid.

Då sändes Sömnen ner, af aftonrodnan buren,

Följd af hugsvalelsen och helsad af Naturen Och varelsernas frid.

Med deras späda kung de lätta Drömmar föddes,

Och på den vallmobädd, som kring hans vagga ströddes, Af rosor, lekande, sitt offer lade ner.

Till honom Glädjen dög, att i hans famn sig sluta Och, af sin sällhet trött, i nöjets glömska njuta Ännu ett nöje mer.

Till honom nalkades med nederslagna hjertan Besväret, Arbetet och Saknaden och Smärtan,

Och Sjukdomen, förtärd, med döden i sitt bröst,

Och Fattigdomen sist, af menniskor förskjuten;

Och sökte stunders frid, och kallade minuten Af hans begärda tröst.Hed Tystnan, Lindringen och Hvilan i øitt sköte. Utmed hans hufvudgärd var Glömskan dem till möte; Och, liknöjd mellan fröjd och sorg, dem komma såg. Ur karl af elfenben,der hon sin vallmo doppar,

Hon dem en döfdrick ger, af aftondaggens droppar, Bemängd med Lethes våg.

Välkommen, hulda Sömn! blif åter jordens fägnad! Tag menskan i försvar, och gif de hjertan hägnad, Som under dagens tyngd förbidade din tröst!

Till dig ej Löjet når, men Sorgen ock ej tränger;

Och i den helgedom, du för dem bägge stänger,

Hörs ingenderas röst.

I djupet af ditt lugn der lifvets minnen vika,

Liksom i grafvens natt, de dödeliga, lika,

Khur dem lyckan skilt, emotta samma rätt.

När, säll att åt din makt sitt väsen öfverlåta,

Sitt öga glädjen slöt, din hand på dem, som gråta, Är äfven lika lätt.

Men jorden, mellertid förställd och stum och häijad, Af inga samljud väckt, af inga strålar färgad,

Är blott en liflös vidd den skuggan öfverdrar;

Och der jag, i en verld som öfverallt försvinner,

Af väsen, blott mig sjelf, af rum allenast finner Mitt eget ställe qvar.

Hvad dödlik ensamhet förstummar Nattens timmar!

Hur djupt dess mörkers haf allt skapadt öfversvimmarl Så vidsträckt fordomdags och ödsli.t fruktansvärd Sig Chaos' gamla natt i gränslösheten sträckte;

Tills en ållsmäktig röst dess spridda ämnen väckte,

Att samlas till en Verld.Du, Nattens ftldsta barn, hvars skuggor kring mig gjutas. Som var, fOrr'n allt begynt, och blir, när allt skall slutas-; I hvilken allt fått lif, och släckes ut igen;

Skänk åt mitt väsens tid, o Tystnad! Dödens liket Att, förr'n du mig förödt, på gränsen af ditt rike En stund bese dig än.

Hvad var du först? och hvem har kännt din böljans stunder, När, innan verlden blef och ämnet fattat grunder,

Du utan lif och gräns kring Tidens vagga flöt?

Hvem vet ditt väldes längd, när, efter tingens ända,

I ditt förvar igen den rymd skall återvända,

Som ljuset inneslöt?

Vårt upphof och vårt mål du lika djupt betäcker;

I bägges mörka krets ehvart sig tankan sträcker,

Hon fåfängt kallar svar och är af stumhet mött;

Ja, i det ögonblick hon mellan bägge täljer,

Du omger menskan än, och i din afgrund sväljer Allt hvad dess möda födt.

Af sin erfarenhet hon fåfängt sig berömmer:

Du seklers dygd och brott i samma afgrund gömmer, -Der efterdömets sken oss ändtlig undanHy:

Och menskan, från en verld som steg för st?g försvinner, Af ständig glömska skild, sig aldrig upplyst finner Och plågan alltid ny.

De häfder, som vår gång i mörkret skulle stöda,

Dem Minnet söker der att som en vakteld föda,

Förlora sig till slut i dina skug;ors famn.

Hur mången glömd tyrann, med mordisk ärelystnad, Göt ej förgäfves blod, att mot din makt, o Tystnad, Föreviga sitt namn?Kring Ålderdomens djup när tankan häpen famlar, — Med konster, lagar, språk, af dem hon spåren samlar Liksom igenom moln, hvad folkslag röja sig?

Hvem lär mig deras namn, som plånades af döden? Du vet dem, Tystnad! blott; som gömmer deras Oden Beseglade hos Dig.

Hvad var det glömda folk, som, tidens böljan nära,

I Språkgrund, Hjdtenamn och Tro och Gudalära, Kanhända obekant af jorden ärfves än?

År det ert fordna ljus, försvunne Atlantider!

Hvars kunskaps första sken, hos alla folk och tider Den Vise får igen?

I catacomhers hvalf, säg mig, hvad skuggor vistas, Hvad obekanta ord på gömda vårdar ristas,

Hvad slägten hvila der från Latiens barndomstid; Förr'n Rom, till segrar födt och drottningen af städer, Steg opp utur de djup som höljde hennes fäder,

Att störa jordens frid?

En tid, af nästa folk, skall ock vårt tidhvarf nämnas f Af deras efterverld åt forskarn öfverlemnas;

Snart, ovisst och förstäldt, med gissning tecknas af;

En stund sitt minnes skymt i sagor än bevara;

Men sist, i tystnad dränkt, vår ålders hågkomst vara Så okänd, som vår gra£

Så aftonsolens eld i flykten af dess strålar En skog, ännu ett torn, och än en fjällrygg målar, Från jorden ändtl g skiljs och sväfvar på en sky;

Sist endast som en rand mot himlen tecknar dagen; Tills, af en färglös natt omsider öfverdragen,

Dess sista märken fly.

Det hufvud jag bland er ur klippans gömma tager,

Var det med myrten krönt? med törnen? eller lager?Har det ett Snilles eld, en Hjeltes anda hvst?

Hvem skiljer har, i val af multna ben bedragen.

Den träl, som dött i jern? den skönhet, mm, lik dagen*, I Fröjas gördel lyst?

Af allt hvad han haft kärt, förlorad och beklagad,

Hur mången blef ej hit med vänners gråt ledsagad!

Hur mången hör, förtryckt af Ödets hårda sia;-,

Ilar längtat till den ro, han nu så länge njutit!

Ack! menniskor som jag, J äfven tårar :jutit,

Och lidit liksom j *g.

Det gifves då ett hägn, dit ej förfuljarn hinner,

Der öfvermaktens våld och nödens tvång försvinner,

Dit Ödet mer ej når, der hämdens fackli slä ks:

Det är de skuggors värn, som kring ditt rike bredas,. O Tystnad! och din ro, der de för.ätue fredag Som ej af stormar väcks.

Må Jorden, mellertid, af dina mörker täckas!

Till en förklarad höjd, dit inga skuggor sträckas,

Mitt öga lyfter sig fiån hennes låga klot;

Och från den öd lighet, som öfverallt förfärar,

Ur en oändlig rymd, bebodd af Stjernors härar,

Tar nya ljus emot.

ODE ÖFVER HOPPET.

Du Guda-magt, som huld och öm För hjeitat målar, i din diöm,

Ej hvad det får, men hvad det lyster} Som på en diktad framtid stödd, Af Aningen och Minnet född,

Ar Nöjets mor och Kärleks syster.

Du jordens väl, du milda Hopp! Som ur ditt hägn i lifvets loppSåg aldrig än en dödlig vika;

Som lyser plågans mörka dag,

At sjelfva glädjen ger behag,

Ar alltid nytt och alltid lika.

Din tröst af Himlen blef beskärd At en till mödor ämnad verld,

Som villigt lyder dina lagar.

Behaglig i din flygtighet,

Du följes än med littighet Af den du sviker alla dagar.

O Hopp! jag sjunger ditt behag! Hvad plågad dödlig, om <j jag, Har njutit dina känslors lycka?

Mitt hjerta näres af din röst,

När utan Vänner, utan trö t,

Jag känner ödet mig förtrycka.

Jag saknar hvad mg kärast var, Och ser vid f-tändigt mulna dar Min lyckas blommor långsamt knoppas; Men din förtröstan, mägtig än,

Ger mig i tankan allt igen,

Och jag blir nöjd den stund jag hoppas.

An af en ljuflig önskan förd,

Jag tror att Daphne lyckligt rörd, Skall en gång tändas af min låga:

Jag hämmar min fört villans lopp, Och kärlek offiar åt ett hopp Som lindrar och som när hans plåga.

An tror min själ från mödans tvång Den sällhet nå, där hon en gång Ej nödgas mer sitt till tånJ klandra;Med ödet hon förlikad är,

Oeh hvad en dag mig ej beskär Lär jag förbida af den andra.

När hjelten, blind i farans famn,

Till spöket af ett ryktbart namn Bland svärd och blod och lågor rusar,

Det Hoppet år, hvars trodda röst En Carls, en Alexanders bröst Med efterveridens lof förtjusar.

Det eldar dygdens ädla nit,

Som söker lönen' för sin flit I jordens väl och evigheten:

Och veriden ingen lrasa sett,

Om det ej honom löfte gett Om Äran och Odödligheten.

Det för den trägna landtmans hand, När han förtror åt jordens sand Det korn som skall hans framtid föda: När det bland isar tyckes dö.

Han skådar tryggt i vintrens snö En oviss, men förbidad gröda.

Det gör, att under stormens brak En usling sig på brutna vrak Med sluten syn åt böljan lemnar;

Det lyser fångens döds-hvalf opp, Som sj unger än en frihets hopp Den ödet honom aldrig ämnar.

På kryck n, gubben svag och tung, Vid dess förbländniug ser sig ung, Med dödens fårar uti pannan:

Han lägger grund till ett palats,Der sjelf han aldrig vinner plats,

Och samlar ägor för en annan.

Åt den sem fräts af sjukdoms qval Det låfvar nya åldrars tal,

De förras kraft och fordna hel?a;

Det skymmer bort hans öppna graf, Och i den stund han tynas Försäkrar än att honom frälsa.

Uti en verld för tankan skymd,

Det sigtar i en okänd rymd Bland gissningars och löftens töken Det rår på vansklig
hetens lag,

Och kastar än sin sista dag På sjelfva evighetens öken.

I sömnens vård bland drömmars krets, Jag på en nytänd månas spets Fick Hoppets klara boning skåda;

Gudinnan där på blommors bädd Var af de strålars glans beklädd Som morgonrodnans ankomst båda.

Dess hufvud himlabågan bar,

Som låfvar oss, vid dundrets dar, Att luftens hvalf skall åter renas.

Uti beständigt växlings-lopp,

Af tankar en bevingad tropp I lekar kring dess syn förenas.

Hon från sin thron med.glättigt mod Gaf handen åt det Tålamod,

Som sig hvart steg på törnen sårar;

Men under bördan lydigt böjdt,Är med fördolda suckar nöjdt,

Och lar med återliållua tårar.

Med häftig fart och oros håg,

Till samma thron jag hasta såg,

Från siiia öfvernifna löjen,

Den yra Obeständighet,

Som, trött vid sin lycksalighet,

Begär af Hoppet nya nöjen.

Straxt vid Gudinnans första vink,

De lätta Nöjen i en blink Till dess förtjusta ögon hinna:

Hon i ett band dem fästa vill;

Men när hon trycker knuten till,

De under hennes hand försvinna.

Kring Thronen lekte Drömmars Hår, Den blinda Önskan, det Begär,

Som aldrig fylls och aldrig hvilar;

Den unga Yår som blommor göt;

Och Kärlek som i Hoppets sköt Mot kogret hvässte sina pilar.

Utmed dess sida, Atråns hand Af spindel-trådar knöt ett band,

På Tillfällets och Tidens vingar; Förtviflan i en kula röt,

Men fåfängt på den kedja bröt Med hvilken Hoppet honom tvingar.

Jag här, i dunkla rymders vidd,

Såg menskligheten skara spridd Vid Hoppets thron sitt öde fråga: Gudinnan ger hvar dödlig svar,Som i dess spegel, alltid klar,

Ser sitt begär och ej sin plåga.

Der visas den förföljde skvgd,

En flvgting hans förlåtna bygd,

En girig. än en skatt att samla;

Åt ungdoms-våren kärleks lön,

Åt manna-åldren hjelte-rön,

Och än en liLtid åt den gamla.

Fast glädjen, den jag flygtigt fann, Med drömmens skådespel försvann, Dess ljufva minne mig ej brister:

Mot ödets magt dess tröst är qvar; Den eger allt som Hoppet har,

Den saknar allt som Hoppet mister.

t

O Hopp! min framtid kallar dig: Låt i den natt, som höljer mig, För mina steg din fackla föras;

Din målning tankans vällust gör, Hon ej en visshet önska bör, Hvaraf din irring skulle störas.

Låt hjertat njuta stunders frid,

När det uti fin plågas tid Sin tillflygt i din hägnad tager.

Vårt fängsel af din hand förgylla; Du är gudomlig när du fylls,

Men dyrbar än när du bedrager.

TILL MITT POMERANS-TRÄD.

Täcka träd! der årets tider blanda Ständigt höstens växt med vårens hoppiFrån hvars grenar alltid blommans anda Sväfvar kring en alltid fruktklädd topp! Du som har, af alla dem jag tjenat, Ensam erkänt vården af en vän,

Måtte, i det hägn jag åt dig länat,

Evig grönska pryda dig igen!

Jag tog mot dig, att din telning skydda. Ympad, stödd, förskönad af min hand, Andades du i min slutna hydda Luften af ditt rätta fosterland.

På din rot jag utgöt ljumma floder;

Ingen mask fick lof att nalkas dig; Sommarfågeln sjelf, din blommas broder, Fick på dina blad ej hvila sig.

Men hur gläder du ock ej min möda! Skiftande med knoppar, blad och lukt, Nya blommor på din krona föda Ständig bildning af en lofvad frukt.

Må han mogna eller ej; han knoppas!

Det är nog. Mer rätt ej menskan har: Himlen sade: åtnöj dig att hoppas, Mödans frukt år gömd för andra dar.

Hennes tid af hoppet dock förskönas. Längre sträcker hon ej sitt begär. Ömheten ej tjenar för att lönrfs;

Hon har nog når blott hon erkänd är, Nöjd att göra godt i sina tider,

Lemnar hon, åt ödet underställd,

Dygdens rätt; och för allt hvad hon lider, Om hon älskas, är hon vedergälld.

HvarfÖre kan jag ur växtens rike,

Ny Pygmalion! ej flytta dig?* Att af dig emotta som min like Samma tro mitt trfid beviser mig. Marmorn omböts till hans älskarinna, Och kanske, med hjerta lika ömt, Skulle jag hos dig, som menska, finna Tacksamheten den mitt slägte glömt.

FÖDELSEORTENS BEHAG.

Du nejd, der under glädjens lagar Mig lifvets första morgon lyst!

Bevara, för min ålders dagar,

Det hägn, der du min ungdom hyst. När, trött att lyckans omlopp följa,

Jag flyr igen till dig, att dölja De ögonblick mig ödet spar;

Ack! låt mig nalkas dina bygder Med samma hjerta, samma dygder, Hvarmed jag då din åbo var.

Låt, af de tider, som förflutit

I dina skvgd, förena sig

Den sällhet jag hos dig har njutit,

Och den jag återbär med mig!

Som yngling fordom ur ditt sköte,

I verldens och min framtids möte,

Af hoppets nöje glädtigt förd;

Nu återförd till ensligheten,

Med nöjet af erfarenheten Och sanningarnas vittnesbörd.

Säll den, som, när bans afton skymmer, Bär till sitt mål, vid ålderns tid,Dess vishet, utan dess bekymmer,

Och ej dess köld, men blott dess ffid. Så lycklig, när, att hvilan smaka,

Han i sin stillhet går tillbaka Med lugnet af en molfri själ,

Som, när han förr, ur samma bygder, Gick ut, att öfva sina dygder För äran och sitt slägtes väl.

Af ungdomens förtjusta dikter Han der på nytt ej mötas får:

Men sinnets ro och fyllda pligter Ledsaga dit hans trygga spår.

Fast han ej helsas mer som like I Lekarnas och Glädjens rike,

Är han ej der förgäten än:

Och om ej Löjet honom känner,

Likväl, bland sina första vänner,

Käns han at Oskulden igen.

Och Vänskap, du! som åt hans hydda Bland Nöjen ensam vårdar tro,

Du vistas der, att hnnom skydda Med visheten och snillets ro.

Han ägde under lefnadsloppet Till sällskap Dygderna och Hoppet,

Vid banans mål Belöningen;

Och med hvar dag, som ökte tiden,

Af den förflutna Samvetsfriden,

Och för den sista, Saknaden.

Ja, Ömheten skall ej förskjuta Den pjäl, som henne trogen var.

Hon skall af menskor åter njuta Den huldhet hon för menskor bar.Men, när dig tiden än ej nekar Att njuta dina åldrars lekar,

Må, yngling! glädjen af din Vår Med oskuld dina dagar mäta!

Den krans de för ditt hufvtkl fläta Skall vissna på dess hvita hår.Johan Henrik Kellgren.

Född på FTobv predgård i Vestergötland d. i Dec. 1751. Docent i vitterhéten ut i Abo 1774. Afflyttade till Stockholm 1777 och började töjande år^t utgifva Stockholms-Posten. Gustaf III:s bib iotekarie 17&0 och hand-iekreterare 1785. Svenska akademiens förste, enhälligt va de Direktör. Död d. 20 April 1795. — Vid s.utet af s'tt vidande i Åbo införde han några skaldestycken i tidirngarnj. hvilka emottogos med allmänt bifall. Satirdikten: “Aiina Löjen 4 gaf honom först hos den större svenska allmänheten den namnkunnighet, som sedermera oafbrutet ökades. Den af Ke’gren utgifna, för Sveriges vitterhet epokgörande tidikriften förblef länge svenska vettets och svenska smakens högsta publicistiska domstol. Hans författareverksamhet var sålunda tvåfaldig: Granskarens och Skaldens. I det förra afseendet utöfvade han det kraftigaste inflytandet p& sin samtids sinnesodling; i det sednare är det dock egentligen, som han qvar eiver hos efterveriden. Hans skaldskap företer en egen, skarp motsättning. I de äldre alstren uppenbarar sig den fransyskt-klasdska smakens envälde utan inskränkning; i de sednare uppgryr den skäraste morgonrodnad af frigjord svenskhet. I de toner, som framklingade mot slutet af hans lefnad, framstår han som Sveriges förste lyriske mästare. “Nya skapelsen1 utgör ett mästerverk bland all erotisk lyrik. Alla hans arbeten utmärka sig genom en ytterst vårdad noggrannhet, ledighet och elegans i framställningen samt en rytmisk mångskift-lighet i versbyggnaden. — Samlade Skrifter. 3 delar. Stockholm 1796. 1800. 1811. Örebro 1837—38.

DÄLDEN.

Stolt, majestätlig, i ljusets silfverskrud Satt på sin thron, å den höga kräftans Glödande himlafält, dagens Drott.Under låg Dal den, i glans föremägtande; Och med osläckelig törst drack Gudens Brännande blick dess näringssaft.

Klådd icke mer i vårens friskare Förgör af ungdom, lif och glädje,

Låg hon och tillbad i härjarns brand.

Icke dess blomstrande barm mer lockade Fjärlarne8 kyss, icke mer från klippan Dansade kallans siifvervåg.

Uppratt annu stod blott den adlare Dristiga Cedern, och med sin skugga Starkte de tynande växters lif.

Sådan är välgörarns lön, och afundens Blindade syn: denna låga hopen Smädade högt mot Cederns skygd;

Ropade: Du ar den hvars famnande Grenar utsuga vår moders mjölk, och Sky arnes tårar, och daggens must.

Vore ej du, sade väpplingen, vickande, Reste jag ock min stam i molnet,

Sträckte jag ock min rot till Styx —

Rytande kom Orcanen — O ädle! du Kämpade, stod: kom tyst i natten Kidingens lömska stål — du fölL

Guden i antag — och nu, så res dig, o Väppling! och möt hans blick — Men rmlan Ligger du — ack! ett vissnadt strå.Kom så en vandrare, trott, och Rökte den Ryktbara blomstrande Däldens skugga; Sukte, och fann en ödemark.

vAr-visa.

Vintrens välde 1 vktar,

Och från våra tjfcll Bore harmsen flyktar Högst på Lappens fjäll.

Uti bergets klyfta Sippan, späd och rädd,

Ses sitt hufvud lyfta Upp ur drifvans bädd.

Ren af löfvet höljes Detta sälla bo,

Der min Daphne döljes I en menlös ro.

Yår och kärl k! båda — Gån, att för mitt väl Med er tjusning råda 1 dess unga själ!

Hör, hur Staren pladdrar Upp i björkens topp;

Se hur Fjäriln fladdrar Kring om rosens knopp.

Se, hur silfret flyter Utur klippans dam;

Hör, hur Björnen ryter Sina känslor fram.Se, har Vestan leker TIppå lil ans bröst,

Och den sköna smeker Med en kärlig röst.

Alskare!-se tiden,

Som till kärlek drar! Om J längre biden,

Ar lian mer ej qvar.

Gån, att nöjet lvda! Blott en tid det rår.

Må dess blommor pryda Eder ungdoms vår!

SAKNADEN.

Ensam i min hyddas famn,

Med min saknad innesluten,

Ögat skumt och rösten bruten, Suckar jag Zulimas namn:

Blodet svallar, bröstet häfves,

* Lågan genom själen tär;

Jag iörqväfves, jag förqväfves Utaf minnen och begär.

I)u, som mina ödens skick Med ett ögnakast förbyter!

Från ditt löje lifvet flyter, Verlden ljusnar i din blick: Kroppens plågor, sinnets smärta,* Grafvens djup som företår:

Allt förglömmes, då ditt hjerta Mot mitt ömma hjerta slår.O! hvad vore utom dig Lyckans nåd och snillets lager? — Blott en skugga, som bedrager; Blott en dröm, som skingrar sig. Jämte dig, jag ej förskräcktes För Tartarens gruflighet;

Utom dig, min ledsnad väcktes Vid Seraphers salighet.

MINA LÖJEN.

Jag ler — o Gudar, Nöjets Gudar 1 En anblick föder mig på ny tt:

J mina tankars klädnad bytt *

Från sorge-dok i glädje-skrudar.

Som jorden vid den tända dag I solens länta färgor prålar;

Så från ett klarnadt sinne strålar Det ljus, som stundom med behag Vår lefnads nakna öcken målar.

Jag ler — Fly bort, du dårars Här! Som dig med sjelfgjord smärta sårar; Oskära ej med dina tårar Den vers åt Löjet helgad är.

Fly, att af dagens ljus förgäten I skrefvors natt bland ufvar bo;

Och våga ej, med dina läten Att störa mina qvädens ro!

' En Fakirs rygg, som kedjan böjer; Ett tårfullt ögas mörka grop,

Hvars blick en afgrunds fruktan röjer En panna som bekymret plöjer;

Din bleka hy, ditt klagorop:ft*

Är det den åsyn, som förnöjer En Gad, si nådig och så Am?

Nej, grymme i en mjältsjuk dr&m Da dig en Gud ar hjernan skapar,

Som dina egaa ly tén apar. —

Han, som i vårens blomma ler,

Och uti vestans flägtar andas,

Och uti drafvans nektar blandas,

Och genom solens blickar ser;

Hvars rOet Glicere på harpan spelar;

Och Han, som eld och sAtma delar At hvarje kyss som hon mig ger .... Hvad? — Skalle han till tack begära En kalk af mina tårars flod?

Han sjelf, så lycklig, och så god,-Gör menskjors lidande hans Ara?

Begär hans altar gråt och blod? —

Mitt bröst förbannar denna lära.

Glicere! skön är du; himmelskt skönl Roslin förgäfves duken breder,

Och L'Archeveque för konstens heder Ej vågar ett så farligt rön.

Glicere! men än ett enda fattas,

Det utgör själen af din pragt:

Af ögat du gudomlig skattas,

Men hjertat har ej något sagt.

Ditt lof från alla läppar flyter:

Hvad glans, behag, och smak, och Aid! Du ler! — I samma Ögonblick Vårt lof i kärlek sig förbyter.

Sig, Bubo! hvilken förmonskrätt Ditt väsen öfver djurens höjer? —

Jag har förnuft — Det säges lått:

Men mon det lika lätt sig röjer?

. *Du tofver, åter och blir mitt;

Du röres, lider, älskar, hatar,

Du åtrår, njuter, leds och ratar:

I ett så upphöjdt tänkesätt,

Känn, säger du, min (jruda-ätt Hvem delar mina ärestoder? —

Jag, svarar Apan, jag, din broder —

Förr skulle du med skäl berömt Ditt tungomål, din konst att stoja; Men ack! hvi har man så fördömt Gjort menskja ur en Papegoja.

Ett skäl af heligare magt Du snart för våra ögon ställer:

Har icke sjelfva Skriften sagt Att du i välde, som i pragt,

Mer än den stumma fänad gäller Som hon din spira underlagt —

Men när det svultna Lejon slukar Ditt majestät med hull och hår,

Mon ej din nåd för vida går,

Och det för mycken frihet brukar? Din arga hund, din ilskna tjur,

Och flugan på din Kunganäsa,

Lär dessa oförskämda djur Sin Bibel litef bättre läsa:

Hvad annars gagnar ett befäl,

Som ej den minsta jordmask lyder? Hej; hör af mig det enda skäl,

Som menskjans högre välde tyder:

Du ler; du ensam ler, min vän,

Uti Naturens vida rike;

I annat allt du djurens like,

Från dem af Löjet käns igen.Se dessa folk, så vida skilda Från oss till skapnad, brak och ort, Och säg når du dem kaliar vilda, Hvad detta skällsord billigt gjort?

Mon brist på Präster, som förföra;

På Läkare, som tyst förgöra;

På Domare, som vränga lag;

På Konungar, som Folk förtrycka;

På Smickrare, som laster smycka;

På usla Rimmare som jag;

På Spelhus, Nummerlotterier, Spectakler, Baler, Slottscantzlier, Gillstugor, Lazaretter? — Nej:

Helt visst i deras grofva seder Röjs menskjan med långt större heder; Men se — de skratta nästan ej.

En trögvext ört på jordens yta Var visdom förr: så är den nu.

Dock kan ett Grekland billigt skryta: (Må icke Sverge det förtryta!)

Dess Visas antal steg till sju.

En bland dem sägs ha alltid skrattat At hvad som händt, åt dygd och brott. En annan åter ögat mattat Att gråta öfver ondt och godt.

Om en af mina vänner frågar,

Hvem mest af dessa prisas må,

Jag öppenhjertigt svara vågar:

De voro narrar båda två.

Allt har sin tid; men dårar strida Mot ordning, tid och skick och allt; Hvad menskligt är, bör menskan lida: Naturen gråt och skratt befallt.

Det är ett fel att löjet hämma När man så mycket löjligt ser;Det är ett brott att ögat dämma När mänsklighet om tårar ber.

Ye den barbar, för känslaa död.

Som famnen för en broder sluter:

Som icke rörs vid uslas nöd,

Och då han delar dem sitt bröd,

Af vällust icke tårar gjuter!

Men Våren följer Vintrene spår.

Ej Bores våld beständigt vår Att fältets prydda ben föröda;

Zephiren stundom skalkas får,

Och hjertat skulle snart förblöda Af egna och vid andras sår,

Om liöjet qj en balsam ägde Som kunde Undra våra qvai,

Och om ej dårars runda tal De olycksfullas öfvervägde.

Koin då, du Löjens qvicka tropp!

Följ mig i alla lifvets skiften Och lär mig ta ett glättigt hopp På brädden af den mörka griftenl Lät edra vingar flygtigt sväfva Omkring mitt bord, min säng, min bok; Lät dumhet för er gissel bäfva;

Men söken väl ert utbrott qvåfva I sällskap med en högbom tok.

Hvi kan jag ej tillfyllest bäfva Att bland de stora vara klok?

Hymn skall jag först mitt löje skänka2 —» Jo, Ärans lolk bör ära ske.

Det vore bördens rätter kränka,

Att ej de Håga föret bele.

Ack! när jsg deras lif beskådar,Så fullt af laster, pragt och tvång;

Den glans, som ingen värma bådar,

Och yrslan vid Sireners sång;

Det stoj, sem endast Orat fyller,

Då själen tom och hungrig &r;

Det glitter, lifvets skal förgyller,

Då masken sjelfva kftrnan t&r;

Den goda ton, som mera gäller Än vett och dygd och skicklighet;

Det falskhets gift, som oskuld fäller Med en belefvad nedrighet;

De nycker, som förtjensten dömma,

Som blindvis lasta och berömma,

Och slutas med ett: vare sagdt;

Den trfildom hos en Öfverherre Som dubbelt hämnas på de smärre:

Det nit för egen vinst och magt,

Som säljer Fosterlandets lycka Mot rätt att i sin mon förtrycka Och sig med band och stjernor smycka, Och dunsta musens och förakt;

Den svarta list, de djupa ränker,

Som döljas under vänskaps larf;

Den 8kyddningsblick en Midas sänker Till dem, som snillet fått i arf . . .

Kär jag hos Er, J Lyckans söner!

Så mycket argt och uselt ser;

Jag all er brist och dårskap röner Och utaf harm och ömkan ler.

I Lévi barn! tan intet illa,

Om jag åt eder skratta törs.

I mån ju nöjas att förvilla Det folk, som rikta kan er börs;

Men jag, tyvårr! som intet äger,

Hvaraf man tionde kan få,Hvad jag i fåvisk . blindhet säger,

Må ljusens barn ej akta på.

Jag må ju le, när J prediken Om denna snöda verids förakt,

Och likafullt med allo magt För gunst och vinst och vällust fiken. Er vård, att våra själar söfva Med hopp om evig himla-ro,

Och jorden till er sjelfve röfva Och sjelfve njuta, då vi tro;

Ert helga hat, hvars vreda vågor Ej nånsin stillas i er själ;

Ert Christna nit, att för vårt väl Oss skära genom blod och lågor;

Och allt det andeliga gräl,

Som plär en pöbels lättro gäcka:

Allt må ju med fördubbladt skäl Till löje mer fin vrede väcka.

Åt er, åt er, J tidens Lärdel Jag ofta hjertligt skrattat har;

Åt edra frågor utan värde Och edra meningslösa svar;

Ert raseri att allt förklara,

Ehvad som händt och aldrig händt; Er blinda vördnad att försvara Hvad Ålderdomen tänkt förvändt;

Er konst, att öfver hårstrån kifva, Och skrifva, skrifva, skrifva, skrifva, I kors och tvärs och med och mot; Att känna noga jordens klot,

Och hvilken väg dess rullning tager, Men ej den kraft, som hjertat drager, Och ej dess brist och ej dess bot. Hvad mera löjligt, än er möda Att här ert lif i brist förrödaFör ftrans lif i Minnets sal? . . . Men hvem kan räkna stjernors tal Och all den lärda dårskaps gröda? Om du med Yoltaires dubbla lif Och Yoltaires skicklighet att gäcka, Ej ftgde annat tidsfördrif;

Så skulle mödan dock förskräcka, Och dina dar förlitet räcka,

Att teckna upp en litanie Af allt det lärda vurmeri,

Som visa hjernor kläckt och kläcka.

Du Poetastrers magra kön,

Som l&rt, till dina synders lön Och våra synders lön, att rimma,

At dig jag skrattat mången timma! Skryt icke Grekland! skryt ej mer Af din gudomliga Homer,

Sen Sverge i sitt sköte äger Den honom vida öfvervftger.

Den gamle i sin Iliad Blott då och då man nicka funnit, Då vår den höjd i konsten hunnit Att snarka i hvar enda rad. — Skryt ej utaf din Sapphos sånger, Som störtat sig på Leucas bank; Den Svenska var ju tusen gånger Mer ful och mera ftlskogskrank. — Om Æschyls röst de Grekers öra Med sådan styrka kunnat röra Att deras fruar missfall födt,

Och deras barn af skrämsel dödt, Bör det vår undran mindre göra: Hvem blir ej snart i själtåg bragt Att Träskets Dramaturger höra?

Då Æschyl slog med åskans magt,De med narcotiskt gift förgöra. —

Hvi har jag ej, o Pope! din band,

Att i en Dnnciade betvåla

Den mängd Soriblerer i vårt Land,

Som med Apolios lager pråla?

Och du, de shåna ddrart slågte! Ack! skulle jag ej le åt dig?

Dig, som en nådig Himmel våekte, Att mot bekymret föra krig.

Vårt kön, som vant vid plumpa seder Dig för sitt fall beskylla plär,

Dock måste medge till din heder,

Att du vår fot till Afgrund leder Så ljuflig väg, som möjligt är.

Allt hvad du tänker, hvad du säger, Din svaga dygd och täcka brott,

Allt är så läckert och så smått;

Allt till vårt löje anspråk äger.

Hur kunde ur så bitter ton En Boileau mot din dra qväda?

Jo vet, till tröst, att en kalkon Gaf honom fulla skäl att smäda.

Ditt djupa vett, din säkra smak Att om den benigaste sak Uti parurens högmål dömma;

Din konst att under blomster gömjma Ditt afundsfulla hjertas svall;

Att genom om och men berömma,

Och utan kärlek synas ömma Och under brånad synas kall;

Ditt yra skämt, ditt qvicka joller,

Der du ej sjelf din mening vet;

Ditt svek, din söta trolöshet,

Som sällan vår förtviflan våller;

Och dina nyckers flygtighet;Din titt, som råder öfver styrkan,

Som gör din herre till din trftl: —

Ach hvad oräkneliga skäl,

Till lof och löje, hat och dyrkan!

• Men da, hvars band, så djerf och svag, Med högmod andras dårskap risar;

^Mon du väl sjelf, min lilla Jagi Mon du vål sjelf vid sannnings dag,

En mindre löjlig skapnad visar?

Träd fram uti ditt samvets ljus,

Och se hur högt din vishet gäller,

Då, främling i ditt egit hus,

Du andras fel i dagen ställer.

.Säg, hvilken dig med blindhet slog Då du till lycka och till heder Den Heliconska vägen tog,

Som gent till Hospitalet leder?

Hvad usel smak1, hvad mager spis Att sig med lagrens barkbröd föda,

Då Siffrans barn på Croecers vis Sin dumma kropp i vällust göda?

Tror du vid Polens platta bygd Att någon lön åt snillet ämnas,

Der blott din farfars farfars'dygd Har rätt att för din egen nämnas? . . •

Håll upp! — Jag nog min dårskap ser; Jag) som en an, åt svaghet skattar,

Och, då jag högt åt andra skrattar,

Jag åt mig sjelf i tysthet ler.NYTT FÖRSÖK TILL ORIMMAD VERS.

Om druckna pojkars undran Och dårars lof du söker; Bryt oförsökta vägar, Det ägta Snillets vägar, Der aldrig spåret trycktes Af någon dödlig fot. Lät lilla vinkelns åbo, Lät idogsfulla spindeln Ur hårdt tillsnörpta ändan I evigt lika kretsar De fina trådar draga, Som fånga flugans flykt. Lät svaga broskets vanmagt, Lät stoftets atom söka Det vettiga det qvicka, Behageliga, ömma, Förtjusande och ljufva. Men du, med stora nerven Och starka fjäderns spänning! Men du! var ny, ofattlig, Ursprungelig, var sjelfstor Och full af dig. Du, tag af *Shakespear* yrslan, Med store *Klopstocks* orim, Och *Göthens* Convulsioner, Och *Ossians* evigt samma: Så lyft dig, stor af gäsning, Gudhärmande, Sehraphisk, Etherisk och Luftsyrisk, Högt ur begreppets verld. Ja, res dig, Icars ättlägg, Res upp dig öfver menskjan, Ur låga grusets menskja, Och känn din rätt till Ethern,Till Höga Himlens Bedlam, Till druckna pojkars dyrkan, Och dårars lof. Först, krossa, stark, de fjättrar, Hvarmed det tunga Vettet Dig fängsla vill i muddret Och oförmågans dy. Sen le, och slit de bindlar, De bindlar utaf blomster, Och veka tråd af silke, Som Smaken och dess broder, Dess lilla broder, Rimmet, Kring dina vingar fäst. Så, höj den stolta hjessan; Så, spänn den vida våmben Och lyft en Jättes gap, Och, djerf, som fabelns groda, Svälg millioner ankar, Svälg miriader åmar Af Luft och Högmod. Väl! nu bör språnget vågas, Det stora Tyska språnget, Till källan af det sköna, Det ädla och det sanna. Nu väntar jorden, häpen, Tillbedjande och knäböjd, Att se din himmelsfärd. Nu, genom djupa molnet, Sin hand en Ljusets Ängel Har utsträckt till ditt skydd: Och legioner stämmor, Och milliarder handklapp, Och lockande Sehrapher, Och bugande Cheruber, Vid åsyn af ditt uppsprång, Kring tusen, tusen himlarGe skall och återskall. Väl! nu är kedjan krossad, Nu låga jorden lämnad. Ännu ett språng och än ett! Nu ,hvirflar han i skyn. Nu, full af stolthet, trampar Hans frälsta fot på Månan. Nu ha! — nu bröt han benet I ringen af Saturnus! Ve! och der sveddes vingen, Hans styrkas högra vinge, Af vreda Solens eld. Ve ynglingen! nu klöf han, Nu klöf han midt i tu Den väderspända hjessan Mot Sirii demantklot. Ha! ropa höjd och Himlar, Och djup och Afgrund: ha! Nu svindlar han och svindlar, Och vänder loppet bakfram. Nu föll han slak och snöplig, Med näsan emot jorden, Och sprack.

LJUSETS FIENDER.

En qväll, förleden höst . . . Lät se! Om jag ej felar i mitt minne, Så var det kring den tjugonde December . . . Ja, min Läsare! Ty Vinter-Solståndet var inne, Och Phebus, denne Herrskare Utöfver Ljus och Rimmare,

Som illa lyser, sämre rimmar I Nordiske Climaterne, Gick nu till sängs mot klockan Tre Att sofva roligt nitton timmar; ... En sådan qväll kom *Lucidor* Till stora klubben ut på Norr — En *Klubb!* . . . Politisk? — Minsta spår Dertill i manuscriptet fins-ej, Och någon minsta nytta vins-ej Att veta det — Nog af: han kom, Steg in, satt ner, och såg sig om, Men såg ej skapadt grand — emedan Man intet ljus i rummet tändt, Och Himlaljusets President Gått ned till hvila längesedan, Och Himlens Vice- President Dertill befann sig uti Nedan.

I tjocka mörkret, hör han här Den dumma hopen disputera Med mycken hetta (som man plär, När man förstår sig ingendera) Hvad *Form* på Källarstugan är? Hvad *Färg* på Möblerne? med mera.

Till slut, när en och ann betänkt, Hur uppåt väggame befängdt Det var, att uti blindhet sänkt Om Form och Färgor resonera *(Ty vara blind,* och icke se, Var ett och samma, tyckte de;) Så ropte en, så ropte flera: *Ljus in!*

Ljus kom — en allmän fröjd Vid denna syn. Hvem är ej nöjdPå Svart och Hvitt att skillnad göra? Blott här och der en Mörksens vän Gaf Ljus och Lampor den och den: Och hvem det var, skall ni få höra,

Den första var en *Surögd Man.* På honom ingen undra kan; Han hällre ömkas af all hjerta. Hur skulle Ljussken ha behag, När minsta skymt af Himlens dag Är för hans syn en dödlig smärta?

I samma usla ställning bragt, En *gammal Nervsjuk Man* hörs klaga: "Vid Gud! det står ej i min magt "Att detta grymma sken fördraga." — Ej heller undre man härvid: Den stackars Gubben all sin tid I mörkret famlat fram sin bana; Men lära *Se,* och lära *Gå,* Är lika nödigt båda två; Och all förmåga är en Vana.

En *Sömnsjuk Man* skrek till och spratt Helt högt från stolen der han satt. Hans namn var *Dummer Jöns;* Jöns Dummer, Till kropp och själ, båd dag och natt, Försänkt uti ett ständigt slummer. Man kan väl tänka, hvilket spratt För sådant djur att mörkret sakna; Ty, sen man nu hans lättja ser, Så skäms det dumma svinet mer Att ensam sofva bland de vakna.

"Mig" — hörs en *Svärmare* dernäst — “Mig *Skymningen* behagar mest.O sälla Skymning, Nöjets dager! O Dunkelhet, så ljuf och mild! När du förskönar hvarje bild, Hvad gör det mig att du bedrager? I dig min yra fantasi, Utur Förnuftets tyglar fri, Allt i ett lyckligt Chaos blandar; Igenom dig blir skuggan Kropp; Igenom dig fylls Jorden opp Af Gudar, Jättar, Troll och Andar. Nyss fick jag här en Vålnad fatt Ur Swedenborgska Andeverlden: Men Ljuset kom — Fördömda spratt! Dess strålar i en blink förtärde’n."

"Fördömda spratt!" — skrek likaså Bakom en skärm, bort i en vrå, En *Man med Schene Rariteten* — "Snart skall man nu min konst förstå, Bland hela Svenska Allmänheten? Det gick i skymningen så bra, Att folkets Syn och Pung bedra; Men, sen man tändt det Satans Ljuset, Farväl med svart och hvitt Magie" — Så sagt: och Junkern smög ur huset.

Densamma *utväg* (nemligen *Dörrns* utväg) tog en ann god vän, Som — ganska hederlig karl annars — I mörkret nyss, af händelse, Råkt *taga felt om fickorne* På *sin* Surtout, och sina Grannars.

En Kunskapsälskande Person Ifrån den Kungliga Policen (Som annars kallas plär *Spion*)Kröp nu helt skamflat bakom spisen. Att lyss vid Ljus, går ganska slätt: Ty dels, så distraherar skenet; Dels händer, vid en snabb retraite, Att man i brådskan glömmer lätt Den ena armen eller benet.

Med puckel fram, och puckel bak, En *Krympling* hela qvällen skrutit Hur hans figur vann Könets smak (Det var i mörkret en klar sak) Och hvilka prof han deraf njutit. Men Ljuset kom — och hvem blef flat, Om ej den ängsliga figuren? Ty mer vanskapelig Krabat Man aldrig såg uti naturen.

En utlät sig: "Man vore dum . . . (Sen saken kommit har så vida) Att vilja Ljusets gagn bestrida; Blott, att man hindrar det att sprida Sitt sken till hela Publicum. Nu, och på det en dylik fara Ej i vårt Land må äga rum, Är bäst man lemnar denna vara Åt mig till *Monopolium.*

"Rätt sagt!" — hör man en annan svara - "Farväl med allt politiskt skick, Med Börd och Dygder, Hof och Seder, Den stund, till Allmänhetens blick Man tillät Ljuset stiga neder! Men nu, som Öfverheten blott Har rätt, att pröfva till hvad mått En Undersåte utan brott Må äta, dricka, se och höra;Så tror jag for min del (hoc est: Del i *Arrendet*) vara bäst, Att Ljuset till *Regale* göra."

Bland några, som i hemlighet, För skam skull, sväljde sin förtret, Var *Källarmästarn* och *hans Drängar,* Förmodligt kunde Gästerne, Vid Ljus begynna efterse Hvad drogue dem gafs för deras pengar: Ty denna konst, som kallad blef Förr: *Underverk* — nu: *Underslef,* Den konst, att göra Vin af Vatten, Har än i dag det felet qvar, Att den med svårighet bedrar Rätt nyktert folk ... om ej om natten.

"O blygd och hån!" — skrek Pastor *Fån* — "Så groft att gäckas med Försynen; Tänk, att det djerfva stoftets Son Vill midt i natten nyttja synen! Förgäfves går då Solen mer På Guds befallning upp och ner, Att dela menskjan Ljus och Värma! Hon värma genom Brasor gör, Och genom Talgljus våga tör Att sjelfva dagens strålar härma.

Snart har Naturen ingen vrå Så djup, så dold att hitta på, Dit menskjans öga icke stjäl-sig: Hon storm och böljor tygla vet; Och räds ej i sin Gudlöshet Att hindra Åskan slå ihjäl sig.

Här brast Församlingen i skratt: Och Pastorn, fattande sin hatt,Svor pest och död mot sina Bröder; Då i en hast, vid Trummors skräll, Och Klockors klang, och Lurars gnäll, Det ropas: *Ell'n är lös på Söder!* — Man nämner Gata, Gränd och Hus, Och orsaken till allt - - - ett *Ljus* — "O Lucifers och Snillets Söner: (Af *Lux* är *Lucifer*) se här" — Skrek åter *Fån* — "hvad frukten är Som *Söder* ren af Ljuset röner! Och som på *Norr* ett lika slut Helt visst en lika djerfhet kröner, Så fattom genast vårt heslut: Att allt, hvad lysa kan, släcks ut!"

Ren märks bland sjelfva Ljusets Vänner (Så mägtig är Fantastens röst!) Hur en och annan uppstå känner En hemlig fruktan i sitt bröst: Då reser sig vid Talmansbordet En Man, att stadga deras val. Man lyssnar; *Lucidor* har ordet: "J Män och Bröder" — var hans tal — "Det fins en Lag, af Himlen stiftad, För Bruket af allt jordiskt godt: Att utan Vishet, Gräns och Mått Skall sjelfva Dygden bli ett brott, Och sjelfva Sällheten förgiftad. Hvad nyttigt kan ej skadligt bli? *Sömn* stärker — sömn blir *Lethargie; Mat* föder — mat ger *Obstructioner; Öl* värmer — öl gör *Strangurie; Skratt* muntrar — skratt blir *Convulsioner;* Än mer: att alla Dygders Mor, Den högsta Dygd, hvarpå beror All timmelig och evig lycka,*Gudsfruktan* sjelf, för vida sträckt, Har den bedröfliga effect Att vissa hufvuden förtrycka! Men om en Man, ur dessa skäl, Förböde någon Christen själ Att skratta, äta, dricka, sofva, Och framför allt, sin Gud att lofva, Då — tviflen ej — är denne Man Förutan prut ett af de båda: *Narr*, eller *Skälm* — Och hvad den våda Beträffa må, som yppas kan Af Ljusets vårdslösa handtering; Har deremot en klok Regering Två goda medel i sin hand: *Spön* — Tjenlige att fruktan väcka Hos den försumliga och fräcka! Och *Sprutor* — färdige att släcka I hast den grufligaste brand."

Han slöt — Ett allmänt bravo-skri! Ett allmänt klappande i händren! Excipe *Fån* et Compagnie, Som togo visligt sitt parti, Och svuro sagta mellan tändren.

Sist: hur på *Söder* tillgått har? Hur med dess eldsvåda tog ända? Och hvilket nytt palats man drar Ur askan af det platt förbrända? . . . Derom en annan gång, kanhända, Om Gud förlänger våra dar.K0N8TEN ATT GÖRA LYCKA.

Min håra Gosse, blif ett Fån,

Så går dig all ting väl'i händér!

Så varnade en Mdr sin Son Från førifta stunde h han fick tänder:

Min häiH Göste, blif ett Fån,

Så går dig all ting väl i händer.

Förstånd för Lyckan farligt år,

Och Lyckan nåstan alltid plär Förståndet ut på porten jaga.

Då Qvickhet allom gör besvftr,

Ses duinhét Öfver allt behaga Och gör ej någon mask förnär,

Men smygér fram ån hår, än der,

Och tycks ej veta hvart det bår Förn, vipps! den fram till målet länder. .Ja, Qvickhet är ett Afgrundslån,

Som sjelfva Belzebub oss sänder.

Min hära Gosse, blif ett Fån,

Så går dig all ting väl i händer.

Då Dumhet, nöjd och skön och fet, På Ederdun sin hvila tager Och frodas uti kräslighet;

Så ligger Qvickhet blek och mager På hö och strå med litet Lager,

För sträng diet, till sin förtret,

Och på en möglad brödbit gnager.

Fly derför Qvickhet, som en pest;

Det skämt, som på hans läppar myser, Ett gift för alla Dårar hyser;

Och råkte pilen taga in I någon jAndelig mans skinn,Som nog, Gud bättre! händt och händer Så lofvar jag, att ingen ger Två öre för Herr Qvickhet mer:

Ty hat, som Helgons hjertap tänder,

Är ej ett hat som återvänder För'n det sitt offer stekas ser Vid timlig eld på bålets bränder,

Och evig eld i mörksens länder.

Nej, kära Gosse, bli/ en Spån,

En Nummer Jöns, ett Nöt, ett Fån,

Så går dig all ting väl i händer.

Hvad denna Gumman hade rätt! Hvad man dess lärdomar bör prisa!

Jag tror, Uppfostrings-Sällskapet Förr än i dag ej ha så lätt Att bättre väg till äran visa.

Hvad Gumman kände verlden väl!

Om Damon, stackars Lärdomsträl,

Följt Gummans kära sons exempel;

Så stod han nu i Lyckans Tempel.

Hvad. salig Gumman tänkte väl!

Gud fröjde salig Gummans själ!

DUMBOMS LEFVEfLNE.

Go Herrar! länen mig ert öra Ull salig Dumboms Lefverne:

Om det ej ledsnar er att l}öra,

Så tör det roa er kanske.

Han föddes, enligt Ödets domar, Helt naken hit på jorden? ring;

Men sen han kom till rikedomar,

8å brast det honom ingen ting.I vaggan hade han med nöd En gammal Käring, som såg om-sig: Yardt derför illa sjak — men korn-sig; Och lefde sen allt till sin död.

Till caracteren from och god,

Yar han ej snar att blifva retad;

Hen sågs han någon gång förtretad.

Så var det nti vredesmod.

Det fel han haft i ungdomsvåren, Att vara pojke förr än karl,

Han ganska visligt anmärkt har;

Hen detta fel försvann med åren.

Till ingen man han afund bar:

Han såg väl ganska snedt på alla;

Hen det bör man ej lastbart kalla,

Ty han var vindögd, stackars karl.

Han äfven mycket folk hört klandra, Att han dem öfver axeln sett:

Om det så är, så har det skett För det han lägre var än andra.

y

Ett muntert lag han gärna väljde, Hen hatade allt fåfängt snack;

Teg nästan alltid när han sväljde,

Och sväljde alltid när han drack.

I par-Bricoll han aldrig hunnit Bli något särdeles stort Ljus;

Ty mestadels man honom funnit Placat, utaf ett enda rus.Som Auctor skref han kon och tvin, Höll Tal i Grenna, Tal i Trosa:

Om någon gång hans Yen var prosa,

Så var hans Prosa aldrig ven.

I s tylen var han älskare Utaf det tydliga och l&tta;

“Ty — sade han,'och det med rfttta —-“Ju simplare, ju enklare."

I Damboms ungdomstid begaf-sig Att han predikade en gång;

Men hans Predikan var ej lång,

Ty han vid ingången kom af-sig.

En annan skulle blitt förbannadt Brydd vid en sådan händelse;

Men Dumbom fann sig ett-tu-tre,

Och slöt precist der som han stannat.

På sina resor han förnam,

Hur väl Försynens nåd reglerat,

Som floder öfver allt placerat Der stora Städer stryka fram.

Också — om ej hans Dagbok ljuger — Skall på Gästgifvargårdarna I Småland ätas mycket bra;

I fall man matsäck har som duger.

God kunskap salig Dumbom hade Om både Menniskjor och Djur;

Och märkligt var det som han sade En gång, om Kräftornas natur:Hans ögon syntes tårar prässa Då de i kittlen sprattlade:

“Nej, ingen dör så grymt som dessa,

— Skrek han — ty de dö lefvande."

Theologien höll han på.

I tretti år med, vid sin pipa;

Hen kunde aldrig rätt begripa Hvad ingen menskja kan förstå.

I Politiken var hans tro Hvad ingen Bonde plär förgäta:

Att om man mjölka vill sin ko.

Bör man ock ge den till att äta.

Uti moralen kom han fram Med den besynnerliga låra:

Att det som gör hvar menskjas skam Kan aldrig göra någons ära.

Som Physicus han vågat hysa En tanka, något djerf kanske:

— Han trodde Ljuset skapt att lysa, Och menskjans öga för att se.

Men som han uti allt for varligt,

Så medgaf han, försigtigtvis,

Att ljus för Tjufvarne var farligt,

Och för en. Blind af ringa pris.

Hans tanka var — ehvad man såger Till Bördens loford och försvar —

Att den förtjenst en Menska har Är ingen ann, än den hen ägerEn hans Finance-plan väl förtjenar Att nämnas för sin nyhets skuld;

“Den lyder så; Ju mer man länar,

“Dess mer man sätter sig i skuld."

Också i Methaphysiean Yar Dumbom en förfärlig Bjässe;

Ty det yar han, som skilnan fann Emellan Esse och non Esse.

Spörj, Forskare, så långt du gitter, Hvad Residents som Själen har;

Det bästa svar blir Dumboms svar:

“Min vän, hon sitter der hon sitter."

I Medicin höll Dumbom för,

Ehvad man derom må glosera,

Att den helt säkert nytta gör At medici om intet flera.

En stor Spectaklernes Patron,

Fann Dumbom, att hos oss som andra Man dervid sällan har att klandra, Förutom Piecen och Action.

Man hört hur mången Auctor skriker När minsta fel bestraffning fann;

Men Dumbom tålte lätt Critiker,

Så snart de rörde någon ann.

Om han ej sjöng så satans bra,

Så kom det mest af den resonen,

(Precist som i vår Opera)

Att Salig Dumbom ej höU tonen,Men det hvari han lyckats bäst Var konsten att ta ut Charader;

Som man kan se af nästa rader I Svaret till en näsvis Präst:

Jag tror, att Prästen hette Trälund.. Lik godt! .. . "Mitt Första, sade han,

Är Fä — Mitt Andra Hund“ — "Minsann Föll Dumbom in, ert Hela — Fähund,

Om i Joujou de Normandie Han ej som mästare brillerat,

Bör han ursäktas deruti:

Ty Spelet vår ej inventeradt.

Att vara gift, och vara slaf,

Höll han för^ samma i det mesta,

Och ibland Ägtenskap det bästa Det Ägtenskap, som ej blir at

Mi hvem som kan, och hvem som vill, Sin flygt åt högre rymder spänna:

Den vise Dumboms sats var denna:

"Jag lefver hälst, när jag är till."

Vår Dumbom lade sig en afton Helt frisk och sund till själ och kropp; Men steg om morgon stendöd opp —

O vandringsman! yvtoOt aeauvov.DEN NYÅ SKAPELSEN, eller

INBILLNINGENS VEBLD.

Du, som af Skönhet och Behagen En ren och himmelsk urbild ger!,

Jag såg dig — och från denna dagen Jag endast dig i verlden ser.

Död låg Naturen för mitt öga, Djupt låg hon för min känsla död — Kom så en flägt ifrån det höga,

Och ljus och lif i verlden böd.

Och ljuset kom, och lifvet tändes, En själ i stela massan flöt;

Allt tog ett anletsdrag som kändes,

En röst som till mitt hjerta bröt.

Kring rymden nya Himlar sträcktes, Och Jorden nya skrudar drog,

Och Bildningen och Snillet väcktes,

Och Skönheten stod upp och log.

Då fann min själ sig Himlaburen, Sig sprungen af en Gudastam,

Och såg de under i Naturen,

Som aldrig Visheten förnam.

Ej endast storhet och förmåga Och glans och rymd och'rörelse;

Ej blott i dalens djup det låga,

Och endast höjd i klippome;Men lifligt till mitt öra fördes De höga Sgherers harmoni;

På berget Änglars harpor hördes Ur djupet mörka andars skri.

På fiUtet logo fridens löjen,

Skräck omsmög i den skumma dal,

Och lunden hviskade om nöjen Och skogen suckade om qval.

Och vrede var i hafvets vågor,

Och ömhet uti källans sus,

Och majestät i solens lågor,

Och blygsamhet i månans ljus.

Hämd gick att blixtens pilar hvåssa, Mod skakade orcanens arm,

Och cedera lyftade en hjessa,

Och blomman öppnade en barm. —

O lefvande förstånd af tingen!

O snillets, känslans hemlighet!

Hvem fattade dig, Skönhet? — ingen Förutan den som älska vet.

För mig när du naturen målar Till Himlar utaf ljus och väl,

Hvad är du? — återbrutna strålar Af Hilmas bild uti min själ.

Hon är det i min själ, hvars stämpel Till Skapelsen förtjusning bär;

Och Jorden uppstod till ett Tempel,

Der hon Gudomligheten är.z5tsy som af Skönhet och Behagen En ren och himmelsk urbild ger!

Jag såg dig och från denna dagen Jag endast dig i verlden ser.

I allt dih lånta teckning kännes,

O evigt samma, evigt ny!

Din växt blef liljans växt, och hetmes Den friska glansen af din hy.

Din blick i dagens blickar blandas, Din röst fick näktergalens sång,

Jag dig i rosens vällukt andas Och vestanflägten har din gång.

Ej nog — du sjelfva flisan gläder, Du fyller afgrundar med ljus;

Du öknarne i blomster kläder,

Och tjusar i ruiners grus.

Och när min tanka hänryckt vimlar Och .flyr, och söker trängtande,

Och söker genom jord och himlar Det sälla stoftets skapare;

Och frågar, i hvad skepnad fattas, Att öm, och god och glad och mild . Vår högsta dyrkan värdig skattas? — Då visas Han mig i din bild.

I Kungars Slott, i Hof och Städer, Jag ser bland tusende blott dig;

Och, när min fot i hyddan träder,

År du der redan före mig. iJag gick att Visdoms djupet spöija; Din tanka ref mig nr dess famn.

Jag gick att Hjeltars qväden börja;

Men cithran lärde blott ditt namn.

Jag ville Ärans höjder hinna,

Men bortvek i det fjät da gick.

Jag ville lyckans skatter finna,

Och fann dem alla i din blick.

Du, som af skönhet och behagen En ren och himmelsk urbild gerl Jag såg dig — och från denna dagen Jag endast dig i verlden ser.

Förgäfvee nr din åsyn tagen,

Mig blott din tanka unnas mer:

I dina spår af minnet dragen,

Jag endast dig i verlden ser.

ODE TILL SÄLLHETEN.

Du , med trängtande rop kallad af Släf och Kung! Säg, hvar döljer du dig? — Bor du i klyftans skötr Der, med rufvande vingar,

Katten vaktar det gamla guld?

Fann i sanningens djup grubblande Forskarn dig?' Såg bland Skaldemör dig dväljande Sångens Son? Bar, vid Segrarens sida,

Dig den blodiga stridens vagn?Bagdads stolte Calif, mättad af nöjets rus,

Mottar gäspande, kall, himmelska flickans kyss. Ha! du hvilar, o Sällhet! •

Ej på njutningens svanduns-bädd.

Hyssfödt, helsar med gråt Barnet den första sol; Gubbe, suckar det trött efter den. sista natt.

Sjelf den Dygdiges öga Gjuter tåren på bleknad kind.

Blifva, trängta och dö: bjuder oss Ödets lag — S&Uhet! är du en dröm? gäckade känslors dröm? Eller — är du en bild af Sanna kommande Himlars ro?

DÅ JAG VAR LITEN.

Det yar en tid, jag kallades: den lilla!

Och liten var jag; knappt en alen lång.

Hur ljuft, när jag det tänker, tårar trilla!

Och derför tänker jag det mången gång.

På bästa Faders knä att rida ranka,

Sen slumra sött på bästa Moders arm:

Så flöt min tid — och ingen minsta tanka Utaf bekymmer uppsteg i min barm.

Då tycktes Jorden mycket mindre vara, Men mycket mindre ondskefull också;

Och Himlens rymd med stjernors hela skara En stor, blå, skön paulun med perlor på.Då såg jag månan Ofrer kullen tåga,

Och tänkte: Stod jag nu på kullen der,

Så kunde jag med lätthet se och fråga Hvem som den Gubben uti Månan är.

Med undran såg jag, huru solen släckte Sitt bloss hvar afton vester ut i sjön;

Och såg hvar morgon hur hon åter sträckte Sin glans från österns skyar, dubbelt skön;

Och tänkte på den nådige Gud Fader,

Som skapte mig och denna vackra Sol,

Och alla dessa himlens perlerader,

Som hvimla om hvarann från pol till pol;

Och söng med späda läppar till hans ära;

Och bad den bön min Moder lärde mig:

“O gode Gud! som hafver barnen kära,

"Lär mig också bli god, och likna Dig!"

Sen bad jag för min Fader, och min Modery Och mina Syskon, och hvar Christen själ,

Och för den Kungen, som så hjertans goder Sig ingen nattro gaf för Landets väl.

O barndom! sälla tid, som jag begråter!

O barndom! sanna nöjens enda Vän!

Det blott din hågkomst är som står mig åter.

Gud låt mig aldrig, aldrig mista den;Anna Maria Lenngren.

Född MdU/nstedt i Upsala d. 18 Juni 1754. Gift 1780 med sekreteraren, sedermera kommersrådet Lenngren. Död d. 8 Mars 1817. — Det första utom den närmaste omgifningen kända skaldestycket var en satir, kallad “Thekonseljen.44 Under en tillegnan på vers af “Lucile“ till hertiginnan af Södermanland (1776) utsatte hon första gången sitt namn. — Företrädesvis behandlar hon i sina skaldestycken alldagliga förhållanden, men hon förädlar dem genom ett poetiskt löje, af på en gång det gladaste, oskyldigaste och finaste slag. Hon ler ej blott åt det bisarra i “Vaux-hallen,44 åt det groteska i “Kalaset44; vi se henne derjemte kunna med innerligaste hjertlighet deltaga i “den glada festen,“ betaakta de ystra “pojkame,“ leka med “de små på landet41 och binda “buketten44 åt Nella. Flera af hennes skaldestycken äro af öfvervägande satirisk natur. I hennes karrikatyrer har man liknat hennes penna vid Hogarths pensel. — Skcdaefdrsdk Stockholm 1819. 1825. 1837. 1852, 1856 (utg. af Carlén med illustrationer).

NÅGRA ORD TUL MIN K. DOTTER, i Ml jag hade någon.

in kära Betti! dn blir stor,

Du från din docka hunnit växa;

Utaf din hulda, fromma mor Tag för din framtid denna läxa.Uti den verid, du knappast sett,

Så många öden förefalla;

Men med ett gladt och sedigt vett Skall Betti segra på dem alla.

På lifvets bana varsamt gå,

Men tro ej allt hvad ondt man säger; Vår verld, min Betti! är ändå Den aldrabästa verld, man äger.

Den är, hvad den beständigt var, Bebodd af kloka och af dårar;

Och, noga Öfverlagdt, den har Mer rätt till löje, än till tårar.

För mycken misstro föder agg,

För mycken lättro ångrens smärta; Tänk ej i hvaije ros en tagg,

Ej dygd i hvaije manligt hjerta.

Väl dig, om jemt du följa vet Försigtighet, den kloka gumman,

Den, jemte känslig glädtighet,

Är af all vishet hufvudsumman.

Med läsning öd ej tiden bort,

Vårt kön så föga det behöfver;

Och skall du läsa, gör det kort,

Att saucen ej må fräsa öfver.

Ett odladt vett, en upplyst själ,

Hvad! kunna böcker blott det skänka? Mitt barn! studera verlden väl,

Den ger dig ämnen nog att tänk*,Hvar menska', Bettt! W eflr'bok,

Lär dig att:fatta rätt dtesfc värde: Och mins, - att; oftaåt af*~ en tok Den vise någon visdom lärde.

Men om lectUreti roar dig,

Väl! i förädling 'tff ditt väsen Låt den då 'blygtfatht röja sig,

Men ej i toöen af beläsen.

En Lärd i stobb (det är ett rön) Satirens udd éj‘ undanslipper,

Och vitterheten hos vårt kön Bör höra blott till våra nipper.

Lyd, Bettil lyd bestämmelsen,

Sök ej att niånnabragder hinna; Och känn din värdighet, min vän, I äran af att vara q vinna.

Se denna mor i huslig krets,

Som vet sitt sanna kall bevaka, Fnllt med dtin ärelust tillfreds,

Att vara värdig mor och maka.

Se ordning, mildhet, treffi^het,

Med blomster hennes fotspår hölja, Och heder, kärlek, tacksaMhet, Dess lefnad och dess minne följa.

Behaget är med Fliten slägt:

I nyttig sällhet sätt din heder;

Lät ärbarheten i din drägt Bli sinnebild af dina seder.Följ, Betti! smakens enkla bud,

Låt aldrig Härden dig förtrolla:

All prydnad drifven intill skrud Är blott affichen af en fjolla.

I sällskap sladdrets tomhet fly,

Men sitt ej sluten som en gåta;

För tanklösheten plär man sky,

För mycken klokhet ej förlåta.

Välj uttryck utan brydsamt val,

Se till att du ej domslut fäller;

Och tala, Betti! håll ej tal,

Du tror ej hur det oss förställer.

Gif skämtets udd sitt fina skick,

I ord, som glädtigt oförmoda;

Dock mins: man skrattar med en qvick, Men man bär aktning för den goda.

En lätting, slö till själ och kropp,

Fann en gång lifvet bli en börda;

Då fann en annan lätting opp Att tiden genom kortspel mörda.

Välj nödigt detta tidsfördrif,

Som, fast af sed och ton ej menligt,

Är, tro mig, med ett verksamt lif Och själ och känsla oförenligt.

Märk, hur en skönhets blick är hvass I nit att korten lyckligt kasta;

Märk, vid det lumpna ordet pass,

Hur Gracerna på flykten hasta.Försigtigt äfven undanvik

All brydsam forskning i gazetten:

Vårt hnshåll är vår republik,

Vår politik är toiletten.

Blif vid din bågsöm, dina band, Stick af ditt mönster emot rutan,

Och tro, mitt barn! att folk och land Med Guds hjelp styras oss förutan.

När sig en qvinna nitisk ter Att staters styrselsätt ransaka,

Gud vet,*så tycks mig att jag ser Ett skäggbrådd skugga hennes haka.

Nej! slika värf ej stå oss an,

Låt aldrig dem din håg förvilla;

Du skall bli gift — då vill din. man Med tacksamhet min lärdom gilla.

Att giftas — ej ett ämne finns Mer rikt att i maximer drifva;

Men, goda Betti! hör och mins Det enda råd jag har att gifva:

Den maka, som dig blir beskärd, (Märk denna stora hemligheten!)

Var huld, om han är huldhet värd, Om ej — så var det i förtreten.

Tag händelser och öden lätt,

Mitt barn! så blifva de ej tunga; Och, mellan oss, är det ett sätt Att än i åldren synas unga.Min Betti! lifvet flyr så fort.

Hvad grym, hvad oersättlig skada. Om, vid det lilla gagn vi gjort,

Vi nekat oss att vara giadfif

Må stojet och förströelsen Vid andras dom för glädje gälla!

I stilla.pöjen sök du den;

Det är för qss vi äro sälla.

Gör nöjet bofast i ditt hus;

Äg i ditt hjerta samvetsfriden,

Den gör vår uppsyn mild och ljus, Den rår på sorgerna och tiden.

Ja, Betti! lifvets sällbet njut,

Men lifvets pligter ej försaka. — Nu har min lilla läxa slut,

Och till min söm jag går tillbaka.

DEN GLADA FESTEN.

TIti Prestgåln slamrades i mortlar, Brådtom hade alla husets hjon;

Pigor svängde sig med helgdagskjortlar. Och på spettet satt en gödd kalkom.

Gamla Prestmor sågs beställsamt tripps, Hade mycket att bestyYa om;

Tummade ain blanka nyckelknippa, Nickade så fromt åt hvem som kom.Yandrade i nattyg, nätt och struken,

Ifrån köket ömsom och i saln,

Bredde ut den fina korndrälleduken,

Och tog fram den reffiade pokaln.

Hvarför då den myckna ståtligheten,

Detta féj och fjäsk i Kyrkherrgåln?

Denna tårtan och högtidligheten, Frikadeller, korf och krams i kåln?

Hvilkens denna nötta käpp, som siras, Som så grann och blomsterlindad står? — Jo, vår goda Prostfars högtid firas; Gubben fyller sinn sjutti år.

Gamla Prestmor, fintlig och förslagen, Med små féter på sitt enkla sätt,

Fyrti gånger firat denna dagen,

Fyrti år sin goda Gubbe glädt

Redan var nu middagsstunden inne, Väntadt lag i hemligt antåg var;

Gumman log så fromt uti sitt sinne At det spratt, som hon ställt till åt Far.

Gubben tidigt re’n på morgonstunden Trogen Önskan af sin Gumma fatt;

Med en stoppad nattrock blifvit bunden, Rån och skålbröd, kaffe utvaldt godt

NU satt han så god och glad till sinnes,

I hans upsyn lästes lugn och Md,

Förde sig med tacksamhet till minnes Herrans nåd på den förflutna tid.Kände varma glädjetårar falla,

Blickade ibland så godt på Mor;

Visste med sig han var kär för alla, Maka*, vänner, barn och sockenbor.

På en gång blef Gubben gladt förlägen, Någon aning nu föll honom in —

Dammar det ej, sade han, på vägen? Skäller icke Hercules vid grinn’?

Gubben ej förgäfves detta tyckte,

Skumt han redan röjt dem långt ifrån;

Nu han ömt i sina armar tryckte,

Dotter, Måg och lilla Dotterson.

Späda gossen räckte Morfar käppen Med den granna blomsterkransen på; Mormor log och bet sig skälmskt i läppen, Var så stolt för det hon hittat på.

Hedersmågen, herr kaplan i Wåla,

Kom nu fram med verser, ett patent,

Som han låtit med små änglar måla, Grannt och vackert och förgyldt och pränt»

Sedan Dottern kärligt gratulerat, '

Med jordgubbar fram en korg hon bar, Dem hon i sin trädgård sjelf planterat Enkom för sin gamlä goda Far.

Slägt och vänner syntes nu sig samla Mangrant till ett gladt och utvaldt lag; Alla önskade så högt den gamla Lycka, lycka på hans hedersdag.Mormor ropte: Far, nu väntar maten — Fromma laget straxt kring bordet står: Gubben märkte rosorna kring faten — Lilla Göran låste Fader vår.

Alla rätter ösas, skäras, styckas, Gumman, fryntlig, lägger för och ler; Fröjdar sig, att tårtan velat lyckas,

Blir så nöjd, när någon vill ha mer.

Glad är dagen, tillfället betydligt, Blanka silfverkannan fylls med vin — På det drifna locket synes prydligt Tolf Apostlar och en Carolin.

Till ett mål nu alla troget syfta: Morfars välgång rundt kring laget går: Gubben ses sin sammetsmössa lyfta, Blottar rörd sitt silfverhvita hår.

Uppå gåln från löfsaln folket hurrar, Ingen glöms af Matmor vid kalas; ölet strömmar, nyckelharpan surrar, Polskan går vid oafbruten bas.

Vet ni, vänner! ropte Prestmors Svåger, Tog pokaln och drack sin granne till: Alla Kungars Pro- och Epiloger Mot vår Fest jag icke byta vill.

POJKARNE.

Jag mins den ljufva tiden, Jag mins den som i går, Då oskulden och fridenTätt följde mina spår;

Då lasten var en hexa,

Och sorgen snart försvann; Då allt, utomminlexa,

Jag lätt och lustigt fann.

Uppå min mun var löjet, Och helsan i mitt blod,

I själen bodde nöjet,

Hvar menniska var god; Hvar pojke, glad och yster, Var. straxt min hulda bror;

* Hvar flicka var min syster, Hvar gumma var min mor.

Jag mins de fria fälten,

Jag mätt så mången gång, Der ofta jag var hjelten 1 lekar och i språng;

De tusen glada spratten,

1 sommarns friska vind,

Med fjärlarae i hatten Och purpurn på min kind.

Af falskheten och sveken Jag visste intet än,

1 hvar kamrat af leken Jag såg en trogen vän;

De långa lömska kifven, Dem kände icke vi;

När örfilen var gifven,

Var vreden ock förbi.

Ej skilnad till personer Jag såg i nöjets dar; Bondpojkar och baroner,,AUt för mig lika var;

I glädjen och i yran,

Den, af oss raska barn,

Som gaf den längsta lyran, VaT den förnämsta karln.

Ej sanning af oss dölj des Uti förtjenst och fel; Oväldigheten följdes Vid minsta käggelspel;

Den trasigaste ungen Vann- priset oni var dom, Kär han slog rigtigt kungen, Och grefven kasta* boitot.

Hur hördes ej vår klagan! Vårt späda hjerta sved,

Vid bannorna och agan,

Som någon lekbror led.

Hur glad att få tillbaka Den glädje riset slöt!

Min enda pepparkaka Jag med den sorgsna bröt.

Men, mine ungdomsvänner, Hur tiden ändrat sig!

Jag er ej mera känner,

J kännen icke mig.

De blifvit män i Staten,

De fordna pojkame,

Och kifvas nu om maten, Och slåss om titlame.

Med. fyrti år på nacken De streta i besvär Tungt i . den branta backen,Der Lyckans tempel är. — Hvad ger då denna Tärnan, Så sökt i alla land? — Kalit hjerta under stjernan, Gul hy och granna band.

KÅRLEKEN och dårskapen.

Efter slutadt Lottospel,

Satt en kulen qväll tillsamman, Vid en brasa af kanel.

Jofur tummade på åskan,

Sorgfri mellan skål och vägg; Drack med ifver, och i brådskan Spillde nektar i sitt skägg.

Juno värmde sina fötter,

Fina, retliga och små;

Knaprade på pepparnötter, Smekte moppa då och då.

Venus knypplade manchetter (Till Julafton något spratt), Gracerna på tabouretter,

Hvar en vid sin båge satt.

Mars, som ögnade gazetten, Stötte hatten på tre qvart, Skrek, förtjust, till gudaätten? Bravo, bravo, Bonaparte!

i all gamman,Herr Vulcan, att maka bränder, Stod med eldtången i hand,

Svor emellan sina« tänder På herr Öfversten ibland.

Bacchus skalkades i yran,

Glädtig, vek och känsloöm; Phasbus gnolade vid lyran:

Goda gosse, glaset töm.

Mercur, sysslolös ej heller,

Gaf ut ordres till soupén;

Astrild sög på karameller,

Och red käpp på caducéen.

Gamla Fröken med Egiden Höll ett kort och lämpligt tal Öfver pojkar nu för tiden Utan aga och moral.

Men så när jag satt å sido,

Att också en annan pilt Sprang på golfvet med Cupido, Och for fram än mera vildt.

Det var Dårskapen, en broder Till Hans lilla Kärlighet,

Alstrad utaf samma moder,

Men en skurk, som hvar man vet.

Först en lek, och så en träta, (Mellan pojkar vanlig sed)

Lilla Astrild fick ej äta Karamellerna i fred.Lugg öctt* knuff i hår och 'htffven, Tapper strid och ömkligt fil ut; Dårskapen (hvad tycks?), den lufven, Klöste A8trilds ögon ut.

Skrik i tak, alarm och väsen, Svimning, eau de luce och gnäll; Flux i första åkarchaisen Efter Gudarnes Acrel.. *

Ryck på axeln, evstreiv kort» ^ Venus skrek r.fins intet rå é? **-- *

“Ingen hjelp —1 pupillen beria, -

“Pojken blir stenbHnd, Ers Nåd** '

Venus gret, och gudaskaran !

Svor åt Dårskap hämnd och död. -Syndarn skalf; men, midt i faran, * Öfverguden tystnad böd- ^ *

“Blodig hämnd (så föllo orden) “Gör ej skadan mindre stor; v

“Straffet blir: att han på jorden “Leda skall sin blinda bror.“

Ära för de Högas välde, \

Jupiter i all respect! —

Men, när denna dom han fällde, ; Visst var gubben litet knäckt.EKLOG.

I en koja, kring sin spis,

Satt en menlös Slägt på bygden; Gubben »grånad from och vis, Gumman god som gamla dygden, Nöjde vid sitt tända ris.

Matmors gerning hurtigt led,

Karin nystade på garnet;

Jerker slöjdade en sked,

Och på golfvet lekte barnet,

Husets barn i tredje led.

Drängen med sitt sista lass Kom från skogen trött till qvällen; Gårdshund gamla trogna Pass, Makligt låg i ring på hällen; Katten tvättade sin tass.

Moster Gunnil, i en vrå,

Talte sagor, bandt på noten;

Gamla Lustig då och då,

Husets vän, Soldat af Roten, Finska fejden minde på.

Hastigt husbondfar man såg Pipan emot spisen knacka;

Rörd var han i själ och håg,

Tog så brådt sin Almanacka,

Som i stora Bibeln låg.

Vänner, ropte han, se här, -Med en fröjd, som ej var tvungen; Denna dagen är oss kär, •.« Låt oss be till Gud för Kungsn; Det hans dyra högtid ftrlKungars Kung, som allt förmår,

Gif hans ungdom mod och lycka! Utbrast Gubben, och en tår Föll uppå hans nötta krycka, Stödet för hans sjutti

år.

, Gumman sade: rätt och lag

Skall han skydda för de ringa. — Sveriges ovän skall en dag Bäfva för hans tappra klinga,

Inföll Lustig, det svär jag.

Jag i Stockholm sett min. Kung För de flinka blåa gossar;

Skölden blir ej honom tung, Tapperhet ur ögat blossar,

Han är rask, som han är ung.

Dotter Karin fick nu ljud;

Hennes önskan var för Freden; Och en kärlig kunglig Brud!

Jerker lade från sig skeden,

Och bad samma bön till Gud!

Gunnil, fattig fromma själ,

Tog till orda så gunådligt:

Folket för ^allt split och gräl, Kungen för allt krankt och vådligt, Store Gud, bevara väl!

Nu förentes allas röst,

Nu upphöjdes allas händer: Sveriges Kung, till Sveriges tröst, Styre lyckligt sina Länder Till dess sena ålders höst!\

Tänd din lusteld, Lyckans Son, L&t kanonen gl&dje dundra; Fröjda dig med stoj och dån! L&t oss små din prakt beundra, Dina murar vidt ifrån.

Då palatset upplyst står, Glindrande i lustbarheten;

Blott en suck från kojan går; Högre dock &n fröjdraketen Detta tysta offer når.

EN BLICK PÅ GRAFVEN.

Snart skola mina år förflyta,

Som droppar uti Tidens haf;

Snart tunga stormar ödsligt ryta Och gräset vissna kring min grat

Snart döden skall det öga sluta, Som länge sorgens tårar gjöt;

Snart skall mitt stoft sin hvila njuta Och frid i jordens lugna sköt.

Men i den stund, då dödens smärta Mig omger med sin ryslighet,

O! då 'gör känbar för mitt hjerta, Allfader! Din barmhertighet. '

När rösten, skälfvande och bruten, Åkallar, Skapare! Ditt namn —

O, sträck mot mig i dödsminuten, Din hulda, faderliga famn!KÄLLAN.

ITenom dalens stilla famn Denna källa tyst sig bryter; Bortskymd hennes bölja flyter, Obemärkt och ntan namn.

Men då vid dess lugna flod Vandrarn trött af möda dignar, Glad han hennes skatt välsignar För sitt vederqvickta mod.

Måtte Himlen höra inig!

Må dess fadersgodhet gifva,

Att mitt lif en bild må blifva, Lugna källa! utaf dig.

Vare ärelystnans lott,

Att i höga loftal blänka —

Min, att likar bistånd skänka, Lefva glömd och göra godt.

Fridsamt helsar morgonen, Och förutan ångrens smärta Aterskådar aftonen!

Lycklig den, hvars lefnad flyter Bäckens lugna bölja lik,

O oh, fast lyckans ynnest tryter, Är af egna dygder rik!

IiYCKLIG DEN. den med sorgfritt hjertaLycklig den, som orädd lyder,

När hans sista timma slår.

Och hvars graf en blomma Vattnad af en ömhetstår! pryder,

SLOTTET OCH KOJAN.

Jag har en landtlig stuga, Den stugan är dock min;

Men ödmjukt skall man buga Att till mig komma in.

Så föga högt från marken Har den sin resning fått;

Men der, framför åt parken, Der.står ett skyhögt slott.

I prakt och stoj otroligt Der bor en Herreman;

Jag sofver alltid roligt,

Men det gör inte han.

Han hofman är, dess värre,

En präktig stjerna bär;

Men stackars nådig herre,

Hur litet säll han är!

Jag satt framför min koja En vacker aftonstund,

Då plötsligt hördes stoja Hans koppel kring min lund.Hanø Nåd förbi mig trädde Just som jag bäst förnöjd, Försynens godhet qvädde,

I menlöshet och fröjd.

Det var en liten visa,

Som sjelf jag gjort, jo, jo!

Att Himlens Herre prisa För lugn och sinnesro:

För sundheten och födan För faderligt försvar,

För hvila efter mödan Och ångerfria dar.

Hans Nåde, stödd mot bössan, Grant hade hört min sång!

Jag teg och tog af mössan,

Han tankfull gick sin gång.

Han gjöt en suck af smärta — Ha! den förstod jag godt:

Gif mig ditt glada hjerta,

Och gerna tag mitt slott!

Då lyfte sig mitt öga Till den, som delat så: Palatsen åt de höga,

Och glädjen åt de små.

DB SMÅ PÅ LANDET.

l^aska barn på blomsterfält, Anblick af hvad mest är sällt! Med förtjusning vid ert nöje,Yid ert oskuldsfulla löje,

Skådas af en känslig Vis Lifvets korta paradis.

Runda kinder, mod och märg, Trefligt hull och liflig färg,

Luft och frihet, berg och backar, Frisk aptit och nötta klackar; Ingen skymt af konstens tvång, Lust och lekar, fröjd och språng.

Spring du, lilla täcka groupe; Snart en bok med ris och tupp Skall i stugans qvalm dig stänga: Sök din frihetstid förlänga, Bamdomsglädjen lifligt känn;

Åldrig återkommer den.

Gosse! bygg ditt skepp af flarn, Tumla, skalkas, glada barn! Ledsnan, den der fula häxan, Kommer tids nog fram med läxan: Snart din skrifbok bunden är, Böxjan gjord till verldsbesvär.

Hoppa, Flicka, yr och späd, Lammets hals med blomster kläd, Fröjda dig vid dockans nipper! Mamma snart en märkduk klipper: Redan, vid din första fåll,

Glädjen flytt på längre håll.

Sälla, korta barndomstid,

Stund af menlöshet och frid!Än i åldren öm för minnet, Sorgligt ljuft du tjusar sinnet, N&r min tanka återgår Till din evigt flydda vår.

GREFVINNANS BESÖK.

Bevars, hvilket fläng både ute och innan 1 Hos Prestens hvad stoj och hvad stök!

Ett bud hade kommit, att nådig Grefvinnan Tftnkt göra ett middagsbesök.

Pastorskan höll råd med sin dotter Lovisa Om ordning på dukning och fat;

Hon ville sitt kokvett vördsamligen visa Med ståtlig välf&gnad och mat.

Nu dammades salen och gamla porträtter, Stamf&dren fömåmst deribland:

Matronor med nattyg och snörda corsetter, Och Prester med biblar i hand.

Pastorskan påklädde sin långkoft af siden, Herr Pastorn sin bästa peruk:

Lovisa sin drägt, som den framfarna tiden Hvar årshelg kom endast i bruk.

Nu syntes Grefvinnan och Fröken vid hagen; Herr Pastorn till mötes dem gick,

Med ideligt jänk på kaftanen och kragen,

I städadt och presterligt skick.Få träppän, med nigningar täta och djupa,

Stod Prestfrun så gladlynt i soln:

Och dotter och mor foro ödmjukt framstupa,

Att kyssa den grefliga kjoln.

I salen det högborna främmande trådde;

Herr Pastorn, med bugning och krus,

Beskref hur man underdån’ hjertligt sig glåddé Af äran som skedde hans hus.

Det gtofiiga Herrskapet fördes till bordet,

Guds gåfror det feltes ej der;

Grefvinnan så nedlåten nådigt tog ordet:

Bevars, hvad ni gjort er besvär!

Pastorskans anrättning hon täcktes beprisa;

Fann dillköttet läckert och ungt;

Berömde ostkakan, och brydde Lovisa För husets vällärde Adjunkt.

Och Fröken, med fingrar, som snön att förblinda, En vinge af kycklingen bröt,

Oeh matade Btundom sin sköna Belinda,

Och föga af rätterna njöt

De förnäma gäster, med blick på hvarannan, Bemärkte herr Pastors gestalt,

Med knifven i Bteken och svetten i pannan,

Och trugning och bugning vid allt.

Pastorskan tog skålen med smultronen bräddad;

Allt var så hjertinnerligt undt, '

Hvar tallrik hon böd som en ättehög bäddad; Allt rikligt, tillräckligt och rundtMed klen&t och strufvor och pontak och skålar På tiden så länge drog nt; •

Det grefliga Herrskapet satt som på nålar;

Men ändtlig tog måltiden slut.

In kommo nn plantor, solbrända och feta,

Framförda af mor och af far. —

Och nådiga frågor hvad nngama heta —

Och tröga och tölpiga svar.

Pastorskan, så ärbar med korslagda näfvar, «

Kom fram med en stämma så mjäll

Med tal om Lovisa och sysslor och väfvar —

Och kors hvad den flickan var snäll 1

Lovisa begapade Frökens garnering Och bjäfset kring kjortel och barm,

Med speculation på en dylik stoffering,

Till granngåls-mamsellernas barm.

Nn framböd hon kaffe ur kannan, som blänkte I gammal ziratlig fason;

Och öfver herr grefven, som fordom den skänkte*

Höll Pastorn en parentation.

Om stora bedrifter nn skar han i växten Med vältaligt krångel och bråk,

Och kryste förståndet, och späckade texten Med Skriftenes heliga språk.

Med anständig suck för den saliga döda,

Grefvinnan drog näsduken opp;

En artighet sade för Prestfolkets möda,

Böd afsked och tog sin salopp.Och. Pastorn nn Grefskapet följde till Linden — Hans sedsamma dotter och fru Nu nego vid trappan, vid porten, vid grinden, Och stå der och niga ännu.

!•' IPORTRiTTERNA.

TJppi ett gammalt Gods, ett arf af gamla Fäder,

£n skinntorr greflig Enka satt,

Yar skral, drack ständigt the på fläder Och hade ben som spådde väder,

Och leddes merendels besatt.

En dag, Gud vet hur det var fatt,

När hon med Kammarpigan satt Uti den stora saln, beklädd med gyllenläder Samt här och der med ett porträtt Af hennes högvälborna ätt,

Hon i sitt höga sinne tänkte:

Om jag likväl så lågt mig sänkte,

Att tala med det lumpna hjon,

Kanske det gaf min gikt en liten diversion;

Och fast ej denna dumma flundran Förstår en fin conversation,

Så får min lunga en motion,

Och detta stackars våp skall falla i förundran Att höra på min extraction.

Susanna, sade hon, du sopar denna salen,

Och sopar den mest alla dar;

Du ser de conteTfej den har,

Men gapar, som du vore galen,

Och vet ej af hvad folk du spindelväfven tar.

Hör då — till höger ‘främst, det är min Farfars Far, Den vidtbereste Presidenten,Som kändo flugors namn på Gteska och Latin*

Och förde med sig hem och skänkt Akademien En metmask ifrån Orienten. —

Nå, den der nästintill (af våda satt i vrån)

Är salig Fändriken, min enda kära son,

I ställning och i dans ett mönster,

Mitt och familiens hela hopp;

Som sjn slags stångpiskor fann opp,

Men fick en flägt ifrån ett fönster,

Och slöt i en catharr sitt ärofulla lopp;

Hans grafvård resas skall af marmor.

Det här är'till min mor, grefvinnan, en Fm Fartndr; Hon var, nppå sin tid, för skönhet vidt i rop Och, som det verkligt händt, och icke är en sagen, Halp Drottning Kirstin kroningsdagen Att häkta understubben hop. —

Nu, den der Damen i mantillen,

Det är min Grande-Tante, kära barn;

Och den der Gubben med Talarn Det är en Oncle i familien,

Som spelte en gång Schack med sjelfva Ryska Céärh. Det der porträttet se'n till venster Är salig Öfversten, min man;

Hvem ägde skicklighet, talanger och förtjenster I rapphönsjagt, om icke han? —

Men se nu väl på denna Damen,

I den ovala, vackra tamen,

Som i sin höga barm den der bouquetten bär,

Se hitåt — inte på den der —

Hvad stolthet kan man ej ur hennes ögon läsa!

Se, hvilken ädelt bugtad näsa!

Kung Fredrik blef en qväll i denna Skönhet kär* Men hon var Dygden sjelf, och böljade att fräså Och Kungen underdånigt snäsa,

Så att han blef helt flat och sade: "ack, ma chbte * Bevars, hvad hon är fasligt fiferel* —*~Ja, ja, åefi händelsen kan ännu mangen eantta -•* Nå, ser du inte hvem det är?

Hvad, kftns jag inte strax på dénna stolta panna? — Men, körs bevars Väl, skrek Susanna,

Och släppte nålar, sax och tråd,

Skall detta vara Hennes Nåd!!! —

Hvad! skall det vara? hvad! hvad! slyna!

Fort ut på dörrn med dig och med din knyppeldyna.

Hvad harm! — men det med rätta sker,

'När man med slika djur i nådigt tal sig ger.

Orefvinnan fick på stund en ny attaque af gikten, Och det är alltihop som lärs af denna dikten.

FRÖKEN JULIANA.

Julita*! glöm aldrig din adliga att,

Lägg bort dina ofrälse miner;

Mins noga de kall dina Fäder beklädt,

Mins Grefvaraa, dina Coaainer.-

*Var högeint, min dotter, var myndig och råk För bönder lyft aldrig på floret;

Förgät ej din farfars förgylda schabrak Och vapnet som hånger i choret."

Så talte Majorskan, satt mäkta fömåm På herrgårdens gamla miner,

I kåpa af sammet, med två fingers bräm Af gulnade, nötta hermliner*

Dess Dotter, ett bilät af hvitäite Bkihh,

Den välborna Fröken Juliana,Var vindögd och lång, gick med fötterna in,

Af födsel och ohindrad vana.

Den nådiga Fru mor tog lakrits i mnnn',

Att torrhostans envishet stilla;

Af glasögon näsan var knipen och tunn,

Men bugten de klädde ej illa.

Så kunde hon sitta den långa guds dag I länstoln vid uret med göken,

Och räkna upp anor och kål ta på drag Och planta förstånd uti Fröken.

Och Fröken Juliana var lydig sin mor,

Bar näsan directe i vädret,

Och masklupna strumpor och kippade skor, Förslitna och bruna på lädret.

Men lemnom vår Fröken till städning och skick, Tillfyllest man målat personen;

Berättom i korthet hvad öde hon fick,

Till heder för educationen.

Den blomstrande tiden i väntan försvann,

Att Ädlingars hjertan betvinga;

Ty hellre förtråna och aldrig få man,

An nedom sin börd sig förringa:

Det var just vår Frökens lifegna sentens,

Den stod i dess åtbörd att läsa;

Men skyr man den ettriga Nässlan som bränns, Än mer gamla Fröknar som snäsa.

I trettio Jular med mormors robrong För seds skull af grannarna buden,Hon böljade finna sin frökentid lång.

Och märka små runor i huden.

Dock, tröstad af äran att vara förnämst, Och värdig den salig Majorskan,

Hon yfdes att sitta vid bondbröllop främst, För Kronfogdens Fru och Pastorskan.

Omsider, när hoppet den nådiga tröt; Beskrattad och hädd omkring landet,

Hon, ätten till fasa, med Länsmannen knöt Det heliga äktenskapsbandet.

Så gick det Juliana — hvad bitter förtret 1 För sent man sin dårskap begråter,

Då skrynkor och harm och familiens signet Ar. allt hvad den stolta står åter.

BIOGRAPHI.

Just denna dag i denna månad,

För femti år se'n, kära bror!

Om morgon bittid', som jag tror;

Blef far min grä,seligt förvånad Utaf ett nödrop från min mor.

I ångsten han ur sängen for,

Med bakvändt skutt från hufvudgården, På pigan skrek, bad Gud och svor, Fick inte rätt på sina skor —

Och | i detsamma såg jag veriden.

Jag vidare ej säga vet Om denna dags märkvärdighet,Hvarom fir ordadt fyllest redan:

Man som cnrieust dock anmärkt har, Att strax jag ganska törstig var,

Och det har jemt hängt vid mig sedan.

Min barndom sedermera gick Förbi i vanligt pjunkigt skick,

I kolten och oskyldigheten;

Jag utslag, snask och sjelfsvåld fick; Skreks ut för öfvermåttan qvick;

Bed käpp och skrällde med trumpeten»

Men tiden löper i galopp;

Jag elfva år hann hastigt opp,

Tog tj og tals fågelbon och skator;

Klef öfver plank att snatta frukt,

Bef sönder byxor, kräfde tukt,

Fick knutet hår och Informator.

Dock detta tvång tog hastigt slut Vid skrfinet af min första stut Stor skräck min hulda moder tog Big;. Magistern fick på dörren gå;

Ty pojken blir nog folk ändå: ^Beständigt var refreinen så)

Säg, kära bror, om hon bedrog sig?

Jag ganska hastigt förbigår Den mellantid af fem, sex år,

Som sedan jag i lugn förnötte;

Då jag, som Mammas bästa son,

Slog dank, drack the med sockerrån. Och mina skridskobragder skötte.

Se’n blef jag, från föräldrars hus,

Sänd till Upsala lärdomsljusPå en af våra munkbroskutor. «

Nu borde jag bli lärd och klok;

Jag band mig hop en themabok,

Drack flitigt 01 och knäckte rutor. t

Men Lärdomen sin möda har/t Jag derför ganska trägen var,

Skref små pasquill om folk i staden;

Gick friskt grassatim hvaije natt,

Slogs med gesällerna besatt,

Som oftast uti Proban satt —

Och tog med stör9ta heder Graden.

Hur kort är glädjens sälla tid! —

Ur veriden Far min for i frid,

Med honom alla bref med pengar.

Crediten flydde min person;

Jag svalt, fick ändtlig condition,

Och, medelst min eruditon,

Bang för hans höga Nådes drängar.

Der blef jag, i min menlöshet,

Af Kammarjungfruns däjlighet Söfd i det ljufva kärleksruset;

Och följden af mitt olycksval:

Stryk, käbbel, sqvaller och förtal,

Hans Nåd min hemliga rival,

Och snöpligt afsked utur huset.

På denna verldens vida stråt Jag vandrade en tid bortåt,

Försagd vid detta motgångsrönet;

Knep så ett arf med trug och tvist, Ansåg mig skicklig till Jurist,

Fick mig en full magt som Copist Och nya äfventyr med könet.Me» bäst jag, Instig med mitt arf,

En apa i mitt tidehvarf,

Vann dårars lof och klokas löjen,

Bå lyckans ban jag miste klef;

På Gillstu'n inqvarterad blef;

En Ode öfvét motgång skref. —

0 verld, så flykta dina nöjen!

Tro mitt exempel, kfira vän:

Ej skalden föds af kärleken Och äran endast, fast så menas:

Nej, snillet blänker fram i nöd;

Den första Skalden skref för bröd/ Var bysatt, sökte understöd,

Och söng ett lof till sin Mæcenas.

Mitt eget öde häraf hör:

Min skyddsgud var en rik Grossör, Grossörsskan sjelf min skyddsgudinna. Jag tog till lyran, grep mig an,

För rimmadt smicker pengar vann, Galf dygder åt Herr Handelsman,

Och skönhet åt min Skyddarinna.

Nu, frälst ur Creditorers gap,

Till ett förmånligt ägtenskap Jag böljade bli hjertans fiken;

Jag såg mig väl försigtigt om,

Men, vid ett litet rus af romm,

1 oförtänkt besittning kom Utaf en Mö i Skinnarviken.

Du yngling, som i frieri Uti ditt val vill lycklig bli!

Lär rätta dina fel af mina:

Slå strax din håg från flickan bort,Om hon är brunögd, tjock och kort, Med näsan af den hvassa sort,

Och sjunger gällt, och heter Stina.

Så, till gestalt och namn och skick, Yar hon, som jag till maka fick Och äger i behåll till dato,

Snart såg jag hvad mig förestod, Stred någon tid mot hetsigt blod/ Men trotsar nu i tålamod Den stora Philosophen Cato.

Den största glädje jorden har,

Man njuter netto åtta dar Från knäfallet vid kullerstolen.

Så blir den ägta makan kall,

Och mannen lurad — glädjen all.

O! månn man ej bekänna skall:

Allt är fåfängligt under solen!

Min dag i bryderi försvann,

Min makas mest vid Operan,

Yid lustpartier och spectakel.

Jag fann min ställning kinkig bli, Kom in i farligt vingleri,

Drogs för Policen — men-blef fri, Gud vet, jag tror af ett mirakel.

Så blef jag Bränvins-Inspector,

Kom dagligt mer och mer i flor,

Och satte summor in på Banken; Var stinn och dryg och förde stat, Mig höjde öfver folkets prat,

Höll präktigt bord med silfverfat, Förmedelst sportlama på dranken.I denpa sälla tidepunkt,

Då jag i Engelsk vågn så tungt Mig vräkte vid min stolta maka;

Då Bischoff rann i hvardagslag,

Då trodde visst omöjligt jag,

Att Kronans Fänkol denna dag Mig så förträffligt skulle smaka.

Men lyekan blef mig åter vred;

Från hennes höjd jag stöttes ned,

Blef tvungen att burdus cedera;

Försökte allt slags industri,

Billard, la Belle och Lotteri, Hembryggeri, Lurndrägeri —

Men lyckades med intetdera.

Den tid det lönade sin man,

Jag Statens bästa tog mig an,

Skrek starkt på krig — och Svenska äran Var nitisk för fantasters sak,

Höll tal på gator, torg och tak,

Drack skålar vid kanoners brak,

Och ropte hurra, på begäran.

Min lefhad sedan tyst förflöt,

Och nästan ingen ting mig tröt,

Förutan skor och permissioner;

Jag strök kring staden som ett noll,

För björnar smög på alla håll; —

Är nu en lem i Parbricoll,

Och nyttjas vid Parentationer.

Och hon, hvars like förr ej fanns I yppig flärd och prakt och glans,

Från hufvudet till fotabjället,

Såg veridens lust så snart förgås: —Nu gör hon risgrynskorf, gunås,

God och välsmaklig, det förstås,

Så väl att genom hemtning fås,

Som ock att spisa nppå stållet.

Se hftr, min vän! till tidsfördrif,

En styckad målning* af det lif,

Hvars lopp jag kort nu sammandrager: Stolt, när i lyckan jag befallt,

Så vänlig, se’n det blifvit allt, Oändligt ödmjuk, när jag svalt,

Och vis, hvar gång jag haft podager.

ÄREPORTEN.

Imit.

Uti en småstad hände sig —

Att gissa hvar----står fritt för hvaijom och för enom —

Det hände, säger jag, så är det sagdt för mig,

Att Landsherrn ämnade att resa derigenom.

Vid allraförsta nys derom Hvar enda Borgare fick grufligt att fundera,

Till rådslag med Borgmästarn kom,

Om, på hvad sätt, och huru som Man borde honom nu i hast beneventera.

På Rådstu’n alla samlades Hals öfver hufvud så, att mången glömde hatten; Projecter eftersinnades,

Der hostades, der# snusades,

Perukerna omskrufvades,

Det skreks och ^ventilerades,

Men fruktlöst. Ända in på natten Sessionen varade, och ingen ting fanns på;Omsider hann man dock så vida,

Att allmänt ense bli derom------Nå hvarom då?

Att skyndesammeligen gå Hvar en och lägga sig bredvid sin hnstrns sida.

Att sofva på en sak, och att betänka den,

Det var för Herr Borgmästaren Detsamma. Städs det honom lände Till nytta. Äfven nu så hände,

Och nästa dag han, fullsöfd, mild och blid,

På Rådstu'n trädde upp långt förr än vanlig tid.

“Hör, ropte han, godt folk! (hvem länte ej sitt öra?) Jag har i natt (så utbrast han)

Betänkt hvad för oss är att göra I en så vigtig sak.“ — Re'n glädde sig hvar man Att ändtlig hans beslut få höra.

“Jag finner, for han fort, och ser för min person Att vid den fest, som är i fråga,

Årstiden är för ljus till illumination,

Och genom styckeskott — här fins ej en kanon! - -Att ge en Opera står ej i vår förmåga.

Jag tänkt på något Tal, på någon Oration;

Det vore kanske bäst, men det är svårt att tala För en Borgmästare nu mer med distinction,

Allt se'n min Medbrors tal, Borgmästarns i Upsala.

I följe härutaf är min proposition,

Att vi en kunnig man nu med oss adjungera,

Som med en mera ny och artig invention Oss må benäget assistera.

Dertill vill jag ock projectera Den enda här i sta'n, som rest kring veriden vidt, Sett andra länders bruk — med .ett ord: Mäster Snitt. Curieust likväl, att ingendera

Af er-----att jag ej sjelf fann detta på i går;

Den visaste är stundom dock ett får.“Härvid ett allmänt bifall hördes,

Hvar Rådman högljudt klappade,

Och b trast vår kloka Skräddare,

Som i triumf, till Rådstu'n fördes. ✓

Borgmästarn saken föredrog Förutan omsvep. — Snitt var färdig Att ge det råd, hvartill man funnit honom värdig.

En myndig mine han på sig tog;

*Go' Herrar, sade han, jag #ida kring har varit, Sett Påfvar, Kejsare och all ting annat stort, At mången Furste byxor gjort,

Men öfver allt har jag försport Och sett, att i den stad och ort,

Som någon hög person i nåder genomfarit,

Så har man byggt en Äreport.

Mitt råd, J Herrar, är således,

Ätt här må göras likaledes,

Och det, min sann! bör ske helt fort.

Man detta något nytt kan kalla,

Och Landshöfdingen sjelf skall i förundran falla Och säga öfverljudt, vid en så sällsam sak:

- Så liten stad, ed mycken smak!

Och om oss lyckan går till handa,

Skall allt beskrifvet bli i Dagligt Allehanda.

För öfrigt skall det nog sin nytta med sig ha Att Landsherm såleds honorera;

Han fria skall vår stad från många onera,

Som nu, ty värr, visst existera.

Ja, mycket, mycket stort skall deraf hända här, Borgmästarn få Assessors caracter,

Och ingen Rådman skjutsa mera."

“Vid himmelen! skrek stadens Styresman,

Ej bättre råd uppfinnas kan.

Min goda Snitt, jag nu skall anstalt foga,

Att det i allt verkställes noga.Liky&l bekymrar mig-------blott en omständighet —

Det är, att ingen af oss vet En Äreports beskaffenhet Och hvad det är. Det sknlle. tyckas,

Man derom ett begrepp bör få;

Ty något måste man nti en sak förstå,

Om den skall föras nt och lyGkas."

Anmärkningen är vis. Så%krek i samma stund En hyar. Bland flera rara pund,

Som Mäster Snitt besatt, var Tecknekonsten äfven Helt oförmodligti hans magt;

Så att han kunde nu med kritan uti näfven Förklara tydligt hvad han sagt Och rätt som ingen visste ordet,

(Så yttrar dock talangen sig)

Tre streck — och helt beskådelig Stod äreporten nu på bordet. —

Är detta, utbrast Rådet nu,

En äreport? det liknar ju En galge? Alla sig om denna sak förente;

Det Ögonskenligt var, Borgmästarn sjelf så mente. “Men, sade han, det må så fritt;

En råd, min kära Mäster Snitt,

Skall ändå lända oss till nytta;

Vi stadens galge kunna flytta

Här in. Den är så godt som ny--------

Min sann! är man nu qvitt ett vackert hufvudbry. Godt folk, hvad skulle det ock vara Likväl för skön och dråplig ting Att tvenne saker sammanpara:

Brillera för vår Landshöfding

Och ändå stadens medel spara.------

Mig något dock för hufvud slår,

Och man skall se, det hindrar visst förslaget;

En tjuf blef utförd just i gårR&ttvisan fordrar ock, att han ej tages ner. -"Ja, inföll Måster Snitt, jag för min del ej ser, Att man just derom skulle tränga;

Är tjufven hängd, så må han hänga.

Man göra kan af hans person En sinnebild i äreporten,

Som snart skall komma hela orten I ganska stor reputation.

Nu såg hvar Rådman stindt på annan Och blef utaf förundran stum;

Borgmästarn slog sig flux för pannan Och svor, att Mäster Snitt förtjente præmium.

Strax hän till sitt bestämda rum Blef galgen lyckligt transporterad Och tjufven med, som, dråpligt decorerad, Fick, nu i hast, en ann' schamplun.

I ängladrägt, med sida hvita kläder,

Han syäfvade för vind och väder;

I handen sattes en basun,

Som sirligt höjdes upp till munnen,

Och tjufven nu uppå sin spik Blef utaf hvar och en befunnen En Cherubim fullkomligt lik.^

Med kpända kindben, blånad näsa,

Det ganska naturelt såg ut,

Att dessa ord han blåste ut,

Som på en brädlapp stod att läsa:

Sällhet och välgång ömhets Hans höga Nåd Af stadens Borgershap, Borgmästare och Råd.

Stolt stod nu äreepprten flärdig I all sin härlighet och pragt;

Och, som det vidare är sagdt,

Fann Länets liöfding den sitt höga nöje värdig. Allt efter Skräddarns spådom gick,Stor fftrmån staden njuta fick;

Och att man måtte nog Hans höga Nåde prisa. Så höll han nu i nåder för Att hvar och en sin ynnest visa —

Och MäsUr Snitt blef Direktör.Carl Gustaf af Leopold.

Född i Stockholm d. 2 April 1756. Docent i Lärdomshistorien uti Greifswald 1782. Led. af Svenska Akademien 1786. Adlad 1809. Statssekreterare 1818. Död d. 9 Nov. 1829.—Under tven-ne decennier förde Leopold, den siste gustavianen, efter Kellgrens död den svenska vitterhetens spira; hans omdömen i e-stetiska fr&gor skattades högst af hela nationen. Såsom författare utmärker han sig genom en innerlig sammansmältning af Voltairiska och Popiska elementer. — Länge har striden förts om hans poemers förtjenster och lyten; såväl motståndare som beundrare hafva alltid förärat dem en hedersplats bland den skolas produkter, till hvilka de hörde. Leopolds förtjenster af •venska språket hafva redan vunnit ett allmänt erkännande. — Samlade skrifter, i 3 vol. Sthm 1800—2. 2:dra uppl. 6 vol. 1814—83.

ÖFVER BEGÄRET TILL En ODÖDLIGT NAMN.

Ode.

Af sekler som på sekler följa,

Den tunga jordens fasta kropp Blir sjelf ett rof för tidens bölja; Förgäfves glömskans djupa famn Begraft dess fordna väldens namn, Med deras konster, värf och seder: Vi födas bland ruinerne,

Vi sexti seklers häijning se,

Och ropa dock: vi trotsa eder!

under störtadt loppOch bäst från Ryktets höjda char, Kring jorden våra storverk skalla,

En fläkt ur österns grottor far,

Vi dricka smittans luft, — och falla!

En mask till grusets glömska dömd,

För dina fjät, i gräset gömd,

Din flykt med dödens lia hinner —

En spillra slår: du är ej mer;

Den sol som tänds, ditt högmod ser,

Den som går ner, din aska finner.

Likväl, insekt, likväl ännu,

Du skiyter att beherrska tiden;

Med plantans fibrer, trotsar du Den kraft som grusar pyramiden!

En slaf af tingens tvungna skick,

Du skapar ej ett ögonblick Din verkningskrets och dina Öden;

I brist af allt, för allt ett rof,

Du har, mot allt, af skydd behof,

Och yfs att segra öfver döden!

' Förtruten visar du din rätt,

Att denna fordrans högmod nära,

I glansen af Guatafvera ätt Och titlarna af Newtons ära.

Hvart helst din blick kring jorden sträcks, Af företag din stolthet väcks,

Som mensko-snillets styrka tyda:

Der forskas rymd och element,

Der läggs en verld till den du känt,

Och ljus och smak dem begge pryda.

Gack då, beundransvärda djur, Beherrska jorden, böljan kufva;

Mät stjemans väg, ställ tidens ur,Sök guldets spår i Chilis grufva;

Höj städer ur den sänkta dyn,

Byt om naturen, res i skyn,

Pi hafvet bygg, på klippan skörda, Fördubbla minnesmärkets höjd,

Lägg berg på berg, — sen, gaek förnöjd, Och multna under deras börda!

Ja, frukten fins, vi njuta den Af fordna seklers långa möda; Välgerningarna lefva än,

Men de som skänkt dem, äro döda:

Och under det en lättsint hop,

I ver Idens tomma undrans-rop,

Ett pris för deras vakor finner,

Så hvila deras glömda ben,

Mer känslolösa, än den sten,

På hvilken hennes rökverk brinner.

Om eder samtids röst far vill,

(J som dess dom för intet akten!)

Hvad ger den tid J vädjen till,

Mer värde, än den J förakten?

Och dessa lagrar döden ger,

I grafvens natt, hvad gör det Er,

Med hvilka ljud de helst förenas?

För hvilket prisadt namn de gro,

För Rosenstein, för Cicero?

För Oxenstjerna, för Mecenas?

Jag vill att jordens kända trakt,

Att tretti sekler vörda Eder,

Som stöd af deras väldens makt,

Som daningsmän af ljus och seder:

Hvad? om en dag en mognad verld,

Af sanningen och plågan lärd,En ny Jean Jacques mot Er bemannar? Hvad? om bon räknar sitt förderf,

Från dessa ljus, från dessa v&rf J skryten af, och han förbannar?

Europa Er sin dyrkan svär,

Men sen, då J den.tryggast njuten,

Den jord, som edra tempel bär,

Af böljan och volkanen bruten!

Hvad var hon för sextusen år?

Om hon till kaos återgår,

Att nya haf och stränder föda:

Hvem bäijar då de brutna vrak Af edra storverk, eder smak,

Och edra tretti seklers möda?

Poeters, hjeltars gyllne dröm,

Olympens himmel, Minnets dager,

Ett evigt frejdadt mods beröm,

Och Snillets evigt gröna lager!

J stolta namn! och hvilka fler Vår svaghet dessa skuggor ger,

Af dem vår lott är tröstad vorden:

O! ha’n J skänkt åt Minnets famn,

En större glans af dygders namn,

Än dårars tal, och brott åt jorden?

Fördragom till en segers pris,

Att hj elten vild och blodig rusar ;

Hans drift är ädel, fast ej vis,

Hans arm ger skräck, hans mod förtjusar. Förlåtom den som styrka fått Till stora dygder, stora brott,

Att han ur hopens mörker traktar:

Det är en son af grusets natt,Med Minnets drömverk sysselsatt,' Som philosophens blick föraktar.

Gån, spriden skräck kring Nevas barm, Gån, flytten konsterna till Norden;

Med Snillets bloss, med Segerns arm, Upplysen, eller sköflen jorden;

Före vigen med vapnets dån Ett Ingo, eller Marathon,

Befästen, hvälfven tbroners öden;

Enropas frihet vacklar än,

Förtrampen eller skydden den,

Sen krönen Er, och trotsen döden.

Men när en svag, en vanlig själ,

För dessa skuggor, dessa dikter,

Förlorar lifvets sanna väl,

Föraktar lifvets kända pligter;

När dåren, under smickrad flärd,

Att prisas af en ofödd verld,

Ett namn med prål åt Minnet egnar,

Som, blott af maktlöst högmod spordt, Blef kanske brottsligt, aldrig stort,

Då blygs jag på mitt slägtes vägnar.

Må känslan för ett namns beröm Förtjensten dertill evigt nära!

Beröfvom jorden ej en dröm,

Som gjort dess odling, gjort dess ära. Men ve den dag Förnuftets hand, Fullkomligt fri ur fördoms band,

Från verldens ögon doket rifver;

Och blottar, vid sin facklas bloss,

Det intet, som belönar oss,

Och den förvillelse oss drifver!Tänd, Konstens unga son, ditt bröst, Med hopp att seklers undran göra! Befaren, Konungar, en röst,

Hvars dom ej hinner edert örä!

Och du, förföljda, glömda Dygd,

Se, lyckligt stolt, i minnets skygd,

Din ära ryckt ur grafvens töcken'

En Gud, vårt svaga slägtes vän,

Satt, till dess tröst, Forblindelsen Vid ingången af lifvets öcken.

Hon egnade den första stod Åt Snillets vård om jordens länder,

Och satt, till pris för krigarns blod, Den första krans i Dödens händer;

Hon lifvar sångarns djerfva slag,

Med sprittningen af det behag Odödlighetens känsla väcker;

Och forskarn ser, vid lampan böjd,

Ur hennea fjerrglas, arm och nöjd,

Det ljus han genom sekler sträcker.

Bryt denna Trollmakts gyllne staf, Och inga Snillen längre brinna;

Bom darrar för barbarens gläf,

Athen och Konsterna* försvinna;

Det länd Europas bäfvan var,

Skall sjelf ej mer. till sitt försvar,

I farans stund en hjelte föda;

Och ingen Kung, som födseln krönt, Skall byta bprt, med otack lönt,

Sitt lugn, mot sina pligters möda.PREDIKAREN.

Kin son, tag Läran af min mand:

Gif akt på tidens flykt i dina unga dagar,

Och lyssna i din vår till lefnans visa lagar.

Hon varder kommande den stund,

Den stund af långsam död, den stund af evig dvala, Då inga ämnen mer till dina sinnen tala;

Då styrkan brutit opp med viljan sitt förbund;

Då mjölnarena mer ej mala,

Och huset darrar på sin grund,

Och tinnarna deraf stå kala,

Och mörker bryter in igenom fönstrens rund.

Till sällheten, min son, låt visheten dig föra,

Allt annat irrar dina § ät.

Hör då, hvad tidigt nog en dödlig ej kan höra:

Att lycklig bli att lycka göra,

De tingen äro två; men få begripa det.

Vill du Naturens väg, till verklig sällhet, veta?

Se här dess första bud: Arbeta!

Det är en dödligs kall, dess ära, dess behof.

Hon sade ej: finn sätt att tiden förnämt döda!

Hon sade: menska, köp din njutning för din möda, Och gif ej andras svett din orklöshet till rofi Var nyttig. Nöjet blef till pris åt mödan gifvet. Dagsverkarns timme flyr, dagdrifvam släpar lifvet, Och vämjelsen vid allt, är

duglöshetens prof.

Gör rätt åt all förtjenst, min son, och gör det gema; Men pröfva var hon fins, och vet att hon är sann. Skilj kärnan från sitt skal, Magnaten från sin stjeraa: De svara, ofta nog, rätt illa mot hvarann.

Låt ingen fördoms makt och ingen dåres, truga Det bifall af din mun, da dygden borde ge;För mensklig ordning dock, (för hvilken allt bör ske) Inför den höga dåren baga;

Men djupt, så djupt, min son, att han ej ser dig le.

Mot smädarns rop, likväl, din själ, ditt öra härda,

Din stolthet med rättvisan säm.

Man är ej tom på dygd, för det man är förnäm.

Jag har förnäma känt, och känt dem vördnadsvärda. ' De hafva fel, min son, dem har hvart dödligt bröst; Men mången dygd jemväl1, som saknats hos de ringa. Och oftast var det hat, som höjt mot dem sin röst, Blott hatet mot de band, som folkförföram tvinga.

Är menskan skapad mer för dygder eller brott?

Hvad bör hon: älskas, hatas mera?

Uppriktigt svaradt: intetdera,

Men tjenas och beklagas blott. *

Gör det. Och har din själ nog ljus, nog styrka fått, Har Gifvarn af ditt lif täckts gåfvor dig förläna,

Att tjena fosterland, förnuft och menskligheṭ,

Uppoffra dig för dem, och nämn ej tacksamhet. —

Min son, att mensklighet, förnuftet, staten tjena,

Och njuta ej blott lugn, men rättvisa derför,

Är mer än, på en gång, en dödlig fordra bör.

Tre stora ord; min son, vår Samhällslära pryda, Upplysning, Frihet, Menskorätt.

Om Himlen unnar dig förstå hvad de betyda,

Förklara dem en dag, för menskors usla ätt.

Har man ännu förstått dem rätt?

Hvad skiljer detta blod, som nu Europa färgar,

Från fanatismens bål och despotismens band?

Det är ej Sanningen, min son, som jorden härjar,

Som öppnar brottets dam. Nej, det är hon hvars hand, När, likt en skyhög flod, det svämmar utan strand, Från himlen sträcks, och jorden bergar.I sanning, som i dygd, min son, en måtta vet.

Räds, att ditt sannings-nit förleder,

Och drif ej dygdens nit till ofördraglighet.

Var sträng i tänkesätt, men len och ljuf i seder. Naturens första bud är sammanlefnans lag,

Och menskans första pligt, att denna möjlig göra.

Om, till förnuft och dygd, du vill en dödlig föra,

Så stöt ej honom bort, med sättets obehag.

Tänk ej att plumpt är starkt, och blygsamheten svag. Tro ej Catoners namn' med cynisk fräckhet vinnas:

Var viss att den gör mer, som rodnar ej för ord;

Och vet, att knappt ett brott, så timmerhögt skaU finnas, Som ej var planta, först, i Skamlöshetens jord.

Min son, hör tidigt opp att dårlig omsorg bära,

För lyckans öfverflöd och för ett fåfängt namn.

Hvad vinner du att dig förtära?

Ditt guld är utan själ, och utan kropp din ära!

Sök nöjet hos dig sjelf, och i en älskad famn,

Ty det *är sällhet blott. Allt annat är dess hamn.

Välj klokt, om du vill utvaldt njuta.

Det är den vises konst att göra nöjens val,

Och dårens fall, min son, att ingen lust förskjuta.

Beds ej en gunst utaf en fal,

Och bryt ej hvaije frukt du retas att begära.

Sök dig ett eget träd. Var öm, var omtänksam,

Och vattna kring dess rot, och gärda kring dess stam. Den frukt är dubbelt ljuf, som egna grenar bära,

Och hvilan dubbelt säll skall låta finna sig,

I skuggan af ett träd, som ger den blott åt dig.

Vill du, af vänners tro, dig nånsin lycklig kalla,

Haf den förtjenst, min son, som gör dig värd en vän. Ditt hjerta, än så "‘fromt, blir alltid, utom den,En penning utan halt, som fåfängt bjuds åt alla,

Och hvarför du,.med skäl, får ingenting igen.

Behåll ditt lugn, min son, förakta dem som skända: Ditt namn sitt värde har, om de ej glömma dig.

Så långt som dagen går att sina strålar tända,

Från morgonrodnans port, till der han badar sig,

Hvad ser han? all förtjenst, mot mörkrets barn i krig. Sök dagligt mer förtjent af deras illska blifva.

Mot deras sträckta gadd, sätt fram en häl af stål.

Stick etterblåsan opp med skämtets fina nål,

Oeh le med mildt behag vid ropen som de gifva;

Det är en lindrig hämd, som Kristendomen tål.

Sätt, förr än år och trötthet tvinga,

Ett syfte för ditt lopp, en gräns för ditt begär.

En tidig njutning af det ringa,

År bättre än en flygt, som utan hvila är.

Betrakta dårens lott, hvars sista dar försvinna,

I nya trängtningar och ej än fyllda hopp.

Att horisontens gränsor hinna,

Som, alltid lika stor, vek undan för hans lopp.

Fly stojet. Rodna jej att undan verlden gömmas,

Mot hennes spotska blick, förnuftets mognad ställ.

Ye den, som för att tro sig säll,

Af andra måste ses, af andra sådan dömmas;

Som trånar med sig sjelf, och hellre än att glömmaa, Dör främling i sitt eget tjälL

Min son, haf bygden kär; var känslig för naturen:

Man hårdnar under Konstens band.

Byt stadens täppta barm mot sjöar, skog och land;

Se träden utan skrank, och fågeln utom buren.

Säg ofta: det är här naturen menskan ställt;

Det är ej här dess dygd sin första bane funnit;Det &r bland slussar, hvalf, kolonner, tom och slott, Hon lasten pryda lärt, förtryckets boja fatt,

Och hennes kungars blod för upprorsbilan runnit.

Så ljuf som skördens glans, som gräsets bädd så len, Är hjertats känsla här och hvart begär den väcker.

Det hårda brottet föds bland dessa block af sten,

Med hvilka det, till skyn, en jemnhög panna sträcker.

Ehuru dröjd, min son, han kommer dock, deri^dag, Som skall sin vinterfrost kring dina skullror tömma; Skall lemna tom din stol i vänners aftonlag,

Och dig till sparsamt bord och enslig säng fördömma. Förstå den svåra konst att åldras med behag!

Haturen blifve här din tröst, liksom din regel.

Den sol som nedergår ännu sin skönhet har;

Och seglam som, från sjön, sig inåt hamnen drar,

Med sakta vaggad fart och sammandragna segel, Behagar än vår syn, och håller skådara qvar.

Hvar tid sitt värde har, sin daning, sina seder. Erfarenhetens dag ger vigt, om den gör tung.

En grånad philosoph är mensklighetens kung.

Men det är rätt, min son, att åldren saknar heder,

När hon är barnslig nog att vilja synas ung.

Min son, ett sorgligt prd skall min predikan sluta.

Gifs en fullkomligt säll, bland jordens baro? Ack nej! At ingen dödlig gafs att oupphörligt njuta.

Allt lider ömsevis. Hvarför? Det vet jag ej.

Det gifs ett sätt, likväl, att mildra lifvets öden: Gör godt; i tysthet följ det gömda qvalets fjät;

Styrk här ett krossadt mod, ryck der en dygd ur nöden; Det~gifs ett sätt, min son, att mildra sjelfva döden: Gör godt, — och tro mitt ord: det gifs ej fler än det!ÖGONKAST Pi NATUREN.

Oupphörligt, dag från dag,

O Natur! du dig förnyar: Jordens grönska, luftens skyar, Allt har ungdom och behag.

•Evigt, gyllne Sol, densamma, % Låter du, omätligt spridd,

Dina röda strålar flamma Deras guld kring fältens vidd.

Klara flod, än slår din bölja Glittrande, den strand hon slog, När hon såg den första plog Dina blomster-bräddar följa.

Skog, af samma fåglars sång, Evigt dina grenar ljuda,

Evigt samma skuggor bjuda Åt den gömda tänkarns gång.

Utan vällust ', utan smärta,

Allt sin första daning har: Endast jag, som fått ett hjerta, År ej mera den jag var.

SORGENS SON.

Vid hafvet, på ensliga stranden, Satt Sorgen, från himmelen skild, Och formade, tankfull med handen Af leret, en mennisko-bild.Zevs kom. — “Hvad är det?“ hörs han fråga. S. “O Zev8! blott en skapnad af ler,

Men visa din Guda-förmåga,

Skänk lif åt den bilden dn ser!"

Z. "Han lefve! — Likväl jag förklarar,

Min är han, i kraft af mitt lån!"

“Nej, utbrister Sorgen, och svarar,

Nej, låt mig behålla min Son!

Af mig är han, tillskapad vorden . .

Z. "Ja, men han har lifvet af mig!"

Soih Jofur det sade, kom Jorden,

Såg bilden och yttrade sig:

“Från mig, från mitt sköt är han röfvad: Jag återbegär hvad jag mist.“

“Din rätt," svarte Zevs, “skall bli pröfvad, Satumus må slita vår tvist."

Han dömde: “Sig ingen beklage!

Till alla gemensamt han hör:

Du, Zev», Bom gaf lifvet, det tage Med anden igen, när han dör!"

“Du, Jord, till din egendom göre Hans ben, göm dem åter i frid!

Dig, Sorg! dig, sin mor, han tillhöre Sin bela besvärliga tid!“

“Från dig, skall så länge han andas,

Han aldrig bli skild någon dag,

Din röst med hans stämma skall blandas, Din bild med hans anletes drag!"Så Allmagtens utslag blef gifvet,, Och menskan, i kraft af dess bud, Blef tillhörig Sorgen i lifvet,

I döden, — Jorden, och Gud!Bengt Lidner.

Född i Göteberg d. 16 Mars 1757—9. Han blef student i Lund 1774, men ett utsväfvande lefnadssätt föranledde hans förflyttning till Rostock 1776. Innan kort återvände han till fäderneslandet med emottaget magisters-diplom, till sina seder mera försämrad, än förbättrad. Han sändes till sjös, men rymde från fartyget och tillbragte ett år i

Afrika uti den bedrönigaste belägenhet. Eftffer hemkomsten inskrefs han 1779 i kgl. kansliet. Omfattad af den tredje Gustafs ynnest blef han skiljd från sin tygellösa omgifhing och afsändes till Paris för att, anställd vid svenska legationen, någon tid qvarblifva under grefve Creuts uppsigt, men blef 1789 på dennes begäran af konungen hemkal-lad. Häftiga lidelser och tärande bekymmer utsläckte i förtid hans lif d. 4 Jan. 1793. — Hans begge första offentliga skalda-prof trycktes framför en student-disputation 1774. Genom ett Utet häfte „Fabler" 1772 väckte han allmänhetens uppmärksamhet. "Aret 1783", „Spastaras Död" och „Medea", utgifna 1784, gjorde hans namn odödligt. Der funnos drag, toner, färger, som likna Byrons i känslans djup och i fantasiens glöd. — Få hafva de skalder varit, hvilkas kallelsebref naturen skrifvit med lika omisskännelig hand; störst är han likväl der, hvarest han är som mest och renast lyrisk. Träffande har man skildrat hans skaldskap och karakter, då man liknat honom vid eolsharpan, som än förnimmes i de ljufvaste toner, än i de mest sönderslitande klagoljud, men till beggedera osjelfständigt nödgas af vindarnes tillfälliga ankomst, styrka och vexling. — Samlade Jr-beten. 2 vol. 1788—9. Nyart Arbeten. Sthm 1793. Samlade Arbeten. 2 voL Sthm. 1796—1800. 1812—14. 1820. Göteborg 1836.

GREFV1NNAN SPASTARAS DÖD.

Pi

Nova Semblas fjäll, i Cejlons brända dalar,

Hvar helst en usling fins, är han min vän, min bror: Då jag hans öde hör, med tårar jag betalarDen skatt jag skyldig är, Natur! dig allas mor!

Nej, Himmel! icke jag ditt delningssått anklagar.

På blomman af min vår du hagelskurar sändt:

Men om jag tälja fått en mängd af sälla dagar,

Att jag ett hjerta har, jag kanske än ej känt.

Bland ödens ebb och flod min lefhads julle kastas,

Af svaga hoppet styrs, med plågor öfverlastas:

Jag ingen hamn för töcken ser.

Du ej den ende år . . . Tröst för ett tigerhjerta! Barbarisk tröst! . . . Hvad! att det finnes fler,

Som digna under lifvets smärta;

Det tröst? .. . Min milde Gud! .. . det tröst i nöden ger?

Må tusen viggar på mig falla!

Jag i ett afgrundsdjup mig skulle lycklig kalla,

Om ingen dödlig fans olycklig mer än jag.

Men, hårda mensklighetens lag!

Af andras nöd allt hvad jag får erfara,

Min blod till is, hvar puls till marter gör . . .

Jag kan ej säll i himlen vara,

Om der jag jordens klagan hör . . .

Och då, gudomliga Spastara!

Ett kärleks-offer du emellan lågor dör;

Jag skulle mina känslor spara?

Jag bli så hård, som . . . Himlen är?

Ack! nej, vid denna sorgsna källa Jag dig ett skyldigt offer bär.

Här jag min luta tar, här vill jag tårar fälla;

Jag kan ej mer, och mer din skugga ej begär.

Ben våren förd på gyllne skyar, Med ymnighetens horn i hand, Sitt jubel och sin makt förnyar Omkring Messinas rika strand. Messina stolt bland städer lyste,Och sällhet i sitt sköte bar;

Dock bland de skatter, som hon hyste,

Den skönaste Spastara var.

Nu till en bäck, den vestan-smeker,

Af dig, o näktergal! hör hon sig buden bli;

Men kan Spastara gå förbi Sin son, som uti vaggan leker?

Sin kärleks-pant i famn hon tar (J mödrar, kännen hväd hon njuter!)

En hänryckt, öm och lycklig far Dem båda i sitt sköte sluter.

En blick af sin gemål han dränkt i vällust får,

Och begges själar strax på deras läppar brinna;

Hon blott en känsla har, som just på gränsen står Emellan mor och älskarinna.

Ack, himmel! ropar hon — och rörd åt hafvet ser, Min sällhet år för stor, att längre dröja kunna . . . Dock nej, min ljufva vån! jag vill ej håfva mer;

Den dygdens ursprung år, den skydd åt dygden ger, Kan dygdens sällhet Han missunnat Gud . . Ack! rädda mig — Hur jag förskräckes!

Hemsk af nattens djup jag betäckes . . .

Det blixtrar . . . hvad gnistor! de spritta, de spraka: Hväsande svafvelregn störta sig ner;

Darrande jordens inelfvor braka;

Dess grundvalar skaka;

Hon vrålar, spyr eld — nu öppnar hon sig . . . Gud! nådig, barmhertig, förbarma dock Dig!

Ramlande tordönen dundrande knalla,

EldtÖcknar skalla,

Sjöarne svalla Mot rytande skyn.

Klipporna gunga,

Askviggar ljunga,

Fasliga syn!Ankrade seglare vågorna slunga Mot himlabryn.

Templen af glödande eldkulor brinna.

Ett skräll... än -ett skräll: Palatsen försvinna;

I remnade jorden begrafva de sig. . .

Gud! nådig, barmhertig, förbarma dock Dig!

Spastara! . . . Nej, uti hans armar,

Ack, hvilken skönhet dignar ner!

0, höga Gudamor! Du nådfull dig förbarmar ...

Hon svimmar: nu hon är ej mor, ej maka mer.

Hvad gör du, ömma hälft utaf ett englahjerta?

Förtviflan väcker allt ditt mod;

Du glömmer fasans våld och känner blott din smärta. Der ligger hon! — Så skön uti Messie blod Vid korset Magdalena dignar;

Så skön i sina tårars flod Hans iot hon kysser och välsignar.

En bjelke ramlar .. . Nåd!... Gud ... Nåd!... hon krossas kan . ..

Med känslor från afgrund till känsla af man,

Han hastar att göra hvad himlarne borde . . . Förlåt, Natur! sitt barn af skräck han glömma torde; Han älskling var långt förr än far;

Och hennes guda ögonpar ...

Det blir ditt fel, Natur! för skön du henne gjorde.

Nu ner för trappan han dess dyra väsen bär.

Den marmor känsla får, uppå hvars häll hon hvilar: Sjelf känslolös och stum — den häpne maken ilar . . . Tag än en afskedskyss! gråt! det den sista är,

Elden genom djupet bryter,

Lavan lik, då Etna ryter:Allt han sköflar, allt förtär.

Håll, Allm&kts-Gad! Ditt verk Da svarit hägn:

Yi tillbe Dina dolda under;

Men är Du mera stor i dunder,

Än i de_rika sommar-regn?

Förgäfves! — Än en gång mordviggar rasa Ur blodiga skyar ilande ner.

Hvad är det jag ser?

Emot Spastara t Mot Himlens urbild, han kan . . . hvilken fasa!

Hvad djerfs du? .. mot Spastara våga. .

Förmätne stråle! hvad! Du dygden störta vill?

Yet hennes död kan tvinga oss att fråga,

Månn Guda-nåd och rätt är till?

Hej, håll! tills du den niding finner,

Uppå hvars kala hjessa rinner Af enkors tåreflod ett svall;

Då med blixt och knall på knall Ingen puls i hjertat spara!

Mätta fritt ditt raseri!

Krossa! krossa! . . . men för Spastara Häpna, tillbed, flyg förbi!

Sin sköld mot åskans pil en skyddsengel sträckte — Men nu Spastara spritter opp.

Det modem var naturen väckte,

Då viggen i de murar lopp,

Som hyste hennes son, dess dagars glada hopp.

Hon vaknar, skådar taket brinna:

Lik en numidisk lejoninna,

Hvars ungar man från henne röfvat har,

Hon genom tusen flammor far:

Från rum till rum med tankans snabbhet hastar!

Dess fotspår eldens tand förtär...Men ingen eld s å stark som moders-lågan ftr.

Nu muren i dess väg de heta stenar kastar;

Ett moln af svafvelrök dess syn förblindad gör? Dock månne känslan kan ett modersbröst bedraga? Till vaggan hennes steg en säker kosa taga;

Hon stannar — ack! ett klagansskri hon hör,

Ett steg tillbaka tar, nu åter vaggan hinner;

Mot barnets bröst dess hjerta redan brinner;

Hon det i skötet bär, för andra gången mor.

Kom, make, kom att se! — min sällhet är för stor! Min son! mitt enda barn! mig dina läppar röra;

Min moders-arm får nu omfamna dig;

Du lefoer! är hos mig!

Den Gud, som fört mig hit, skall än miskunda sig, Och oss igenom lågor föra.

Nu rusar offret ut — Det ljungar . . . hvilka dån!

O Du, som i Ditt sköt de späda barn har slutit,

Vid hvarje tår Din mor i Salems dälder gjutit,

När med förtviflans-rop: hvar är Du? o min Son!

Hon sökte Dig med öppna armar;

Vid dessa tårar, Gud! {som hon jag moder år)

Son! Frälsare! vid dem jag Dig besvär,

Att nu, att nu Du Dig förbarmar.

Viggama lossas,

Skyarna krossas.

Blixt och afgrunds-töcknar sväfva,

Spastara har ej tid att bäfva;

Sitt barn, men faran ej ett moders-öga ser:

Det smälta grus i röda vågor brusar;

Hon genom hindrets stängsel rusar,

Till trappan hinner fram — nu ramlar trappan ner . Der står hon! Gud! . . . Din vilja är min lag,

Din makt är oinskränkt; ett uselt stoft är jag.Nog dina pilar krossa kunna;

Men månn det derför &r, som Du mitt slftgte gjort?

Ja! jag är stoft. . . men tycker dock Du bort Så Ömsint mor en flygtig sällhet unna.

Förlåt. . . men ack! i detta ögonblick,

Gud! jag förgäter mig ... då hennes tårar flyta,

Med Dig — fast jag Din Himmel fick —

Jag ville icke känsla byta.

Mörker, och eldar, och stumhet, och dån! — öfver och under och kring henne döden!

Mot Himlens våld, mot dessa afgrunds-öden,

Der står hon!—ensam—stum — med dygden och sin son—

Som de vilda norrsken måla Snöbetäckta fält med blod:

Så på bleka kinder stråla Flammor utaf eldens flod.

Ack! hvilken syn!

An står hon, ser djupet, med hand lyft åt skyn;

Dess svedda hår kring hennes axlar hänga:

På hennes anletshy sitt flor nu döden drar;

Hon utom sig tillbaka far,

Försöker genom elden tränga,

Till en altan sin tillflykt tar.

Der visar hon sitt barn och höjer opp sin röst,

Besvär hvart enda modersbröst,

Hvar enda far, att det förlossa:

Hon våndas, ropar, klagar, ber:

Ack, blott min Son jag räddad ser,

Må fritt mig tusen åskor krossa /

Spastara! om jag varit der;

Jag hade .. hvad? . . Ack, Gud! i egen faraMan döf vid andras klagan ftr.

Dock nej, olyckliga Spastara!

Jag vid ditt helga stoft, vid mina känslor svär:

Jag trotsat eld och död, i faror mig fördjupat!

Och fast en yngling än, månn jag ej lefvat nog,

Om, för att frälsa dig, jag under gruset stupat?

Mer ärerikt en hjelte aldrig dog.

Nu till förtviflans b rådjup drifven,

Hon känner sig af Gud, af menskor öfvergifven,

Och skrattar spöklikt, vildt, med Kains hemska blick, Då ur Guds åsyn han i tigerns öknar gick.

Hon slösar ingen bön — sig hennes känslor samla. Natur! . . . ack! nu sitt barn den sista kyss hon ger, Och ifrån Gud till sig drar englars blickar ner.

De läppar svartna ren på hvilka orden famla:

Min Son . . vid detta bröst . . du skall...

Ack .. .

Dödens blixt och domens knall!

Murarae ramla.

* *

*

Du Envåldsmakt! en vink det kostar Dig!

Hur värdig ej Din lag, Din ära;

Du låter flammor dem förtära:

Och fordrar kärlek utaf mig!

O, alla Yäsends Gud! Du ville Sodom spara,

Om blott der funnits fem, som älskade Din bud:

Hvad bröt ett menlöst barn? Hvad gjorde dig Spastaraf De krossas? . . . Abraham! och detta är din Gud?

Ja, om på detta klot, der brott och öden rasa,

Spastara! du ett menskligt fel begått,

Yid detta dödsrop, denna fasa,

Med dessa känslor, som jag fått:

Jag ville vara Gud, att kunna dig förlåta,

Och sedan menska bli, för att af glädje gråta.Men, när så grymt oss Ödet sårar,

Hvar finnes tröst? i tårar, tårar.

Den makten äger segrar lätt:

Dock Dygden, just då dundren knalla,

Sin oskuld kan till vittne kalla,

Och Himlen, då hans viggar falla,

Skall rodna för sin oförrätt.

Det töcken, hvars viggar dig krossat Spastara, Försvinne från jorden, från himlar och haf!

Dock — om så oföddvärd en älskad Son kan vara ^ Att hata .. . hata? Gud! den honom lifvet gaf;

Om ej i känslor dränkt hans hela väsend blifver Vid minnet, hvad en mor för evig kärlek bär;

Om vid dess suckar döf på lastens väg han är,

Och henne sorg till lön för tro och ömhet gifver;

Kan hennes stoft han utan tårar se;

Må öfver hans hjessa det töcknet då välta,

I blodskurar smälta,

Att himlame rysa och djeflame le!

* *

*

Spastara! om min suck dig hinner,

Der du med Englar dig förent;

. Och du en himmelsk skönhet finner,

Ett hjerta, som Guds tanke rent,

Ett hjerta, som mitt öde sårar,

Spastara! om du henne ser,

Då tyst, som Tålamodets tårar,

På detta klot hon blickar ner,

Och hennes suckar uppenbara,

Att från en älskad Son hon for:

1 hennes sköte flyg, Spastara!

— — Det är min Mor.YTTERSTA DOMEN.

(Inledning.)

Han öppnas, grafvens port! De tröga gång] em knarra * Och lampans matta sken på svarta marmora darra.

Hur strömmar mörkrets flod! Hur nordan, str&f och snar, Vidt Öfver nattens djup med stormars tordön far!

Dess dunder ufvars läte bryter,

Och rofvet under vargen ryter,

Och irrbloss hvina fram med blod i mina spår,

Och jag, hur ödsligt! jag på grifter villse går.

Så irrande den dräptes vålnad sväfvar,

Der skogen som ett spöke står,

Och hemsk i vinterns svepning bäfvar.

O, mafmor stum och kall! du, i hvars hårda famn Jag högg, ack! späd ännu, en älskad moders namn! Till dig i skuggors hem jag undan blixten ilar. . .

En son bör finna lugn der moderns hufvud hvilar.

Af ungdom, skönhet, dygd, se allt hvad öfrigt är!

I Himlen danas då, hvad grafvens svalg förtär.

Du, som med blommor strör den tistel-väg jag tågar.

O, Hopp! o, vällust af mitt lif;

Min dunkla blick ej öfvergif:

Han sig i evigheten vågar.

Kring jordens dränkta flod den villse dufvan far,

Stum, ensam och förskräckt mot dödens fasa bäfvar; Ack! för att rädda sig, ej gren, ej klyfta har:

På ovisshetens haf jag så i töcknar sväfvar.

Dock! detta stoft förgås? .. . Och, Gud! Du evig är. Hvem gjuter i mitt bröst ett brännande begär,

Då öfver solens krets min tanke vigglik hastar?

När jag i känslor sänkt för väsens Gud mig kastar,Om skuggan af Hans ljus, dock ej förmätet, ber:

Hvem böjer då min själ, och henne Himlar ger?

Ack! hvadan tårars flod, som mig i vällust dränker, Messias! när på Dig en stilla natt jag tänker?

Nej!,knäböjd vid det stoft, som höljs af denna graf, Jag på de löften tror, som vid Din död du gaf.

Och vore allt en dröm ... hur ljufligt ej, att drömma, När hjertat känslor får så höga och så ömma!

Från denna minnets gräns min tanke flykten tar,

Och Öfver tidens haf till evigheten far:

Der ser jag lastens fall, ser dygdens engla-öden,

Ser detta klot i grus, och under gruset döden.

Men Du, som molnbetäckt åt Salems Skald och Kung Vid Helgedomens fot den gyllne harpan räckte,

Hvars sång Serafens tystnad väckte,

O, Urani! den dagen sjung,

Då under domens slag i kaos jorden hvimlar,

Och Lejonet af Juda stam I dunder, moln, och blixt och dam Uppreser sig en thron på evighetens Himlar.

•

Och, yngling! som med mig i lifvets öcknar går,

Om du vid dygdens gräns mot lasten oviss står;

Ack! må med domens dån min lyra dig förskräcka! Dock nej! du hjerta har ... på fruktan kärlek rår,

En känsla, mera ljuf jag i din själ vill väcka.

Följ öfver Kidrons bäck, följ i den däld mig ner,

Der Den dig skapat har i afgrunds qyal du ser;

Följ mig till korsets fot — Yid skenet månen sprider, Ack! läs i hvarje sår: det år för dig Jag lider. Religion! hvad kärleks djup! I töcknen hvilken glans! . .. Jag skulle dyrka Gud, fast ingen Himmel fans.

För Domaren du aldrig bäfvar,Om till FØrlossaren ditt hjerta kärlek bär.

Döm, yngling! sjelf, ack! døm, hvad mera himmelskt är.

Men du, som öfver mig i midnatts-molnen svåfvar,

Min mor! jag sjunger vid din graf. —

Ack! att vid lyrans slag du mig en blick ej jftfvar, Ljuf, som den første kyss, i Eden Eva gaf.

L0F8ÅNG.

Högt i odödlighetens famn Bland stjernorna min harpa klingar, ’ Och lyft på morgonrodnans vingar, Jag prisar, Helige! Ditt namn.

Långt førr, långt førr, ftn tidens flod Ur evighetens klippa sprungit;

Du ensam der i tøcknar stod,

Och ingen Cherubim Dig sjungit

Det toma kaos suckande,

I djupet før Din thron sig bøjde.

Du andades, Allsmäktige!

Och Himlarne sig der upphøjde.

Än ensam, utan sångens ljud,

Du lät en allm akts-eld utfara:

Strax oiflgaf Dig Serafers ökara,

Och søng Din ära, väsens Gud!

Än såg Du vidt kring djupets famn, Och verldar fram ur mørkret brøto: Strax stormarne Ditt välde rOto,

Och åskan dundrade Ditt namn.Din anda, Gud! skall återdrifva I kaos, jord och himlarna;

Men Dina år ej ftnda ta.

Du var, Du fir, och Du skall blifva.

Halleluja!

KRIGSSÅNG.'

0 Yngling! Om dn hjerta har, Att trampa fäders fjftt:

Flyg till ditt Fosterlands försvar, Dö, eller rfidda det!

Så ljufligt fir ej källans sus Bredvid en blomsterstrand;

Så härligt icke dagens ljus,

Som död för Fosterland.

Hvart tidehvarf ditt hjeltenamn På ryktets vingar för,

När i Odödlighetens famn Ditt lof du sjungas hör.

Ditt namn skall ock en stjerna få, En Skönhet, ung och fri,

Skall till din graf med rosor gå, Och dess prestinna bli.Gustaf von PaykulL

Född d. 21 Ang. 1757. Förste Expeditions-Sekreterare 1794. Kansliråd 1796. Hofmarsk alk 1815. Adlad 1818. Död d. 28 Jan. 1827. Hans första skaldeprof intogos uti sällskapets “Utile Dulciw tidskrift: “Vitterhets Nöjenu 1781 och i Svenska Parnassen 1784 —5. Enligt vännen Leopolds omdöme var han “en af de första bland Sveriges medelmåttiga poeter." Samlade Skrifter. l:sta delen. Ups. 1814.

DRYCKESVISOR.

»

När jag dricker, snillets Gud Mig till Amfion förbyter,

Och i lyrans lätta ljud Gl&djen nr mitt hjerta flyter.

Ch. Glädjen i vårt hjerta flyte, Och vår stämmas glada ljud Sig till Amfion förbyte,

Under skygd af vinets Gnd.

När jag dricker, från min själ Sorgens mörka spöke rymmer; Och jag tar en dags farväl Af de tärande bekymmer.Ch. Af de tärapde bekymmer Bjuda vi en dag farväl;

Och vid bålen sorgen rymmer Ur vårt öga och vår själ.

•

När jag dricker, blir det vår, Hösten sig för gubben gömmer; Och jag tappar femti år I buteljen, som jag tömmer.

Ch. I buteljen, som vi tömma,

Vi förlora femti år.

Höstens köld vi gerna glömma; Ty vid bålen blir det vår.

Nftr jag dricker rask och yr, Hastar jag att flickan dyrka; Och till nya äfventyr Dricker jag förnyad styrka.

Ch. Drickom till förnyad styrka, Nftr, bland glada äfventyr,

Yi den ömma skönhet dyrka, Som vårt tända hjerta bryr.

Nftr jag dricker, af en vän Jag förtroligt sötman njuter, Hjertat sig, som bägaren,

Öfver mina läppar gjuter.

Ch. Må på läppen hjertat gjutas, Gjuta sig med bägaren,

Och förtroligt sötman njutas Af en dryckesbror och vän!

När jag dricker, gör jag väl: Dödtp vid min tröskel vakar;Men ett rus jag undan stjäl, Innan han sin lia skakar.

Döden vid vår tröskel vakar. Bröder! den gör mycket väl, Medan han sin lia skakar, Som ett rus sig undanstjäl.

SÅNGEN.

När jag den djupa bägarn tömmer, Farväl med oro och besvär!

Hvad båtar, att jag nöjet glömmer, Och lifvet i bekymmer tär?

Snart skall jag störtas till de döda, Och fåfångt om försköning ber;

Hvi skall jag då i sorger öda Den lilla tid mig lyckan ger?

Nej, om min pligt jag bättre dömmer, Till sällhet blott jag danad är:

När jag den djupa bägarn tömmer; Farväl med oro och besvär!

Ibland

en munter ungdoms tropp Jag ålderns börda fjerran kastar, Min morgon rinner åter opp,

Och jag till Bacchi lekar hastar.Bftr rosor hit och kransar vrid; Farväl, J trumpna gubbars seder! Farv&l! min lycka, mera blid Förnyad ungdom mig bereder.

Min väntan icke mer bedrag;

Men oförtöfvadt bägarn skicka:

Jag ärnar slå mig lös i dag,

Jag språka vill, och jag vill dricka.Thomas Thorild.

Född i Svarteborgs socken af Foss pastorat i Bohuslän d. 18 April 1758—9. Student i Lund 1775. Ar 1779 finna vi honom i Stockholm och år 1782 blef han af allmänheten först känd som författare genom sitt af sällskapet „Utile Dulci" belönta skalde-stycke: „Passionerna". De uti detta arbete af Kellgren påpekade brister föranledde en skarp strid, som.blef af vigtiga följder uti den svenska vitterhetens häfder. År 1784 uppträdde han (som vid denna tid antog namnet Thorild i stället för fäderne-namnet Thorén) såsom publicist uti veckoskriften: ‘Den nye Granskaren", hvars rigtning var monarkiskt-republikansk. Juris Utriusqve kandidat i Upsala 1788. Afreste s. a. till England för att, som han hoppades, i en gynnsammare jordmån utså sina verldsförbättrande grundsatser, men återvände snart med felslagna förhoppningar. För yttranden, som han fällt i en till hertig Karl ställd dedikation, kallad: "Ärligheten", dömdes han 1798 till fyra års landsflykt. Greifswald blef nu vistelseorten. Hans återstående

lif förflöt lika tyst och stilla, som hans förflutna varit oroligt och stormigt. Han erhöll der bibliotekarie-befattning och professors-titel med rättighet att hålla föreläsningar samt sysselsatte sig med filosofiska studier. Död d. 1 Okt. 1808. — Ehuru få varit begåfvade med den enthusiasm, med den kraft och höghet i tankar samt med den vidd i åsigter. som han, synes dock Thorild ej af naturen varit kallad till skald. Han var en reflekterande, kritiskt spekulerande natur, men ej en poetisk, i strängare mening. Sjelf granskande och korrigerande Lidners arbeten skulle han svårligen hafva skrifvit en enda af dennes bättre strofer. Men som prosaisk författare sättes han med rätta vid sidan af Sverges ypperste; hos honom beundra vi en sällspord förmåga att på ett kämsvenskt, kraftigt och slående sätt uttrycka sina tankar. Sandade Skrifter. 4 vol. Ups. och Sthm 1819—85.

DB TVBNNE ÅLDRARNA.

Sällhetens älskling! I dag med lätta Q ät

Mäter du banan! I dag din hjessa PrydeB med friska kransar af Systrarna, Ungdomen, Helsan.

*Hoppet ån döljer de tätt annalkande Sorgerna; in i ditt Öppna hjerta Strömmar en flod1 af nöjen, nr sinnena« Femdnbbla källa.

Lätt öfver Vårens blomster slintande Morgonstrålen öppnar ditt öga;

Kring ditt hufvud flyter de nyfödda Rosornas anda.

Ku ditt öra ekames Sångare Tjusa, nu glasens klingande, då du Blodet ut&f Tokaiska drufvome Leende sväljer,

Sjungande helgar skålen åt Hjeltames Ära, som väckt dina segrande fäder;

Då med sitt blod vid Högland de färgat den Darrande böljan.

Ku i skuggan, långt ifrån Krigets dån, Trycka dig flickans flätade armar, Älskande, älskad, brinnande af hennes Eldade kyssar.

Än oerfaren, leker du, dödlige!

Yr på ett löf, i den lugna vågen,

Ser icke djupet, hör icke stormarne:

Gläd dig ej Yngling.

Likasom ilen, af vandraren sofvande, Kattetid, obemärkt, löper i dälden;

Så löpa timmame, dagarne, åren med Vingade fötter.Så löpa Nöjena. Fåfängt med utsträckta Armar, saknaden ropar dem åter. — Evigt tidens vingar betäcka den Flyktade flocken.

Fåfängt, fåfängt Hoppet i framtiden Söker dem; sorgsen med Minnets synglas Ser du dem skymta, utåt mörknande Rymder af fordom.

Af bebofven fjättrad, sträcker du Skuldran, .slafvisk, i mödans bly-ok. Kring din sida trängande, vandra de Tunga bekymren.

Sinnena, känslan, fjärlar i främmande Parker, sugande honing sorglöst,

Jagas af ledsnaden, släpas af plågorne Hem till ditt hjerta.

Qvalen och åren, på de glänsande Svarta lockarna, stänka sitt rimfrost. Kindernas blomster dö, och öfver dem Gjuter sig tåren.

Men se Vänskapen gladlynt följer dig: Visheten trygg din vandring stöder: Frukten än fägnar liflösa grenarne;

Gråt icke Gubbe!LIFTETS NJUTNING.

Ack se, på lätta stunder föres Det sköna Arets gyllne lopp:

Ack se, hur dag af dag föstöres,

Men hur med hvaije glimmar hopp!

Så flygtigt skönt, min vän, är lifvet!

O njut det — gjut en känslotår! Tjust i den Makt, som det har gifvet, Välsigna! — snart dess blick förgår.

Se det är Glädjens ängla-lära:

Njut, mottag, kyss hvar lifvets fläkt! Det är den skönhet och den ära

Dit Himlen har ditt väsen sträckt!

CHAMPAGNERVINET.

Tungt låg på Jofurs Ögnabryn,

Hvälfvande, molnet af Skapelsens bekymmer. Han såg den eviga mödan.

Upprorsgnyet, dårskapens skri, jemmern.

ödet skref. En vink af varde! Allt alstrades. Mörkret vek — Ack! och midt på jorden Uppsteg elysisk Champagher-rankan.

Jofur log. Molnet föll. Dödlige!

Sade den Olympiske: — en blixt af klarhet Blänkte kring palatset. Jag är i ro. Dödlige! Dricken glädjen: guda-rasande,.

Glömmen Jofur, Er, skriet och jemmern!Allt sedan lät dubbelt fullare Jofur nektar gjutas. Sorglös Drack. Sammanböd Gudame,

Drack. Gick till Aethioperne, Drack. Och lät jorden Tumla som hon ville. Dricken, dödlige

HARMEN.

Dyster och vild Thor satt på Atlefjäll, Och i svarta skyars hvirfvel Dåft stormen kring hans hufvud röt. “Dödlige, kom„! sade hans rösts Aska till mig: jag kände kraft;

I den stora känslans rysning Fröjd jag kände, och gick.

“Hör, Son! vid dessa Ögonbryns Blixtrande natt jag svär, jag svär,

Från denna stund" ---------

Berget skalf, klipporna störtade-------

“Jag heter ej Thor: jag heter Harm. Godt är, njuta en verld; men stort Är, trotsigt att le åt alla.

Valhalla sjelft är jordens bild;

Fröja är fånig, Oden är vild;

Kärlek, ära, rikedom, allt Vräks som hafvets vågor:

Ödet är en hvirfvelgöl,

Afgrundsdjup och afgrundsglupsk, Slukar allt, frusar ut allt;

Skärp ditt öga, Son, och se Verldar och himlar rasande tumla der!Och, i dastet, dårar störtande evigt;

Och, i alltings skräckliga brak och gny,

Nödens skrän upp till — ingen Gad!

Jag s&g--------

Thor med sitt ögas blixt

En väg af ljus genom töcknen ljnngade---------

Jag såg på en blomsterhöjd, ack! såg En Flicka, gudomligt skön,

Slingad intill sin älskares själ,

I en alla himlars kyss Lofva en öm, en evig tro: — då vild En bister jätte, nämnd *Far“, rusade fram Och störtade henne, med en vink,

Ned i en annans famn; mitt öga Mörknade, och jag grät — af hann;

Blomstren, höjderna, luften,

Suckande, skallade åter Skrien, skrien af hennes qval.

Jag Båg,

Lägre bort, Millioner

Stoftet kyssa, trampadt af en Tyrann,

Som, af högfärd rusad, sig vräkte Lik en gud på en himmelens thron,

Men hans ögon gnistrade helvetet:

Vid en hans lågande blink sig reste en Asna upp, Tredubbelt krönt, med gyldne mantel,

Till att hålla ödets Bok,

Och dess eviga lag gällt skräna ut.

Tyrannens höfdingar, vargar, vildt Svultna, lömska, törstande blod, ljöto upp i raseri;

Trälar tusende, tusende Till att mördande mördas,

Ve! Ve!Djeflars skratt, med döendes ack, Rymderna gjorde till ett enda gny,

Och himlar, ekälfvande, dånade dåft:

Ve! Ve!

“Son!“ nu morlade åskan Af gudastämman Thors:

“Detta är Ärans fält, detta!“ — Jag grep Efter hans ljungeld, i stegrad harm;

Men upp höll Thor sin mägtiga arm,

Och eldarne, skakade, blänkte.

Jag såg —

Genom rasande verldars töcken,

Längst bort Öfver Ärans skräckliga fält — Ett Berg af störtande klippor Förlora sin spets i evig natt:

Högst syntes i trolldomsglans Halftöppnad en Himmel, och chorer Af Cherubim och Seraphim Och af helgons skinande kretsar;

Djupast i bergets däld, vrålande Med gny och qvidan, vräkte upp En Afgrund blåröda lågor, i moln Af gnistrig hvirflande rök; omkring På svarta klippor djeflar sutto,

Grinande vildt; uppöfver dem,

I det dystra af grunds-dunklet,

Vidt blänkte af guld ett Tempel,

Der prester, smyckade stolt med tiårer, Skränade Helig! Helig! och gällt Basuner stötte; och folken Darrande kommo, buro fram guld, — Guld, som var deras rena blod Af mödan pressadt ut, och härdadt I qvalets glödande ugn. — —Näst ofvan Templet, i dess gulds Milda sken, ljuft yrade Lärde,

. Kastande tankfullt i rymden ut Linier, cirklar, paraboler,

Ofantliga ord, magiska ljud, färgade bloss, För att af evig grund oss visa Lögnens och Våldets, heliga Åsnors Och Tyranners gudomliga rätt.

“Hören! hören!“

Från sin källa på en blomsterhöj d Då ropte högt en ädel Vis;

“Hören!

Naturen är lefvande sanning,

År skönhetens, nöjets enda lag Och evig rätt för Kungar och Folken; Naturen ler åt de stora ord,

Och ärar blott kraft i snille och hjerta;

Den bäste, säger hon, den är störst!

Naturen är

Guds leende anlet,

Guds egen skönhet i dödelig glans!

Hon strålar af vishet att leda oss;

Hennes eviga löje Säger: Dödlige!

Följen mig,

En himmel af skönhet jag är;

Guds himmel ler i min skönhet“. — “Bränn!

Bränn honom“! skränade

Åsnorna nu, med Tyranner och Lärde:

Och bålet flammade upp mot skyn; Naturens qvidan I dalarne hördes,

Der oskuldens visa, menlösa folkSåg lågorna stiga mot himlen,

Och begrät sin och Naturens vän.

“Thor! Thor"! jag skriade; “starke Thor! Din makt, din ljungeld mig låna,

Och 9tormarnes vildaste raseri,

Att dessa galna skapelser härja"!

Thor log, och sade:

“Ej Ödet vill:

Men — du har sett verlden".

Han skakade ljungelden öfver mitt hufvud,

Och slog en gnista in i min själ;

Derpå for upp

Med hafvets och tusende stormars dån.

Väl! jag har sett verlden!

Yäl! rasande hvirfvel Af ting och af lagar,

Jag ler åt dig:

Thors gnista jag kände,

Och kände hans harm.

Hell, eviga Intet!

Och hell den blixt, som ljungar oss dit!

“Hell"! svare hvar dödelig stor och fri,

Som glad kan le mot det eviga Intet! —

Jag ler; jag segrande ler, och tänker:

“Ödet kan skapa en Verld;

Jag kan förakta den“.Axel Gabriel Silverstolpe.

Född i Stockholm d. 10 Aug. 1762. Förste Riddarhus-Kanslist och Kopist i Krigs-expeditionen 1782. En af Sv. Akadem. 1794. Frimodiga yttranden uti hans inträdestal i denna akademi föranledde densammas upphäfvande 1795. Död d. 5 Sept. 1816. — Hans skaldestycken, ehuru utan djup i tankar eller känslor, emottogos af samtidens bifall och beundran; några äro dock foster af dessa lyckligare ingifvelser, som sparsamt genomvärma äfven kallare naturer. Skaldestycken. 2 vol. Sthm 1801—10. 1814.

KÄNSLAN FÖR FOSTERLANDET.

Mi hvem som vill uppå en utländsk strand, Långt skild från vänner och sitt fosterland, Föröda sorglös sina bästa dagar;

Att vara svensk för mig är ingen skymf:

Med friheten och med en landtlig nymf,

Den jord mig hittills bar mig än behagar.

Jag intet folkslags högmod smickra vill,

Med glädje ger jag allt mitt förvett till, Förr’n jag min kropp vill efter moder bryta; Och aldrig dårligt mig beveka kan Att mot en fogel, yfvig mer och grann,

Den blyga sångarn af min lund förbyta.En brännhet himmel icke bugta skall Min rygg till demagogens fotapall,

Ej till despotens konst mig smidigt öfva;

Den enas fräckhet och den andras list Jag mer än döden skyr: de skulle visst Min fromma ärlighet ifrån mig röfva.

Förgäfves friheten får sökas mer Uti Hesperiens ljufva atmosfer,

Invid den gula Tiberns blomsterstränder; Bland Nordens drifvor, högst på våra fjäll, Hon under tallarna har byggt sig tjäll,

Och till Campaniens fält ej återvänder.

Låt solen mogna Perus rika berg,

Att med demantens glans och guldets färg Den stolta castilianska flickan pryda:

Fritt! — Dina döttrar, o mitt fosterland,

Ej söka sig behag på indisk strand:

De känna sig, och de naturen lyda.

Låt fritt Bataven plundra Ceylons bark,

Att, af dess njutning flygtigt het och stark, Europas eldiga nationer härma.

Hvad? brister Norden mod och snille? Nej? Nej, Skandiens söner, J behöfven ej En kryddas nödhjelp för att själen värma.

Låt bland Arkadiens vissnade behag Den stolta Sultan soiva bort sin dag,

Vid fordna skaldekällors stumma bölja:

Från Ladons mynning, med en bortvänd syn> Polvmnia sorgsen flytt till Mälarns bryn;

Och går att Leopold i farten följa.

Nämn ej de länder, kring hvars brända fält Basuner skalla, och ur tusen tältFramrusa bröder, väpnade mot bröder:

Nej, nej, mitt öga denna syn ej tål!

Förgftfves Anstrien skryter af sitt stål,

Om Anstrien under detta stålet blöder.

Idnme under palmerna, hvars skygd Sig fordom sträckte kring en lycklig bygd,

Nu kräln ser en hord af bleka slafvar;

Och Memfis — förr så ryktbart af sin makt — Af all sin storhet och af all sin prakt Har intet öfrigt mer, än sina grafvar.

Här ingen turkisk måne hornen sträckt Till hemsk förstöring; inga töcken stäckt Den fria lyftningen af snillets vingar:

Sin visdom här den Vise öfva får,

Och svenska Skalden hörd med tjusning går,

Då han sin kärlek uppå lutan klingar.

Skryt, Kina, med de förgör och det gull,

Af solen smälta ur din rika mull,

Hvarmed Europas tystnad du beskattar;

At ytans prakt jag inga offer bär:

Det svenska lynnets skönheter det är Min syn beundrar och mitt hjerta skattar.

Ack, då från stojet af ett verksamt lif Jag flytt till hvilans lugna tidsfördrif,

Och mints dem ledsnan omkring verlden jagar, Jag tusen gånger tänkt: “Ditt fosterland “Med rätt du skänkt ditt hjerta och din hand* — Och denna tanke nyföds alla dagar.

Nej, j*g ej byter nöjen eller glans Mot dem jag njuter af min eklöfs-krans,

Af dygdens frid i själen och min hydda;Här jag, en fri svensk, hittills tälja fick Min halfva lifstids snabba ögonblick Jag önskar ej mer sälla, än de flydda;

Och denna himmel, som mig födas sett, Hvars klarhet mig igenom lifvet ledt, Dess åsyn vill jag än i döden njuta: Och denna jord, der mina fäders ben Sig hvila, täckta af en måssig sten,

Må äfven mina i sitt sköte sluta.

DEN ÅLDKIGES MINNE.

Snabb flyktade min ifdera vår:

Jag sommam hann — den är förliden Och innan kort kan hända står Med lian i min förväg — Tiden.

Trög tanken sig i hjernan stjäl;

Min hjessas mörka klädnad grånar;

Allt — sjelfva styrkan i min själ Bebådar mina vintermånar.

I skymningen, som samlar sig Och himlen med sin skugga målar,

O Minne! skenet dock af dig Min låga horisont bestrålar.

Kom — hvad mig glädt, ännu mig rör Hvad mig bedröfvat, än mig sårar; Kom — nöjet saktadt återför,

Och pressa mina lugna tårar.Tis för min rörda syn ibland Dent som min blinda ålder stödde; Tis denna moderliga hand —

Och detta bröst, som för mig blödde.

Vis mig en far, uti hvars skygd Jag trädde ynglingarnas bana;

Som gaf mig böjelsen till dygd Båd med sin lära och sin vana.

Tryck åter den intill mitt bröst,

Som skänkte endast mig sitt hjerta: An tjuse mig dess ljufva röstl An flykte vid dess blick min smärta!

An dygdens lefvande behag Från hennes till mitt hjerta döde!

Se*n — skulte jag ock dö i dag, Välsigna ville jag mitt öde.

Dock, mina ungdoms-vänner! nej,

Er vill jag ock tillbaka kalla:

Mig kände kanske alla ej,

Men jag, jag älskade er alla.

Af somliga jag dygder fick:

Jag andras med min styrka stödde — Och säll med er på rosor gick,

Dem oskulden och nöjet strödde.

Gif, minne, gif mig dem igen,

Att deras mistning tyst begråta.

De redliga att älska än,

De otacksamma att förlåta.Af alla nöjen, som mig flytt,

Lät känslan ofta återvakna,

Ej för att önska dem på nytt,

Men att dem drägligare sakna.

Må aldrig tvär i ålderns dar Jag yngre likars glädje klandra:

Nej — lät mig minnas hvad jag var, För att bli lindrig emot andra.

Af sjelfva mina sorgers tal Lät känslan lefva i mitt minne:

Jag vill dem tacka, dessa qval —

De födde dygder i mitt sinne.

Om jag har öfvat något godt,

Om jag har ärnat ändå mera,

Lät mig ock minnas hvad jag fått — Och yfvas öfver intetdera.

Till strids mot högfärd i mitt bröst Lät mina fel och nycker vandra,

Och bli en ursäkt och en tröst För dem jag tror mig se hos andra*

Främst skänk mig åter dessa dar,

Då, nyttig är för fosterbygden,

Jag oskrymtsamma offer bar At sanning, friheten och dygden.

Blef jag från deras kosa förd,

Med svallningen af villans bölja — Gif dock mitt bjerta vittnesbörd,

Att det dem alltid ville följa.Sä stör min ålders stumma frid,

Att jag &nnu må lycklig vara:

Den lefver än en ungdoms tidy Som den förflutna får bevara.

Med denna hågkomst skall jag gå Bemana ad emot mina öden,

Och, när som lian helst vill slå, Förvänta, oförmätet, döden:

Ej att jag undfly vill de dar, , En nådig himmel än mig ämnat:

Då Han mig Minnet sparat har,

Är jag belönt för hvad jag lemnat;

Men ler ej detta åt mig mer —

Då, molnbeklädd, ifrån det höga, Då hasta, sänkta skymning, ner — Släck aftonstjernan för mitt öga!

FÖRNÖJSAMHETEN.

J^örgäfves letar du en töcknig framtids öden I fogelns flygt och uti stjemans lopp:

Ehur förgyldt du ser ditt hopp,

Dock oförväntadt kommer döden.

Min vän, gör du som jag, så blir du ej bedragen: Jag följer glad de strida timmars lopp,

Och jag begär ej lyfta opp

Det flor, som höljer morgondagen.

*

Der, öfver molnets bädd, kanske en stjema strålar, Men lyser andra, lyser ej för mig. —

Välan, om hon ej sänker sig,

Jag dock ej svart min himmel målar.Jag vet, bland godt och ondt jag lifvets väg skall vandra Begripa mer mitt förvett ej begär:

Det ena till min vällust är,

Och till min nytta är det andra.

Glömd, när jag glömmas får, men nyttig når jag mäktar Jag söker lugn, men fyller opp mitt kall Och af en dag, som komma skall,

Jag ej en timma till mig fäktar.

Ej sällheten«beror af öden och af lycka:

Att vara nöjd, det är att vara säll:

Jag har sett lyckliga i tjäll,

Jag har sett lyckliga på krycka.

Ja, blott jag äger nog att värja mig för nöden,

Och har en vån att luta till mitt bröst,

Pa lifvets dag jag njuter tröst,

Oclf tröst i skymningen af döden.

ANAKREONTISK VISA-

y

ngling! kransa dina hår,

Pressa drufvan, rör din lyra,

Njut med glädje, ej med yra,

Dina oskuldsfulla år.

Se på blomman: daggen sänkes, Vestan andas — och Hon ler:

Njut, som hon, den dag dig skänken: Vet, den uppgår aldrig mer.

Man! i dina mogna dar Pressa drufvan, rör din lyra,

Sjung, och frukta ej att yra,Drick, och njut den dag du har: An din lifstråd Parken spinner, Än ditt timglas upprätt står:

Men hvar timma sanden rinner Gr&na dina glesa hår.

Gubbe/ grafven står dig när: Pressa drufvan, rör din lyra, Drick, ty du behöfver yra, Sjung, att glömma hvad du är. Njut de flämtande behajgen Af en dag, som sänker sig — Kanske skådar morgondagen Blotta askan utaf dig.Ulrika Carolina Widström.

Född Forssberg d. 24 Nov. 1767. Gift 1790 med sekreteraren C Widström. Död d. 19 Febr. 1841. Hennes skaldegåfva blefkäm genom „Erotiska Sånger af U. C. W.“, utgifna 1799. De hänföri genom ett mildt behag, en ädel enkelhet, en glödande känsla en ledig harmoni i versifikationen jemte ett vackert språk. Hels behandlar hon de ämnen, som ligga inom qvinnohjertats helge dom; kärlekens lif, den milda trånaden efter den älskade och mc dershjertats sorger skildrar hon med mästarehand. Mången ha ställt henne främst bland Sveriges lyriska skaldinnor. Samlad Vitterhetsförsök. Sthm 1840. 1841.

Min korg med blommor fyllde jag; Min suck, med näktergalens slag, Flög att i lunden sig förena.

Alin på ängen fåfängt sökte,

På kullens höjd, och fann mig ej, Men den förvägne mötte mej Der bäcken sig bland viden krökte.

KORGEN.

allena,

Ett år han följt mig, öm och trägen: Jag skämtat med dess bön och hot;Men nn han, störtad till min fot, Fann mig i skuggan så förlägen.

Jag darrade och kinden glödde,

Jag ville fly — han höll mig qvar: Mig kyssande på tufvan bar,

Och mina blommor der förströdde.

Han mig i sina armar snärde,

Och gäckande min gråt belog,

Och sedan grymt den blomman tog, Som gjorde hela korgens värde.

J unga flickor, frukten listen Och faran af en skuggrik lund;

Ty korg och blommor samma stund Hi stackare så vådligt misten.

TILL THELMAR.

0 Thelmar! när i denna barm En dold, en hopplös låga tändes; Sjönk lyran stum emot min arm, Och nöjets suck i qvalet vändes.

Och när herdinnors glada här Går dansande att våren hylla;

De vilda stormande begär Min gömda mörka boning fylla.

Ej solens blick, ej lärkans drill Mitt evigt slutna hjerta räcka: Jag ut i natten irra vill,

Att vålnadernas ömkan väcka.Och då, med daggbestånkta hår, Jag vandrar ibland fädrens vårdar; Din- bild mer dyrkad för mig står I dessa dödens hemska gårdar.

Nej aldrig, aldrig tidens ström Skall dig ur detta hjerta rifva,

Och evighetens långa dröm Skall blott om dig, o Thelmar, blifva.

Om ödet under denna lind Vill dina steg en dag fördröja;

Så skall den svala aftonvind Min urna här i gräset röja:

Och minnet af förflutna år Skall i ditt hjerta återvakna;

Och så du offra skall en tår,

Och min förgätna kärlek sakna.

GUMMAN.

Mitt mörka Öga eldigt var,

Min panna öppen var som dagen,

Min mun, hvart drag ett uttryck bar Af snille, fägring och behagen.

Rak var min växt som liljans stam, Elastisk, full den höjda barmen, Linongen kring mitt väsen samm,

Ej hvitare än runda armen.

Ni ser hur aftonsolen bär En rodnad, som så matt försvinner, Och under löfvets skuggor der Ni mognade Castanien finner:Så var min kind, så var min lock: Men sjelf så sorglös jag ej kände Hor jag bland ynglingarnes tropp Ett ömt begär, en tättan tände.

Så flög min första ålders Vår:

Än obestämdt jag ögat vände,

Då Astrild, dold i mina spår, Försåtligt bågan mot mig spände.

Hur manligt skönt var Elmars ^kick, Hans röst så ljuf som lyrans toner,

Och för hans kärleksfulla blick Jag velat offra verldens throner.

Hvad han var säll i mina band,

Då Hymen gladt sågs oss bekransa, Och ungdom, helsa hand i hand Med vänners flockar kring oss dansa. Stolt är den krans som segren ger, Skön är den Myrth som flickan bryter; Men mera sällt, mer himmelskt är Det Hymens band, som kärlek knyter. Ljuf flöt vår kärleks Maj förbi I njutningar, så milda, rena:

O hvilken vällust kände* vi,

Att pligt med kärleken förena,

Och visheten med ljolleri!

Af Elmars famntag ej bedragen,

Jag Gratiers bälte offrade Åt moderliga ömhets lagen,

Och än var jag den älskade.

Men lätta segrar ledsnad väcka,

Och blommorna på Hymens stråt Blott kärlekens ruiner täcka,

Beständkte af bedragnas gråt.

Dock fann jag ännu tröstare:

Säg när en vacker Fru ej finner En ädelmodig hämnare,Som endast för dess dygder brinner, Som finner rättvis hennes harm,

Hvars själs behag blott honom röra, Fastän han stjäl i hennes öra En suck, en blick i hennes barm? Men lifvets villor snart förflyga,

Och vinterns silfver, skrynklans fall Inunder myrthen kran sen smyga,

Och barmen vissnad, kysk och kall Inunder gazen mer ej hvälfver:

Af blodets is, ej blodets svall,

Den fordom sköna handen skälfver. Nu, flydd från Nöjets altare,

Af Kärleksgudarne förskjuten,

Hörs Gumman i sin ruelse

Med rösten gudlig, hvass och bruten,

Blott ungdomen moraler ge.

VID MIN SONS DÖD.

0 du, som första känslan gett Af mor åt detta slitna hjerta!

Hvi hade ödets hand beredt

Ur sållheten en kalk af smärta?

Ljuft lofvande som brodden der,

Och glädande som apelns blomma Ger hopp för landtmannens besvär

1 frugt och skördarne som komma;

Så jag emot din framtid log,

Min son, och lifligt hoppet närde: Då haglet våldsamt brodden slog, Och masken hemligt blomman tärde.Ven do ej taiera hör min röst,

Och glädjens timma är förlfden.

O! när do trycktes till mitt bröst,

Så var der sällheten och friden!

Och hvaije mödans tunga stand Vid dina kyssar ljufligt flydde:

Vid löjet af din englaiAund Ej sorgerne mitt hjerta brydde.

Behofvens ack, och smärtans tår Vid dina lekars stoj försvunno,

Och bilder utaf glada år

För hoppet i min själ upprunno.

Men nu blott sorgens hemska gny, Följdt utaf lifvets mörka öden,

Ur Vårens purpurströdda sky Mig, endast mig förkunnar döden.

När denna unga milda Gud At jorden sällheten bereder,

Och löfvets pragt och blomstrens skräd Kring skog och ängarne förbreder:

Och vestans sus och lärkans sång Bebåda årets kärleksdagar;

Då i en graf, så mörk och trång,

Du hvilar, och jag arma klagar.

Uti den späda sippans knopp Skall jag din ljufva afbild röja:

Vid vassens flägt och flodens lopp Skall tankan vid din lefnad dröja.

Och då från Indiens brända fält Den trogna svalan återvänderOch med sin maka, ömt och sällt, TiU denna sorgens boning iänder:

Och der, vid takets slutta kant, Det lugna bo't med omsorg fäster, Sen ilande från bergets brant,

Och hoppande bland gräsets gäster;

Skall jag min egen möda se,

Och följa hennes flygt i spåren, Och vid dess ungars matande Skall hjertat se dig genom tåren.

O! tag min smärtas offergärd,

Du, som nu saligheter njuter!

Och se din far, af sorgen tärd,

Som böjd mot grafven tårar gjuter.

Se dina späda systrar der Förtroligt kring din kista leka,

Och säga: Bror, han sofver här,

Yi skola honom sagta smeka.

Ja, sofve du i grafvens sköt,

Dit, dit ej qvalen kunna hinna!

Och den, som här blott tårar gjöt, Skall tröst uti din fristad finna.

Ja, der är oskulden så säll, Förtryckets jern der rostadt hvilar; Förslöade mot grafvens häll Slå smädelsens och hämdens pilar.

Der skall ej kärlek i forsåt Din ungdoms glada drömmar störa: Ej älskarinnans falska gråt Din veka själ i snaror föra;Och ingen lömsk, förrädisk bror Dig trolöst mot sitt hjerta trycka: Föraktets blickar från en stor Ej falla på din nötta krycka.

Nej, salig bland Seraphers tal,

Skall du den Evigt Gode finna,

Och i de högsta dygders val Lycksalighetens kretsar hinna.

Och då jag suckar fram ditt namn I tystnaden af midnattsstund n;

Så skall vid månans sken din hamn Förklarad skymta genom lunden,

Och i en himmelsk blomstervind Fördröja vid min sorgsna luta,

Ock kyssa tåren från min kind Och styrka i mitt hjerta gjuta.

Och då, när lifvets sista flägt Upplöser mina sorgsna öden;

Så skall du, skön i ljusets drägt,

Le hopp och frid mot mig i döden.

ZELID A.

TJr skötet af åldriga skogar Uppreste sig Lycidas graf,

Och Zelida, smärtad och trogen, Hans aska en tåreflod gaf;

Dess suckar, på vindarne burna, Sjelf klippan bevekte till svar: Af dufvor ett älskande par Satt hemskt på dess urna.“Cypresser, ni som hår fördöljen, Hon sade, min glädje, mitt hopp: J vågor, som söijande sköljen De vissnade blommornas knopp: Snart skall jag ej tårar mer gjuta; Ty kall hvilar älsklingen der.

0 kärlek! du lofte mig här Blott nöjen få njuta.

Ej mera i barken han skrifver Sin lyckliga Zelidas namn;

Nej, tecknadt allenast det blifver

1 marmorens rysliga famn.

Som almen, då stormvinden dånar, Afbrytes af åskviggens slag:

Den magtlösa rankan så svag Kring stammen förtrånar:

Så skall jag så sorglöst försvinna I morgonen af mina år,

Och vandrarn min urna skall finna, Och stanna och skänka en tår.

O näktergal! sjung dessa qvalen, Som så ha förvissnat min kind: Min anda i midnattens vind Flyr nu genom dalen. “Johan Stenhammar.

Född i Eds församling i Kalmar Län d. 17 Juni 1799. Fil. Mag. med första hedersrummet 1791. Utnämndes till Lektor vid Linköpings gymnasium 1798. Enligt Kellgrens uttalade önskan kallad 1797 till dennes efterträdare i Svenska Akademien. Död d. 31 Jan. 1799. Utan att ega fantasi eller originalitet utmärka sig hans poesier genom en viss ledighet i versifikationen samt ett mildt behag och enkelhet i framställningen. Bland hans öf-versättningar — der endast utförandet tilihörer honom, men uppfinningen en rikare ande — finnas flera af intagande behag. — Poetiska Skrifter. Sthm 1807.

/ a :---------

AFSKED TILL CAMILLA.

Ode.

Och redan ljusets första brand Emellan österns skyar prålar!

Dröj, morgonrodnad! dröj — din band, Ack! sänder prakt i dagens rand,

Ven i mitt hjerta blixtens strilar.

*Fly din CåmillaM grymma bud,

Som ur min sällhets-dröm mig väcker! Nej, veriden sig i moln betäcker För mig, ocb dagens ljusa gud Mig endast botar ocb förskräcker.Förtjust jag också någon gång Hört luftens glada hårar drilla;

Nu äfven, redan ur det stilla,

De helsa dagen med sin sång,

Men ropa till mig: “fly Camilla “

Yid mera blida ödens lopp Jag tröst ifrån naturen vinne;

Nu hemsk hon skymtar för mitt sinne; Jag blott dig äger, svaga hopp!

Och dig, min fordna sällhets minne!

Ja! jag skall minnas denna tid,

Af inga qval och stormar bruten,

Då nattens drottning, öm och blid,

Vår sällhet såg, och log dervid,

Och i sin stråle sade: njuten!

Då, till ditt ömma sköte tryckt,

Du böd mig gudars sällhet smaka:

Du böd mig nämna dig min maka,

O dagens stjerna! håll din flykt Ännu ett Ögonblick tillbaka.

Om detta öga — ömma vän!

En tår förrådde vid ett möte,

Du gråtande bortkysste den,

Och log, och böd mig himmelen,

Som jag fann öppnad i ditt sköte.

Ja, mina grymma ödens hot,

Camilla! för din blick försvinna;

Att största höjd af sällhet vinna,

Jag den vill söka vid din fot,

Och den i dina armar finna.

Camilla! ja, det vore brott Att räkna dig till dessa svaga,

Som ömma känslors joller blottTill goda själars plåga fått.

Och skönhet endast att bedraga.

O! kan jag dessa tårar se,

Och känna detta bröst sig håfva,

Och njuta denna stund — och bäfva? Och/dessa eder, kunna de På dina läppar endast sväfva.

Ja, du är qvinna — från dig skild Hvad djupa suckar skall jag sända? Kanske min ömhet blef förspilld — En liten tid — och ren min bild Är ur ditt hjerta ryckt kanhända. Snart afund lyckas att din vän Med egennyttans dikter svärta;

Hvad dystra aningar! hvad smärta! Ännu en gång, att skingra den,

Tryck mig, Camilla! till ditt hjerta.

Om guld och höghet värde får På sjelfva min Camillas sinne;

Om oskulden af mina år,

Min dygd och denna Ömhets-tår Än blef förlorad för ditt minne;

Om du, bedragen, flygtig, s,vag,

Din vän åt sina plågor lemnar:

Mitt bröst dig ej förbanna ämnar;

Men räds, Camilla! — räds en dag Att mig ditt eget hjerta hämnar.

O gif, att jag ej ångra får Det löfte mig ditt hjerta gjorde,

Att ensam, från min ungdoms vår Intill min lefnads sista år(

Camilla den regera borde.

Men timman nalkas — o farväl!Du, som min låga tändt och tänder, Känn tryckningen af dessa händer, Läs saknaden i denna själ,

Och njut den blick jag återsänder!

I ställen, der jag lycklig var,

Må ni min sista helsning gilla!

Och Gud, som här ditt säte har,

Till oskulds hägn och dygds försvar, Tag i din ömma vård Camilla!

Nämn henne någon gång mitt namn, Och hennes fjät så troget vakta,

Att jag ej, brydd att dem betrakta, Af ångern lär att fly dess famn;

Af visheten, att den förakta.

J OHANN IS-MASKEN.

Tyst Johannis-masken blänkte, Daggbeströdd, på skaldens graf,

Och den glans åt lunden skänkte,

Som han sjelf ej visste af.

Stjernan log att den betrakta:

Ödlan, harmsen, från sin grift Kröp ur mossan fram och sakta Göt på honom allt sitt gift.

% “Ack! hvad bröt jag mot dig, granne!* Suckar han, — och slocknar nu:

“Intet,* svarar kräket, “Janne!

“Men^ — hvi lyste du?“Per Adolf Granberg.

ödd i Göteborg 1770. Sekreterare i Landtbruksakademien. >öd d. 5 Febr. 1841. — Från hans flitiga penna utgingo arbeten mänga olikartade ämnen: vältalighet, vitterhet, historia, stats-konomi m. m. Mångfalden af hans arbeten antyder, att de ej unt igen kunna ega den mognad, som kan uthärda en strängare ranskning. — Dramatiska Skrifter. Sthm 1811. Skaldestycken. thm 1813.

Ivad den är säll, som i sin egen hydda, er, utan oro, morgonstrimman gry,

5 saknande de dar, som äro flydda, j sörjande för dem, som skola fly!

[vad den är säll, hvars lif så tyst försvinner, .tt ingen glansen af hans dygder ser:

In källas bild, som genom ängen rinner, römd af de blommor dem hon näring ger!

[vad den är säll, som hjertats pligter vördar, 'ch njutningen af hjertats frid förstår; om fruktar blott en storm for sina skördar, ch räknar skiften blott i sina år! ,:

vad den är säll, hvars önskningar belönas taf ett älskande och menlöst bröst:

>m ser sin vår af kärleken förskönas ch vänskap samla blommor för hans höst.Carl Johan Lindegren.

«•

Född 1770. Fil. Mag. 1791. Ingick i Konungens Kansli, men € oordentligt lefnadssätt förhindrade hans befordran på tjenst mannabanan. Större delen af sin lefnhd tillbragte han pi gäl stugan. Död d. 1 Maj 1815. Han grundlade sin ryktbarhet g Horn en tre-akts-dram, “Den försonade Fadren,“ hvarefter hi utgaf flera andra teaterstycken. En mängd jakobinskt. politis rande dryckesvisor och åtskilliga från gäldstugan utsän<ia el$gi ökade den vunna populariteten. — Af naturen utrustäd m< anlag, som under andra lefnadsförhållanden och med en aUn ligare karakter kunnat bära lyckligare frukter har han eft€ lemnat enskilda stycken, som ega en sann poetisk lyftning Oi väcka aning om en skaldenatur, som misskänt sin kallels Han hade en varm, ehuru ej djup känsla samt en lätt och rfl lig inbillningsgåfva. Kraft, sanning och harmoni saknas do< vanligen hos hans sångmö. I dryckesvisorna förmärkes ej d< af Lyaios uppdrifna känslan, som ovilkorligt frambryter i hi tigt svall med dithyrambisk glömska af alla andra förhållande utan en kall lystnad efter ruset. I elegierna väcker en öfverdr ven känslosamhet obehag. Samlade Arbeten. 3 vol. Sthml805—

SÅNG.

Snart är din sällhets tid förfluten: Lyd, glada gosse! Nöjets lag,

Och njut den lyckliga minuten Af lifvets långa sorgedag! Förgäfves kallar du tillbaka Din flydda ungdoms vackra år,Då tidens tunga vingar skaka Sin frost på dina giesa hår.

Snart skall du tryckt mot flickans hjerta Ej finna nöjet mera der —

Blott klaga öfver giktens smärta Och dina gäckade begär.

Snart går den blixtrande pokalen Din bleka torra läpp förbi,

Han skall förbittras utaf qvalen Och tårar falla deruti.

Njut då den dag dig ödet gifver,

Skjut aldrig glädjens timma opp!

Vet att den ånger gruflig blifver Som följer ett bedragit hopp!

Nu vinka kärleken och våren Och drufvans ljufva safter dig,

Men se dig om, och tätt i spåren De lömska qvalen smyga sig!

Så älska, drick, och lef för dagen,

Och tryck din flicka mot ditt bröst.

Se dessa tjusande behagen,

Hör harmonin af hennes röst!

Se känslans tysta tårar falla Från hennes blyga öga ner,

Hör bålens ljumma vågor svalla,

Och värden be dig dricka mer!

y is a.

Pressa drufvan ! glaset fyll! Ack! hvad båtar att du klagar? Nej! med hoppets glans förgyllDina sparsamt gifna dagar.

Sötman sug af hvar minut! Snart är hela farsen slut.

Skaparn sått vid vägens rand Trenne blommor lika sköna,

Som igenom lifvets land Resans små besvär belöna.

Plocka dem och bind en krans! Sen går resan som en dans.

Purpurns färg den Första bär, Bländar ögat, doftar ljufligt,

Men ibland hon giftig är,

Och dess taggar såra grufligt.

Kärlek är den blommans namn Och dess plats i flickans famn.

Liljans färg den Andra har Trotsar vinter, storm och skiften, Blomstrar lika frisk och klar Än i stoftet uppå griften.

Vänskap är den blommans namn : Och dess plats i trohets famn.

Röd och hvit den Tredje är Lifvar, höjer opp de tvenne:

Kall är vänskap, och en kär Blyg och löjlig» utan henne.

Bålen är den blommans namn Och dess plats i flickans famn.

Bröder! våra blommors skål!

Den som först sin kraus får färdig,Är den bästa vän och bål Och den bästa flicka värdig. Bröder! knytom då i kapp, Men gör kransen ej för knapp.

BALLAD.

Jag vid min harpa sjunga vill En melankolisk sång,

Ty sömnen från mitt öga flytt,

Och natten är så lång.

Och lifvet tungt och ledsamt ärr Min vandring är så svår:

Ty jag har varit blind och lam I många Herrans år.

Och den som var mitt enda stöd, Som var min ålders hopp,

Som delade med mig sitt bröd,

Tog Herren till sig opp.

Det var en dotter huld och skön, Som vid min sida gick,

Mig ledde med sin trogna hand, Och värmde med sin blick.

Och när jag ledsen var och gret, Så tröstade hon mig;

Och när jag bad, så bad hon med, Och bad för mig och sig.

När natten kom, jag slumrade På hennes mjuka arm,Mitt trötta hufvud hvilade På hennes hulda barm.

Och när en christlig vandringsman På denna vägen var,

Så gaf han mer för Emmas skull Åt hennes gamla far.

En dag med harpan i min hand Jag vid en landsväg satt;

Jag spelte och hon sjöng — men ack! Dess ton han blef så matt. —

“Hur mår min Emma? ropte jag,

Jag känner ej din röst:

Ditt hjerta slår så tungt och hårdt Emot din faders bröst."

“Och dina tårar falla ned Så heta på min barm:

Om du är trött, så hvila dig En stund uppå min arm.“

Så sade jag, och gret så ömt Och väntade på svar;

Men då hon teg, så trodde jag Att ren hon somnad var.

Jag satt så tyst och tordes ej Det minsta röra mig

Och hviskade: sof sött mitt barn,

Jag skall ej störa dig!

Der satt jag tyst den långa dag Och väntade så ömt,

Och tänkte, då hon vaknade,

Få höra hvad hon drömt.Det blef så kallt mot aftonen,

Men Emma sof ändå:

Jag rörde sakta hennes arm:

Kom Emma, låt oss gå!

Men ack! dess arm han var så stel, Och hennes hånd så kali,

Och hennes hjerta stilla stod,

Och hennes dag var all.

Jag skrek: o ve mig, arme man! Min dotter är då död!

Och jag är blind och kan ej gå, Förutan hennes stöd!

O Emma! Emma! o mitt barn,

Qur näns du lemna mig

Allena i den vida verid?

Allena utan dig?

Och kölden blef så bittert sträng, Och stormen ökte sig,

Och jag, jag hade ingen mer Som brydde sig om mig.

Der stod jag arme blinde man,

En gammal tröstlös far,

Och talade min dotter till,

Men fick ej något svar.

Der stod jag, darrande af köld,

Med harpan i min hånd,

Vid sidan af min dotters lik,

Uti ett okändt land.Anders Carlsson af Kullberg.

Född i Vestra Karup uti Skåne d. 3 Aug. 1772. Fil. Mag. me hedersrum 1733. Efter att fyra gånger af Svenska Akad. hafv emottagit belöning, blef han dess medlem 1817. Statssekreterar i Eedes. Exped. 1826. Biskop i

Kalmar 1830. Död d. 6 Ms 1851. — Utan att, såsom han sjclf bekände, ega medfödd ka! lelse till skald, hade han en ej vanlig förmåga att lätt uppfatt samt med behag och innerlighet återgifva utifrån emottagna k tryck. Flera af hans lyriska öfversättningar äro ganska lyckade så är Sfeen förhållandet med åtskilliga af hans originaler, de det ej fordrats en högre flygt eller en djupare siareblick. D Leopoldska grundsatserna i afseende på det "allvarsamma*4 poesien buro i hans skaldestycken först synbarligen sina frul ter; det var en hufvudregel, att ett moraliskt begrepp, eu ethis slutanvändning skulle tilläggas för att göra anrättningen smal lig. — Poetiska Försök. 2 vol. Sthrn 1846.

AL0NZ0 HEN TAPPEE OCH SKÖN JMOGINE.

En Krigsman så båld och en Fröken så grann, De suto tillhop i det gröna.

De sågo med ömma begär på hvarann.

Alonzo den tappre, — så kallades han,

Och hon , — Imogine den sköna.

"Ack!w suckade han, uack, i morgon jag går I fremmande länder att strida.

Snart rinner för mig mer ej saknadens tår!En rikare friares helsning du far,

Och han får mitt rum vid din sida."

"Tyst, grymme! Tyst grymme!" var Imogines svar, "Och upphör att orätt mig göra!

"Den heliga Jungfrnn till vittne jag tar,

"Att, lefver du; dör du! — min hand, mina dar "Blott dig — eller ingen, tillhöra."

"Om nånsin begärets och fåfängans bud "Mig från min Alonzo förleder;

"Mitt högmod, min falskhet, dem »träffe då Gud! "Din vålnad hos mig, i min brudliga skrud,

"Då sätte sig, — fordre tillbaka sin brud,

"Och rycke i grafven mig neder!"

Den tappre sig slet från den sköna i gråt,

Och drog till de heliga landen;

Iden knappt årets tider följt solhvarfvet åt,

Så kom en Baron, uti lysande ståt,

Och tillböd åt Imogine handen.

Elans skänker, hans guld, hans förledande skick Snart kommo dess eder att vackla.

Elan störde dess hjerna, han tjuste dess blick,

3ess flygtiga hjerta i snaran ban fick,

Och snart tändes bröllopets fackla.

Och nu hade Presten välsignat vårt par.

Sen dracks ur det guldprydda hornet,

Och bordet sitt öfverflöd svigtande bar,

Och löjen och skämt gåfvo lif åt en hvar, lär — tolfslaget dånar från tornet.

>å, hos Imogine, först med häpnad blef spord In fremmande sitta obuden.Orörlig han satt, utan lif, utan ord;

Hans ögon ej vändes kring gäster och bord,

Han hade dem spända på bruden.

Hans hjelmhatt var sluten, gigantisk hans längd,, Hans rustning var svartgrå, som jorden.

All fröjd, vid hans syn, är ur högtiden trängd, Och blå brinner lågan från lampornas mängd,

Och hundarna fly under borden.

Med tystnad och rysning en hvar honom ser.

Af skräck sitta gästerna stela.

Till slut sade bruden med bäfvan: “Jag ber: “Fäll, tappre herr Riddare, Stormhatten ner,

“Och värdes välfägnaden dela!“

Hon tystnar, och Riddarn, som bruden befallt, Lät hjelmen från hufvudet falla.

Men Gud! hvilken syn! hvad förfärlig gestalt! Hvad ord måla häpnan, som rår öfver allt -—

En dödskalle visas för alla!

Och opp sprungo alla med skräckfulla rop,

Och fasa och vämjelse kände.

Af rysliga maskar en slingrande hop

Kröp ut och kröp in, genom tinningens grop,

När spöket till bruden sig vände:

“Se opp! känn Alonzo!“ var vålnadens ljud, “Förräderska! mins dina eder!

Ditt högmod, din falskhet, dem straffar nu Gud! Min vålnad hos dig, i din brudliga skrud,

Nu sitter och fordrar tillbaka sin brud,

Och rycker i grafven dig neder.“Sin arm kring den häpna nu lindade han; Förgäfves dess jemmer man hörde.

Och fort, med sitt rof, genom jorden försvann. Ej någonsin åter man Imogine fann,

Ej spöket, som henne bortförde.

Snart dödde Baronen, och alltsen hans slott Stått öde i långliga tider;

Ty sagorna säga, att Imogines lott Är der, att, till eviga straff för sitt brott, Begråta det öde hon lider.

Hvart år fyra gånger hon syns der igen,

När midnatten spännt sina vingar;

Med bröllopshvit skrud hon då visar sig än, Och skriker, när benrangels-riddarn, i den, Kring dånandq golf henne svingar.

Kring dem dansa spöken med rysliga skrål, Som blod utur dödskallar dricka,

Och stöta tillhop hvar sin multnade bål,

Och tjuta: Alonzo den tappre, din skål!

Och skål för din trolösa flicka!

VATTEN OCH VIN.

Hvad

vinet gör ondt och hvad vattnet gör godt, Är satsen jag tänker försvara:

En sanning, som den sig en hårpung har fått,

Får följande dagen erfara.

Hur lycklig gick Adam med Eva vid Phratt,

När de drucko vatten ur floden,

Sen fan, skapt som rankan, dem spelat ett spratt, Kom synden och spetsglas i moden.På fingrarna vet ju hvar bibelfast själ,

Att vinet förslöar vår tanka;

Att krogar ej funnos, att ingen var tril, Förrn Noach planterat sin ranka;

Att Loth var anständig, så länge lian fann För godt, att blott vatten förtära;

Men fick ej af Döttrarna vin, förrän han Gick Magarnas rått något nära.

. \

Historien vittnar om Kungar ännu,

Som gått öfver floder på pråmar;

Men en har ej drunknat i vatten, mot sju, Som drunknat i mjödkar och åmar.

Når Nero i ruset med eldbranden for I Rom, att förödelsen bära;

Hvad vinet ^jort skadan ofanteligt stor,

Om Thibern ej varit så nära.

Ej någonsin vattcnflöd störtat omkull Vinstockarna uppå Madera,

Om Ägarn, i stället att supa sig full,

Gjort aflopp och diken, med mera.

Nu stanna Soldater vid Stortorgets pump, Att vatten åt bindmössor hväifva;

Om, posito, vattnet blef vin af en slump, De pumpade allt i sig sjelfva.

Ett medel du äger att pröfva din vän,

Att honom med vatten traktera.

Ty om han får vin, och han kommer igen, Så är det blott för att få mera.

Drick vatten och blodet omlöper så qvickt; Drick vin, så får nä-an karbunklar.

Det ger heraorhoider, podager och gikt, Förnuftet och synen fördunklar.att vin för Poeten, han rimmar en skål; rid vatten, för priset han qväder.

'ör Sångarn afttt vin, och hans stämma blir skrål rid vatten melodiakt han gläder, iif Statsmannen vin, och han glömmer vårt väl; iif vatten, och planen blir redig.

..åt Pöbeln få vin, den gör buller och gr&l; iif vatten, den håller sig sedig.

>if Biktfadren vin, och han går med sin hjord

ktt dan8a kring gyllene k lfven;

jlif vatten, och han skall förkunna Guds ord,

Så att det ger genljud i hvalfven.

Grif Älskaren vin, han från schal och till schal Skall flyga, en pockande fjäril.

Grif vatten, så håller han, trogen sitt val,

[äro vårt svagare käril.

Hvad vinet gör ondt och hvad vattnet gör godt, Var satsen jag skulle försvara.

En sanning, som den sig en hårpung har fått, Kan följande dagen erfara.

Ve den, som sin dyrkan åt Vinguden ger;

Ty han blir oformligt bedragen,

Kär vattnet, att hämna sig, tar sitt qvarter I bröstet och benen och magen.

DEN ÄLSKANDE FLICKAN.

Yngling, skall jag allt för dig försaka! När jag ser dig, o hvad jag blir glad; När du nalkas; hålier mig tillbaka Någon ting — jag vet likväl ej kvad.Skild från dig, jag mycket, mycket äger Att förtro dig, som mitt hjerta rör;

Men bredvid dig, ej ett ord jag säger, Stammar endast — och vet ej hvarför.

Mina blickar först och sist dig följa.

Men om dina möta dem till svar;

Är jag hastig, som en blixt, att dölja Mina ögon *— och jag vet ej hvar.

Ser jag dig med andra flickor skämta,

Då blir allting för mitt öga svart.

Jag vill ut, att andan återhemta:

Jag vill fly — och vet likväl ej hvart.

Ofta ensam när för dig jag glömmer Hela verlden, faller jag i gråt;

Ofta, när jag mig ett Eden drömmer, Gläder jag mig — och vet ej hvaråt.

Tänker mig den högsta jordens lycka,

Som en flicka har för sitt begär;

Tänker: En gång skall jag honom trycka Till mitt hjerta — ack! och vet ej när.

Tänker mig två själar, för hvarandra Skapade utaf en mild natur.

Dig jag ville välja framför andra Till min Make — ack, och vet ej hur.

Så skall hur och när och hvad mig qvälja, Och mig följa både bort och hem,

Till dess ödet unnar mig att välja Den jag älskar — o då vet jag Hvem.Frans Michael Franzén.

Född i Uleåborg i Finland d. 9 Febr. 1772. Fil. Mag. i Åbo L789. Prof. derstädes i Litteraturhistorien 1798 och i Historia [>ch Moral 1801. Kyrkoherde i Kurale 1810; i Clara i Stockholm 1824. Biskop i Hernösand 1831. En af sv. akad. 1808 och dess ständige sekreterare 1824. Död d. 14 Ang. 1847. — Uppmanad fcf Kellgren lät han i Stockholmsposten införa åtskilliga lyriska stycken: “Menniskans anlete/1 “Gamle Knekten11 och visorna: ‘Unga flicka, i din vår,11 m. fl-, hvilka genom sin varma och tijertliga anda samt sin idylliskt rika färgprakt förtjuste hela ien läsande allmänheten och gjorde dess författare af densamma ilskad och beundrad. Hans af sv. akad. priSbelönta sång öfver Dreutz anses vara det yppersta skaldestycke i denna akademi« landlingar. Det Franzén egna, innerliga och religiösa upp fat t-aingssättet af naturen och raenniskohjertat förklarar den hem-iga tjusningskraften i hans dikter. Hvad det barnsligt fromma linnet erfor i djupet af sin känsla, det uttalade skalden i ord, som måste finna återklang i hvarje hjerta, som kände sig be-Tyndadt med hans. Med rätta har han emottagit hedersnamnet %{ Sveriges störste lyriske skald. Äfven i visan — det slags ikaldekonst, som till betydelsefulla poetiska bilder samlar de mest flyktiga drag ur det prosaiska lifvet, sådana, som hvar [>ch en upplefvat och ögonblickligen förgätit — var han en mästare. Hans visor ega ett egendomligt skaplynne; det är oskul-ien, som

diktat dem; det skalkaktiga, som ligger deri, är löjet på ett barns läppar. — Profpsalmer af Franzén och WaUin 2 häften. Sthm 1812—3. Skaldestycken l:sta del. Åbo 1810. 1—2» del. Örebro lo24—9. 4—5 1832—6. 6 1853.

MENNISKANS ANLETE.

Pedan hann sin purpurslöja öfver Cederskogen höja Tidens sjette dag.Guldbevingad, öfver bäcken Fjäriln flög till rosenhäcken, Kysste dess behag.

Pärlan sken i vattnets spegel; Hvita glänste svanens segel I ett skuggrikt sund; Vinet glödde rödt i drufvan;

Öm och menlös, lekte dufvan Uti Edens lund.

Men den högsta skönhet feltes I naturen: — Kronan feltes An i skapelsen;

Till dess menniskan ur gruset Hof sitt anlete i ljuset,

Hof opp ögonen.

Snön på fjällen höll ej färgen, Morgonrodnan bakom bergen Sönk fördunklad ner; Stjeman, som i dagens panna Satt så skön, ej ville stanna Öfver jorden mer.

Djuren hyllande sig böjde För de ögon, som sig höjde Ifrån stoftet opp;

Der behag och kärlek myste Der, bland sorgens tårar, lyste Ett odödligt hopp.

Englaskaran står betagen,

Ser de talande behagen,

Och på skaparn ser.Skaparn tryckte sitt insegel På sitt verk; och i dess spegel Ser sin bild, och ler.

J som ropen: det år ingen, Ingen själ, fördold i tingen: Allt är stoft, ej mer. Dårar! blott till källan stigen: Sen ert anlete, och tigen, Rodnen, höljen er.

Se den gamle Vises panna,

Se en tafla af det sanna,

Som ger sekler dag.

Se en blick ur hjeltens öga,

Se ett elddrag af det höga, Som ger verldarlag.

Och det sköna, milda, ljufva? Lyft min Selmas morgonhufva Från dess rosenkind;

Se dess ögon, ömma, blyga;

Se dess mörka lockar flyga Sorglöst för en vind.

Eller följ den hemligt flydda, Då hon lyss, i Sorgens hydda, Till dess klagoröst.

Se, hur själen, genom tåren På de svarta ögonhåren,

Blickar fram med tröst.

Skymt af himlen i naturen, Englavålnad ibland djuren, Menskoanlete!Pryder du blott dödligheten? Skall du ej i evigheten Tåras än och le?

Ack jo! englar än skall röra Selmas uppsyn, då de höra Hennes röst bland sig. Selma! än i himlens salar, Än i Elyseens dalar Får jag se på dig.

DUFVAN.

Bland bygdens ungdom, Fanny skulle träda I templet fram, att Gud sitt hjerta ge. Nu, att, som barn, ännu en gång

sig gläda, Hon sina dufvor ville kring sig se.

Hon sprang med korgen, och de kommo alla, Att samla opp, ej utan gnabb och strid, Det gyldne regn, hon lät omkring dem falla: Den hvita endast saknades dervid.

Den stod vid brunnen, och med näbben stänkte De klara pärlor öfver rygg och bröst: Flög sen åt skyn, och derifrån sig sänkte På Fannys hand, vid hennes kända röst.

Nu Edvin kom, och dufvan till hans möte Utbredde vingarna, och lekte sen, Än på hans skuldra, än i hennes sköte; Tills i det blå hon glänste högt igen.“O! jag förstår dig!“ Fanny vid dé orden Tog Edvins hand, och tryckte den, och gick. Och han, af dufvans flygt ej vänd från jorden Såg himlen öppna sig för Fannys blick.

MORGONSTJERNAN.

0 morgon! som förnyar

Mitt saliga förbund med Gud:

På dina purpurskyar,

Hvem bär mig nådens bud?

Du, på hvars glans så gerna Jag såg ren i min moders famn.

1 dag, o morgon stj erna,

Förstår jag rätt ditt namn.

En afbild af den Milde,

Som fram i tidens mörker stod, Och det från ljuset skilde Med strömmen af sitt blod;

Du med hans blick mig helsar, En blick der all hans kärlek ler. Det ljus, som verlden frälsar, Jag i din klarhet ser.

Du bleknar och försvinner 1 dagen, som du bådat har. Dock vet jag, att du brinner Här solen, lika klar;

Här henne, som der stiger Så härlig, till ett vittne, opp Vid löftet, som inviger Mitt lif till evigt hopp.Du själens morgonstjema! Framtindra öfver oss i dag; Och för oss, dit vi ärna, Med himmelskt välbehag. Snart vägen är förliden:

O då, en aftonstjerna sedd, Du kallar oss till friden, Der bortom skyn beredd.

MOSSKOSEN.

Mossa klär den öde heden, Klostrets mur och kämpens kulle, Och det murkna trädets stam;

Och du Kos, som sjelfva Eden, Sjelfva himlen pryda skulle; Spricker du ur mossan fram?

Är det sorgens dystra fransar,

Som du kring din purpur breder? Rosen hör ju glädjen till.

Följ mig dit, der nöjet dansar. Nej, med tårar du mig beder: ilar hos dig jag stanna vill.

Är det dödens bild, du målar På din sköna, veka stängel,

Med dess svepning om din knopp? Nej, i ljusets morgonstrålar Du bland blommorna en engel,

Står ur brustna grafven opp.SYALAN.

Hvad. vill da säga mig, da lilla svala, Hvar morgonstund på fönsterkarmen här? Det tycks mig nästan, som da skulle tala, Och det med nit, hvad det då är.“

Med denna fråga Fanny, tidigt vaken, Slog fönstret opp, och hörde detta svar: "Förstår du ej? du kan ju fatta saken, Fast jag så klara ord ej har.

Din sommar förestår: jag vill dig lär>, Ilur du skall lefva den förnöjd och säll. Ett troget par, vi hvar sin börda

bära, Att bygga opp vårt glada tjell.

Sen sölja vi med glädje för de unga,

För deras seder, som för deras spis.

Vi lära dem att flyga och att sjunga,

Och lofva skaparn på vårt vis.

Snart börja de sin föda sjelfva hitta;

Dock sluts om oss ännu de käras ring.

An på ett tak i treflig ro vi sitta,

Än flyga, som i dans omkring.

Till slut, då fältens fägring är förliden, Vi reda till vår tysta hädanfärd.

När allt är fullgjordt här; då först är tiden, Att längta till en bättre verld.

O lef, som vi, lef ut din sköna sommar; Du har ej sett mer än dess knopp ännu. Se trädet der, som nu så härligt blommar: Det trånade en tid, som du."Min Edvin, det är dig, jag hör här tala. O kom! Hvad skepnad du än taga må, Blåfogel eller blott en simpel svala;

Så tillhör Fanny dig ändå.

Jag tillhör dig i himlen, som på jorden! Din maka, om mitt lif förlängs.

Din engel, om jag dör. Odödlig vorden, Jag ej af stoftets skrankor stängs.

Sörj mig ej länge, sök en maka Uppfyll din plats. Min ej på jorden är, Om ej att öfver dig osynligt vaka,

Tills vi för evigt råkas der.

TIIL FN UNG FLICKA.

Unga flicka! i din vår

Bind dig myrtenkransen.

Dansa medan du det får: Snart är du ur dansen.

Innan morgonen sin kos Smyga sig behagen;

Då en annan yngre ros Tränger dig ur dagen.

Spegla dig, så länge än Spegeln dig berömmer:

Denna oförställda vän

Nog en dag du glömmer.Medan du omkring dig ser Ynglingar i låga,

Flicka, sjung vid ditt klaver, Skämta vid din båga.

Snart en Herre återstår Af den slaf, der smilar.

Barnet gråter, vaggan går,

Ock klaveret hvilar.

Lek med diktens drömmar än, Och dess blommor plocka.

Lek med sjelfva Kärleken, Såsom med en docka.

Snart med en föfVissnad barm, Såsom Fru, du vaknar,

Vaknar till besvär och harm, Och din krona saknar.

Rosorna i hymens bädd Taggar ha som sticka.

Värre dock, att tvär och hädd Gråna bort som Flicka.

Medan lifvet blommar än,

Hvar minut värdera.

Dina femton år igen Får du aldrig mera.

Gode

TILL EN YNGLING.

Gosse! glaset töm Gerna ser din flicka Någon gång dig glad och ömIbland vänner dricka,

Som med hjertats sympatin,

Eldiga och unga,

Klinga glädjens harmoni Lifvet8 sötma sjunga.

Gerna vill hon i din hand Se kristallen glindra,

Se din kind i purpurbrand,

Se ditt Öga tindra,

Se din känsla, ditt behag Lifligt sig förfina,

Och i hvarje anletsdrag Själen genomskina.

Drick, — och lifvets väg ej mer Går igenpm heden.

Se i glaset: och du ser Jorden är ett Eden.

Drick: i glaset sanningen Plär sig naken måla.

Drick: i glaset kärleken Ser sin himmel stråla.

Drick — men sällan och med mått. , Min s h vad Syrach skrifvit:

“Vin och vänskap smaka godt,

Då de gamla blifvit.*

Tänk! hvad fröjd på gamla dar Gubbens hjerta känner! Gammalt vin har gubben qvar Än för gamla vänner.VÅRLÄNGTAN-

Din sol, Natur, går opp så skön,

Och alla dimmor fly.

Hvar mask får lif, hvar fläck blir grön, Och himlen sjelf är ny.

Jag ensam tynar utan hopp:

Min sol går aldrig opp.

Det’ras af drifvor syns ej mer,

Der vädren stridde nyss.

Till bröllops allt omkring mig ler;

Hvar flägt är blott en kyss.

Men ack! i detta hjerta rår En vinter utan vår.

I dalen öppnas knopp vid knopp Med tusen färgers glans;

Oclf fjäriln långs de skönas tropp Far opp och ner i dans.

En enda blomma jag begär:

Den enda fins ej här.

Bofinkens maka kom i skyn Ifrån sin pilgrimsfärd,

Och glömde vid sin älsklings syn Levantens sköna verld.

"Var eller vinter: aldrig mer Jag här min flykting ser.

Der sitter det i hvar sin topp,

Det himmelskt fria par.

Yid hvar en drill han håller opp,

Att vänta hennes svar.

Ack! obesvarad blir min sång:

Den blir ej hörd en gång.Hvem skrämde opp de sälla, ta?

Dock se, De mötas ren I närmsta land, och sitta na Och kyssas på en gren.

Ack! när vi stördes, for jag hit,

Och hon för evigt dit.

Dem skilja icke rang och guld,

Som bryta ed och tro.

Är han blott kär, är hon blott huld, De söija ej för bo.

Mitt bo är grafven, äfven den Besöks ej af min vän.

GLÄDJENS ÖGONBLICK-

Söij ej den gryende Dagen förut.

Njut af den flyende Hvarje minut.

Rosornas doft,

Drufvornas ånga,

Skynda att fånga:

Yngling! de vissna: du sjelf är ett stoft.

Fatta det blinkande Glaset förnöjd.

Sjung om den vinkande Kärlekens fröjd.

Men då du ler,

Munter för dagen,

Skräm ej Behagen:

Flydda en gång, de ej följa dig mer.Drick ur den »parade ' Ungdomens bål,

Drick den bevarade Oskuldens skål.

Glädje och l>ygd Elda hvarannan.

Kransad om pannan,

Visheten skämtar i vinrankens skygd.

Klinga med roliga -Vänner i lag.

Tryck den förtroliga Hånden i dag.

Kanske du den ' Aldrig mer trycker:

Härjaren lycker

Brud ifrån brudgum och vän ifrån vän.

Glad må du somna i Gnfven, du ock;

Känslorna domna i Tiden ändock.'

Efter en qväll hlåttligen njuten,

Hjertligen sluten,

Sofver man roligt, och vaknar man säll.

AFSKEDSSANG AF EX BEYÄRIKGSMAN UNDER KRIGET 1813.

Bort , plog och spade, ur min hand!

Kom svärd och bajonett!

Jag går att slåss för Kung och Land,

Och skaffa fred och rätt.Jag köper ej en annans blod,

w Mitt eget vågar jag.

År jag för ung? Har jag ej mod? Försök, om jag fir svag!

Dansk eller Fransk, hvad beter han, Som ej vill Sverge v&l?

Han skall fa k&nna, hvad den kan, Som ej fir född till trftl.

Farväl, min Far! V&jsigna mig Med ett par Herrans ord,

Och sen förgfit, att det ftr krig:

Blott sköt i lagn er jord.

Gråt ej, min Mor! Var nöjd: ni bar En stridsman åt ert land.

Det fir på Urans vftg, jag far,

Och under Herrans hånd.

Ej utan Gud en sparf förgår,

.O11) jftg mms skriften rätt

Vill Gud, så rubbas ej ett hår,

Fast kulor hvina tfitt.

Vill Gud, så ser jag er finnn,

Och blir er ålders tröst;

Och kör min plog så flink som nu, Med firren på mitt bröst

På vfiggen hänger mitt gevfir,

Med mången blodig flfiek.

Der ser min brud, som hemförd fir, Hut jag har varit kfick.

Och lort går mången vinterqvfill,

Då jag ber&tta kan,Hor Sverges här stod som en fjell,

Då Prinsen förde an.

Men skalle jag — vid fredens slat. Då alla komma hem,

Och gå roed er att tacka Gud, —

Ej synas ibland dem: —

Hur sällt, att db för Land och Kung, Vid ftrans segerrop!

Har skönt att saknas ren som nng Bland Sverges k&mpahop!

Min Flicka, som till kyrkan går,

Och ser den raska tropp,

Men ser ej mig, skall med en tår At himlen sucka opp.

Der hoppas hon, i evig fröjd,

Hos Gud få råka mig;

Och sjunger,, med hans vägar nöjd: *0 Gud! vi lofve dig!“

Farväl! så trång blir hyddan hår,

Och hjertat sväller opp.

1 fölt! i fält! så fri är der,

Så rask båd själ och kropp.

Dit vill jag, öfver haf och land,

Der man i elden är!

Der vill jag stå, med svftrd i hand, Och döden se helt när.Michael Choræns.

Född d. 15 Mars 1774 i Vörå socken i Finland. Fil. Mag. 1797. Docent i vältaligheten i Abo 1799. Theol. Ad}. vid Carlbergs Krigsakademi 1802. Kgl. Hofpredikant. Död d. 5 Juni 1806. — Fiera smärre poemer, införda i Stockholmsposten, äfvensom hans af Wallin omarbetade psalmer, gjorde Choræns snart känd öfver hela fäderneslandet. — Begåfvad med en öm, melankolisk känsla, men utan sje.fständig fantasi,utmärker han sig mera genom dikternas naiva sentimentalitet än genom kraft och idérikedom. Vid hans elegiska stycken dröjer läsaren med mesta välbehag. Franzén var hans förebild. Omarbetade Kyrko-Fealmer, Choræns och Hallin. 2 häften. Sthm 1807. Samlade Skaldestycken Örebro 1815, 1826.

EN TANKE PA MIN EGEN GRAF.

Hvar ftr min graf, hvar är det mörka tjellet, Der jag skall ensam bo? lfånn någon gång jag skådat detta stället,

Och trampat det i ro?

Ack nej! kanske min trånga stig skall ledas Till någon okänd strand,

Och der min bädd, min sista bädd, tillredas Af någon okänd hand;Der ingen vftn skall stanna vid min sida,

Och lindra ångrens sår

Och under bön det sista slag förbida,

Som detta hjerta slår.

Och skingra ömt det tvifvelsmål, som skymmer En lyckligare verid;

Oeh ta emot mitt ömmaste bekymmer,

Min sista afskedsg&rd:

Till Er, hvars hand min första vandring stödde På dygdens svåra stig,

Till Er, hvars själ vid mina afsteg blödde, Otackad utaf mig.

Dock lika godt! hvar himlen helst må årna Min ringa hyddas fall:

Jag vet dock visst, att hoppets milda stjerna Der ftfven lysa skall.

Jag vet dock visst, att jag &r lika n&ra Dig, raenskligheten8 Far,

Och att du skall en stilla fred beskära At mina sista dar.

En minnesvård! den sörjer jag ej öfver,

Den må förtjensten få!

Till grafvens lugn jag ingen vård behöfver Och multnar nog ändå.

Men fins blott en af mina många vänner, hvars ömhet jag var värd,

Som aett mitt fall, och mina strider känner: Se der min efterverld!Om någon dag den lycka han begråter,

Som kanske var för hård.

Om någon dag mitt namn han kallar åter:

Då har Jag minnesvård!

Så tag då, jord, tag hulda mor tillbaka Och göm uti din famn Den ädla skatt, du gaf mig att bevaka,

Min aska och mitt namn.

Förvara dem, till dess hon hörs, den rösten, Som döda väcka kan:

Ljuf är den tron: förträfflig är den trösten, Och derför är hon sann.

GUBBEN TILL UNGDOMEN.

Nj , nå, unga flicka! det stundar en dag,

Den stundar för dig, som för alla,

Då häijaren skonar blott själens behag,

Då blommorna vilsna och ialla,

Då des.se, som räknat qvadriljernas tal,

Och tkådat så snedt på hvar lycklig rival, Och brunnit af ömhet, och smultit i qval,

Bli snögubbar, bleka och kalla.

Så flygen då, ynglingar! flygen omkring Och dyrken hvar leende tärna,

Och fluten kring henne en lysande ring,

En ring, som kan anstå en stjerna.

Men himmelen mörknar, och stjernan går ner, Och tändes ej åter: hvad tröstar då mer För alla de vakor, hon kostade er,

Och J henne skänkten så gerna?Tårt lif ftr en lek, och den leken ej lång: Så jollras af nöjenas dårar;

Men narri biir all vare af mangen gång,

Och rosen, man leker med, sårar.

Te honom! som vishetens råd har försmått, Och offrat sin ungdom åt nöjena blott,

Ej tänkt något ädelt, ej gjort något godt: Han slutar visst leken med tårar.

BARNSLIGHETEN.

Lilla Clara, förebrå_ej mig,

Att jag är så barnslig, Lilla Clara!

Är jag barn, så liknar jag ju dig:

Bör jag blygas då att barnslig vara?

Huru böd han, mensklighetens vän? Aldrig går hans lärdom ur mitt minne. Såsom barn kom du i himmelen,

Eller var du aldrig än derinne.

Lilla engel, räck din hand åt mig,

Led mig in i barnens himmel åter:

Då dess portar låtas upp för di",

Glöm ej den, som utanföre gråter.

Gif mig åter min försvunna vår,

Och dess blommor, och dess lekar, Clara! Unna mig att vara tretton år,

Unna mig som du att lycklig vara.

Dansa glad emot din sommardag!

Tag mig med dig, Clara, in i ringen,Goda, lilla, bland de små mig tag, Eller också dansar jag med ingen.

Göm ock denna lilla barnslighet!

Må vi gl&dja*, må vi leka, Clara. Jag skall låtsa våra din Poet,

Och min sångmö du afcall låtsa vara.Johan David Vålerins.

Född i Göteborg d. 13 Jan. 1776. Sekreterare och ombudsman vid Kgl. teatern 1797. E'ter att hafva bestridt flera o ika befattningar blef han 1 andssekreterare i Linköpings län 1820. Ransli-Departementsiphef i Generaltullstyrelsen 1824. Kammar-Depar-tenients-Chef 1836. Kansliråd. Sedan han 4 gånger b ifvit pris-be önt af Sv. Akad., intog han ett rum inom densamma 1826. Död d. 4 Aug. 1852. I sina g ada visor och dryckessånger har han :änge lefvat på folkets -äppar. „ B>and hans allvarsamma dikter framstår “Qvinnan“ främst. Öfver denna hans ungdomsdikt ligger en grönska, en tjusning utbredd, som lätt förklarar, hvarföre Valerius företrädesvis kallas “Qvinnans ska.d.*4 “Mannastyrkan**, ehuru under ägset i ska devärde, gjorde dock, i anledning af förhandenvarande förhållanden, ett både djupare och allmännare intryck och höjde författaren från omtyckt säll-skapssångare till nation1 i g skald. — Vhor och Sångstycken. 2 h. Sthm. Io09—11. Vitterhetsförsök. 1 del Sthm 1831. Samlade VtUerhets-Arbeten. 2 delar. Sthm 1855.

SVENSKA VISAN-

Jlland alla land på denna jord,

Det bästa är Norden, vår Svenska Nord, Så rik på himlens håfvor;

Der fins ej Söderns öfverflöd, lien jern och karlar, malt och bröd,

Och tlickor se’n Guds gåfvor.Bland alla språk på denna jord Det bästa är språket i Sveriges Nord; Det har sin sträfva sida,

Men ordet aldrig brista kan,

Der hjertan tala med hvarann,

Som njuta eller lida.

Bland alla flickor på vår jord Den bästa är flickan i Sveriges Nord,

En nattviol i lunden;

Den doftar skönt, men lagom blott,

Har ej, som rosen, törnen fått,

Och blommar långa stunden. '

Bland alla hustrur på vår jord • Den bästa är hustrun i Sveriges Nord, Så utantill som innan;

Hon skaffar hemma, god som guld,

Sin gryta och sin vagga full,

Och gör en hjelp af qvinnan.

Bland alla seder på vår jord Den bästa är seden i Sveriges Nord,

En sed af äkta slaget;

Frisk kropp och själ och hyddans frid, Och skämt och allvar i sin tid,

Och bägarn rundt kring laget.

Ja, lefve all den ,vida jord!

Den bästa för Svensken är Sveriges Nord Han håller den i heder,

Och lemnar gerna grannen rätt Att välja land och lefnadssätt Och byta tro och seder.VÅBVI8A-

Kom, sköna Maj, och blicka Med milda ögon ner;

Jag är en liten flicka,

Som dansar blott och ler. Det är för sött om våren Att, under lek och ras,

Strö blommor uti håren Och sätta löf i glas.

Se böfan rörd af vestan Och stora drifvan smält, Och rågen broddas nästan På pappas åkerfält.

På gål'n ä' djupa pussar, Dit Calle går ibland Och bygger rara slussar Och fästningar af sand.

Snart kommer liten ärla Och sägen “det är vår;“ Snart daggens silf*erperla I 'sippans sköte står.

Bror Calle, ack! hur roligt Att, vid en aftonstund,

Gå hand i hand förtroligt Omkring i gröna lund.

Så skall jag ta min hufva Slå under hakan knut,

Och leka hök och dufva Och sista paret ut;

S& har jag bolln i barmen, Jag smyger fram med den Och bränner Carl på armen, Och kysser honom sen.Nog bänder det, att kjolen Blir lite våt i dyn,

Att kinden steks af solen Och blåsten skämmer hyn. Men mamma aldrig räknar Så strängt med sin Sofi; Hvad gör mig några fräknar, Blott jag är glad ocb fri?

JAG ÄLSKAR DIG-

Jag älskar dig så mycket så,

Att det kan aldrig bli beskrifvet; Och jag upprepar det ändå I hvarje ögonblick af lifvet.

Hvart ord jag säger är ditt namn, Jag äbkar dig och det bekänner; Långt från dig, eller vid din famn, Ack! jag det tänker eller känner.

Jag älskar dig, jag stackars tok, Och älskar om dig tusen gånger;

Jag lä er dig i hvarje bok,

Och sjunger dig. i mina sånger.

När hickan dansar fram så lätt,

Du lyser genom hennes slöja;

I hvarje tafla, hvart porträtt Jag dina anletsdrag vill röja.

Jag, med en känsla ren och mild, Din åsyn och ditt minne njuter;

Och när jag somnar, ack! din bild Sig i . min sista tanke gjuter.I nattens sköt du helsar mig Med vänliga och ljufva drömmar; Mitt hjerta hinner förr till dig,

Än ljuset till mitt öga strömmar.

När du är borta, jag dig hör, Jag ser dig genom saknads-tåren, Jag gissar till allt hvad du gör. Och följer omärkt dig i spåren; Och när jag dig i famnen har. Det är en salighet, en tjusningl Blott kärlek är den luft jag drar, Jag lefver af din andes susning.

Min enda skatt din kärlek är, Min ära, att jag dig behagar;

För dig voch genom dig jag lär Att njuta sjelfva plågans dagar.

O älskade, mitt lif, min själ,

Hur väl jag vet att dig värdera! Hur jag dig älskar! — och likväl Jag ville älska dig äu mera.

ÖNSKNINGARNE.

Oif i

mig en drabbning och ett svärd, Ty jag kan segra, jag kan falla.

Om ärans röst mig ville kalla Till bjeltebragd i blodig färd, —

Jag skulle ljunga Mot en verld Med Rolands tunga 'Jättesvärd,Och öfver dödarna befalla.

Gif mig en drabbning och ett svärd,

Ty jag kan segra, jag kan falla.

Qif mig en lampa, en foliant,

Ty jag kan vaka, jag kan tänka.

Om jag i sekler finge blänka 8om commentatnr och pedant, —

Jag skulle grubbla Mer än Kant,

Och tosendubbla Min foliant,

Och jorden uti luntor dränka.

Gif mig en lampa, en foliant,

Ty jag kan vaka, jag kan tänka.

Gif mig en guldhög och ett skrin,

Ty jag kan räkna, jag kan gömma.

Om Plutos ville för mig ömma Och viga mig i alchymin, —

Stolt att förakta Folkets grin,

Jag skulle vakta Jemt mitt skrin

Och köld och törst och hunger glömma. Gif mig en guldhög och ett skrin,

Ty jag kan räkna, jag kan gömma.

Gif mig en lyra och en krans,

Ty jag kan rimma, jag kan yra.

Och ville Phebus så bestyra Att jag blef alltid utan sans, —

Jag skulle sprida Snillets glans,

Och åt mig vrida Lageras kransYid bimlaklangen af min lyra. Gif mig en lyra och en krana, Ty jag kan rimma, jag kan yra.

Gif mig en flicka, en pokal.

Ty jag kan älska, jag kan dricka. Om ödets nåd mig ville skicka En fullmakt på mitt fria val, — Jag skujle glömma Lifvets qval,

Och evigt tömma Min pokal

Yid sidan af min sköna flicka.

. Gif mig en flicka, en pokal,

Ty jag kan älska, jag kan dricka.

VATTNET OCH VINET*

Hvad vattnet gör ondt och hvad vinet gör godt, Är satsen jag tänker förklara:

En sanning, den verlden, så länge'hon stått, Fått glad eller sorgsen erfara.

När* Gud ville straffa vår syndiga jord,

Han henne i vatten fördränkte;

Att visa sin godhet och hålla sitt ord,

De trogna han drufvorna skänkte.

Historien af ljusa exempel är full:

8* vattnet i störtfloder hvälfva De dödligas Osten och städer omkntl,

Och vinet blott menskorna qjelfva.Förgfifves naturen sin rikedom slö*t

Och vingårdar strött på Madera;

Ett strömfall från bergen slet vinlandet löst, Och drufvan ej växer der mera.

Professor Snkrat, som höll skola och tal,

Och älskade ungdom och boken,

Förtjent dricka döden ur samma pokal,

Hvarur han drack vatten, den token.

Han lelvat ännu, — så framt ödet förskont

Hans dar för Xantippe eller pesten, —

Om han i en Cyper-bål hade försont Sin fiende, öfverste presten.

Fransoser och Engelsmän tvista och slå«s; Hvatoin är väl frågan? Om vatten.

Hvem hafvet beherrskar, gör lika för oss,

Vi missunna ingen den skatten.

Men vore Kanalen en rykande bål,

Så skulle han tömmas i draget,

Och bjelptroppar, väpnade blott med en skål, Befordra landstigningsförslaget.

Håll vinglaset fullt för din fiendes mun,

Så upphur han gräla och t>krika;

Soldater, som slagts vid Stor-torgets brunn, På närmaste krog sig förlika.

Knappt menniskor känna hvarann lörrän då, Här vinet förtrolighet föder;

I vatten blott christendomsbröder vi få,

I vin få vi riktiga bröder.

Af vatten blir kinden förtvinad och blek,

Af vin blir ban rödlett och frodig;

Af vatten blir själen förlamad och vek,

Af vin blir hon verksam och modig.Gif älskaren vatten — och slafviskt han ber,

Gif vin — och han flickan skall styra;

Af vatten får gubben ett tiotal mer,

I vin förlorar han fyra.

Sått vatten för skalden, — han sitter så dum, Sätt vin — och han rimmar för skålen;

Sätt vatten för sångarn — och rösten är stum, Han sjunger vid skymten af bålen.

Gif statsmannen vatten, —- han händerna tvår, Gif vin, — han dem lägger vid saken;

Låt pöbeln få vattefl, — han sofvande går,

Gif vin — och han hurrar sig vaken.

Hvad vattnet gör ondt och hvad vinet gör godt, Var sat9en soin skulle försvaras;

All blandning är skadlig: om vinet vi fått,

O må det för vatten bevaras!

Till utvårtes bruk, för stt skölja vår tratt,

Må valten i evighet dömmas;

Blott någon gång, kokt och med arrak försatt, Ur rykande bägare tömmas!

AFTONEN.

Som sorglig andakt tiger Omkring en älskad graf, Den svala natten stiger I moln på fästets haf.

Re’n skogens sam^jud slutas, Naturen slumrar sällt,

Och balsamtårar gjutas Kring nejdens dufna fältI ovisst sänkta strålar Från månen, blek och mild, Erinringen sig målar En luftig drömmens bild. Med lätta vingar* segel Hon genom rymden far,

Och i en magisk spegel Mig visar fordna dar.

För min inbillning sväfva, Som skuggor, qval och fröjd, Och känslor genotnhäfva Min själ, så rörd, så höjd. Den stunden, som försvinner, Vet ej af återgång;'

Dock än dess ljud mighinnner. Liksom en fornverlds sång.

Förflutna sceners minnen Upplifva än mitt bröst;

De omärkt väckta sinnen, Begärens första röst,

Hvar suck vid flickans hjerta, Hvar tankes yra spel,

Den stilla ångrens smärta Och hvart försonadt fel;

Min ungdoms vilda låga, Den kalla pligtens band, Och dygdernas förmåga, Och hoppets gryningsrand, Och bättre stjernors ljusning, Allt från en Qerran tid Ler mot mig med förtjusning Och helsar mig med frid.O må jag, åldrig, kftnns Mig sjelf så lugn och fri! Må tyst och skön, som denna, Min lefnads afton bl»!

Och då jag söker stranden, Vid dödens midnatt9-stnnd, En genius hämte anden, Med kyssar, från min mon!

Som löfvets susning, hviske En suck i qvällens vind! Som daggens regn, förfriska En tår min sjunkna kind!

I vrån af kyrkogården,

Likt stjernan8 skimmer, må Vid mossbetäckta vården En ädel handling stå!

8KEPPSFAKTEN.

Jag helsar dig, fredliga flagga! Kom vimplade drake, att vagga De älskande, slumrande tryggt;

O gun a oss sakta på fjärden Till hamnen vid slutet af verlden! O kom och bevinga vår flygt!

Vi foro och foro på vågor,

Der sprungo, vid nattliga lågor, Försilfrade, fiskarna fram;

Vi foro så sött genom ängar,

Der bäddade blommorna sängar, Der drucko vid stränderna lamm.På däcket ri lekte förtroligt,

Vi hade så roligt, så roligt,

Vi lärde hvart berg våra namn,

Vi blåste på hornen i sandet,

Vi sjöngo en psalm invid grundet, Och jag höll min flicka i famn.

I skuggan af hängande segel Stod böljans omätliga spegel,

Den stjernorna dansade på;

Vi njöto, vi njöto minuten,

Högt öfver oss himlen låg sluten, Och jag var derinne ändå.

Den tiden var lycklig. O! blicka Ur tårar, min rodnande flicka,

Och säg: “den var lycklig för mig!* Då låter jag stormarna strida,

Jag sätter mig glad vid din sida Och far genom lifvet med dig.

AUKTION P1 MITT HJRRTA-

Svem vill ha mitt hjerta, qvinnor, Som ett laga fång?

Pass på slaget, älskarinnor,

^ Första, andra gftng!

Hvem vill ha det? Skåden bara, Det är ömt och sött,

Inte just förlegad vara,

Fastän lite nött;Blott i kanten lindrigt såradt, Cypris, af din lek;

Aldrig smärtad t, endast dåradt, Amor, af ditt svek.

Strax en sockerstämma klingar: “Jag vill ha det, men —

“Men ett vilkor jag betingar, “Öppet köp, min vän.“

“Jag vill ha det, mitt var budet“ — Hviskar tyst en fru:

“Kontraband är strängt förbjudet , Men — det brukas ju?“

“Slå för mig!“ — hörs Leda säga, Flygtig, yr och lätt:

“Ej för nyttan, men att äga “Samlingen komp]ett.“

Enkan ropar: “Jag vill ha det, “Stort är mitt behof;

“Men förlåt mig, får jag ta det “Några dar på prof?“

“Jag ett hjertas värde känner“ — I.ä-ipar Fryne stolt:

“Det ett lappri är, god’ vänner, “Som jag ofta sålt.“

Sist en tjock matrona gnäller:

“Slå för mig också!

“Jag betalar hvad det gäller,

“Och kontant ändå.“Tag mitt hjerta, goda gumma, Det ej mer blir falt;

Ty med en försvarlig summa Har du det betalt.

GUMMAN.

I mina dar

På jorden rätt och ordning var:

Då blef hvar hustru älskarinna,

Då blef man flicka förrän qvinna, Och alltid pojke förrän karl.

Ack goda dar!

Då var en yngling rask och trogen, En jungfru ej så hastigt mogen, Och dess förvissning mindre snar. Ack goda dar!

I mina dar En Alskare beskedlig var;

Och, lycklig af sin flickas villa, Var han så tacksam och teg stilla; Nu skryter han, då han bedrar.

Ack onda dar!

Nu kärleken är blott en snara,

Ej böjelse, meu förvett bara,

I sjelfva barnungen han far.

Ack onda dar!

«

I mina dar

Ej skyldigheten börda var:

Ej någon fru behöfde brumma,

Ty gubben lydde gladt sin gumma,Och var hon herre, blef han far.

Ack goda dar!

Så ljuf var husets frid och pannans, Och barnen hans och ingen annans, Det gick blott tvenne på ett par.

' Ack goda dar!

I mina dar I äktenskapet sämja var.

Ku sött er mannen opp sin näsa Och vågar säga mot och snäsa,

Om man en rolig stund sig tar.

Ack onda dar!

Med detta oskick här i landet,

Med detta band på äkta bandet En led komet oss hotat har.

Ack onda dar!

DRYCKES-UTSKOTTET.

I smärre utskott skötas rätt De skilda svåra pleni-målen,

Och hvart beslut är dubbelt lätt, Kär föredragning sker från bålen. Ställ fram en våt proposition,

Och alla stridigheter .glömmas;

Om vinets nytta gör motion.

Och ämnet skall i botten tömmas.

Här sakerna behandlas så:

Med glasens klang begäres ordet, Och frågorna på bordet stå,

Men aldrig läggas ,de på bordet.Här fylles omärkt hvaije brist Igenom drafvornas beskattning;

Om summan uppstår ingen tvist , Fördelning blott är vår befattning.

Beständigt för sin arbetsflit Var dryckes-utskottet beprisadt; Hvad till beredning sändes hit Blef aldrig än tillbakavisadt.

Vi dricka så vidt möjligt är,

Se der det enda förbehållet;

Och griper någon sig för när,

Så förs det ej till protokollet.

Vi undfly allt onödigt gräl Och hålla troget oss vid saken; Men finns skiljaktighet likväl,

Så decideras den af smaken.

Vi känna nog hvad denna dom Förmår till sinnenas förening;

Som hvar och en har särskild gom, Så vördas ock hvar särskild mening.

Vårt utskott sitter alla dar,

Och hvar som helst kan det formeras. Så länge något mål är qvar,

Får ej sessionen prorogeras.

Total upplösning aldrig händt,

Och svär mot sjelfva möjligheten; Ty utskottet är parmanent Och skiljes ej af riks-trumpeten.Pehr Henrik Ling.

Född i Ljunga prestgård i Småland d. 15 Nov. 1776. Efter en tolfårig irrfärd, rik på äfventyr, af mera sorglig än romantisk art, blef han först fäktmästare i Lund och derefter 1612 föreståndare för gymnastiska centralinstitutet i Stockholm. Erhöll professorstitel och blef medlem af Sv. Akad. 1885. Död d. 3 Maj 1839. — Jemte det han med orubblig kraft och glödande enthusiasm öfverlemnade sig åt gymnastiken, hvari han upprättade ett system på strängt vetenskapliga grunder, egnade han sin öfriga tid åt skaldekonsten. Hans arbeten (2 episka och 9 dramatiska) omfatta fosterländska ämnen och äro till större delen hållna i den fornnordiska sagostilen, som han serdeles älskade. Om han ej lyckades att skapa en fosterländsk hjeltedikt, liknande Horners Epos, som var hans ideal, måste dock de lyriska naturmålningar, som der finnas, samt den nordiska anda och den originalitet, som genomgår hans skapelser, väcka intresse. — Gylfe. Agne. Eylif den Göthiske. Asarne. Riksdagen 1527. Den Heliga Brigitta. Engelbrekt Engelbrektson. Styrbjörn Starke. Wisburs Söper. Ingjald Illråda och Ivar Widfadme. Blotsven. Sthm 1812—26.

WÄINE MÖINEN8 SÅNG.

“N

1'ord! Bland dina berg och böljor Ställde mig den starke,, anden.

Men min hog var mild som månen, Och min sång så varm som solen. Tingens väsen, verldars upphof, Eldens födelse besjöng jag.Dervid dallrade all luften,

Dervid klang i djup och klyfta.

Flärdens fara, flyktigheten Af allt jordelif jag qv&dde.

Fram då qvällde qvalets tårar.

Vreda sinnet vekt jag gjorde,

Sorgsna sinnet starkt jag gjorde.

Fordna fäders kraft jag qvad för Hyddans häpna hyresgäster.

Här jag stämde silfversträngen,

Strax de stolta skogens åbor Förde fort de fyra fötter,

Luffade på långa 1 äggar,

För att lyss till ljufva leken.

Ej fanns fjädradt djur i fjellskog,

Som då icke drog till dansen,

Vigare än vindens hvirfvel.

När jag slog på silfversträngen,

Allt hvad uti vilda vågen Med sex senor far och framåt Flottar sig med åtta åror,

Kom att lyss till lätta leken.

Sjelfva hafsfrun häftigt hof sig, Bröstgängs sträckt mot strandens stenar, Med besvär sig opp, att bättré Lyssna till den lätta leken.

Trillade ock tunga tårar Från mitt eget ögas källor Ned åt breda bröstets bugtning,

Ned åt knä och genom klädnad,

Ned åt fot och genom fållar.

Jordens sällhet så jag gjorde.

Nn vill Wäinemöinen hvila,

I det dolda djupet stiga,

Der hans toner evigt tiga.SÅNG.

Standen

Bortilar;

Men icke min smärta! Lunden Han hvilar,

Men icke mitt hjerta.

O, Emma! din vän, Skall han vänta dig än? Skall han vänta dig än?

Hanen Hörs sjunga Sitt väktare qväde. Svanen Ses gunga

På sjön med de späde! O, Emma! min vän, Skall han vänta dig än? Skall han vänta dig än?

Månen Sig kastar I böljornas sköte, Kodnan Framkastar,

Att dra vårt möte:

O, Emma! min vän, Skall han vänta dig än? Skall han vänta dig än?

Böjen Er, lindar,

Jag ser nu min Emma.Dröjen,

O, vindar!

Jag hör hennes stämma. Natur! kom och vig.

Vig min Emma och mig! Vig min Emma och mig!

Dufvan Bland klippor

Vår brudsång, re'n qväder! Tufvan Med sippor

Vår brudsäng bekläder. Natur! kom och vig,

Vig min Emma och mig!

Vig min Emma och mig!

Solen

Framdansar,

Likt brölloppets tärnor! Polen Bekransar

Vår brudpäll med stjernor. Natur! kom och vig,

Vig min Emma och mig!

Vig min Emma och mig!

SÄNG.

Fatta mod!

Död är mild, när han dricker blod. Kraftens blomma af stunden förtärs. Den af alltidens urljus blett närs,Sol af raolnslöjan täckes;

Men dess eldhaf ej släckes.

Hvad är lif?

Skvmt af Eviges tidsfordril Allt är verkligt, som finnes hos dem; Allt är skuggan i jordföddes hem. Hvad är tanke och handling? Blott en gudaforvandling.

Hvad är frid?

Andens hvila från rum och tid. Jord och sol, liksom skyar och vag, Aldrig sluta sitt vikingatåg.

Fridens kämpar allena Jord och himmel förena.Johan Anders W&dman.

Född på Drottningsskär vid Carlskrona d. 27 Sept 1777. Under 1813—14 årens krig fick han plats vid svenska arméen som sjukhuskommissarie, genom hvilken beställning han erhöll titel af Direktör. Död d. 6 Okt. 1837. Han var en jo via isk dryckesskald med lekande qvickhet jemte styrka och lif i skildringar. Hans flesta dikter äro alster af stundens ingifvelse, ej sällan improvisationer i ett g'adt lag, b.ixtrande af qvickhet, men oftast fulfa med anspeg.ingar på loka.a och personliga förhållanden, samt vanligen något cyniska eller frivola. Många hafva gått förlorade, helst W. ej var serdeles angelägen om deras bevarande. Då tvenne samlingar af hans dikter vid slutet af hans lefnad utgåfvos, undergingo de före tryckningen ett s ags censur, hvarvid antingen sånger i sin helhet utesiötos eller ock ett och annat lättsinnig^ uttryck bortskärs. Genom denna räfst förlorade de likväl tiH stor del sin naivitet, sin udd och sin kraft. Uti den nya, efter hans död, utkomna upp agpan har utg. sökt, så vidt möjligt var, återställa sångerna i deras ursprungliga form. — J. A. Wadmans Samlingar. Lek och Atfvar. G borg 1830. Sednare SamUngar. Gborg 1835. Samlade 8kr'fur af J. A. Wadman, utg. af H. Bj urs ten. 2 delar. Sthm 1835.

NÄR JAG DRICKER.

När två gubbar om en guldstång nappas 9 Eller kifva8 om en tufva ord;

Haltande till ärans tempel kappas,

Eller lufvas om två tomma ord;

Hej! då dricker jag och ler Gamle stutar, godt åt er.När två kär’ngar omkring kaffekoppen Båda Nästan sorger och förtret,

Skåda lyten bådf till själ och kroppen, Sqvallrande, hvad ingen-dödlig vet;

Hej! då dricker jag och ler Arga klafferskor, åt er.

När två män, som vandra samma bana, Ljuga ljufva miner, åt hvarann,

För att snärja i dess egen vana Den bedragne vännen, om man kan;

Hej! då dricker jag och ser,

Om ej hin drar af med er.

När två grannfrur med hvarandra träta Om, att sitta främst i gästabud;

Orka hvarken ljuga eller äta,

Afundsjuka på hvarandras skrud;

Hej! då dricker jag och ber Gud bevara mig från er!

När en yngling hos sin älskarinna Anser kojan rymlig, som ett slott,

När hans flicka, blott hon far bli qvinna, Tror sig vinna paradisets lott;

Hej! då dricker jag och ger Stundom ett godt råd åt er.

När jag ser en liflig barnaskara, Obetänksam, bullrande och yr,

Trotsande förbud och ils och fara För en stulen frihets tidsfördrif;

Hej! då dricker jag och ber:

Himmelen bevare er!

När jag sitter vid den fulla bålen Inom ett förtroligt brödralag,Jubilerande för första skålen, Tömmande pocaln i långa drag;

Hej! då dricker jag och ser Glada bröder! efter mer.

Ack! men sitter jag vid tomma bålen Inom ett förtroligt brödralag, Stammande så trögt på sista skålen, Gäspande så vidt mot nästa dag;

Aj! då dricker jag och ser Ändå efter litet mer.

Hu! men ligger jag på branta brädden Af den svarta, kalla, djupa graf,

Utan ro i mjuka, varma bädden, Luktande på flaskan, doktotn gaf.

Tvi! då dricker jag, men ser Visst ej efter något mer.

KUNGEN OCH SKOMAKAREN.

Ingen vördar mer vår kung, Hvarken gammal eller ung,

Än jag gör det;

Men jag byter ej min syl Mot hans spira,

Ej min pryl. —

Mån’ jag bör det? v

Kungen i sitt stolta slott Vill, men kan ej göra godt Emot alla.

Jag gör skor åt en och hvar,

Som kontanta medel har,

Att påkallaKlädd i äkta gullgalon *

Sitter kungen på sin tron.

Prydd med krona.

Min rock vadmal, böxen skinn, Stolen träd, nattmössan min Hufvudbona

Men en kung knappt i sitt hus För sitt råd får ta sitt rus,

När han vill det.

Jag — en fattig borgersman — När — och bvar — och hur jag kan Komma till det

Kungen måste natt och dag Göra rätt och skipa lag Åt allmogen.

När fyrabends-timman slår,

Fri, som en baron jag går —

Uppå krogen

Många barn har landets far; Kungen magrar alla dar Af omtanka.

Jag blir hvar dag fetare,

Fast de feta stekarne Sällan vanka

Uppå kungens gyldne fat Ligger fin och liten mat,

Mest' sirater.

Ur en stor krukmakar-skål Äter jag båd fläsk och kål Och potater

Kungen ofvan på sin fisk Sköljer vatten, vin och sliskGenom strupen.

Når jag första tuggan fått, Tycker jag han gör så godt — Gamla supen

Med de store — om vårt vftl — Ligger kungen jemnt i gräl Hela året.

Kommer liten, kommer stor,

Är mitt tøl: Gutår min bror!

Nå hur står det? . . . .,

Kungen bråkar ofta mer Med en trögkörd stats-sekter,

Än han gitter.

Laskar Mårten sömmen sned,

Får han spannrem till besked Så han spritter

Blåser fienden allarm,

Måste kungens vanda arm Ut med svärdet.

Jag blir hemma, der jag bor Och betal’s för kommis-skor öfver värdet

Ja£ ber Gud: O Herre gif Kungen långt och lyckligt lif, Magt och ära!

Dock en gång båd han och jag, Kanske just på samma dag Svepning bära

Konstnärn öfver kungens ben Hvälfver marmor-mausoldn Till hans minne.På en kyrkgård, längst vid dörra Står, att läsa i ett hörn:

Mäster Pinne

Anna efter tusen år Kungens namn i boken står, Prisadt, hädadt.

Efter ett — två eller tre Tiga alla lymlarne,

Som mig smädat

RIKEDOMENS VERKNINGAR.

Blir en smålandsjunker rik Är han ej mer landskapslik,

Dricker brorskål med sin prest,

Bider ensam på en bäst

Hela långa Stockholms vägen upp till riddarhuset.

Blir en fattig caplan rik Är han genast påfvolik;

Får adjunkten pastorat,

Blir han snål och dum och lat,

Köper inga böcker mer och ljuger blott Juldagen.

När en krämare blir rik Står han ej och räknar spik,

Gör försigtigt upp sin stat,

Äter litet bättre mat,

Dricker sjelf-förskrifvet vin och gapar efter vasen.

Blir en fattig bonde rik Är han ej allmogen lik;

Ej mer Olle Persa, nej!Men han låter kalla sej

öster- eller Vester- eller Søder- eller Norberg.

Flickan, som gör rikt parti Sällan skall hon bättre bli;

Månare om far och mor,

Gladare med vän och bror,

Ömmare mot systrar, eller onklar eller tanter.

BRUDEN.

Dina lockar äro myrtenprydda.

Har du ledsnat vid Ditt ungdomslif?

Nå! Du längtar, att i egen hydda Göra omsorgen till tidsfördrif.

Glöm blott icke, att Bekymren finna Vägen äfven till Ditt gömda Bo.

Att bland Menniskor, Man eller Qvinna, Ingen lefver jemt i lust och ro.

ödet kastar boll med Mensko-hjertan; ömsom kitlas, ömsom svida de.

Lek med glädjeni härda Dig mot smärtan! Möt så, lugnad, Din bestämmelse!

Kärleken är lifvets skönsta blomma;

Älska Dina! må De älska Dig!

Låt se*n mödor eller sorger komma!

Mot Ditt hem de söndersplittra sig.261

BESTÄLLNINGEN.

Ui käre Mästare, gör mig här Ett dussin rim efter bästa snitten!

Tag mål af ämnet! det kinkigt är Och fullt af liktornar, ju t på midten. För all del laga, att rimmen passa,

Ej bli för trubbiga, ej för hvassa Och-ej för små!u

Min Gunstig Herre! Jag har ej tid, Att passa allting så efter lästen.

Jag måste rimma om krig och frid,

Om Quarantainen och Jubelfesten.

Nu firas Namnsdagar alla dagar,

-Och ingen Fru mer till Barnsöhl lagar Förutan rim.

Och kanske kommer Grosshandlaren, Endera dagen och rim beställer;

En sådan. Kund fås ej lätt igen,

Då må man rimma, ehvad det gäller, Om unga Flickor och gamla Viner,

Om ägta kärlek och sura miner Och verldens lopp.Jonas Magnus Stjemstolpe.

Född i Stenqvista socken i Södermanland d. 8 Dec. 1777. Första expeditionssekreterare i Konungens kansli 1818. Död d. 17 Sept. 1831. Utom en mängd öfversättningar pä sä väl vers, som prosa från det latinska och flera lefvande språk, har han ock ntgifvit flera originalarbeten. Ehuru hans skrifter utgöra omkring 50 volymer, hade de kunnat ganska betydligt tillökas genom samlingar af de tillfällighetsvers, som flutit ur hans^penna och hvilka till större delen iörblefvo otryckta. Mano fiflner ej hos honom den rikedom af bilder, nyhet i tankar, lågande inbillning och hänförande styrka, som man fordrar hos skalder af första rangen; men han utmärkte sig genom en naturlig och enkel uppfattning af sitt ämne, en ren, lätt och vårdad diktion, 1 förening med utryckens egentlighet och klarhet. Vid behandlingen af olika vitterhetsslag synes S. varit lyckligast i parodien, som hans ypperliga öfversättning af Blumauer* Eneid (Sthm 1813—14) tyckes bevittna. Han egde en utomordentlig lätthet för

versifikationen; hans första handskrift visade sällan någon förändring, äfven om det gällde öfversättningen af t. ex. en af de svåraste sonetterna ur Don Quixotte. I många af de tiUfällighets-stycken som ej öfvergått till efterveriden framblix-tade ofta de lyckligaste dragen af hans snille. — Vitterhets-Stycken, 2 delar, Sthm 1827—9. Efterlemnade Skrifter, utg. af Beskow, Sthm 1833.

RESAN IGENOM LIFVET.

Ja, den stora resan måste gå Backe upp och ned igenom verlden Här och der ses hasselbuskar stå Till en varning på den långa färden.Lycka till! uti galopp du far,

Tiden kör, och piskan flitigt smakat,

I den s&msta postvagn jorden har , Du på lifvets klapperstenar skakas.

Om du sammet eller skinnpels b&r Lika gör, allt nog du måste åka, Första värdshuset Passionens är,

Venus, Backus skall du der få råka.

Der man ofta finner sig så väl Att man resten utaf resan glömmer, Blir en stympare till kropp och själ, Och ett paradi? på jorden drömmer,

Men, om sliten från ditt ljufva rus, Längre fram du orkar vägen sträfva, Dårskapens förgylda pappershus Med sin granna skylt för dig skall sväfva.

Dårskapen en krans af glitterblad Skall på ditt förryckta hufvud sätta Och på lifvets stora maskerad Lära dig bland alla narrar sprätta.

Då du trött af detta tomma prål Åker fort, men samma lynne prisar, Ärelystnaden ett högre mål Uti sitt Hotel gami dig visar.

Öfverflöd och någon titels klang Äro saker! dem ditt hjerta yrkar, Hopen måste tro på din talang, Ryktet är den gudamakt du dyrkar.Fosterlandet! är det stora ord Som du åt din egennytta lånar,

Staten tycks för dina planer gjord,

Hvilkas framgång snart sig sjelf förvånar.

Nu kan slutas denna långa dag, Hvilkens ljus du längre ej kan tåla; Aftonen får nu ett nytt behag På stationen: Girighetens håla.

Här man ser dig hopa skatt på skatt, Brumma öfver menniskor som slösa, Men o ve! hon nalkas denna natt, Från hvars välde guld dig ej kan lösa.

Sista gången kusken kallar dig,

Kör till ‘målet, boningen är ftrdig; Snart den breda porten öppnar sig, Hvarest värden ropar: Du år värdig!

DEN NYA LÄKAREN-

Jag, Hippocrates den andra, Hvaije sjuk min helsning bär; Mitt recept skall ingen klandra, Ty det lyder jemt så här; Recipe ett godt glas vin!

Det är bästa medicin.

Se en stackars Cicisbeo, Genomskinlig ut af sorg,

Mera kär än förr Romeo,

Blef hans hela vinst en korg.Sl&ck din låga uti vin,

Det är bästa medicin.

Se den der, som målet hunnit, Högtlycksalig äkta man,

Mfen hans glädje har försvunnit, Frun har tagit sig en ann:

Dränk din harm i ett glas vin, Och du hålla kan god mine.

Se Pandolfo hur han tumlar I antiqviteters natt, öfver nya seder mumlar,

Af Grecomani besatt.

Drick dig Svensk med ett glas vin Och gif dina luntor hin.

Der en yngling, som fördömmer Nio 8ystrarne8 behag,

Vill bli hjelte, endast drömmer Om belägringar och slag;

Drick, du snart värderar vin Mer än plit och karabin.

Der en annan född till kruka Och som ryser vid ett skott,

Tror att man bör honom bruka Ej att stå, men springa blott;

Gif den narrn ett halfstop vin,

Och han blir en Carolin.

Se den lede Mammonsträlen,

Om sin kassa endast mån,

Sfikert förr han gaf upp själen,

An en penning deriirån;

Men gif mannen bra med vin,

Och han öppnar nog sitt skrin.Denne åter för att blänka *• Hastigt gjort på arfvet slut,

Nu med hänga eller dränka Vill han spela farsen ut;

Gif den syndarn ett glas vin, Det kurera skall hans spleen.

För att lysa bland poeter Gör Obscurus mycket larm, Sätter oförnuft i meter,

Håller hvaije bokpress varm; Litet prustrot uti vin Är hans bästa medicin.

Jag, Hippocrates den andra, Hvarje usling belsar här,

Mitt £*cept skall ingen klandra: Källarn Apotheket är:

Vin, god Vänner! endast vin Summan är af medicin.

FÄRGERNA-

Bland alla färger jag Snd&

Bär mycken fruktan för den blå, Jag mins karbasen än, den styggen, Som på mig ofta blånat ryggen.

Panlcratius, min Lärare,

Jag tydligt än mig tycker se; Den mannen hade högröd näsa Och lärde mig Cornelius läsa.Men han förargades så lätt,

Då blef hans näsa violett,

Jag, när hans hånd begynte vifta, Såg gult och grönt för ögat skifta.

Med svarta sammetsbyxors prakt Och med sin färlas öfvermakt, Respect och lydnad hos oss alla Han visste bjuda och befalla.

I sina regarnsstrumpor grå Han upp och ned bland oss sågs gå, Med hvita mössan på ett öra,

För att på våra läxor höra.

Och sittande vid bordets rand Han sträckte ut sin bruna hand. Den kom, just som ora natten tjufven, Att smyga sig på oss i lufven.

Från dessa tider tills i dag Har ingen färg mitt välbehag;

Jag prisar derför dubbelt mera Den ädla konst — att dem melera./

Johan Olof Wallin.

Född i Stora Tuna i Dalarne d. 15 Okt 1779. Fil. Mag. 1803. Pastor Primaras i Sthm 1818. Erkebiskop 1837. En af Sv. Akademien 1810. Död d. 30 Juni 1839. — Genom åtskilliga tillfällighetsdikter, serdeles en sång vid studenten Ströms död, röjde han-sin utmärkta skadegåfva. Sedan han en tid egnat sig åt såväl den andliga, som veridsliga sången, utbytte han helt och hållet Apollo-lyr&n emot psa1 taren, och erhöll det betydelsefulla namnet: Davids harpa i Norden. Hans psalmer, som gen'juda i ▼åra tempel och i folkets hjertan, skola ej. förk-inga, så länge from andakt i den he'ga sången söker uttryck för sin tro och sitt hopp. — Omarbetade Kyrho-Pscdmer af J. O. Wofl»«. 2 häften. Sthm 1809—11. Förslag till Svensk Psa’mbok,, utgifvet af J. O. Waiiin. Sthm 1816. Vitterhetsförsök. Förra Bandet Sthm 1821. Samlade Vitterhetsarbeten, 2 deiar. Sthm 1847—8, 1851, 1853—4.

FÖRSAKELSEN. 4

Vinka, glädje, vanskligt trofast!

Flyktiga Nomad! i verlden Slår du upp ditt tält ibland;

Hen der blef du aldrig bofast,

Alltid färdas du, och färden Bär till obekanta land.

Äfven jag böds in i tältet,

Tömde gläd tigt nektar kålen,

Utan fruktan att bedras;Likv&l står jag nu på f&ltet,

Utan skugga emot strålen,

Utan värn mot stormens ras!

Sällheternas minnen smärta, Sftllheternas hopp bedraga,

Deras njutning är en dröm.

Säg mig, du som har ett hjerta! Måste icke menskan klaga,

Att dess själ blef god och Öm?

Undan flärden eller döden, Hvarför mäktar hon ej berga Något dyrbart föremål?

Hvarför, mot de grymma öden, Som dess skörd i brodden härja, Har hon ej ett bröst af stål?

Hvarför, lik den lätta slupen, An på svällda vågors bränning)

An i afgrundernas famn,

Skall hon vräka öfver djupen,

Utan ledning utan känning Af en efterlemnad hamn? . . •

Jo! min hamn, mitt mål jag känner, Hamnen i den stilla grafven,

Målet på dess andra strand.

Stilla sorger, mina vänner!

J mig lotsen öfver hafven Till ett lyckligare land.

Vandren gerna vid min sida, Kommen att min själ fullkomna Under pröfningarnas år!

Härligare skall jag strida,Roligare skall jag somna,

När min aftontimma slår.

Menskan klagar, då hon lider, Men hon höjes, hon förkofras,

Hon blir god och k&nslofull.

Heta firo qvalen9 strider.

Men den ädla malmen sofras Genom elden, och blir gull.

Mellan ömma sorger sliten, Lyckans råd hon ej behöfver För att t&nka 8 ann t och stort.

Mer och mer blir jorden liten, Himlen klarnar upp deröfver, Lidandet år himlens port.

Som, vid höstens böijan, dagen, Skönare än alla vårar,

Ljusnar iram bland milda regn,

Så, af himmelsk kraft betagen, Småler själen genom tårar,

I den stilla sorgens hägn.

Fast ej middagssolen blänker, Helsar likväl'aftonntrålen,

Vänligt leende och klar,

Medan hjertat tacksamt tänker På de dyra föremålen,

Som det ännu eger qvar.

Mera talrika, men smärre,

Mera spridda, mindre njutna, Medan dagen strålar än,

Bli de större, bli de färre,

Tätare till h'ertat slutna Mot den skumma aftonen.Vänskap, vishet, väna luta, Som bland sorger vägen banen 1 Tåld och nöjd i ert förbund, Skall jag rätt min lefnad njuta, Skall jag, 8j ungan de som svanen, Möta min förvandlings-stund!

HEMSJUKAN-

Svart stiger din suck, o mitt klappande bröst? Hvar höres, o bedjande hjerta! din röst?

En främling jag står på den ödsliga strand,

Och känner en längtan,

En traktan, en trängtan —

Jag vill öfver hafvet till okända land!

I öfverflöd har jag mitt lystmäte fatt Af kunskapens träd, så på ondt, som på godt. Jag sett, huru dagarna komma och gå:

Som bölja på bölja,

Hvarandra de följa,

Och doft och enformigt mot stränderna slå.

De jublandes gny och de jemrandes skri Jag hört, hur de gå hvar på sin melodi.

Den gamla, bekanta, som hvar och en kan;

Ej olika .toner.
Blott variationer
TH1 tidsfördrif stundom den dödlige fann.
Om sommaren kläder sig jorden till brud,
Om vintren så drager hon svepningens skrud:
8å gjorde hon förr, och så gör hon i år.
\Om hösten hon gråter,
Om våren hon åter Hed barnslig förnöjelse torkar sin tår.
Hon bergås och härjas, den hv&lfvande jord.
De vise de talte mång ståtliga ord Om frihet och dygder och gyllene tid;
Sin fackli de buro För kungar, som svuro,
I trötthetens timmar, den eviga frid.
De talte så fordom, de tala så ån;
De svuro, och svära detsamma igen.
Men idligt sig vänder det rullande klot;
Och gyllene tiden Och eviga friden
Få der intet fäste för halkande fot.
Jag sett, hur det tillgår på jordenes ring;
Men nytt under solen jag sett ingenting.
I hundrade former är allt likadant:
Sin yta det fejar,
Men troget sig drejar
Kring samma sin axel, som det varit vant.
Inbyggarne alla på verldenes ö,
Jag vet hur de födas, jag vet hur de dö,
Och hur, dessemellan, de larma en stund,
En myggdans, som stimmar I solskenets timmar,
Tills natten gör slut på båd' strid och förbund.
Ej många de äro, mitt eländes år;
Min tid, på långt när, ej till fädernas når: Dock hafver jag skådat mig mätt häruppå.Pet blir som det varit:
Är hvad jag förfarit,
Och samman af allt hvad jag lärt mig förstå.
Nu lägger jag neder min pelegrimstaf,
Och ser mot det stilla, det stjerasträdda haf, Förmår ej att vända mitt öga från er,
I strålande öar I azurens sjöar,
Som dagens, när dagen hos oss har gått ner.

O, låten mig följa de facklor J tändt!

Jag har ingen lust med den verld, som jag känt Jag andas ej fritt på dess qvalmiga strand;

Mig drifver en längtan,

En aningsfull trängtan,

Jag vill öfver hafvet till okända land!

SJÖMANNEN.

Ut pä dina slätter,

Haf, dn djupa!

Vill jag hän, och sätter Ut från land —

Vill jag, der de branta Vågor stupa,

Söka obekanta Öars strand.

Pet blef sig likt och så qvalmigt, att vara Per längre på näset,

Och leka med lammen och sola sig bara, Och slumra i gräset,Och väckas af sorlande bäckar och svalkas Af smekande vindar,

Och binda buketter af rosor och skalkas I skuggan af lindar!

Jag dig öfvergifver,

Blomsterkulle!

Och med rastlös ifver Ut jag styr.

Öppen är min bana —

Flyg, min julle!

Att kring rymden spana Äfventyr.

Der fladdrade Araor, den Cypriska fjäril,

På sommarens flägtar,

Och böd mig att dricka ur blommornas käril En söfvande nektar.

Så kommo herdinnor och sjöngo, och drogo Förtrollande ringar

Omkring mig af löften, som flögo och dogo På §ärilens vingar.

Lyftadt är mitt ankar,

Frisk är hågen;

Öfver skär och bankar Seglen fly;

Lustigt är att gunga Fram på vågen,

Höra stormen sjunga,

Svallet gny.Per Elgström.

Född i Småland d. 24 Dec. 1781. Fil. Mag. 1809. Kopist 1810. Död d. 28 Okt. 1810. — t)en alltför tidigt bortgångne skaldens dikter andas ett stilla vemod, en innerlig längtan efter befrielse nr stoftets verld. Hvarje ton på hans lyra har någonting skärt, etheriskt, underbart musikaliskt. — Poemer i Phosphoros, Poly-fem och Poetisk Kalender, underteknade med signaturen £. eller med hela namnet, ännu ej samlade.

LÄNGTAN-

Solen eig i hafret sänker,

Natten jordens barm betäcker,

Med den tysta daggens tår;

Sakta susar aftonvinden,

Flyr med klagan genom linden, Att dess fröjd så snart förgår.

Äfven hjertat svart sig kläder: — Och en tid ej mer mig gläder Utan nöjen, utan hopp; Atervänden, forntidsdrömmar; Minne! öfver tidens strömmar Tänd din ljusa fackla opp! —

Mins väl Selma än den stunden, Då den välbekanta lunden Genljud gaf af våra namn?Hjertat, lugnt som vikens yta,

Skulle icke velat byta

Mot all jordens makt din famn.

Verlden stod för mig i blomma,

Q valen vågade ei komma Till min fristad vid ditt bröst;

Af din milda åsyn brydde,

Vånde de sig om och flydde, Lydande din blick och* röst.

Talte du, — en engel hördes! Smekte du; — hvar fiber rördes; Lågan genom själen brann;

Slöt du mig till ljufva barmen, Lindade du kring mig armen, Himmel, jord för mig försvann.

Höga s&llhet, helga flamma!

Blir du aldrig mer densamma, Som i dessa fordna år? —

(2^j, de mer ej återkomma, K&nslans unga purpurblomma Engång blott i fägring står!

PftRENJNG.

1 stilla slingring bäcken flöt,

Sin väg igenom blomstren bröt,

Uti den lugna dalen;

Bland blomsterbarnen vid dess brädd, Sig höjde inom ängens bädd,

I lugn, i lugn!

Ett par på hvar sin strand.Af grftsets galler undangömd,

Af lifvets fröjd och smärta glömd,

Än ingen såg den andra:

Dock snart han höjs, den sköna knopp; De blicka mot hvarannan opp:

Men ack! men ack!

Dem skiljer vägen åt

Af längtan veka hjertat slår,

Och mången suck från djupet går Af deras späda väsen.

Väl hoppet närs af böljans fart,

Men nja böljor komma snart,

Att grymt! att grymt!

De trognas hopp bele.

De se i aftonlugnets stund Sin bild på vattnets spegelgrund,

I ram af vesterns purpur:

Ej spegeln syns — blott Himlens land Tycks knyta hoppets drömda band;

Men ack! men ack!

Den mörka natten kom.

Hon, äfven hon, åt villan log,

Från skuldran svarta manteln tog Och höljde bäckens yta:

Så blomman såg ej blomman mer;

Ur kalken föllo tårar ner,

Så tätt! så tätt!

På nattens kalla barm.

Mot dagen växte bäckens svall,

Af bergens snö och störtregns fall;

Hans våg steg öfver stranden,Och blomsterparets st&nglar bröt, Dess kronor i sin hvirfvel slöt — Men dock! men dock!

De sönko famn mot famn.

En siska, som sin make mist,

Vid bäcken satt på enslig qvist, Utöfver blom8tergrafven.

När blomsterparets lott hon såg, Tungt minnets sorg på hjertat låg, Hon söng, hon söng:

* Förening dödm ger!aGeorg Ingelgren.

Född cL 4 Maj 1782. Fil. Mag. 1812. £. O. Kanslist s. L Död d. 19 Sept. 1813. Hans vackra lyriska stycken, ännu ej samlade, finnas i Phosphoros, Polyfem och Poetisk Kalender, vanligen underteknade: 1.

KAJ-8ÅN0.

Välkommen, du sköna.

Med kransar i haren,

Och blommor i sparen,

^ Att jorden bekröna,

Välkommen, o Maj, af välsignelser rik! Med bugande toppar Dig skogarna by 11a,

Och sipporna fylla Med kalkarnas droppar Din skål, under vingade skarors musik.

Vid morgonens ljusning,

Går Herden i dalen Och glömmande qvalen,

Blott sjunger förtjusning,

Och Flickan på kullen besvarar hans sång.Och hjordarna dansa På frodiga gräset,

Och floden, kring n&set,

Som blommor bekransa,

Med smekande böljor fördröjer sin gång.

Hör trastame sjunga I löfviga träden,

I vallningar gunga

Och fiskarna stimma vid insjöens strand. Hör jagthornen skalla Och skogarna susa,

Och vindarna brusa Och böljorna svalla —

Allt eldas af glädjens och kärlekens brand.

Kom, Broder, i lunden!

Snart scenen skall sluta:

O, låtom oss njuta Den snabba sekunden Af lifvets försvinnande Maj dags-minut!

• Nu vinkar naturen

I yngrad försköning;

O, skördom belöning I drufvan oss buren Och flickornas lågande kyssar, förut!

0 Hilda! der bäcken Sig slingrar i dalen,

Vid lummiga alen Och doftande häcken,

Se Maj, den förtjusande, sträcker sin famn! Sefirerna leka

1 gräset, det gröna,

Och rosen, den sköna,

Små fjärilar smeka

Och blyga Förgät-mig-ej hviska ditt namn.Välkommen, dn sköna,

Med kransar i håren Och blommor i spåren Att jorden bekröna,

0 Maj! vid din anblick min vårsol går opp.

Du liknar min Hilda,

Den sköna och ömma,

Som lärde mig glömma Det lidna, och bilda

1 leende drömmar ett framtidens hopp.

AFTONRODNAN.

Sen solen sunkit bakom bergen,

Men aftonrodnan flammar der Så skön ännu i purpurfärgen,

Och morgondaggens budskap bär.

Så sjunker lifvets fröjd, men Hoppet Oss lyser än i qvalens natt,

Och bådar, efter vandringsloppet,

En högre, oförgänglig skatt.

Det längtansfulla hjertat trånar Till aningeqs fördolda land,

Och fantasiens vingar lånar Men fl ettras qvar af tankans band.

Hvart vill du fly? Bland jordens dimmor Förmätna! är din blick för svag.

Se Aftonrodnans gyldne strimmor,

Och hoppas på en morgondag.Esaias Tegnér.

Född i Kyrkeruds prestgård i By socken i Vermland d. 13 Nov. 1782. Fil. Mag. med första hedersrummet 1802. Prof. i greki* skan 1812. Biskop i WexiÖ 1824. Ledamot af Sv. Akad. 1819. Död d. 2 Nov. 1846 .— Med den odödliga “sången för det skånska landtvämet år 1808,“ hvilken krigiska dityramb ljöd som en. stormklocka genom alla fosterländska bröst, uppträdde han först i hela sin originalitet. Den år 1811 prisbelönta skriften “8vea“, emottagen med en sedan långa tider tillbaka hos oss oerhörd enthusiasm, öppnade för Tegnér portarne till ärans tempel. Från denna tid växte hans skalderykte i ständigt stigande genom nya poetiska skapelser, för hvilkas glans alla andra stjernor pä den inhemska vitterhetens himmel förbleknade. “Prestvignin-gen“ (1812), “Nattvardsbarnen« (1820), “Axel“ (1822) och slutligen “Frithiofs Saga“ (1825) satte kronan på h&ns ära. Denna sednare lästes och beundrades såväl inom, som utom fäderneslandet, öfversatt på nästan alla europeiska språk. Ingen skald hos oss har egt den enkelhet och liflighet i föredraget, den praktfulla, blandande och hänförande makt i stilen, den yppiga fantasi, den rikedom på de djerfvaste bilder, som Tegnér. Hans skaldenatur synes företrädesvis vara episk; deraf den objektiva hållningen, det målande och dramatiska i framställningen. Men den är dock äfven lyrisk; genom en enda ton, ett enda anslag framlockar han en hel serie af känslor, en helgjuten naturmålning; — i flygten af den högsta etheriska lyrik diktade han sin “Sång till Solen.« I formen är han mer än någon annan origi-nel; tankarnes gruppering, ordens sammanställning, vändnin-games djerfhet bära öfverallt drag af hans individualitet. — Smärre Sandade Skrifter. 1 B. Sthm 1828. 1832. Sandade Skrifter. 7 vol., Sthm 1847—51.

DET EVIGA.

Väl formar den starke med svärdet sin verld,

Väl flyga som ömar hans rykten;Men någon gång brytes det vandrande svärd Och örn arne fällas i flygten.

Hvad våldet må skapa är vanskligt och kort. Det dör som en stormvind i öcknen bort.

Men Sanningen lefver. Bland bilor och svärd Lugn står hon med strålande pannan.

Hon leder igenom den nattliga verld,

Och pekar alltjemt till en annan.

Det Sanna är evigt: kring himmel och jord Genljuda från slägte till slägte dess ord.

Det Rätta är evigt: ej rotas der ut Från jorden dess trampade lilja.

Eröfrar det Onda all verlden till slut,

Så kan du det Rätta dock vilja.

Förföljs det utom dig med list och våld, Sin fristad det har i ditt bröst fördold.

Och viljan, som stängdes i lågande bröst, Tar mandom, lik Gud, och blir handling. Det Rätta får armar, det Sanna får röst. Och folken stå upp till förvandling.

De offer, du bragte, de faror, du lopp, De stiga som stjemor ur Lethe opp.

Och dikten är ick$ som blommornas doft, Som färgade bågen i skyar.

Det Sköna, du bildar, är mera än stoft, Och åldren dfess anlet förnyar.

Det Sköna är evigt: med fiken håg Vi fiska dess guldsand ur tidens våg.

Så fatta all Sanning, så våga all Rätt, Och bilda det Sköna med glädje!De tre dö ej ut bland menskors ätt, Och till dem från tiden vi vådje. Hvad tiden dig gaf må du ge igen, Blott det Eviga bor i ditt hjerta än.

KRIGSSANG för skånska landtvåhnkt.

Svi pröfvas ej huggande Jernen ännu?

Hvi klyfvas ej skuggande Hjelmar itu?

Förlorad är tiden I kojornas skygd:

Till fältet, till striden För fädernebygd!

Hvad krigiska röster!

De komma från öster,

De dåna, som stormen kring fädernestrand. De komma från vester,

De objudna gäster.

Till striden, till striden för fädernesland!

Ack! ett folk af stilla herdar, bodde Vi lycksaliga i okänd Nord:

Uppå fädrens fält vår föda grodde,

Och i fädrens dalar sprang vår hjord. Våldets slagtningar oss brydde föga, Liksom åskor hörda långt ifrån;

Men de nalkas, — och med blodigt Öga Tittar kriget ner på fjällens son.De sekelgamla,

De lagbe8vurna Veridsformer ramla:

Det strömmar en flod Af offerblod Kring veridens urna.

Som en röfvare i natten smögo De förrädiske med bortgömd dolk. Plötsligt deras fanor flögo Bland ett tryggt och fredligt folk. Våra skördar komma de att ströfva, Våra fäders ben att trampa på,

Våra qvinnors dygd att röfva,

Våra söners kraft att slå.

Oss dalarne n&ra,

Oss kringmura berg:

I bröstet är ära,

I benen är merg.

Vi samlas, vi tåga • Till fosterlands värn,

Med hjertan af låga,

Med händer af jern.

Fritt på pannan segrarn sätte Mången stulen krona opp!

Fritt de svaga folken mätte Med sitt blod hans bödlars tropp; — Än har ingen ovän stuckit Ut sitt läger på vår strand,

Ingen oväns häst har druckit Källorna i Göthens land.

Ännu ledas våra tärnor Till sin brndstol af vår hand,Ännu blicka Nordens stjern or Ner p& ett sjelfstftndigt land.

Blott hjertat år modigt Och viljan &r varm,

Vi lyfta vår arm Och h&mna oss blodigt.

Fritt öfver oss hvälf Båd’ Ryske och Danske:

Vi kaste vår handske Mot ödet sjelfl —

HvarfÖr mäter icke hj elten Sjelf sin kraft med Svenske mäns! HvarfÖr vaka ännu Belten Troget kring en hotad gräns?

Låt dem skicka sina slafvar,

Låt dem hvimla kring vår strand!

Inga byten, endast grafvar Få de i de frias land.

Ty Lejonet vakar På jägarens b an,

Det ryter, det skakar Sin väldiga man.

Det hör inga böner,

Det räds intet hot.

De osällas söner Dess kula gå mot.

Bojor och blygd de förmätne äma Oss, som ej frukta, oss, som ej fly. Förr ifrån himlen de stjäla en stjeraa, Än de ta bort från vårt land en by. Många de äro: välan så dricke Jorden de mångas blod — och bli fri!Många? — de stridande rftkne vi ickey Endast de slagna rftkne vi.

Upp, mö tom de krossande Härar med mod!

Upp, släckom de blossande Askor i blod!

På sträckande kampar De flykta, — farväl! Förskräckelsen trampar De flyendes häl.

Så länge ännu Carlavagnen vältar De gyllne hjulen omkring nordens zon; Så länge bergen än ge jera och hjeltar, Så länge står det gamla Sveas thron.

Den fallne skall hvila i Fädernas jord.

Hans rykte skall ila i ^Sjelfständig Notd.

Den gamle skall komma ^

På vacklande staf Och lägga en blomma På ynglingens graf.

En flicka med sväfvande Lockar skall gå Och fälla en bäfvande Tår deruppå:

En skald skall besjunga,

Med hjertat i brand,

Den slumrande unga,

Som föll för sitt land.Snart stormen tiger, Och solen ler,

Och friden stiger Från himlen ner.

Kring bygden skallar Blott fröjd och ro, Och under tallar De frie bo.

Och dagen firas Med dans och lek,

Vår panna siras Med krans af ek.

Den fyllda kannan Kring laget går,

Och ingen annan Är skåln än vår.

SÅNGEN-

«

XLar du betraktat diktens lunder Med gyllne frukt i iöfvens skygd?

Och silfverbäckar gå derunder Och leka i den gröna bygd.

Hur skönt de glada landskap skifta I morgonrodnans purpurfärg!

Hur hoppets gröna fanor vifta Uppå de solbegl&nsta berg!

m Hvi klagar skalden då? Hana flamma Är hon ej gode Gudars lån?

Hvi sörjer han, den otacksamma,

Det Eden, han ej drefs ifrån?Har han. ej qvar ännu dess dalar Med grönklädd vår, med gyllne hftrt? Och sjunga ej dess näktergalar Alltjemt ur djupet af hans bröst?

Med himmelsk fröjd den gudasänds Omfamnar lifvet som en brud.

Hvar inre syn, hans hjerta tinde,

Han präglar ut i bild och ljud.

Den verid, som i hans barm låg fången, Se, fram i dagen har hon gått.

En evig längtan är ej Sången,

Han är en evig seger blott.

Gif akt! Den höga Genius svingar Med klang utöfver haf och jord,

Med morgonrodnaden till vingar,

Med manteln af en Majsky gjord.

Så glad som fäglens morgonqvitter,

Så stark, som åskan, då hon slår,

Och evighetens cirkel sitter,

Bland rosor gömd, omkring hans hår.

Han vet ej af den mörka sagan Om trånad utan mod och hopp.

Han känher ej den veka klagan,

Ej missljud, som ej lösas opp.

Hans saknad är en flod, som brusar Melodiskt mot det sökta haf;

Hans suck är vindens lek, som susar Emellan blomstren på en graf.

Hans tempel står i ljus och lågor,

En källa sorlar vid dess mor:

Från tidens botten gå dess vågar Och skalden dricker kraft derur.Mot hvaije qval, hans hjerta sånu*, Dess helsodryck en läkdom fått Den källan år ej jordens tårar,

Nej, kon &r himlens spegel blott

Välan nr källan vill jag dricka Med mod, om jag är drycken värd. Med friska ögon vill jag blicka Omkring mig i den sjuka verid.

Den gyllne lyran skall ej klinga Om qval, dem sjelf jag diktat har, Ty skaldens sorger åro inga,

Och sångens himmel evigt klar.

Så länge öfver tappra föder Det stjemerika grafhvalf hängs,

Så länge friska nordanväder Än sjunga Sveas barn till sängs: — Så länge Nordens bröst bevare Sin undersköna stämmas gång,

Och berg och dalar åfcersvare Den manliga, den Svenska sång!

SÅNG i TILL SOLEN.

Dig j»g sjunger en sång, Du högtstrålande sol! Kring din konungastol, Djupt i blånande natt, Har du verldarna satt Som vasaller. Du ser På de bedjande ner; — Men i ljus är din gång.Se, naturen ir död. Natten, vålnaders vin,

På dess bleknade pragt Har sitt bårticke lagt Mången nattlampa ser Uti sorgbuset ner.

Men du stiger igen Utur Östern i glöd.

Som en ros ur sin knopp Vixer skapelsen opp.

Den får lif, den får firg, Men du nedblickar glad På de gnistrande blad,

På de flammande berg. Lifvets rinnande flod,

Som var frusen och stod, Nu framsorlar han mild Med din vaggande bild, Tills du nedblickar sval Mot den vestliga sal,

Der för anande hopp,

Der för uttröttad dygd Till de saligas bygd Springa portarna opp.

O du himmelens son,

Hvadan kommer du från? Yar du med, var du med, Då den Evige satt Och i ljusnande natt Sådde flammande sid? Eller stod du kanske Yid hans osedda thron (öfver världen står hon) Att som engel tillbe:

Tills du stolt ej fördrogHvad från thronen befall«, Och han vredgad dig tog öfver strålande hals,

Och dig hof med fbrakt Som en boil i det blå9 Att förkunna ändå Hans förnekade makt?

Derför ilar du än Så orolig, så snar;

Ingen tröstande vän Bjuder vandraren qvar.

Derför ännu ibland Drar da skyarnas dok Öfver kindernas brand.

Ty du söijer den dag,

Då dig hämnaren vrok Ur sitt heliga lag,

Och du föll från hans knän Uti öcknarna hän.

Säg mig, blir du ej trött På din ensliga gång?

Blir ej vägen dig lång,

Som så ofta du nött?

I mångtusende år Bar du kommit igen;

Och dock gråna ej än Dina gullgula hår?

Som en hjelte går du På din glänsande stig,

Dina härar ännu Hvälfva trygge kring dig. Hen det kommer en stund, Då din gyllene rund Springer sönder; dess knall v Manar verlden till fall.Och som ramlande hus Störta skapelsens hörn Efter dig uti grus:

Och den flygande Tid,

Lik en vingskjuten öm, Faller död derbredvid.

Far en engel då fram Der du fordomdags sam Som en gyllene svan Genom blå ocean,

Se, då blickar him stum Kring de ödsliga rum; Hen dig finner han ej,

Ty din pröfning har slut, Och försonad alltnog Dig den Erige tog Som ett barn på sin arm, Och nu hvilar du ut Invid faderlig barm. —

Vål, så rulla ditt klot Uti ljus och gå gladt Din förklaring emot!

Efter långvarig natt Skall jag se dig en gång I ett skönare blå;

Jag skall helsa dig då Hed en skönare sång.

STJSRNSlNGEN.

8*

tjernoma blinka Her på min ödsliga stig.Stjemorna vinka Tröttade vandram till sig.

O dan som hade Vingar som fåglarna ha! Broder, hur glade 8kulle dit nppåt vi dra!

Ser du, på randen Utaf den gyllene ön,

Lyran i handen,

Stär der en engel sa skön.

Vänligt han nickar Ner till den skuggiga jord. Ser du hans blickar?

Hör du den hviskandes ord?

Plötsligen Guden Griper i str&ngamas gull. Lyssna till ljuden!

Verlden af sången är full.

Strömmen och strömmen, Toner! jag känner er väl.

Ofta i drömmen Hörde jag er i min själ.

Säkert hland vänner Såg jag ock engeln en dag.

* Säkert jag känner Sångarens anletesdrag.

Ännu med smärta (Smältan bland skuggorna bor)Djupt i mitt bjerta Sackar hana fängslade bror.

O horn fången Längtar i stjernomas sken! O horn sången Går genom merg, genom ben!

Starkare ljudar Sången från stjernoma ner. Vandrande Gudar,

Tagen mig hastigt till er!

ELDEN.

Mörkt låg djupet uti död förstening, Outgrundligt, som Allfaders mening, Formlöst, utan ande, utan kropp,

Ingen själ tog upp uti sin spegel Tingens bilder. Skapelsens insegel Var ej brutet opp.

Evigheten, lik en orm i ringar,

Låg och rufvade med svarta vingar Uppå verldar, icke ännu tilL Rymdens tält låg ouppspändt. För tiden Var ej ännu någon stund förliden,

Och dess ur stod still.

Se, det blixtrar! Se hur natten randas! Lifvet vaknar, känner sig, och endas I den graf, der fordom döden frös.

Tingen skilja sig med skild förmåga.Himlen lyfte sig till hvall I lågn Slet sig solen lös.

*

öster rycker sig med våld från Vester, Gent mot Norr sitt boning Söder fäster, Himlens rosor spricka nr sin knopp. Dagen vexlar öfver land och vatten, Månen, rodnande och blyg, i natten Slår sitt öga opp.

Plantan skjuter nr den vlrmda mullen, Skogens kronor susa 'öfver kullen, Blomman stadnar vid dess fötter qvar. Djuren leka. Ensam, utan like,

Framstår menskan, och till dubbelt rike Jord och himmel tar.

Puls i ådrorna utaf naturen,

Växt i plantorna, och lif i djuren, Gudalåga, hvem har tändt dig an?

Jo, Allfader, ännu känd af ingen,

Ville en gång spegla sig i tingen,

Och hans spegel brann.

Ingen harpa stämmes till din ära.

Tiden ler åt Zendas höga lära,

Vestas altar flammar icke mer.

Men ett väldigt tempel än dig hyser,

Och ditt öfvergifna altar lyser Ifrån solen ner.

öfver allt är du, lik himlaanden,

Utan föd» lefver du i granden,

Verldar äter du, och hungrar än.

Fåfängt forskarn vill ditt väsen fråga:Han förklarar ej din gudalåga,

Men han värms af den.

Säg oss, säg ose, är du ej densamma Känd som snillets eller solens flamina, Uti skaldens dikt, i vårens prakt?

När volkanen eller hjelten ryter,

Är det icke samma eld, som bryter Ut med samma makt?

Blickar månen på den öde borgen Ner i natten, o så blickar sorgen Ner på grafven af en ungdomsvän. Bådas qvållen utaf Frejas stjerna,

O så blickar mången Nordens tärna I sin brudstol än.

Himlalåga! när den trötte anden En gång flyger till de blåa landen,

Der hon kanske bott för långese’n; Herbergera du den vilsna gästen,

Och gör honom, som du gör asbesten, Mera skön och ren!

MAJ-SÅNG-

Se, ötver dal och klyfta Den unga majsol ler.

Sin ishjelm bergen lyfta Från ärrig panna ner.

Men ännu sofver jorden, Och böljan fängslad står. Ack! våren här i Norden Har drifvor i sitt hår.Likmycket! Snart han trftder Ur vaggan fullväxt opp,

Hed sina vestan väder,

Med sina blommors knopp. Snart står han högt på Qällen Hed Nordens vakna sol,

Der morgonen och qväUen Satt möte se’n i flol.

Hen ack, hvad rop jag hörer Se, krigets båge spftns, „

Och åter dundram körer Sin vagn omkring vår gräns.

Hed våren flyga morden Som lösta falkar ut,

Och Södern famnar Norden I envige till slut.

Hed norrs tjeman i pannan Den ädla Svea står,

Och frågar om hvarannan Sitt mod och sina sår.

För stolt att frukta skaran,

För vis att reta den,

Hon vinkar tryggt åt faran: Välkommen, gamla vän!

Och redan fyllas fälten Af hennes kämpars tropp,

Och redan rifva Belten Hed dån sin brygga opp.

Ur högen fädren kalla Med dof forntida-röst,

Och Qällen hålla alla Sin sköld för Nordens bröst.Från Lidskjalf Oden vakar. Sin thron han upprätthöll, Fast Loke jorden skakar, Fast ock hans Balder föll. Bredvid hans sida flammar Den starke AsaThor,

Och lyfter vred sin hammar, I hvilken döden bor.

Vid Urdas hvita vatten Står tyst den höga Skuld.

En runa, mörk som natten, Hon skftr i sköldens guld. Gudinna! Folkens öden Du skrifver. På vår lott Skrif farorna, skrif döden, Men skrif ej träldom blott!

O! förr än bojans nesa Skall trycka denna jord, Förrin tyranniet skall resa Sin thron i väldig Nord, — Förr drabbe Thor med flamman Sitt folk, som skall förgås, Och fjällen störte samman, Ett kummel öfver oss!

Låt slafven fegsint klandra Den vilda tidens gång.

På bergen vill jag vandra Och dikta segrens sång,

Tills åter utur striden Hon vänder till vårt land, Med friheten och friden Som byten vid sin hand.l>iiek merg i benen, broder, Drick mod uti din själ:

En skål för hj el tars moder! En skål för Sveas vål!

Om Rota vill dig skicka Till fodren, lycklig du!

I Valhall får du dricka Densamma skål innu.

FÄGBLLMEK.

Iiadda

ditt rör,

Grönklådde jägar!

Bergets vågar Smyg utför Ner till mossen!

Än år det tid; de nattliga blossen Blicka på jorden, Bom kårleks varm Slumrar vid vårens barm.

Akta dig, akta!

Fågeln år som glådjen skygg, Kårlek år vaksam, år aldrig trygg: Smyg dig sakta,

Tyst, på tå,

Råttnu böljar fågeln slå.

Ser du, natten Bleknar, flyr,

Morgon gryr:

Land och vatten Ljusna opp,

Dagen år röd på bergens topp;Men inunder

Än ftr det mörkt i dal och lunder.

Ser du holmen, krönt med fur,

Skymtar ur Ljusnad dimma:

Ser du hur dess kronor simma I en halfdag ännu blek? —

Der är det fågellek.

Lyss hur de ömma slagen Helsa dagen,

Helsa den sköna, som alltre'n Vaknat på gren.

Hur de l&ngtansfulla ljuden -Söka bruden, *

Fria till den blyga, som Låtsar hon ej vet derom.

Hör hur de klaga

Och förtälja hjertats gamla saga

Om odödliga begär,

Om en tro, .som evig är.

Allt hvad ömmast längtan säger,

Allt hvad gladast hoppet äger,

Suckar och jubelskri,

Blandas deri Om hvarandra,

Skogens skald må ingen klandra.

Eviga natur,

Hur du talar derutur!

Heliga flamma,

Vexlande ständigt och dock den samma! Lifvets skaparord,

Tingens hjerta,

Högsta fröjd och högsta smärta Uti himmel och på jord,Kärlek, kärlek! sjung du fritt och svärma, Ingen konst kan dina toner härma. —

Men vildare blir på en g&ng Fågelsång,

Hvirflar, knotar, —

Hör hur han hotar Hatad rival,

Han skall bort, han skall bort öfver berg och dal. Hvem kan de vrede lugna?

Krigssång, strid,

Samma strid, samma pris, som vid Troja, det mångbesjungna.

Striden vore värd sitt blad Uti skogens Uiad.

Härarna dra sig till sida,

Menelaus skall strida Med Paris nu,

Priset är den sköna fru.

Helena sitter — ej på muren, *)

Sitter i furen,

Ser kämparna an,

Hur det går får hon en man.

Blodig är bardaleken Mellan Trojanen och Greken.

Bröstgänges spännas de två,

Vingame slå,

Och den röda

Ringen* sväller kring ögon, som glöda. Kroknäbb och klo Ge ej rast, ej ro,

Fjädren fljga, blodet droppar Her på gräsets toppar:

*) Iliad. m.Tills nttrOttad af sitt äfventyr Paris flyr.

Ack, men snart en Pandarus spänner Bågens försåt,

Syftar åt

Segrarn, som yfs bland Achäiske minner. Segersång

Klingar nn, den blir ej lång;

Talar om bragders ära För den skOna, för den kära.

Än är det vrede i sångarns rOst,

Dock, i förälskad t bröst Trifs ej stränge Vreden länge.

Hör bur tonen bytes om

Småningom

Sjnnker neder,

Veknar, beder,

Och i längtans suckar inom kort Smälter bort.

Skynda dig, jägar! När fågeln spelar, Synen felar,

Hörseln felar: spring, gif akt Uppå sångens makt!

Men när de hvirflande ljuden^stanna,

Luta dig ner som dödens panna.

Mossen är djup, hvad gör det?

Vattnet dig går blott till knät.

Vill du segern vinna,

Skotthåll, skotthåll skall du hinna.

Fyr!

Sången tystpar, skaran flyr.

Lodet sitter midt i sångarns hjerta,

Men han föll förutan smärta,Bäst han sjöng och bftst han brmim: Lycklig han!

FLYTTFÅGLARNE.

Så hett skiner solen på Nilvågen ner,

Och palmerna ge ingen skugga mer.

Då griper oss längtan till fädernejorden,

Och tåget församlas. Mot Norden! mot Norden!

Och djupt under föttren vi se som en graf Den grönskande jorden, det blånande haf,

Der oron och stormen hvar dag sig förnyar,

Men vi fara fria med himmelens skyar.

Och högt mellan fjällen der ligger en äng;

Der nedslår vår skara, der redes vår säng.

Der lägga vi ägg under kyliga polen,

Der kläcka vi ut dem vid midnattssolen.

Ej jägaren hinner vår fredliga dal.

Der hålla gullvingade Elfvor sin bal.

Grönmantlade skogsfrun spatserar i qvällen,

Och dvergama hamra sitt gull in i fjällen.

Men åter på bergen står Vindsvales son Och skakar de snöiga vingar med dån,

Och hararna hvitna, och rönndrufvan glöder,

Och tåget församlas. Mot Söder! mot Söder!

Till grönskande ängar, till ljummande våg,

Till skuggande palmer står åter vår håg.

Der hvila vi ut från den luftiga färden,

Der längta vi åter till nordliga verlden.HALKAN.

Verldens gång utför mitt fönster Jag en stnnd betrakta skall. Akten er, J dagens mönster!

Som ett glas står gatans svall. Det är farligt,

Skynden varligt!

Verlden bringar er på fall.

Se, der går en stjemprydd herre. Aj, Hans Nåd, han föll omkull. Hela himlens här, dess värre^ Rullar i den låga mull.

Kryp och bocka,

Plocka, plocka Himlakartan åter full!

Unga sköna! foten slinter,

Akta! ack, re’n är det skedt.

O hvad rosor i vår vinter,

O hvad liljor himlen gett!

Stackars tärna,

Rodna gema!

Res dig, jag har intet sett.

Med ett Peru uppå fracken Och en kantshu i sin hand, Kommer hjelten, men i backen Tumlar han för kung och land. Väij an brister, —

Hvad du mister

För ett värn, mitt fosterland!

Era.Högvördighet, predika Ej om Adams fall så torrt!Se, der ligger Doktom lika Som de andra innan kort Doktorshatten Far för katten,

Grip den, lärdomen blås bort.

Hvilken diger fru på moden!

Det blef jordskalf, om hon föll.

Ve, der ligger elagtarboden,

Gud ske lof, att gatan höll.

Mutter fryser.

Hu! jag ryser,

Stackars gumma, hur du föll!

En af dagens vittra hjeltar Kommer der, så smal och lätt,

Ett Genie! men se, han vältar, Sjelfva snillet går ej rätt.

Men i fallet

Höres skallet

Af en splitterny Sonnet.

Se, två Recensenter mötas, Vidtberömda för talang.

Deras pannor sammanstötas,

Hör ni bara, hur det klang!

Hya, gamla Skolan ramla';

Amen, Amen, jorden sang.

Dock — jag vill ej stå här längor Mina bröder till förfång.

Ut ibland dem jag mig tränger, Ännu är dock dagen lång; »

Men till nattenSiir jag vatten

Ofrer gatan ftn en gang.

POLARRESAN.

Trött att gissa och att fråga, Forskarn vill till polen tåga.

Icke vill den djerfve stanna Förr*n han står på jordens panna, Och ur varelsernas graf Mäter jord och himmel af.

Nu på Nordens haf han gungar. Sjökon solar sina ungar På ett isberg. Hvita björnen Brummar der, der fiskar örnen. Tunga hvalen, lik en ö,

Välter i den vreda sjö.

Men det nedslår ej hans tankar. Högst i norr han kastar ankar Vid en landfast is. aJ bröder, Här, så länge nordsol

glöder, Vänten mig. Till polen än Har jag hundra mil igen.a

Med kompassen uti handen Far han från den frusna stranden. Mjell är tusenårig drifva,

Blank är isens silfrerskifra.

Solen i en evig ring Dansar himmelen omkring.Hvilken slätt! En grafhåll, skaren Af albaster för naturen!

Här har intet väsen andats Ailts e'n skapardagen randats.

Lif ej rör sig, växt ej gror; Tystnan här hos döden bor.

Dock han viker ej tillbaka. Trött att vandra och att vaka, Hugger han i isens hällar Sig en säng, och, svept i fällar, Slumrar som ett vilddjur der, Målet med hvar stund mer när.

Ändtligen till polen når han. Segrande på toppen står han Utaf axeln. Hur det brusar Utur djupet! Huru susar Klotets tunga massa, svängd, Gnisslande, kring axelns längd!

Nu förfärad och förlägen Ser han efter återvägen.

Ve! hvad trollmakt honom fäster! Hvar är öster nu och vester? Hvar är söder? Hvar är norr? Ingen utväg! intet sporr!

Och en röst ur djupet ryter: "Dåre, som med vishet skryter! Punkten, hvarkring yerldar vandra, Har ej väderstreck som andra. Döden blott dess nycklar har.

Har du nått den, så blif qvar!"Med hyar stund blir skuggan längre, Med hvar stund blir cirkeln trängre, Som kring fästet solen målar,

Tills hon gömmer sina strålar.

Men den stolte vises Jag Fryser der till dommedag.

PRE8TVIGNJNGEN.

Den fromma skaran tränger Till altarfoten re'n,

Och hvitklädd oskuld hänger Sin mantel på hvaren.

Med knäppta händer flyger / Den rädda bönen hän,

Och likt ett barn sig smyger Opp till sin faders knän.

Hör, Herrans budskap talar. Det låter som ibland I vidt aflägsna dalar En helsning från vårt land. Som molnens tårar falla På den förbrända jord,

Så strömma på oss alla Gudomlighetens ord.

De vigda händer röra Välsignande vid mig.

Det susar för mitt öra,

Guds ande sänker sig. Farväl, du tidens gyckel, Farväl, J jordens band!Se, himmelrikets nyckel Är i min fria hand!

Se opp! hvad &r som lågar?

En gyllne verid i skyn.

Guds väldes klarhet tågar FOrbi min tjusta syn.

De salige mig nicka Välsignelse och fred,

Och englahufvud blicka Från brustna hvalfvet ned.

Hur svala himlen släcker Hvar jordisk brand likväl! äur salighet betäcker Den nye lärarns själ!

Hör! Davids strängar brusa Odödlighet och Gud.

Hör! Edens palmer susa Försonams milda bud.

Och hänryckt skalden griper 1 lyran, och slår an Hvad vishet ej begriper, *

Hvad tron blott ana kan.

Den låga jordens sorger Förstumma vid hans röst,

När evighetens orger Genljuda i hans bröst.

Hur glad är genom gruset Den stilla vandrarns gång,

Med oskulden och ljuset,

Med religion och sång!

Lätt öfver lifvet halka Hans steg, likt sommams vind,Och englavingar svalka Den gudavigdes kind.

Upp, evighetens prester, Upp, himlens medborgsmän! Ledsagom stoftets gäster Till bortglömdt hem igen! Så ömt som dnfvan klagar, Så högt som åskan slår, Förkunnom himlens lagar För fallen verld, för vår!

Halleluja! så vida Som stjemehvalfvet spänns, Som år och sekler skrida, Till tidens, rymdens gräns! Halleluja! Hvad söker Min själ att högre ha?

Guds salighet besöker Vår jord. Halleluja!

MJELTSJUKAN.

Jag stod på höjden af min leihads branter,

Der vattendragen dela sig och gå Med skummig bölja hän åt skilda kanter,

Klart var deruppe, der var skönt att stå.

Jag såg åt solen och dess anförvandter,

Som, se’n hon slocknat, skina i det blå,

Jag såg åt jorden, hon var grön och herrlig,

Och Gud var god och menniskan var ärlig.

Då steg en mjeltsjuk svartalf opp, och plötsligt Bet sig den svarte vid mitt hjerta fast:Och se, på en gång allt blef tomt och ödsligt,

Och sol och 8tjemor mörknade i hast:

Mitt landskap, nyss så gladt, låg mörkt och höstligt, Hvar lund blef gul, hvar blomsterstängel brast.

All lifskraft dog i mitt förfrusna sinne,

Allt mod, all glädje vissnade derinne.

“Hvad vill mig verkligheten med sin döda,

Sin stumma massa, tryckande och rå?

Hur hoppet bleknat, ack det rosenröda!

Hur minnet grånat, ack det himmelsblå!

Och sjelfva dikten! Dess lindansarmöda,

Dess luftsprång har jag sett mig mätt uppå.

Dess gyckelbilder tillfredsställa ingen,

Lösskummade från ytan utaf tingen.

Dig menskoslägte, dig bör jag dock prisa,

Quds afbild du, hur träffande, hur sann!

Två lögner har du likväl till att visa,

En heter qvinna och den andra man.

Om tro och ära fins en gammal visa,

Hon sjunges bäst, när man bedrar hvarann.

Du himlabarn! hos dig det enda sanna Är Kainsmärket, inbrändt på din panna.

Ett läsligt märke af Guds finger skrifvet!

Hvi gaf jag förr ej på den skylten akt?

Det går en liklukt genom menskolifvet,

- Förgiftar vårens luft och sommarns prakt.

Den lukten är ur grafven, det är gifvet:

Graf muras till, och marmora ställs på vakt.

Men ack! förruttnelse är lifvets anda,

Stängs ej af vakt, är Öfver allt tillhanda.

Säg mig, du väktare, hvad natten lider!

Tar det då aldrig något slut derpå?Halfätne månen skrider jemt och skrider, Gråtögda stjernor gå alltjepxt och gå.

Min puls slår fort som i min ungdoms tider, Men plågans stunder hinner han ej slå.

Hur lång, hur ändlös är hvart pulsslags smärta!

0 mitt förtärda, mitt förblödda hjerta!

Mitt hjerta? I mitt bröst fins intet hjerta,

En urna blott med lifvets aska i.

Förbarma dig, du gröna moder Hertha,

Och låt den urnan en gång jordfäst bli;

Hon vittrar bort i luften: jordens smärta

1 jorden är hon väl ändå förbi,

Och tidens hittebarn, här satt i skolen,

Får, kanske, se sin fader — bortom solen.*

JITTEN.

Jag bor i bergets salar, Djupt under jorden,

Dit aldrig Odens öga Trängt med sin stråle.

*Jag hatar hvita Åsar Och Askurs söner,

Som böja knä för Gudar, Dem jag föraktar.

Min glädje är att åka På midnattsstormen.

Jag trampar fältens gröda, Jag bräcker kölar.

Jag leder vandrarn vilse Från sökta hyddan,Och fröjdas att han ryser,

När jätten skrattar.

Dock tål jag äfven dagen,

Hur klart han skiner,

När blott Valkyrior vifta Blodröda vingar.

Hur skönt när bågens svalor Kringflyga hären,

Och breda svärdet kyler Ett menskohjerta!

“Hvad vill du med din' oskuld, Du Emblas dotter?"

Se, uti trollets armar Har blomman vissnat.

“Hvad strider du för landet,

Du Nordens yngling?"

Han sålde fädrens grafvar För lumpna guldet.

Der satt en vis i dalen,

Han talte sanning,

Så djup som Oden talar Med Mimers hufvud.

Jag slog en handfull dunster För grubblarns öga.

Hur skönt! Den narrn förnekar Allfaders välde.

Jag hatar skaldens drömmar, De Valhallsbuma,

Om fosterland och ära,

Om dygd och Gudar.

Jag kan ej dåren locka Från blåa molnen;Dock är jag nöjd; på jorden Är han föraktad.

Thor kommer med sin hammar, Jag ler åt honom;

Jag sätter fjällens hjelmhatt Uppå min hjessa.

Låt hjeltekraften kämpa,

Låt solen stråla.

Det onda är odödligt,

Liksom det goda.

NYlRET.

Hvem rider så sent på sin svarta häst?

I natten droppar det blod.

Hvad flyktar han för, den främmande gäst? Bida, du riddare god!

Förgäfves! Han ser sig ej om, far ej stanna, Och stjemoma slockna omkring hans panna.

Försvunna år, var det du? — Farväl!

För en stund se’n var du vår kung;

Nu är det förbi: på din arma själ Har du mycket, din räkning blir tung.

Deruppe, deruppe en domare sitter,

Försvara dig, bleknade, om du gitter!

Din' son — det är skönt, att ej slägten ännu, Den legitima, dör ut —

Din son blir vår konung och hyllas som du, Och på hyllning det tager ej slut.

Till honom, till honom vi krypande vädje,

Och tigge af honom vår lumpna glädje.Han kommer. Du pøbel, till jorden sjunk, Hans häst räknar anor; gif rum!

Hans Höghet har klädt sig till tiggarmunk, Och hans blick är orolig och skum.

8värd förer han icke, den adlige hjelte,

Men radband i hand och en dolk i bälte.

Hurra, hvad kröningspengar han sår! Betrakta prägeln, du pack!

Frihet derstädes afbildad står,

Det är skada, att foten har black.

Sanning står äfven; dock synes mig galet, Att hon predikar — från hospitalet

Fridspalhien blef oss ett stamträd till slut, I dess skygd bo folken i ro.

Ordning går in, och skatten går ut,

Och på köpet fås kristelig tro.

Handeln är fri och hyar loflig näring,

Och yid hyar kröningsfest fri förtäring.

Visst synes släktet en krympling, men^det Kommer af Engelska sjukan.

Dvergen är artig; Hans Majestät Tänker till hofnarr att bruka’n.

Biltog förklaras på dess begäran En parvenu, som man kallar Äran.

Hejsan! Religionen är Jesuit,

Menniskorätt Jakobin,

Verlden är fri, och korpen är hvit,

Vivat Påfven — och Hin!

Ut vill jag resa till Tyskland att låra Dikta sonnetter till tidens ära.V&lkommet, nyår, med mörker och mord Och lögn och damhet och flftrd!

Jag hoppas, du arkebuserar vår jord,

En kula kan hon vara värd.

Hon är orolig, som mången annan,

Men allting blir lugnt, om hon skjuts för pannan.

GÖTHA LEJON.

Het gamla GStha lejon hvilar,

Med öppna Ögon sofaer det.

Dess dröm är om de brutna pilar Och om de rifna jägamät.

Frid ler i Nord, frid ler i Söder,

Och glädjen bär han i sin famn:

Då klinga vi med glasen, bröder,

Och sjunga hans och Oscars namn.

Men flyger kriget öfver Norden På dunkelröda vingar opp,

Och ropa rösterna ur jorden Om forntids bragd, om framtids hopp: Då, bröder, klinga vi med svärden,

Då kalla vi på Oscar än,

Och, vaknadt, kring den häpna verlden Går Götha lejon löst igen.

Det simmar öfver mörkblå vågor Och stormen flyger i dess man.

Det är så gladt, det andas lågor,

Och störtar fram på välkänd b an.

Då flyr den bleka jägarskara,

Som fordom hennes fäder flytt;Då ryter det, och bergen svara Med bäfvan till dess röst på nytt.

Du Carlars son, du Nordens stjema, Vårt hjerta och vårt svftrd är ditt.

Tag mot vår fria hyllning gerna,

Ditt namn ftr kärt, ditt folk &r fritt. Led oss så långt som hafvets bölja,

Så långt som dagens öga når;

Vi slå på sköldame och följa Hvart Oscar och hvart segren går.

8lNG FÖR JEMTLANDS FÄLTJÄGARE.

Det rOr tig, det hvimlar vid tkogena bryn, Gevären blixtra mot dagen,

Och hurraropet flyger mot skyn:

Då gläder sig döden med bister syn,

Ty hans förpostkedja är dragen.

Och framåt hon ilar från trakt till trakt: Det är Svenske män, det är Jemtlands jagt.

Vi jaga, som björnen han jagar i Nord, Som lejonet jagar i Söder.

Dock — deras jagt är för glömskan gjord: Vårt villebråd är det skönsta på jord,

En Sverges ovän, som blöder.

För Sverges ära, för Sverges makt öfver berg, öfver dal skallar Jemtlands jagt.

Bespara dig flykten och fall med mod, Du ovän från östan, från sunnan! Bakefter dig ilar skidlöpare god,

Och aldrig irrar hans vingade lod;Med lifret da kommer ej annan.

På den har döden sin hand re’n lagt,

Som råkar i skotthåll för Jemtlands jagt.

Stån trygga, J hyddor i dalarnas natt; Stån trygga, J snöfjällar höga,

Der stjernehvalfvet sin krona satt!

Och, Storsjö, blicka mot himlen gladt,

Du fjällens mörkblåa öga!

Kring er och kring fädernas grafvar på vakt Stå Svenske männer, står Jemtlands jagt

Da fosterländska, da fria jagt,

Som jagar för landet och kongen!

På faran gifver ej jägaren akt,

Han leker med henne så oförsagdt,

Och dör han, så dör han besjungen.

Och tusende eko i fädemetrakt Upprepa sången om Jemtlands jagt

CARL XII.

Kung Carl, den unga hjelte, Han stod i rök och dam. Han drog sitt svärd från bälte Och bröt i striden fram. “Hur Svenska stålet biter, Kom, låt oss pröfva på!

Ur vägen, Moscoviter,

' Friskt mod, J gossar blå.“

Och en mot tio ställdes Af retad Vasason.Der flydde, hvad ej flUldee; Det var hane Urospån.

Tre konungar tillhopa Ej skrefvo pilten bud.

Lugn stod han mot Europa, En sk&gglös dundergud.

Gråhårad statskonst lade De snaror ut med hast:

Den höga yngling Bade Ett ord — och snaran brast. Högbarmad, smärt, gullhårig, En ny Aurora kom:

Erån kämpe tjugeårig Hon vände ohörd om.

Der slog så stort ett hjerta Uti hans Svenska barm,

I glädje som i smärta,

Blott för det Bätta varm.

I med- och motgång lika, Sin lyckas öfverman,

Han kunde icke vika,

Blott falla kunde han.

Se, nattens stjernor blossa På grafven längese’n Och hundraårig mossa Betäcker hjeltens ben.

Det herrliga på jorden, Förgänglig är dess lott! Hans minne uti Norden Är snart en saga blott.

Dock — än till sagan lyssnar Det gamla sagoland,Och dvergalåten tystnar Mot resen efterhand.

Än bor i Nordens lundar Den höge anden qvar:

Han år ej död, han blundar, Hans blund ett sekel var.

Böj, Svea, knä vid griften,* Din störste son göms der. Läs nötta minnesskriften, Din hjeltedikt hon är.

Med blottadt hufvud stiger Historien dit och lår,

Och Svenska äran viger Sin segerfana der.

NAPOLEONS GRAF.

Rør ej hans stoft; hvarhelst det hvilar Står segerpelaren derpå.

Det är hans ära blott, som ilar Till jordens gräns; låt stoftet stå!

Det var hans storhet, att han ville Förena hvad dock söndras skall,

Det Gamlas och det Nyas snille,

Det var hans storhet — och hans fall.

De begge böjas ej tillsamman,

De sprungo sönder i hans hand,

Och snart igen upplågar flamman Af deras strid kring haf och land.Den nya veriden med den gamla På djnpet möts, der solen vånds, Och forn- och fram-tids andar famla På minnenas och hoppets gräns.

Bland slocknade volkaners hårdar, En vågbalk med två tider på,

En gränssten mellan tvenne verldar, Hans uma står, — der må hon stå!

Der kan han öfver begge blicka, Och peka med sin herrskarstaf,

Hnr begge sina vågor skicka Att brottas kring hans jättegraf.

SÖNDAGSSKOLAN.

K skola känner jag, som trifs,

Hnr ock må bli de andras öden,

Der vexelundervisning drifs,

Men — mellan lifvet blott och döden.

En himlens monitör är der,

Hvars röst bland barnen ypperst gällen Från Zion sångarskalan är Och ifrån Sinai hans tabeller.

Hur skönt att stafva deruppå,

Och göra läraren till viljes,

Och lägga hop, hvad vi förmå,

Tills det blir jul-lof, och man skiljes.Man går ej nr den skolan ut I veriden, men i andra veriden;

Ty läraras varning tar ej slut På denna sidan himmelsfärden.

Hans lära är för höst som vår,

Och stundom varnar, stundom lockar. Hon andas varmt på silfverhår,

Och kyler dina gyllne lockar.

Det ges ej högre lära spord Inunder eller Öfver solen.

Lyss derför till hans faders-ord,

Du söndagsbarn i söndagsskolan!Erik Gustaf Geijer.

Född på Ransäters bruk i Kilns pastorat i Wermland d. 12 Jan. 1783. Fil. Mag. 1806. Hist. Prof. i Upsala 1817. En af de Aderton i Sv. Akad. 1824. Död d. 13 April 1847. — Sveriges store häfdatecknare har äfven inom vitterhetens område erhållit ett aktadt namn. Ar 1810 erhöll han svenska akademiens stora pris för äreminnet öfver Sten Store den äldre och nästan samtidigt emottog allmänheten i Iduna (1811) de kraftfulla, upplyftande sånger, som återspegla Sveriges forntid och den döende hedendomens känslor. — Försök till Psalmer. Ups. 1812. Skaidé-stycken. Ups. 1835. Samlade arbeten 13 vol. Sthm. 1840-55. (Skaldestycken i l:sta afd. 3:dje band.)

HANHEM.

Det var en tid det bodde uti Norden En storsint ätt, beredd för frid som krig.

Då, ingens slaf och ingens herre vorden,

Hvar Odalbonde var en man för sig.

Med svärd han röjde våld, med plogen jorden, Med lugn för Gud och man han gick sin stig. Sig sjelf sitt värn han visste andra skydda, Och Kungasöner växte i hans hydda.

Till honom ej, från vidt aflägsna stränder, Med skeppen flöto konstiga behof.

Ej krämarn musten sög utur hans länder,

Ej flärdens yppighet hans vinst begrof.Men åkern plöjde han med egna händer,

Hans tillit var hans arm, hans skatt var hof. Vår konst att njuta är, hans var umbära,

Och sjelf sig vara nog, var all hans lära.

Om han ej öfvad var att sirligt tala,

Hans handslag gällde mer än ed och skrift. Han drog ej agg inunder löjen hala:

Hans hand bar svärd, men ej hans tunga gift. Han ej företod med ord en skuld betala,

Och språka om sitt hjertas ömma drift.

Hans hat var eld, hans vänskap gick i döden, Och med sin fosterbror han delte öden.

Hans lärdom var ej stor — Han visste lida Och lefva som en man. Hvad vet* vi mer?

Vi veta huru sol och stjernor skrida —

De öfver veklingar gå upp och ner.

Vi apa åskan, kunna vapen smida,

Men ej det mod, som emot faran ler.

För lyckan^krypande vi slåss om brödet.

Han upprätt stod och brottades med ödet.

Och föll han äfven — ej han hördes qvida, Han tåligt drog hvad lag som menskan fått. Med fåfäng suck han bad ej plågan bida.

Han tiggde ej om lifvets usla lott.

Med färdigt mod att lyda och att strida,

Han böd ett stålsatt bröst mot lyckans skott. Allt kan dess nyck förta och allt beskära,

Ej magt att lefva fri, och dö med ära.

Af dessa dygder fordom Manhem nämdes, Ty det var Fosterland för manlig dygd.

Vid blotta namnet veklígheten skrämdes,

Och tänkte rodnande sin egen blygd.Här, der ur klippans hällar jernet t&mdes,

Hon grundades den evigt fria bygd:

Och när åt bojan folken tyckts sig lemna,

Då kommo Nordens Söner att dem hämna.

Så tänkte man i våra fäders dagar.

Du är försvunnen tid af dygd och makt! Hvad mer, om Tysklands lärdom oss behagar, . Och Gallien kläder oss med lust och prakt, Och Indiens krydda våra rätter lagar,

Om lika många band de på oss lagt?

Hvad mer om tusen skatter till oss hvälfva, Och vi då äga allt och ej oss sjelfva!

Och Nordens son Europas flärd församlar Och känner allt, men ej att vara fri: ljus ej ser, af idel visdom famlar,

Tills lust och maklighet hans herrar bli;

Och då hans sköra lycka slutligt ramlar An vekligt höjer hopplöshetens skri,

Än trotsigt vill åt ödet vördnad lära*

Och talar högt om sina fäders ära!

En slaf är den, som usla lustar jaga,

Om kedjan aldrig skramlat kring hans fot. Blott det är dygd, att handla och fördraga Med enfald och med kraft och utan knot.

Det blott en vishet finns — att emottaga Med lugn sin lott oaktadt ödets hot:

Du fåfängt söker den kring vida jorden Om i ditt bröst den ej är nedlagd vorden.

På segerrika marker Svensken träder,

Der berg och skogar tala forntids bragd.

Han ropar dig den sång, som stormen qväder Kring kämpars aska, djupt i högen laggd:

>Kan du förgäta dina stora fäder,

Och ibland deras skuggor stå försagd?

Steg då med deras ätt och deras seder Ock Nordens kraft i grafvens sköte neder?

Nej! renom det, de fordna dygders tempel, För evigheten rest på denna jord!

Är hon ej med naturens egen stempel Till manlighetens starka boning gjord? Upplifvom dem, de forntida exempel,

Af ära, kraft och tro uti vår Nord.

Då skola i vårt fall vi äfven hämnas,

Och Manhems namn på jorden åter nämnas.

VIKINGEN.

Vid femton års ålder blef stugan mig trång, Der jag bodde med moder min.

Att vakta på gettren blef dagen mig lång.

Jag bytte om hog och om sinn.

Jag drömde, jag tänkte jag vet icke hvad, Jag kuude, som förr, ej mer vara glad Uti skogen.

Med häftigt sinne på fjället jag språng,

Och såg i det vida haf.

Mig tycktes så ljuflig böljornas sång,

Der de gå i det skummande haf.

De komma från fjerran, fjerran land:

Dem hålla ej bojor, de känna ej band Uti hafvet.

En morgon från stranden ett skepp jag såg, Som en pil in i viken det sköt.

Då svällde mig bröstet, då brände min håg,Då visste jag hvad mig tröt.

Jag lopp ifrån gettren och moder min,

Och Vikingen tog mig i skeppet in Uppå hafvet.

Och vinden med makt in i seglen lopp:

Vi flögo på böljornas rygg.

I blånande djup sönk fjällets topp,

Och jag var så glad och så trygg.

Jag Faders rostiga svärd tog i hand,

Och svor att eröfra mig rike och land Uppå hafvet.

Vid sexton års ålder jag Vikingen slog,

Som skällde mig skägglös och vek.

Jag sjö-konung blef — öfver vattnen drog,

Uti härnadens blodiga lek.

Jag landgång gjorde, vann borgar och slott,

Och med mina kämpar om rofvet drog lott Uppå hafvet.

Ur homen vi tömde då mjödets must Med makt på den stormande sjö.

Från vågen vi herrskade på hvar kust —

I Walland jag tog mig en mö —

I tre dagar gret hon, och så blef hon nöjd,

Och så stod vårt bröllop, med lekande fröjd,

Uppå hafvet.

En gång äfven jag ägde länder och borg,

Och drack under sotad ås,

Och drog för rike och menighet sorg,

Och sof inom väggar och lås.

Det var en hel vinter — den syntes mig lång, Och fast jag var Kung var dock jorden mig trång, Emot hafvetJag ingen ting gjorde, men hade ej ro,

För att hjelpa hvar hjelplös gäck.

Till mnr vill man ha mig kring bondens bo Och till lås för tiggarens säck.

På sakören, edgång och tjufvar och rån Jag hörde mig mätt — Yor' jag långt derifrån Uppå hafvetl

Så bad jag — men hän gick ock vintern lång, Och med sippor stränderna strös.

Och böljorna sjunga åter sin sång,

Och klinga: till sjöss, till sjöss!

Och vår-vindar spela i dal och i höjd,

Och strömmarne frie störta med fröjd Uti hafvet.

Då grep mig det fordna osynliga band,

Mig lockade böljornas ras.

Jag strödde mitt gull öfver städer och land,

Och slog min krona i kras.

Och fattig, som förr, med ett skepp och ett svärd, Emot okända mål drog i Vikinga-färd Uppå hafvet'

Som vinden frie vi lekte med lust På fjerran svallande sjö.

Yi menniskan sågo, på främmande kust,

På samma sätt lefva och dö.

Eekymren med henne städs bosätta sig;

Men sorgen, hon känner ej Yikingens stig Uppå hafvet.

Och åter bland kämpar jag spejande stod Efter skepp i det fjerran blå.

Kom Vikinga-segel — då gällde det blod:

Kom Krämarn — så fick han gå.Men blodig år segren den tappre v&rd,

Och Vikinga-vänskap, den knytes med svård Uppå hafvet.

Stod jag mig om dagen å gungande stäf,

I glans för mig framtiden låg,

Så rolig, som svanen i gungande säf,

Jag fördes på brusande våg.

Mitt var då kvart byte, som kom i mitt lopp, Och fritt, som omätliga rymden mitt hopp, t ' Uppå hafvet.

Men stod jag om natten å gungande stäf,

Och den ensliga vågen röt;

Då hörde jag Nornorna virka sin väf,

I den storm genom rymden sköt.

Likt mennskomas öden är böljornas svall:

Bäst är vara färdig för medgång som fall Uppå hafvet.

Jag tjugo år fyllt — då kom o färden snar: Och sjön nu begärar mitt blod.

Han känner det väl, han det förr druckit har, Der hetaste striden stod.

Det brinnande hjerta det klappar så fort:

Det snart skall få svalka å kylig ort Uti hafvet.

Dock klagar jag ej mina dagars tal:

Snabb var, men god, deras fart.

Det går ej en väg blott till gudarnas sal:

Och bättre är hinna den snart.

Med dödssång de ljudande böljor gå;

På dem har jag lefvat — min graf skall jag få Uti hafvet.

* *

♦Så sjunger på ensliga klippans hall,

Den skeppsbrutne Viking bland bränningars svall I djupet sjön honom rifver —

Och böljorna sjunga åter sin sång,

Och vinden vexlar sin lekande gång:

Men den tappres minne — det bli/ver.

ODALBONDEN.

Å. bergig ås, der står mitt hus,

*Högt öfver skog och sjö.

Der såg jag första dagens ljus,

Och der vill jag ock dö.

Må ho som vill gå kring verldens rund:

, Vare herre och dräng den det kan!

Men jag står helst på min egen grund,

Och är helst min egen man.

Mig lockar icke ärans namn.

Hon bor dock i mitt bröst.

Min skörd ej gror i ryktets famn.

Jag skär den lugn hvar höst.

Den jorden beherrskar, har tusende ben Och väl tusende armar dertill.

Men svårt är dem röra — min arm är ej sen Att föra ut hvad jag vill.

Jag tror ej böljans falska lopp,

Som far förutan ro.

Den fasta jord, hon är mitt hopp,

Hon visar evig tro.Hon närer mig ur sin hulda barm,

Den tid som mig ödet gaf.

Hon fattar mig säkert, hon håller mig varm, Då jag dör, uti djupan graf.

Ej buller älskar jag och bång.

Hvad stort sker, det sker tyst.

Snart märks ej spår af stormens gång,

Af blixten, se'n den lyst.

Men tyst lägger tiden stund till stund;

Och du täljer dock icke hans dar.

Och tyst flyter böljan i hafvets grund;

Fast regn-bäcken skrålande far.

Så går ock jag en stilla stig:

Man spör om mig ej stort.

Och mina bröder likna mig,

Hvar en uppå sin ort.

Vi reda för landet den närande saft.

Vi föda det — brödet är vårt.

Af oss har det helsa, af oss har det kraft, Och blöder det — blodet är vårt

Hvar plåga har sitt skri för sig,

Men helsan tiger still;

DerfÖr man talar ej om mig,

Som vore jag ej till.

De väldige Herrar, med skri och med dån, Slå riken och byar omkull;

Tyst bygga dem Bonden och hans son,

Som så uti blodbestänkt mull.Mig mycken lärdom ej är tung.

Jag vet blott hvad är mitt. ,

Hvad rätt är, ger jag Gud och Kung,

Och njuter resten fritt.

De lärde, de rike de bräka sitt vett Att röna hvars rätt som är god.

Mig ren är den rätt, som man värft med sin svett, Och som man väijt med sitt blod.

Jag går ej stadigt stugan kring;

Ty blir mig hågen varm.

Jag vandrar opp till Svea Ting,

Med skölden på min arm.

$

Med mång' ord talar vår Lagman ej För Kungen i allmän sak.

Men kraftigt är Allmogens Ja eller Nej,

Under vapnens skallande brak.

Och om till krig Han uppbåd ger,

Så gå vi man ur gård.

Der Kungen ställer sitt baner,

Der drabbar striden hård.

För älskade panten i moders famn,

För fäder, för hem vi slåss.

Och känner ej ryktet vårt dunkla namn,

S vea-Konungar känna oss.

* *

Så sjunger gladt vid sprakande spis, I den kalla vinter-qväll,

Den gamle man uppå bonde-vis,

Med söner sin i sitt tjäll.Han sitter och täljer sin ålders staf. Må hans ätt ej i Sverge se slut!

Väl Bondens minne sänks uti graf; Men hans verk varar tiden ut.

DEN SISTE KÄMPEN.

I natten tindra blixtrarnas sken:

På klippans spets sitter Kämpen allen, .Det väldiga svärd vid sin sida.

En ny tid kommer. — Hans tider förgå, Hans styrka är bruten, hans hjessa är grå: Hvi skulle han längre förbida?

Från branta fjället han trotsigt ser I stupande forssens afgrund ner:

Af längtan tänds honom bloden.

I vågens damm tyckas vålnader stå,

Ur djupet röster manande gå:

Hell den, som får vara hos Oden!

Ur klostret steg Jjerran klockornas klang; Och Kämpen ryste: — Ur djupet det sang En sång, som mer honom glädde.

Den talte om kämpa-bragd och hopp.

Men åskan slog gällt, och sången slöt opp, Och upp stod Kämpen och qvädde:

Ännu dock lefva De gamle Gudar,

Och Thor på vagnen Dånande åker —

Herrskarn i himlen Evigt; om ocksåIntet offer Af jordrikets söner At honom tändes.

Och Dn, Oden, Asa-höfdinge!

Gången är Dn.

Ännu i lifvet Ingen förmåtte Dig besegra;

Och, då Döden Dig ville tvinga,

Drog Dn manligt Det goda svärdet, Och ristade djupt Opp lifvets källor,

Så att själen,

Trotsig och glad,

Med forssande blodet Flög åt höjden.

Dock, Du lefver!

Och mång’ tusende Kämpar, dem Du, Valfader, valt A rykande slagtf<, Till Dig samlats,

Och i Dina Gyldene salar Glade gästa.

Der de kläda sig Hvaije morgon I blixtrande stål:

Att huggas och slåss Uppå Odens gård, ,Det är deras ro.

Se’n rida de hem Till rågadt bord.

Sköldmö skänker Det brusande mjöd: Skalden tar opp Den mägtiga sång. —

Om fordom timma Och kämpa-idrott Qyäder han: — Hj el tame Lyssna med fröjd,

Och bifall slå Uppå skölden hård,

Så att det dånar Genom den eviga Nattens riken.

Se, J Gudar!

Jag är för gammal För nya läran Om hvita Christus —

Vill ej till himlen,

Till andra Gudar Och Sanct Peter,

Som jag ej känner.

Döpter är jag I rödan blod Af fiender slagna,

Och föraktar

Att helgas af vatten.

Gångne äro Stallbröder mina Alle hädan.

Ensam £r jag;Och den siste,

Ja, den siste,

Ende, lemnade Af mina vänner,

Vill ej mer

Med mig pläga samqväm.

Sen, J Gudar!

Detta svärdet:

Nu är det tungt I den Gamles händer.

J veten jag har ej Mycket aktat Blod eller lifvet:

Bort det! — att Kämpen Skulle dö nesligt På mjuka bädden;

Dit de komma De svarte män Uti munke-kåpor,

Och med olåt Nedlägga kroppen I lågan mull:

Der ingen hög,

Ingen Bauta-sten

Skall stå upp på hans stoft,

Att de må se den,

De kommande folk,

Och vandraren säga:

Der hvilar Han Af de gamla dagar.

Derför, Valfader,

Tag mig till Dig! —

I Valhall aÄnnu står

Ledigt ett rum

För den siste kftmpen------

I natten tindrar blixtramas sken.

På klippans spets sitter Kftmpen allen, Sitt v&ldiga svärd vid sin sida.

En ny tid kommer. — Hans tider förgå. Hans styrka &r bruten, hans hår ftro grå: Hvi skulle han l&ngre förbida?

Från branta fj&llet han trotsig ser I stupande forssens afgrund ner:

Af längtan tänds honom bloden.

Ur djupet tycks manande röster gå.

Han störtar från klippan i djupet brå---

Säll den, som får vara hos Oden!

DEN SISTE SKALDEN.

Hans växt var kftmpalik, men böjd af åren, Med långsam gång han öfver heden skred, Från hjessan fladdrade de hvita håren,

Det sida skftgget flöt till gördeln ned.

Han följde ingen vftg, han såg ej spåren, Men framåt oförryckt tog han sin led.

Mot klara himlen stadigt stod hans öga,

Som7 om sitt mål han sökte i det höga.

“Hvarthftn, O Vandrare i nattens timma?* Han vftnder sig ej om vid röstens skalL Hans steg ej vilsefar i skog och dimma;

En Gud bevarar visst hans fot för fall.I luften höres milda toner simma,

Som suckande dö bort mot klippans hall.

Sä vandrar han med harpan uti händer,

Sä har han vandrat genom många länder.

En sällsam gäst frän gråa forntids-dagar —

Ej någon visste talet på hans år —

Han går sin stilla gång och icke klagar Att han på jorden ingen fristad når,

Att andra tider infört andra lagar,

Att längese’n försvunnit Sångens vår.

Hans slägt gått ut. — Han sina vänner miste. Han utaf skalderna är qvar den siste.

I Kungaborgen*lyste ljusen klara,

Vidt hördes midnattsfestens vilda fröjd.

Kring borden satt de fagra jungfrurs skara,

Och mången unger-sven till lekar böjd.

Låt bägarn, fyld till brädd, kring laget fara, — Skrek Konungen, — jag är i qväll förnöjd.

Men tunga slag på porten störa festen:

Låt upp, sad’ Kungen, för den nya gästen.

In trädde Skalden. — Dörren knappast rymde Den gamles majestätiska gestalt.

En okänd fruktan lagets glädje skymde,

Och tyst som grafven blef i salen allt.

Snällt mången mö bakom sin granne rymde,

Af bäfvan månget Tignar-hjerta smällt.

Men tyst, 'en vålnad lik från andra verlden,

Stod gästen der med ögat fäst på värden.

Hvem är du, Främling, ändtlig Kungen frågar, Och gör ett kors utöfver bägarns rand.

Om jagad upp ur grafvens sköt du tågar,

Vik hän i korsets namn till skuggors land!Om i ditt bröst ftn lifvets flamma lågar,

Så tag den gyldne bägarn af min hånd —

Den Gamle bägarn tar och drycken tömmer,

Hans öga tänds, han mjödets kraft berömmer.

Hvad Du mig gjort, Dig Gud en gång betalar, Och tröstens dryck Dig ej i nöden spar.

En gammal man, o Konung! Du hugsvalar,

Hvars lefnad en gång skådat bättre dar.

I festens prakt, i gyllne Kungasalar,

Ej Skalden fordomdags en främling var.

Nu är han trött af hundra-åra skiften,

Han öfvetleft sin tid, hans hopp är griften.

Af Sångens barn, som tystnat uti Korden,

Jag ensam blef. — Jag tog min vandringsstaf.

En flyktig främling i min ålder vorden,

Min harpa mig mitt uppehälle gaf.

Från dörr till dörr jag vandrade på jorden:

Jag kom till fjerran land och Christi graf.

Jag harpan slog till mången Pilgrims psalmer,

Jag spelte under helga landets palmer.

Men giftig var i Södern blomstrens ånga,

Der synden frodas uti Solens brand,

Och illslugt folket, deras hjertan trånga;

Sjelf sången låg i vinningslystnan s band.

Jag Karlavagnen såg på fästet gånga:

Jag trådde åter till mitt kalla land.

Der ren står blåa himlen öfver tjällen,

Och äran bor, ovanskelig som fjällen.

Det drog mig bort — Jag kunde icke dröja.

I mina ögon sällan kom en blund.

Jag gick, då natten stjembestrött sin slöja,

Jag gick, då solen gjorde dagens rund.En högre magt har tyckts min styrka höja, Och jag har hftrdat ut till denna stand.

Så har jag vandrat öfver berg och dalar,

Så har jag kommit i min Konungs salar.

Af Dig, o Drott! Jag intet vill begära,

Ej kostlig gåfva, icke bröd och lön;

Men vill Da skalden någon nåd beskära,

Så tillstäd honom blott en enda bön:

Att än en gång få höja festens ära. — Välan! ntaf Din konst ge oss ett rön,

Sad* Konungen — Den Gamle satt i gången, Och harpan slog och söng den sista sången.

Vid målet är jag Af långa resan.

De matta senor Mig icke svikit På sista färden.

Tack Er, J Magter!

Som nådigt vakat Öfver den Gamle,

Att hans själ Måtte se den dag, Hvarefter hon längtat — Jag vet hvar jag är. Känner jag icke Det väldiga Svithiods Konunga-sal?

Der tapprare männer I högsätet sutit,

Kong! före Dig,

Och Skalder fordom Stämde opp sångenBåttre än jag —

Mig tyckes jag ser dem,

De gråa skuggor,

Med stilla allvar,

Resliga stå

Bland de stoj ande gäster. Jag kommer! Jag kommer! Ej fruktlöst de vinka.

Jag längtar till Er,

Till Eder, J hjeltar!

Och lifligt går upp,

För min hänryckta själ, Det röda skenet Af forntida minnen. —

I fordna dagar Satt Skalden ofta Vid kunga-bord;

Der skummande hornen Gingo kring laget I kämpa-samqväm*

Vid hans sånger Om segerrik bragd Bröt ljungande mod In i männers hjertan;

Och mången stod opp Från hårda bänken, Sväljande löfte Om framtida storverk.

Då var ärofull Sångens lön;

Och ett konunga-svärd, Från hjeltens sida,

Var värdig skänk Åt Skalden, hvars armNog visste det föra,

I fordna dagar. .

I fordna dagar Var Skaldens plats,

Ej i gästabud blott,

Men i håmad.

Da Kämpen drog ut,

Blef ej Skalden qvar.

D& Kämpen drog hem, Kom Skalden och qvad Om ärofull död eller seger.

Dä hären på heden Sig lägrat till hvila, Väntande slaget Vid gryningens timma,

Satt Skalden upp T den tysta natt,

Och med högan röst Qvad förfäders ära.

Sångens magt

Tog fatt på hans själ,

Och gaf honom kraft Att betvinga männer.

Som svärdsegg skarpa Gingo hans ord.

Han grep uti harpan Med väldig hand,

Och ljudet trängde Till hjerta och märg,

Och tände der eld Och. en hjelte-vrede.

Med svärdet tryckt Till klappande bröst, Ligger Kämpen tyst.Han rftknar på stjernorna Nattens lopp —

Än tindra de klart öfirer ^ällets topp;

Och nr dalens djup,

Ur den stormande forss

Tycks fjerran dånét skicka en röst,

Som ropar: till Valhall! till Valhall!

Fast månge ftro Min lefnads dagar:

Jag sett ett slägte Af jorden gå;

Jag sett ett annat På jorden komma.

Men knappast bevarar Min hågkomst matt,

Ifrån bama-år,

Ett minne af Sångens Gyldene dagar:

Då ännu stod I sin fordna pragt Upsala Tempel.

Der, under hvalf Af timmerhög skog,

Bodde de mftgtige Svithiods Gudar —

Jag såg Konung Inge;

Han kom med magt,

Och l&rde med sv&rdsegg Christen tro,

I mina ungdoms-dagar. —

Jag minnes den natt,

Då branden bröt ut Utur helgedomen.

Med hiskeligt brakStörte de urgamla

Murar ned

Uti svalg af lågor.

I luften hveno Sällsamma ljud;

Och folket, som stod Förstenadt af fasa,

Hof ett skri:

Nu draga de hädan,

De gamle Gudar!

Då blef jag döpter I Fyris å,

Som hvftlfde röd Utaf hedna-blod,

I min ungdoms-dagar. Attio år

Har jag väntat se*n.

Men de komma ej åter, De gamle Gudar.

DerfÖre måste jag Gå till dem.

Och de Christnas Fader, Som jag bek&nt;

Han är rik och mild:

Hans hämnd skall ej söka En ringa man,

Som vid grafvens brädd Stammar en bön At förgätna Gudar —

Han skall ej vredgas,

Om Skalden förskjuter Himmelens glans,

För att i nattens Gråa djup Sitta med kämparI Odens sal,

Och sjunga sin sang Med Brage den gamle.

i salen hörs ett harmfullt sorl kring borden, Och upp står Konungen med häftigt mod.

"Din sång jag löna vill, och'för de orden,

"Din hednahund, dn pliktar med ditt blod!"

Den gamle satt med pannan böjd mot jorden. Han famnar harpan, som för honom stod.

Han svarar ej — han ej nr stället rymmer;

Ty dödens skugga re’n hans öga skymmer.

Men hastigt grep hans hand i harpans strängar De darrade med gäll och ljuflig klang.

Det är hans själ, som sig med ljudet mängar,

Då fri den sig ur kroppens bojor svang:

Öch stundom ännu, uppå våra ängar,

Man hör i qvällens timma denna klang:

Då hviska barnen tyst — och fly till sängen — "Den siste Skalden vandrar öfver ängen."

DEN LILLA KOLARGOSSEN.

I skogen vid milan sitter Far,

Mor sitter hemma och spinner;

Vänta jag blir väl också karl,

Får en Fästemö efter mitt sinne.

Det är så mörkt, långt, långt bort i skogen.

Tidigt med solen jag hemifrån gick,

Friskt lif medan solen glimmar!

Till Far skall jag bära mat och dryck,Nu komma snart qvällens timmar.

Det ftr så mörkt, långt, långt bort i skogen.

Jag år ej rådder på liten grön stig,

Der jag ensam i skogen månd' gånga. Men furorna se så mörkt på mig Ocb bergen kasta skuggor aå långa.

Det år så mörkt, långt, långt bort i skogen.

Tra la la! Friskt sinne, som foglen i flygt! Nu vill jag springa ocb sjunga.

Hu! utur berget det surrar så styggt,

Och orden de komma så tunga.

Det år så mörkt, långt, långt bort i skogen.

Ack! vore jag väl hos min gamla Far! Jag björnen hör brumma och sjunga,

Och björnen han år den starkaste karl, Och skonar hvarken gamla eller unga.

Det är så mörkt, långt, långt bort i skogen.

Och skuggan faller så tjock, så tjock, Som en fåll öfver ensamma leden.

Det tassar, det braskar öfver sten och stock, Och trollena tråda på heden.

Det år så mörkt, långt, långt bort i skogen.

Ack Gud! Der är ett, der är två — i sitt gam De mig ta — se hur granna de svinga! De vinka! Gud trösta mig fattiga bam! Här gäller för lifvet att springa.

Det år så mörkt, långt, långt bort i skogen.

Och natten den nedsteg, och timman blef sen Och villare och villare blef leden.

Det tassar, det rasslar öfver stock och sten:Den lilla springer på lieden.

Det ftr så mörkt, långt, långt bort 1 skogen.

Med pickande hjerta med rosblommand* kind, Vid milan bos sin Far han faller ner: “Välkommen, välkommen, kär sonen min!* Och jag har sett trollen och väl mer!

Det är så mörkt, långt, långt bort i skogen.

*Min son! jag satt här i så månget år, Och är med Guds hjelp välbehållen.

Den rätt kan läsa sitt Fader vår,

Han rädes hvarken fan eller trollen.

Fast det är mörkt, långt, långt bort i skogen.*S«

Samuel Johan Hedborn.

Född i Heda socken nära Wadstena d. 14 Okt. 1783. Kyrkoherde i Aakeryd i Linköpings stift 1820. Död 1849.

Han blef först känd genom skaldestycken, hvilka voro införda i Phospho-ros och Poetisk Kalender, onderteknade —rn eller med hela namnet. I dubbel betydelse var han folkskald, såsom framgången nr allmogens sköte och såsom en tolk af folklifvets ädlare känslor. Denne sannt lyriske skåld återger den varma känslan i ett enkelt, naturfriskt föredrag. Hans fantasi är mer mångsidig än djup, mer originelt naiv än konstrikt utbildad; hans sånger vittna om ett oskuldsfullt sinne och en innerlig kärlek till naturen. Psalmer. 2 häften. Sthm 1812-3. Minns och Poesi. Linköp. 1835. Samlade Skrifter. 2 voL Örebro 1853.

REGNBÄCKEN.

Vid midnattens timma nr molnens bädd Han faller med tårar den lilla;

Han gråter ej länge,------han blef litet rädd,

Men gjorde sig alls icke illa.

I blomsterparken går solen opp,

Att vandra sin vanliga bana;

Då ser hon, hur gossen från bergets topp Så lustigt har lärt sig att kana.

Se’n bygger han dammar af flarn och strå, Och hvad han till bygget behöfver;

Men när han har färdigt, J skullen se på,Hur hurtigt han hoppar deröfver.

Se’n springer han yster och leker i sand,

Och jollrar helt lågt och allena;

Han hittar små stenar och tar dem i hand, Och skurar dem blanka och rena.

I ängen på skönaste blomsterstig Nu lyster det gossen spatsera;

Der blottar han barmen, der svalkar han sig I busken, och orkar ej mera.

Men gossen han trifs icke länge att bo I skuggan och vara så stilla;

Det spritter i blodet, han har ingen ro,

Förrän han får tumla och trilla.

Ur lummiga viden, der tyst han stått,

Nu tittar han ut med sitt öga;

Som molnfria himlen, så klart och så blått, Han vänder det huldt mot det höga.

Bevars! hvad den lille har klädt sig grann:

Blå kjprtel med blommande prickar!

Skön Jungfrun i loftet åt Riddarn, minsann,

Ej skönare mantelen stickar.

Till gärdsgåln han springer, och nyfiken står Och ser genom springan åt hagen;

Men hjertat nu pickar allt hvad det förmår,

Af oro han känner sig slagen:

Fast flygtig, han lemnar ej gema sin lund,

Så van med små blommor att leka;---------------

Han stannar helt litet, men vänder på stund; Den älskande kan icke tveká.

Violer och liljor, de fagra små,

Kring gossen sig skocka tillsamman;

Och alla de blommor, på marken stå,

De hafva med honom sin gamman;De kransa hans hufvud, och rundt kring hans lif Den skönaste gördel de vfifva,

Och snart om hans kyssar de komma i kif,

Att gossen så nära de qväfva.

Men solen nu bäddar sin rosensäng Och sjunker från fästet så stilla; —

Från slumrande blommor på doftande äng Då vaknar och rymmer den lilla;

På dimman i dalen han klättrar så snällt,

Att hinna de vandrande skyar,

Och hoppar se'n neder på okända fält,

Och barndomens öden förnyar.

STJERNARPS FI8XARE.

Det lyser ett bloss både höst och vår, Hvareviga qväil, hvarteviga år,

Så blekt uti dimman på svartan sjö,

Och flämtar på ängsliga strandens snö.

På stranden ståndar ett adeligt Slott, Se*n Folkungatid så gammalt och grått, Med väldiga murar och fönster mång,

Som dagar på året, den tid så lång.

Och Stjernarp så heter det adliga hus; Med gammaldags konst, utaf sten och grus, Af manliga armar muradt och bygdt;

Och står i everldliga tider tryggt.

Och Boxen, så heter den svallande sjö: Der finnes ej holme, der finnes ej ö;

Tre rinnande vatten hvar timma och stund Der råkas tillsamman och stifta förbund.I forntiden var det vid gården en man,

Och Stjernarpa Fiskare kallades han.

Han rodde i nickande hvassen sin båt Båd dagar och n&tter, så våt, så våt.

Han lade ut n&t och krokar med svek I vattnet för menlösa fisken i lek,

Och Gäddan i lönliga snaran han dref,

Och fångade ålen på silfverref.

Och blef uti borgen på glänsande fat Af Svenner framburen den krfisliga mat,

Och främmande gäster vid herrskapets bord,

De tala om fiskarn berömliga ord.

Skön Fröken hvar natt genom fönstret såg, Från högan loft på villande våg,

På underbart sinne och tankar så rik,

Och såg på den ensliga facklan i vik.

Så kommer en Jungfru med rosendekind Och åker på böljan i nattlig vind,

Hon åker i blänkande silfverkorg,

Skön Fröken hon anar en morgondagssorg.

De mörkgröna hingstar frusta nu svårt,

Och skaka de guldsmidda remtygen hårdt;

Af låddriga manar blir sjöböljan hvit,

Och dånar och hvälfver båd hit och dit.

Den listiga hafsfrun tyglar sitt spann,

Så smal var hon snörd, som en lilja och grann I skinande gördel, som azursten,

Och axlama lyste af elfenben.Kring ådrigan hals, kring snöhvitan hajid, Klart blänkte de rader af skönaste band Med dyrbara perlor, båd röda och blå,

Och rika guldringar på fingrarna små.

Och fiskaren var både modig och varm, Han hade ej sofvit på Jnngfruarm; — Hvarendaste tärna i slottet som fanns,

Hon drömde om fiskarn, om krona och krans.

Men ve Er, J arma olyckliga mör!

I famnen af hafsfrun Kärasten dör;

När Ottan är kommen och hanen gal Då vaknen J opp till tårar och qval.

Den hafsfrun bortröfvar den fagraste ros; Han ror och han ror, men ej hinner sin kos; Hon hvälfver omkull sin Brudgummes båt, Som firar sitt bröllopp med rop och med gråt.

Hos Bruden han somnar i mörkblåan säng, Och strömkarlen slår på sin festliga sträng; Det vågiga sparlakan sänker sig matt Och Brudfacklan lyser i mörkan natt.

Hon lyser ännu både höst och vår, Hvareviga qväll, hvarteviga år,

Så blekt uti dimman på svartan sjö,

Och flämtar på ensliga strandens snö.

VAGGVISA.

Ute blåser sommarvind Göken gal i högan lind;

Mor hon går på grönan äng,Bäddar barnet blomstersäng, Strör långa rader Utaf ros och blader.

Ängen står så gnl och grön, Solen stänker guld i sjön, Bäcken jrinner tyst och sval Mellan viden, asp och al;

Bror bygger dammar At sin såg och hammar.

Syster sopar stugan ren, Sätter löf i taket se’n;

Uppå golfvet skall hon så Liljor och konvaljer små;

Rosor så rara:

Der skall barnet vara.

Skeppet gungar lätt på våg Med sitt segel, mast och tåg, Gångar sig åt främmand’ land; Hemtar barnet pärleband, Kjortel af siden,

Skor med granna smiden.

Lilla gula gåsen ung,

Len, liksom en silkespung,

Ror med moder i sin säf, Pillar vingen med sin näf: Vallherden hvilar Vid sitt horn och pilar.

Lindorm solar sig på sten Som ett sammet hvit och len; Vill i barnets vagga gå,Men det skall han aldrig få: Han skall bli bunden,

Uti gröna landen.

Trollet sitter vid sin vägg, Kammar nt sitt silfverskftgg, Sjanger vid den gråa häll: “Liten kind, kom hit i qväll! “Dig vill jag lofva “Under gnldlås sofva.“

Far han gjordar om sitt lif Sitt bälte och sin blanka knif, Tar jemsporrar på sin sko, Rider öfver berg och mo, Trollet att förstöra,

Som vill barnet röra.

Snart ärfiten kind en man: G ångarn grå då sadlar han, Tager brynja, svärd och spjut, Och i kamp han rider ut; Spänner sitt bälte,

Strider som en hjelte. *)

*) För en flicka sjonges sista versen så

Liten fager jungfru opp Vexer fort som rosens knopp;

Virkar se’n åt Ungersven Kappan blå, och får igen Fästring och spänne,

Och guldspann på änne.DEN FÖRLORADE SONEK.

Det var en man, så god och rik, Vi honom Fader kalla:

Ej funnits en, som honom lik På jorden var bland alla;

Uti hans hus var godt att bo;

Hvar tjenare derinne Var salig af en menlös tro Och af ett fridsamt sinne Och af sin herres ynnest.

Dock fanns en son, sin faders fröjd, Som brann af håg för flärden,

Och med sin faders hus ej nöjd, Gick nt i vida verlden:

“Mig gif mitt arf, ett annat land Jag längtar att besöka,

Och på en lyckligare strand Mitt gods och gnid föröka.*

Så den förmätne sade.

Och hvad han bad hans fader gaf; De skildes åt med smärta;

Och sedan drefs kring land och haf Ett oförfaret hjerta.

Hans gods blef allt, och aldrasist Han blef bekant med nöden: Förföljd af qval, förtärd af brist, Och redan trött vid öden,

Begret han fordna dagar.

Med minnet af hans bamsdomstid En flyktig hlick uppvaknar!

Men snart ett menlöst hjertas frid,En dyrbar skatt han saknar;

Af sin förlust bedröfligt vis,

Han blickar rädd tillbaka:

Likt ett förloradt paradis.

Det änglarna bevaka,

Står fjerran faderns boning.

Han sade: “Jag står upp ocb går Hem till min fader åter!

En villad son visst tillgift får,

När han sitt fel begråter."

Så sagdt: Hän gick, han fadern såg En far, som sig förbarmar;

Han gret och bad, och åter låg I än bekanta armar:

Af fröjd de greto båda.

O menniska, så bättra dig Du ser, hvad sonen händer:

Gud är en Far, som gläder sig, När syndarn sig omvänder.

Du ofta vikit från hans råd,

Och vilsefÖrd gjort illa;

Men återvänd och bed om nåd Begråt din fordna villa Och han vill allt förgäta.

O Fader! Jag i himmelen Och inför dig har brutit,

Och nalkas nu med blygd igen Den famn, som jag förskjutit:

Jag vet, att jag ej mer är värd Ett rum bland barnens skara;

Men låt den lott bli mig beskärd, Att tjenare få vara,

Och bo i dina gårdar.Lorenzo Hammarsköld.

Född i Tuna socken i Kalmar län d. 7 Apr. 1785. Fil. Mag. 1812. Förste Amanuens vid kongl. biblioteket 1811. Död d. 15 Okt. 1827. — Som granskare och svenska poesiens häfdatek-nare egde han en outtömlig forskningsifver, en allt uppoffrande kärlek för det i hans ögon rätta och sköna och ett okufligt mod att öppet nttala sitt omdöme, men han saknade oväld och fördragsamhet. Han har dock brutit banan för forskningar i Sveriges Vitterhet och grundlagt en ny, djupare kritik, Hans egna poetiska försök visa, att han ej var kallad till skald, om ock några af hans stycken icke äro utan behag. KUrlekaqväden. Ups. 1811. Poetiska Sbuditr. Sthm. 1813.

STRÖMKARLEN.

Hvem är det, som vandrar så stilla der, Vid flodens blommiga strand?

En leende, oskyldig tärna det är Vid modrens ledande hand.

Men harpan hon klingar i dalen.

“O mamma, hon säger, ur vågornas famn Hör harpans lockande ljud,

Och Strömkarlens visa, som nämner mitt namn, Och ber mig blifva hans brud.* —

Men harpan hon klingar i dalen.0Hvad säger du, flicka? — O tala éj så! Slik tanke låt dig ej bry;

Jag hör blott böljan mot stränderna slå, Och vädrets lugnande gny.0 — '

Hen harpan hon klingar i dalen.

“O hör du ej strängarnas klang så skär, Som pressar mitt hjerta så tungt?

Och bjuder mig fly ner i hvassen der, Der bor man så svalt och så lugnt.0

Och harpan hon klingar i dalen.

0Der flätas åt mig den skönaste krans Af bleka perloma rika;

Der ilar jag glädtigt i Hafsfruars dans Tid Neckars gälla musik.0

Och harpan hon klingar i dalen.

0Der tryckes jag ömt af Strömkarlens arm, Mot hjertat, som för mig slå«;

Hans skick är så ädelt, hans blick är så varm, Så skönt hans grönskande hår.0

Och harpan hon klingar i dalen.

0Farväl! jag nu far till det tjusande land, Som fängslat hela min håg.0

Så taladt, hon hoppar från modrens hand .1 strömmens glittrande våg.

Och harpan hon tystnar i dalen.

Hvar afton då månen ur skyame ler Mot sorgsne älskaren tröst,

I vassen man Strömkarlen sittande ser Med flickan tryckt mot sitt bröst.

Då harpan hon klingar i dalen.860

SKALDENS ÖDE.

Uti lifvets nakna Ocken Skalden ensam lemnad står; Sorgens tjocka, svarta töcken Sväfvar kring hans krönta hår.

Då hans lyra gl&dtigt klingar, Svarande mot nöjets röst,

Qv&fda sucken hemligt svingar Sig ntnr hans klämda bröst.

Då han onpphörligt sträfvar Upp till bättre väsens verld, Gäckad han tillbaka bäfvar Ifirån verklighetens fl&rd.

Fåfängt han på jorden söker Sina idealers spår.

Hvaxje blick bland menskor öker Han a* betryckta hjertas sår.

Häftigt slår hans varma hjerta För ett hopp om faders namn; Glömma önskar han sin smärta I en älskarinnas famn. —

Smekad först, oc^ sen förskjuten, Uppå lifvets ödestrand,

Glöms han, lik en blomma bruten Af den muntra flickans hand.

Nödens ishand honom leder På hans vandrings törnestig; Känslans liflighet bereder I hans inre, qval och krig.

Då hans lyra vällust klingar, Klagar doft en inre röst;Då han lagnet andra bringar,

Rasar stormen i hans bröst.

För ett fåfängt ryktes vinning Denna lott ej blef hans val.

Kan väl kransen kring hans tinning Läka hjertats marterqval?

Lönar väl odödligheten, Återskänker ärans höid Hvaxje utaf verkligheten Honom här beröfvad fröjd?

NejÅ— hans inres vilda smärta Satre lyran i hans hand,

Knöt omkring hans sorgsna hjerta Phoibos* lätta rosenband. —

Sången hoppet blott kan lifva I det bröst, som den bedrog; Endast konsten återgifva Hvad som konsten oss betog.Arvid August Afzelius.

Född i Broddetorps förs. i Westergötland d. 6 Maj 1785. Fil Mag. 1809. Kyrkoherde i Enköping 1821. — Först uppträdde han i Poetisk Kalender med sköna romanser i den svenska folk- visans tonart; samlade och utgaf sedermera våra gamla folk- sånger, hvilka voro nära att öfverlemnas åt glömskan.Dess- utom har han med mästarehand öfverfört från isländskan den poetiska Eddan, den fornnordiska sångens källåder — en öfver- sättning, som i poetiskt språk och anda ej torde kunna öfver- träffas. — Poemer i Iduna, Poetisk Kalender; m. m.

Svenska Folk- visor från Forntiden, samlade och utgifne af Er. Gust. Geijer och A. A. Afzelius. 3 vol. Sthm. 1814—16. Sæmund den Vises Edda. Sthm. 1818. Den siste Folkungen. Sthm. 1830. Lidandets Väkter. Sthm. 1850.

NECKENS VISA.

Djupt i hafvet på demanteh&llen Necken hvilar i grönan sal. Nattens tärnor spänna mörka pellen öfver skog, öfver berg och dal. Qvällen härlig står i svartan högtidsskrud; När och fjerran ej en susning, intet ljud Stör det lugn öfver nejden rår, När hafvets kung ur gyllne borgen går.

Ägirs döttrar honom sakteliga Gunga fram på den klara sjö.Harpans ljud de gå så sorgeliga, Söka fjerran en våg att dö. Fast hans öga står åt dunkla himmelen, Ingen stjerna bådar nattens drottning än: Freja smyckar sitt gyllne hår, Och necken så sin sorg på harpan slår.

"O hvar dväljs du, klaraste bland stjernor! I den blånande skymnings stund? Du, som fordom, en af jordens tärnor, Var min brud uti hafvets grund, Och, när hjertat brann vid mina ömma slag, Smög så skön och blyg de tjusande behag Mot min barm i den svala flod Och gyllne harpan stum på vågen stod."

"Men dig Oden böd högt öfver jorden Evigt stråla från Gimles famn. Med sin harpa sångarn, enslig vorden, Qvar blott äger din bild, ditt namn. Men en dag när midgårdsormen reser sig, Gudar väpnas, allt förlossas — då hos dig Skall jag åter på vågor blå För nya verldar gyllne harpan slå."

Så den sorgsne. Men vid himlaranden Freja huldt genom natten ler. Evigt på den guldbeströdda stranden Sina tårar hon glänsa ser. Och sin vän på hafvet helsar hon så mild; Vågen speglar darrande den huldas bild; Necken höres på böljan blå Så gladelig sin gyllne harpa slå.

Nattens tärnor, klara stjernor alla Gå till dans i den stilla qväll,När de skära silfvertoner skalla Öfver stranden från häll till häll. Men när blodig Dagens drott i östern står, Bleknande och rädd den blida stjernan går; Sorgligt afsked hon blickar ner, Och gyllne harpan klingar icke mer.

DEN ÖFVERGIFNA.

Och mins inte du, så mins det väl jag: Allt uppå den gröna hagen — Guld och grön skog du lofvade mig, Jag skall' aldrig bli bedragen. Och det gjorde du med lust och med lek, Men sedan så kom det tårar och svek — Och mig gick som många andra.

Att sitta i nöd och spinna för bröd I kojan hos fattig moder, Och nysta sitt garn, och vagga sitt barn, Och sjunga vid tårefloder: Det är som det kan — men bättre ändå, Än illa ha gjort och ostraffad gå, Och trognaste vännen svika.

Fast ingen det sett, och ingen det sport, Och ingen har vittne blifvit, Hur falsker du var — hur illa du gjort, I hämnarens bok står skrifvit. Och nu har du fatt en rikare vän, Som sviker ditt falska hjerta igen. Så gerningen lönen skördar.Vyss, vyss, liten kind! du gråt inte så, Ej moder ifrån dig viker:

Hon sväljer sin gråt och sjunger ändå, Fast fader oss båda sviker.

Och borta har han min krona och krans, Nu stolt han med andra går uti dans, Och glömmer den tro han svurit.

Vyss, vyss, liten kind! låt moder få ro, För kläder och bröd att spinna.

För din skuld så är mig tröstligt, att tro, Jag nåd skall i himlen finna.

Den arma och faderlösa ju har I himmelen sitt skydd och försvar;

Thy vill jag ej gråta mera.

Ocb snart spricker ut en rosendeknopp, Snart örnungen lyfter vingen.

Och snart växer liten ungersven opp,

Blir stor och går stolt i ringen,

Och vinner en mö — då gläds jag igen; Men far du en vän, så svik aldrig den. Så glömmer jag gamla sorgen.Julia Christina Nyberg.

Född Svärdstrbm på Skultuna messingbruk i Veetmanland d. 18 Nov. 1785. — Vid den tid, d& hennes första äktenskap upplöstes, framträdde hon i Poetisk Kalender (1817) med några klagande s&nger. Uppmuntrad af det bifall, som dessa rönte, inlemnade hon flera bidrag till kalendrar och tidningar, underteknade JCupkrosyne, som förblifvit hennes skaldenamn. Efter att hafva inträdt i ett nytt, lyckligare äktenskap egnade hon sin tid åt det husmoderliga kallet, vitterheten oeh blomsterskötseln, ty hon älskar de täcka naturbarnen, lika mycket på marken, som 1 poesien. Hennes dikter utmärka sig genom en rik fantasi, klar åskådlighet, fin känsla och religiöst djup. Oöfverträffiigt skön är hon i skildringen af kärlekens mysterier i blomsterverldens vänligt leende symboler. —Dikter. Ups. 1822. Nyar* Dikter. Sthm. 1828. 8cmdadt Dikter. 8 voL Örebro — Sthm. 1881—42.

NINA.

Ensam gick en Tårna,

Ledd af nattens stjerna;

Genom skogen vilda stormen röt. Håret flög för vinden,

Tåren sönk på kinden,

Och förtviflan genom själen bröt: “Hjertat föds, att blöda — Lycklige de Döda!

Gifve Gud, mig grafven inneslöt!0Sorgligt hördes orden.

Dignande till jorden

Ser hon hopplöst npp mot stjernans höjd. Då, vid månans fackla,

Syns en Gnbbe vackla

Samma vägen hram, mot kryckan böjd.

Fattigdomen känner

Alltid sina vänner,

Och bekymrens delning år ej dröjd.

“Såg mig, goda Flicka!

HvarfÖr tårar blicka

Ur ditt öga, bedjande, mot skyn?

Har då liftets smärta Redan nått ditt hjerta,

Qvalets gift förbleknat rosenhyn?

Säg, hvarför’ da klagar,

Än i vårens dagar?

Jag, i hösten, tror en hald Försyn." —

"Stormens vingar tystna;

Hvila dig, och lyssna!

Snart förtäljas kan mitt lefhadslopp.

Vid min första timma Lyckan syntes glimma,

Morgonen i purpurglans gick opp;

Tryckt till Modersbarmen,

Ledd af Fadersarmen,
Ljuft jag jollrade min framtids hopp.
Växte, sprang och lekte,
Hvaije blomma smekte,
Än af ingen svekfall önskan tärd;
Byggde hos i sanden,
Dammar små vid stranden, —
Dagens möda var af nöjet lård;Satt på spiselhällen,
Lyssnande, om qvällen,
Lyft i sagans dunkla andeverld.
Tidigt hjertats aning Fick en högre daning:
Själen lärde känslans harmoni;
Samljud gaf Naturen;
På dess fägring buren,
Upp till Gud gick tankan, säll och fri. Men — när hoppet gäckas,
När dess Jul-ljus släckas,
Lifvets morgonsång är snart förbi.
Ljufva barndomsminne!
Sänk mitt trötta sinne
Än i det Förflutnas varma famn!
I naturens sköte Kärlek var ditt möte Englarnas, och salighet ditt namn. Flydd är hulda drömmen!
Som en spån i strömmen,
Finner hjertat aldrig någon hamn.
Allt i grafven hvilar —
Snart jag äfven ilar Återseendets och hoppets stig, — Fattig, tröstlös vorden,
Utan Far på jorden;
Han i dunklets verldar döljer sig!
Inga makter skydda Mer min fordna hydda;
Ingen vän der hemma väntar mig.
Är din blick förkolnad?
Sågs ej nyss en vålnad,Som på stjernehvalfvet sorgsen stod? Ack! mig himlen sände Min Alexis, tände
I hans sköna bildning ljus och mod. Belig viljas låga Styrde hans förmåga,
Gch för dygden brann hans unga blod.
Se, vid vestra randen,
Brudkransen i handen,
Hur* han vinkar mig i vindens i)ägt! Känner du ej tjusning Vid hans andesusning?

Ser du skimret af hans himladrägt ? Ninas själ ftr färdig,

Än sin brudgum värdig;

Nalkas englarnas och ljusets slägt«

Från de Helgas thronér Klinga fridens toner.'

Kom! de htfiska, till vår sälla strand! Aftonstjernan blinkar;

Mellan molnen vinkar

Mig, i silfverglanø, en engels hand." —

Så en suck hon sänder . . .

Själen återvänder

Till sin urverld, till sitt rätta land.

"Ack, jag gamle arme!

Herren sig förbarme

Öfver hennes själ, den flyktat har!

Hjertat hvilar stilla,

Ingen hoppfull villa

Detta brustna öga mer bedrar —'

Troheten dock målarv

Än, i bleka strålar,

öfver kinden, huru skön hon var.

Ner i ldgna dalen, *

Vid den höga alen

Skall jag bädda dig en blomstergraf;

Stänkt af daggens tåtar,

Helsad, alla vårar,

Utaf sångare från andra hat Mildt, du ömma Flicka!

Solen der skall blicka: '

Men ditt hjerta lifvas ej deraf.8 —

Grafven han tillreder —

Gömde flickan neder,

Svept i mossa, vid sin tysta bön:

Satt* en gran på griflen;

Under alla skiften

Grönskar den mot himlen, rik och skön. Der en dufva klagar:

Väntar, alla dagar,

Kärlekens och trogna hjertats lön.

JAG FLYR TILL DIG.

Jag flyr till Dig, då molnet stilla seglar Till vesterns rymd, der hjertats aning bor; Jag flyr till Dig, då aftonstjernan speglar Sin ljufva blick i hafvets silfverflor.

Jag flyr till Dig, då harmonien strömmar På känslans vågor till mitt tjusta bröst; Jag flyr till Dig i fantasiens drömmar, Och hör ännu ett genljud af din röst.Jag flyr till Dig, då smickrets joller tvingar Att lyssna till det tomma gycklets flärd; Jag flyr till Dig, och trohetsba^det» slingar Från mitt sig hemligt kring ditt hjertas verid.

Jag flyr till Dig, då timman sakta skrider Af plågan fjättrad i sin mulna gång;

Hvar hjertats suck, när sorgens dag förlider, Dig når bevingad i ,min lutas sång.

Jag flyr till Dig, då ögat stilla slutes, Och dagen för min blick sin fackla släckt; Hvad minnet skänkt, i diktens färgor gjutes, Och Din, blott Din är drömmens rosendrägt.

BLOMSTER-GLASET.

Ett förmaksbord, en sommardag, Bar blommor utaf många slag;

Rikt var bouquetten bruten.

Främst Rosen, skön i ungdomsmod, Och under hennes vingar stod Linnéa, blyg — och sluten.

Der en Tulpan sig ock befann, Som Junos Fågel yStolt och grann Och prunkande i drägten;

Hon höjde sig ur blomstrens krets, Och såg med hvassa bladens spets Förnämst på syskonslägten.

Hon reste sig på dristig fot,

Och talte, med ett trotsigt hot,Till skogens blyga tårna:

“Hvad går Du hår, så skygg och stum? Hvem ser på dig, i dessa rum?

Hår år jag ensam stjerna.

Jag växer blott i Konstens land;

Der bröt mig mången Skönhets hand På trädgårds-promenaden,

Då hon helt sakta, prydd och rak,

Skred fram, ett underverk af smak,

Med sållskap ifrån staden.

Jag snart förnam af deras ord,

Att bland förtjenster på vår jord

Bör min förtjena thronen:

Som de, jag präktig är; se på!

Och mycket mindre stel ändå,

Fast stark i goda tonen.

Du, lilla kräk! ej något lär,

I skogen, der du bofast är Bland fallna barr och svampar;

Der står du, anspråkslös och rädd,

Och vandrarns fot i mossans bädd Din lilla hjessa trampar.—

Linné a endast blygsamt bad:

“Ack, skona mina späda blad;

Jag nog ditt värde kännpr!

Du fångar, djerf, hvarenda blick Med glansen af ditt stolta skick;

Men inga sanna vänner.

Du trifs ej fri kring dal och äng;

Blott på en ritad blomstersäng Ar konstens vård dig trogen.Du på parterren fått din plats;

Men min — är frihetens palats;

Den* svala, tysta skogen!

På kala' stengeln lyft mot skyn Den granna, fina purpurhyn,

Som ingen vällukt andas I Jag lutad står mot Modrens barm; Men själen, alltid barnsligt varm, Med‘ himlens vindar blandas.

Jag växer blott i klippans ljung: Dods såg mig der Naturens knng, Dess Siare i Notden;

Den tid, då.från dess berg han kom, Och fann, och gaf sin lag derom, Hvad Flora skänkt åt jorden.

Oeh mången vän utaf mittland Mig söker, genom snår och sand,

Ooh glad min anbtiek njuter;

Och mången gång en älskad röst Mig kallar, och ett själfullt bröst Mig tHl sitt hjorts sluter.

Ej minnets namn mitt högmod gö*; Dock säll jag på min klippa dör, å*t>jag horns > kärlek ägde !

Den blomman aldrig handen bröt, Den* skatt ej jorden inneslöt,

Som häsfok' öftervftgde.TRASTEN.

En hemlig längtan, tänd af ljusets fader, Blig bår till Nordanskog, så tyst och sval, Och der bland sångens flyktiga nomader Jag kallad år dess glada näktergal.

Der svärmande i ljusa sommarnatten På klippans borg i vänlig alfa-glans,

Jag Brages harpa hör kring fält och vatten Från fordom klinga mången skön romans.

Bfed tystnaden är sången hålst förtrogen: Från stojets missljud flyr han rädd sin kos, Och obemärkt i höga furuskogen Jag år Linnéas lilla virtuos.

När hennes milda, ljufva blomsteranda Från mossklädt altar höjs till himlens tjäll, Hörs vindens brusning djupa suckar blanda Med min choral i Tärnans bön-kapell.

Men när jag för min brud vill uppenbara I glädjens drill min sälla själs musik,

I bergen skälmska dvårgame mig svara Och Näcken spelar i den klara vik.

Och Elfvome, när de vårt bröllop spöija, Med silfvervingen klar i månans glans Och med små lysvedsbloss, de parvis börja' På ängens plan en glättig fackeldans.

Så flyr min sköna sommardröm i norden Med lifvets glada, vingade minut,

Sjelf blott en liten sångarscala vorden, Som snart på tidens strängar spelas ut.TIGGAR-G088EN.

Jinsam och förglömd jag ilar Öfver hedens dunkla stig,

Vid hvar sten och buske hvil ar

Se till den, som liten år!

Mamma slumrar ner i mullen, Hör ej gossens klagan mer; Hyddan öde st&r på kullen, Kulna vindar hvina der,

Och i vinternatten lång Ljuder ufvens klagosång.

Fordom, fordom ljöd derinne Aftonpsalm vid spishfillns brand, Då för barnets glada sinne Söijde flitig modershand;

Ingen spinner och mig ger Nya helgdags-kl&der mer

Ingen suckar, då jag gråter, Ingen glådes, når jag ler;

Då jag går, att komma åter Ingen hjertlig röst mig ber — Ack! så ensam under skyn Går en tomte blott i byn.

Skynda, ila! snart du hinner Någon vänligt öppnad dörr;

Fast ej lågan mera brinner I den hydda, der du förr Bad och somnade hvar qväll,

På din moders arm så säll!Månan, svept i mörka skyar,

Ar mitt hulda vandrings ljus, Blyg jtøg nalkas gård och byqr, Fönstren glindra i hvart hus: Bar^ep dansa gladt omkring Du^adt bord i syskonring.

Ack! låt ojp^t fQf lillq gossen, Himlen är af mörker skymd, Der njijt tak med. aijerneblossep Höjs i nattens kalla rymd . . . Låt mig slumra fa, i q väll,

På din hårda spisehäll!Georg Gabriel Lagelmaa.

Född i Wirestads socken uti Småland d. 3 April 1788. Kopist i Biksarkivet. Död d. 10 Dec. 1844. — Hans sångmö var idyllisk oeh glad, men äfven i glädjen låg ett melankoliskt drag på grunden. En djup, religiös känsla genomtränger hans dikter. SkaAdef&r&k. 4 b. Sthm. 1838—38.

VAREN.

Drifvoraa smilte och mwtot blir bsr, Ljummape vinden till möte oss drar, Vågen befriad mot sjöstranden svaltes, Orntrue spela i grönskande tallar, Flodgnden biyter sitt band innan kort* Ut tittar sippan, om vintren gått bort

Middagssoln blickar så strålig och varm, Blomknoppen öppnar för henne sin barm, Bäckarna pärla från stupande branter, Vägarne gulna med ljusgröna kanter; Morgonen börjar mer tidigt att gry, Lärkorna q vittra i blånande sky.

Våren med himmelsblå sippor bekrtytyt Kqllar och dalar ren målat i grönt,Fj&drade flockar sin vårvisa sjunga,

Sitta på knoppsväUda grenar och gunga, Göken sin stämma i skogarne höjt,

Blåser alltjemnt sin tvåtoniga flöjt.

Barnen, de lockas så bitti ur säng •

Ut på den fria, solglänsande äng,

Flickan med ansigte af en Aurora Smyckar sig leende ut till en Flora; Pilten omtumlar bland lekar oeh spratt, Rosor på kinden och rosor på hatt

Löst är all bygden ur hyddornas tvång, Hör uppå fälten hvad gny och hvad sång! Vallhornet klingar från djupet af skogen, Dragaren stretar så tåligt för plogen;

Och uti trädgården blommornas gull Skjuter ur sängens nyskoflade mull.

Solen med lågande Öga sér ner,

Pingst löfvar skogarnes grenar allt mer, Svanoma spänna de snöhvita segel,

Gunga på dammens solblinkande spegel, Svalorna hälsa med q vitter sitt bo Under det fridsamma taket i ro.

Sjöhästen, bunden så länge vid strand, Sliter bland skummande vågor sitt band, Näsborren röker, en lust honom tänder Ut att besöka de osedda länder;

Glad, han med vindarnas lek i sin man, Tumlar åstad på den stormplöjda ban. -

Kriget på Marsfältet drifver sitt skämt, Dit det de väpnade skaror bestämt,

Ut på den dammande plan det sig brederUti sqvadroner och långsträckta leder; Trummorna hvirfla och åskan han kör, Allt i ett flammande hvimmel sig rör.

Häcken kringhviftar sin plym af syrén, Hvit utaf blommor är fruktträdets gren, Näktergaln spelar i månlysta stunden Sin serenad för den lyssnande lunden: Dagen, som gått sin vidtfamnande rund, Nänns från sin glädje knappt stjäla en blund.

Ungdomens urbild, du herrliga vår, Himmelska syn, som så hastigt förgår! Bild af ett hopp, som dock aldrig blir moget Här, der blott sakna'n oss följer så troget; Kom och förverkliga dig då engång,

Uti en himmel af kärlek och sång!m

Gavl Qmtef Wadsårdm.

PÖdd i Norrköping 1789, Kämnärsprajses i Upsala 1887. Död d. 10 April 1841.—Han» noder signaturen „Tandem'* uti tidningar införda dikter vuono igyqket uppseende* Flera qjÖQgos allmänt och ännu fortlefva de-pa, m&ngas läppar. De vittna (»».ledighet och behag f stilen samt om en ftujändning i form, spm sällan tillhöra skalder af andra ordningen.—Några Stundat vid luran. Sthm. 1883.

TROHET TILL DÖDEN.

Tm blodig kamp har Riddam suttit opp att äran lyda, fosterlandet hämna.

Vid fästmöns hem han hejdar trafvams lopp, ej utan afsked vill han henne lemna.

,0 gråt ej så, min Rosali,

„som ingen tröst stod mer att finna! „Till döden vill jag trogen bli „mitt fosterland, min älskarinna.0

Och då Lef vål! han åt den Hulda sagt, han åter ilar till sin Konungs skaror.

Dem trotsar fienden med dubbel makt, men Riddams bröst föraktar stridens fkror. „Ej blixtens hot jag bäfvar för! „en kula äfven mig kan hinna;„men glad jag offrar mig och dör „för Sverige och min älskarinna."

Och fruktansvärd i tumlet störtar han, och tusen falla der han sig fördjupar. Hans hjeltemod åt hären segern vann, men äfven han, den segerrike stupar.

„Mitt hlod! Ur dig skall frihet gro, „din purpur geraa må förrinna! „Jag höll min ed: till döden tro „åt Sverige och min älskarinna."

alla färger, ack ändå! har mig förtjusat mest den blå.

Blå är den ljusa himla-pellen, då inga nattmoln skymma fjellen.

'-Blå skiftar lilla blomman sig som hviskar: ack förgät ej mig! — som kärlek valt att ömt påminna hur kärlek ber att kärlek vinna.

I blåa ögon läser jag det goda hjertats rena drag.

I glansen af blå ögons strålar mitt hjerta lifvets himmel målar.

Och hör mig en gång Hymens Gud i blått då vare prydd min brud; blå kläder endast vill jag bära, blå Ögon endast trohet svära.

BEN BLÅ FÄRGEN.Anders Abraham Gra&trøm.

Född i Sundsvall d. 10 Jan. 1790. Lektor i Hemösand 1882. Kyrkoherde i Umeå 1835. Medlem af Sv. Akad. 1839. — Hana lyriska dikter/ efterbildningar efter Franzén, äro intagande genom renhet och ljufhet 1 känsla samt smakfnllhet i diktion. — Poemer i Poetisk Kalender m. fl., vanligen nnderteknade Gfm. Skaldeförsök. 2 h. Sthm. 1826—32. Sånger från Norrland. Sthm. 1840.

NORRLAND.

Vexelsång.

HAN.

Jag mins ett land, der tysta stjerneqvållen Den mörka himlen klär i norrskens prakt;

Der nnder molnig hjelm de gråa fjällen Med isad pansar stå kring dal'n i vakt;

Der mången flod sig tumlar vild från hällen, Och dånet rullar vidt till ijerran trakt;

Der strömkarl8harpan klingar öfver vågen Då månan kysser våta harpobågen.

HON.

Jag mins en natt så ljuslett varm, som dagen; För blommans slummer har den ock en Sol.Då leende i unga syskondragen Stå morgonen och qv&U'n vid samma pol. Då Vakan *) stämmer yemodsfulla slagen, Och nejden doftar som en ängsviol:

Der ljusa elfvor svftfva om i ringen *Och öfver tufvan glänser silfvervingen.

HAN.

Jag mins de gamla skogarna och landen,

Der dånande man under klippor far.

Jag mins den sjö, der dunkelgröna stranden Sin höga mur kring blåa djupet drar.

Der stod en gran och nickade på sanden Och hje8san lutad öfver böljan bar.

Der låg vår faders hydda invid fjärden,

Och frid och lugn var denna vrå af verlden.

HON.

Jag mins de många holmarna och dalen,

På blommor och på sångare så rik.

01 står han qvar ännu den gamla alen?

Är hyddan än den fordna hyddan lik?

Der mången gång jag stod och såg i salen

Hur Solen sönk i guld bakom en vik/--------

Kom, Broder! kom och räck mig handen;

VI vilja åter till de sköna landen.

*) Vaka eller Nattvaka, en Norrländsk sångfågel.' % TVIFLARIN.

TT vad prakt i östern! nr den gyllne salen Går dagens kung i purpurskyar klädd.

Hör! fågeln slår Sin morgonhymn i dalen;

Se! rosen myser. Stigen ur sin b&dd:

I liljans sköte, der han stilla hvilar,

Väcks fjäriln opp och öfver ängen ilar. ,

En evig lek, en njutning fyller stunden,

Der örnen lyfter sig mot ljusets land,

Der dufvor kyssas i den Svala lunden,

Der lammen dansa uppå blommig strand^

Der myggan sväfvar på en Stråle buren.

Allt andas frid och glädje i naturen.

Är deras lif. blott det som sällhet bådar,

Och ensam menniskan att sakna dömd?

Att söka, missnöjd med den verld hon skådar, En annan bortom tidens.rymder gömd;

Att upp till himmel ned till afgrund stiga,

Förm qvalens röster i deSs hjerta tiga?

Som österns fågel jemt på spända vingar Vill hinna målet, som hans längtan ser,

Och högre upp, från sky till sky, sig svingar, Till dess han faller död till jorden ner; så menskans vishet slutar sina skiften.

Hon söker himmelen och finner — griften.

Med snillets fackla tänd, hon sänker gången I forskningarnas grufva, mörk och vid;

Hon samlar skatter: rik och stor är mången,

Men ingen ger åt hennes hjerta frid.

Från djup till djup hon sjunker: facklan släckes, Och väg och mål på en gång nattbetäckes.Ku åter upp till högsta fjell hon klänger:

Der svartnar himlen, stjern an lyser matt,

Och solen, lik en glödgad kula, hänger Med inga strålår i ett grafchors natt,

Och lifvets pulsar stanna: rösten qväfves;

Hon till sin himmel ropar — men förgäfves.

Vänd om, du vandrare! — du ser, dig möt*£

Den gamla natten, tingens moder, der.

Känn huru fängselgallret undanstöter Den hand, som sträcks utöfver lifvets s^er.

Vänd om! — „men hvart?“ — jag frågar— „hvar finns * friden?

Bäck mig ett ljus, som lyser utom tiden!

Bäck mig en stege! jag vill storma muren;

Jag vill på tinnarna af fästet stå.

Ar jag då lifstidsfånge i naturen,

Der dömd att lefvande begrafven gå?

Och denna frihetsdröm, för tanken gjuten,

Är den ett gäckeri? är dörren sluten?

Jag ropar: hör nyg då derute ingen?

Är himlens väktare till tystnad dömd?

Ges ordet éj till gåtan utaf tingen?

Är lifvets nyckel tappad eller gömd?

Har kunskapsträdet grenar solbegjutna, . *

Men rot och topp i eyigt mörker slutna?

Jag på min stängda ^rutas isfält andas.

En fläck blir ren: hvad ser jag genom den?

Blott natt^gh drifvor för mitt5 öga blandas,

Jag känner'der ett slöjadt lik igen;

Skall evig ^Jld till slut hvart lif förstena? «

Är tankens pol, lik jordens, natt ållena? 4N&r faddes tiden? inges dödlig sporde Det tolfslag, då dess långa dygn upprann.

Den första knåpp, som pendelns svftngning gjorde Uppå dess ur, till intet öra hann.

Nftr sköt den fram nr svarta afgnmdsrågorv Den dystra menakoön* hvars bann år lågor?

Verid sande$ aok! hvar dväljes du bland tingen? Jag söker dig, du evigt undan går.

Jag tycks mig höra susningen af ringen,

Der fram du flyr, men finner blott di tt spår,

I§j mera dig. — Du ren förbi har farit. —

Jag vefc ej hvar du är — blott hrar du rarit.

På hela skapelsen du tryckt din stftmpeL Jag ser den inväfd i hvar blommas blad,

I månans silfverduk. Naturens tempel Bår dina bilder i oftndlig rad —

Men bilder blott, förgängliga och kalla.

Jag rör rid dem — och ner till stoft de falla.

Ofch stoftet göms af grafven: hoppet slatar Vid den sin irrande och trötta giag. *

*Ner till dess häll det lyssnande sig lutar; Men obesvarad blir dess bön, dess sång. Dock, aldrig tröttadt, vänder det tillbaka Att trösta dem, som lida och försaka.

1 Jag ser ett skepp i öde rymden s^äfva, Bemannadt blott af. bleka, skuggors bär*.

Som segel hvita srepaingsdnkar bäfva; ,.y Dess mast, till flagg, ett stannadt timglas bär. Vid rodret mal sin Ha sitter Döden. —

Hvart ityr han hän. med menskans sist» öaen?

Hvar klappar veridens hjerta? så jag frågar Med helig längtan. — Slår det väl för mig?

Mitt bröst också ett hjerta bär, som lågar,

Att mot en evig kärlek sluta sig.

Det irrar ut bland verldars myriader,

Ett hittebarn, som söker opp sin fader.

HVar är du fader? Lefver du, som vårdar Mitt hjertas tro och styr min tankes lopp?

Bor du deruppe? — Hör, ur molnens gårdar Far stormen ut och häijar odlarns hopp.

Bor du härnere? Hör, hur våldet smider På bojorna, i hvilka dygden lider.

Ur jordens djup det hviskav: „du har ingen,

Du stoftets son! i himlen ingen far/ —

Och hjertets hemska echo svarar:

Jag ryser: mig en ishand öfverfar.

Och alla hoppets ankarkedjor brista*

O du, min barndomstro! skall jag dig mista?

Jag för min egen tankes afjgrund fasar,

Min känsla varnar mig: jag lyder den.

Mot tviflets storm, som i mitt inre rasar,

Ett värn jag söker. — Skall jag sjunka än * I djupet af den vreda våg den sänder,

Mot himlen dock min sista blick jag vänder.

Hvad? — Om mitt ^vifvel vore blott en pröfning? Dess böljas svall, ett dop att rena mig? —

Du ande, sted titt mina krafts** öfriiag,

Kom! jagyHmn* ^acob, brottas vill med dig,

Och brottas jurtton ut» tills sel upprinner; * Kanske i dig e» himmelsk vän jag finner. kJag ser en syn: jag lyfts på andans vingar, All jorden ligger utbredd under mig.

En orm omlindar den i svarta ringar;

Det tycks mig skumt på menniskomas stig. Ur stoftet ropa de med qvalda röster:

„O gif oss ljus/“ — då dagas det i öster.

Från blåa rymden gyllne molnen fälla Vindbryggor ner: på dem en Gud framgår. En öppen bok han håller: strålar välla I klara floder från det Ord der står.

På bladen andas han: de lossna alla,

Och flyga kring och Öfver jorden falla.

Och när de dödlige sin blick upplyfta Att fatta dem — hur nyfödt allt jag ser! Djupt sjunker ormen ner i jordens klyfta, Förkrossad af det ljus, som himlen ger.

Då ljuda kring en frälsad verld de orden: Pris vare Gud i höjden: frid på jorden!

Jemväl åt mig är fridens budskap gifvet, Jag flyr till honom, som om sig har sagt: Jag vägen är och sanningen och lifvet.

Och när jag röres af hans andas makt,

Allt lifvets dunkel för min själ förklaras, Och himlens salighet mig uppenbaras.

VÄLKOMMEN,OCH /ARVÄL.

Säg mig ej: välkommen, när jag kopamer, Ej: farväl, du hulda! då jag går;

Ty jag kommer icke, när jag kommer;

Går ej heller från dig, då jag går.Det är villa blott, att da så tycker: Blott min skuggbild du försvinna ser,

Då mig pligten från din sida rycker.

Icke jag kan skiljas från dig mer.

Ack! mitt hjerta, hur jag det må banna, Mina tankar jag ej får med mig:

Qvar hos dig de till i morgon stanna,

De ha varit se’n i går hos dig.

Säg då ej: välkommen, när jag kommer, Ej: farväl, du hulda! då jag går;

Ty jag kommer icke, när jag kommer; Går ej heller från dig, då jag går.

DEN DÖENDE FLICKANS AFSKED TILL SIN ÄLSKABE.

Kom, sista gangen, kom till mig!

Sitt här invid min sida!

Min bortgångsstund jag vill hos dig,

Du älskade, förbida.

I dina händer låt min hand,

Tills den blir kall, få hvila;

Och led mig du till dödens land,

Dit snart min väg skall ila.

Jag är beredfa för grafvens ro:

Dock — än tillbakavände En^suck till dig. Tack för din tro! Taci för hvart hopp, du tände! — Fast om sin fröjd ej lifvet höll De sköna löftesorden,Hur ljuft, att i ditt öga föll Min sista blick på jorden!

Jag fir dig kär: jag øer det vål.

Du skall mig länge sakna.

Mitt minne ofta för din själ Skall klagande uppvakna.

O, sköna tröst att få bo qvar Uti ditt trogna hjerta!

Nu grafven mindre fasa har,

Qch döden mindre smärta.

Säg ej, att du mig följa vill.

Nej, dina dagar höra Ditt fosterland och äran till;

Jag skall ditt hopp ej störa.

Blott minns mig — som en ungdomsdröm, Den tiden ej besannat,

En hägring, sedd på lifvets ström,

Som, lik dess våg, ej stannat.

Du gaf, hvad jorden skönast har,

En kärlek, ren som våren;

Men himlens gåfva bättre var,

En graf i ungdomsåren.

Farväl! En vingad lilja, fri,

Jag lyftes från min stängel.

Jag fick ej här din maka bli;

Nu blir jag der din"engel.Per Daniel Åmadem Atterbom.

Född i Åsbo aocken i Östergötland d. 18 Jan. 1780. Ffl. Van. 1815. Prof. i teoret. filosofien 1881; i estetiken

1886. Död den 81 Jali 1855. — 1807 stiftade han i Upsala „Aurora-fÖrbun-det.“ Föreningen för detta sällskaps verksamhet var tidskriften Phosphoros (1810—8). 1818—1888 ntgafs af honom »Poetisk lender,“ som gjorde epok i svenska vitterhetens historia. Af sjelfva hufvudmannen uppställdes s&som samfundets syftemål: „att gifva luft &t en innerligare känsla, anslå en hjertiigare ock skärare ton och att härvid ha i sigte såväl det sköna, hvilket den antika, som det, hvilket den romantiska verldsåldren erbjöd; att förhjelpa vårt modersmål till större frihet och rikedom, att bekriga den gustavianska tidens ytlighet i känsla och begrepp samt den tomma formalism, som den medfört och att kärleks* fullt lyssna till de qvarklingande ljuden af svensk forndikt.* — Atterbom, en äkta lyrisk skald, var en af Sveriges djupaste poetiska naturer. I hans arbeten finna vi djupsinniga idéer af filosofiskt och naturmytiskt innehåll, den finaste känsla och den

Spigaste fantasi. Ett fel, som mången förevitar honom, är brist åskådlighet och klarhet i uttrycken. I flera af hans dikter na vi likväl folkvisans behagfulla enkelhet och oförvissneliga friskhet och oskuld. ,,Blommorna“ utgöra en färgrik krans af fria fantasier öfver dessa älskliga naturföremål,..som skaldens rika uppfattning personnifierar. „Lycksalighetens 0“ är, om icke från strängt dramatisk ståndpunkt ett konstnärligt fulländadt helt, dock en försmältning' af poesiens alla former. I den romantiska arten är denna dikt nästan det enda arbete inom svenska vitterheten — en sagoverld, ljuf och yppig, som någon af aödrena herrligaste skapelser.—Lycksalighetens 8. TTpsala. 1824—7. 8 vol. Sandade Dikter. 8 vol. XJpsala. 1887—8. Örebro. 1854—.

R08E^.

(1811.)

Den lefvande fullhetens yppiga prakt, Den eldiga kyssens berusande makt,Sötman af lifvets festliga dag, —

Skänkte mig hulda Nornors behag.

Spinnande årens ändlösa garn,

Smycka de vårens skönaste barn:

Kinder af purpur! mun af korall!

Perlor om halsen af daggens kristall!

Bestrålar ej skarlakans-slöjan min barm?

Omlindar ej klara rubinen min arm?

Af grönskande sammet min lifklädnad är,

Och skor af smaragd jag på fötterna bär.

En Näktergal plågar mig, tidigt och sent,

Med sånger, der Himlen blott vet, hvad han ment! Hans svärmiska längtan mitt bröst ej förstår,

Och blindt är mitt öga för sångarens tår.

Men kommer min Fjäril, så grann som till dans,

Då sänker min töm-vakt båd’ sabel och lans;

På solstrålen rider han in i min borg,

Och Aldrig gör Rosa den riddaren sorg.

I ensliga hvalfvet af bok och af lind,

Han kysser skön jungfrun på glödande kind;

Den rodnar, lik jorden, af vällustens vin,

Vid brudqvälls-musiken från"surrande bin.

<

Jag**yet, att den flygtige lemnar mig snart:
Som vattnets och Uens, är. kärlekens fart!
Men tröttsam på längd är en enformig vän,
Och fagrare lockar min fägring igen.
Gemensamt, som solens, är skönhetens sken:
En dåre blott vill henne njuta allen!
Bland stjernornas andar så friast, som størst, Oändligt hon stillar det ändligas tørst.
Ett hjerta blott slår i det eviga Allt!
En lag blott jag lyder; hvad detta befallt!
I tusende skepnader klappar dess blod,
Och alla sig läska ur Varandets flod.
Så delar jag med mig, till tidens førdrif,
Den flödande strømmen af tjusande lif;
Hvad mer, om der skummar Förgängelsens våg, Blott rhythm är i störtande timmarnas tåg?
Så kyssens i ådrorna blixtrande kraft,
Och nektar-champagnens as tral i ska saft,
Och ambran, som höjs från mitt purprade bräm, Förklara dig blommornas drottnings system.

ROSEN ÄN EN GÅNG.

(1837.)

'Var jag så, som detta väsen sungit?
Var väl min den nyss förnumna röst? —
Andra tider kommit; länge klungit Har en annan ton i rösens bröst.
Ej så hjertlös Kärl eke 9, gestaltar *
Skönsta bilden af sitt ljusförbund; *
Som jag blommar omkring Ormuzd’s altar,
Så jag blommar ock i Freyas lund.
Du har sett mig le åt fjärils-spratten,
Hvilkas hvimmel kring min spetsgård drog;
Tro ej derför, att jag glömt den natten,Da min näktergal >in luta slog!
Vore sanning i den spridda sagan Om mitt sinne, bortvändt ifrån hans, — Hade döf jag varit för hans klagan: Skftlfde jag vftl nm i tårars glans?
Har du älskat? Kan du då förglömma, Att en sällhet gifs, i stumhet klädd, Skygg att blicka fram ur helig gömma, För sin egen ljufva lockning rädd?
Och så inneslöt jag mig i bladen Djupare, ju högre hjertat brann;
Men han märkte ej, hur perleraden Af en himmelsk dagg från ögat rann.

Så vi foro fort: min skald att sjunga,

Jag att glöda, — än med knoppen stängd; Och med pil på pil mig sköt hans tunga, Med en lockton, städse mer förlängd. • Men när gryningsstrimman kysste skogen, Såg jag upp, besegrad af hans klang,

Och all skatten af min känsla, mogen, Morgonrodnande ur bojan sprang.

Ack! men hans farväl var redan sunget, Innan så min låga frambröt hel;

Af förmycken sång var söndersprunget,

Af för ömt begär,'hans strängaspel.

Nu välkommen, storm! Den purpurröda Fursteskruden kläd mig hastigt af; Blomstrens drottning höfs det, att förblöda Just utöfver Sångardrottens graf.SOLROSEN.

Högt ofvan alla dessa svaga själar De känslor fly, som i mitt hjerta brinna;

Jag kan ej luta mig till jordens trälar;

Mig kallar Solens gud sin älskarinna.

Hans egen eld mitt anlete besjälar,

Hans egna strålar min beklädning spinna; Som tärnor nalkas de, på morgonflägten/

Och räcka mig den rika saffrandrägten.

Och när Auroras purpurröda fana All verlden kungens kröningståg förkunnar, Och lifvets hymner stiga till hans bana Från land och haf, ur millioner munnar:

Mig värdigas ändock hans blickar spana,

En morgonkyss han åt sin Trogna unnar, Ocfc efter Helios, ehvart han tågar,

Min stängel vändes och mitt öga lågar.

Blott den, som älska djerfs en Gud; kan tala Om ovig kärlek, om oändlig trånad;

En guds omarmning endast kan hugsvala De vilda flammorna af snillets brånad.

Må andra leka bort, i veklig dvala,

I skuggaas lugn, sin korta sommarmånad: Det enda skygd mig lockar, är af lager*

Mitt element är middagssolens dager

Högt klappar bröstet, när trumpeten skallar, Här jagtens hom i berg och dalar ljuder; Mig Äran till sitt himmelrike kallar, Odödlighetens lust i hjertat sjuder.

I vågor då den unga kraften svallar,Jag följer blindt den röst, som mftgtigt bjuder; Än fängslar stoftet; men den inre branden Skall lossa snart de sista, glesa banden.

HYACINTEN.

Den döende Kraftens hjertblod jag är,

Dess rop på min urna står skrifvet.

Förstår du mitt dunkelt glödande qval?

Är Du ock en främling i skuggornas dal, Bedragen på drömmen om lifvet?

Vet, blott åt de eviga Stjernomas tal Blef Nöjet, föryngrande, gifvet!

De fira sin ungdom i spbärisk dans;

Oss lyser från vaggan fram deras glans Till grafven.

Hvi syftar då längre din bedjande blick Till himlen, den ödsliga, kalla?

Af ljus är dess borg, men med port af demant; Hvad brygga förmår från dess svindlande brant Till jordens afgrunder falla?

Der thronar, kanhända, allt Saligt och Sannt; Men kan du väl Ödet befalla?

För stoftet blef Smärtan det verkliga blott; Hvem steg, att förvisajdig sål lare lott,

Ur grafven?)g

Väl visar dig Hoppet sin gröna strand,

Der de fagra Sirenerna sjunga;

De slå sina harpor i solens sken,

Men kusten är hvit af mördades ben Och svek bor på hafsfruens tunga.De villor, som spinnas på Nornornas ten, Omyndiga själar betunga:

Men vis är den man, som ej fruktar, ej ber; Och kronan bär den, som hoppas ej mer Än grafven.

Dock, flammar i dig en skapande eld,

Som kämpar mot ödet och tiden,

Hans låga förtär det Förgängligas tvång;

Och, höljes af moln planeternas gång,

Ditt ljus är din stjerna i striden!

Snart hinner dig natten, lycklig och lång,

Och med henne den lagrade friden.

Den, som himmel och afgrund bär i sitt bröst, Är nog för sig sjelf, och behöfver till tröst Blott grafven.

VALLMON.

Tm hafvet Solen ilar,

Af dagens bragder säll; Den milda Sömnen hvilar I skuggans stilla tjäll.

Jag fäst min purpurbindel Omkring hans dufna hår, Ach för min andas svindel Allt lidande förgår.

Det vilda hjertat tystnar Med löfvens sista flägt,

Och i natur'n, som lyssnar, Är minnets vemod väckt. Det fordna fosterlandetMed månan tindrar opp,

Och Dikten löser bandet Af Verklighetens kropp.

Se aftonrodnans fjerran,

Dit blicken tårad flyr;

Det är ett sken från Herran, Som ur hans portar gryr. Der, vallmokrönt, i glansen Står Döden, huld och snar, Och hån den röda kransen Den röda strålen far.

Hans fromma ög% blinkar Igenom nattens flor,

Hans hand med palmen vinkar Till hemmet der han bor; Små glada englar smeka Hans bleknande behag,

Och bjuda dig, att leka Med dem en sommardag.

Men, tills den dagen nalkas, Som drömfnar komma de, Ooh för din själ, som svalka«, I ljusgestalter le.

Din barndom återvänder Till den förlåtne än,

Oeh grafven återsänder Hvar nedergången vän.

Pa bjertats skära strängar En flyktad oskuld slår,

När än på fagra ängar Det sälla barnet gåcj.

Ett älskadt eeho svarar/

399

Din gömda saknads gråt. Guds herrlighet förklarar Det tomma lifvets stråt.

Var lugn! Cypressen susar På dina gudars graf,

Men genom rymden brusar Den storm dem frihet gaf. Snart ftfven oes han skickar Till Fabelns ljusa land,

Och morgonsolen blickar På våra grifters sand.

BBRG VANDRARN.

Jag står på Alpens höjd;

Dof mtillxar under mig, ur låga skyar röjd,

Den åska svagheten förskräcker:

Men blåa rymden doftar fröjd,

Och salighet min själ betäcker.

Min gång är djerf, men skön

Är banans fria vidd, och stor är vådans lön:

De fega må vid foten stanna;

På isens glas, på branta snön Jag söker fjällets gyllne panna.

Der bor i himlens ljus

Det hopp, som klarna skall den dunkla jordens gjrue;. Dess gudaglans i djupet skiner,

Der Hatets orm, blandt dunsters ans,

Förgömd i lömska buskar hvinen.Vid de fördömdas bål

Är smidd den pil, som skjuts mot Dygdens pansarstål, Från harmsna nidingsn&stets skrefva:

Men lika kärt är hennes mål;

Att dö för det, — det är att lefva.

Väl blånar vid min fot

Min ungdoms blomsterdal, och för lavinens hot Jag sett min sälla hydda falla:

Men modet står, som klippans rot,

När skyfall utför toppen svalla.

Dock — äfven vid mitt fall

Så hvit, som fjällsjöns is, min oskuld glänsa skall; Min eld skall tända högre själar,

När kring mitt stoft, på klyftans hall,

Med hesnad hväsning draken krälar.

Med skarp och giftig tand /

Han gnager Snillets thron, som når till stjemors land; Men krönta hj essan ej han hinner,

Hvars skimmerkrans, i österns rand,

Än mera ljuft och yppigt brinner. 4

Jag vågar gladt min färd

Högt ofvan jollrets prunk till en förklarad verld,

Min längtan der sin urbild njuter;

Och en cherub, med blixtens svärd,

Från Eden pöbeln utesluter.

Som Ljungams öra flyr opp, *

Och mäter med en blick de svarta korpars tropp,

Som kring ett rof i kärret stoja;

Han skyndar lugn sitt ljusa lopp,-Och ilskan tuggar på sin boja:Så på min frihets berg

Jag säll, fast ensam, går, med mod och lejonmärg, Att ftdlare bedrifter följa;

Tills moln, af morgonrodnans färg,

På spetsen mig för jorden hölja.

SERENAD.

Hulda Rosa!" — fj&riln frågar I den dunkla qvfillens stund: — „Säg, hvi afsked jemt oss plågar, När från bvalfvet solen tågar? Först i nattens skymning vågar Trohet helga sitt förbund."

Rosa hörs i tårar svara:

„Fly, Papilio! från mig; Mörkret, ack! är hjertats snara, Kyssar locka mången fara . . . Låt mig dem tills dager spara, Slumra, drömma blott om Dig!"

Lunas milda Öga faller På en jord, för henne kär;

TU1 sin Sköna, der hon hvilar, Glad Papilio nu ilar,

Hviskar mellan törnets galler: „Vakna! se, det dager är."SPARFVJ5N.

Muntra sparf i linden,

Gungande för vinden,

Kan du säga mig ditt ödes gång? Herrligt må det vara,

Att kring veriden fara

Luftens väg, så strålandeoch lång!

Sitt på grenen stilla,

Hvila vingen lilla,

Q vittra om ditt lif en sommarsång. —

„Jo, när böljan dansar Mellan skogens kransar,

Jorden står i rosenkronan grann: Pappa lockar Mamma,

Mamma gör detsamma;

Ljud och lågor leka med hvarann. Löfven bäddas redan,

Mamma sjuknar sedan,

Pappa bergar sig så godt han kan.

Jag blir kläckt med möda,

Pappa skaffar föda;

Innan kort en mogen man jag är: Stolt i glans och ljäder,

Luftens sångarkläder,

Söker jag mig sjelf en hjertanskär, Det kan synas tidigt;

Likväl är, ostridigt,

Kärleken den enda slöjd jag lär.

Toppar, dunkelgröna,

Visa mig min Sköna:

Hastigt nog vi bli ett artigt par: Nyttja blott vår tunga,Duga blott att sjunga;

Ingendera till vårt hushåll spar. Sommarn lör oss sfitter Tusentals med rätter,

Hösten har ännu ett förråd qvar.

Att på axen sitta,

Läckra guldkorn hitta,

Dricka se’n de silfverdroppar små: Det är all min möda, —

Får jag också blöda

Någon gång för bordets nöjen då.

Sedan, Gud att prisa,

Höjer jag min visa;

Annan utskyld ej han lagt mig på.

Skyttar mig förfölja;

Svårt det är, att dölja

Undan hån och svek ett menlöst lif:

Och, när skotten knalla,

Många bland oss falla Under våra ljufva tidsfördrif.

Dock, man hurtigt svingar Sina snälla vingar;

Sångarslägten är ej stark i kif.

När det mörker blifver, '

Jag till sängs mig gifver,

Lilla hjessan under vingen böjd; Orkar mer ej drilla,

Sofver sött och stilla,

Och i morgonskimret vaknar nöjd. Skyn sin ban mig bjuder;

Och i blodet sjuder,

Ljudande, den nya dagens fröjd.*Ack! men vintern nalkas,

Luftens rymder svalkas,

Tunga, kalla dimmor stiga opp:

Dagarna bli mulna,

Nätterna bli kulna;

Sådant tvingar hårdt min späda kropp. Snöslask och oväder Skämmer mina kläder,

Bröd blir knappt, och svagt är lifvets hopp.

Dock, jag höstens flöden,

Snön, och sjelfva döden,

Sjungande, ifrån min gömsla ser;

Sjelfva glädjens brånad Ar en hemlig trånad:

Gåtan löses, och man syns ej mer.

Yäna minnen lykta Timmarna, som flykta;

Slockna tacksam — och begär ej fler!“ —

Modigt så, mitt hjerta!

Låt ej jordens smärta Matta dina unga vingeslag!

Vill ej solen glimma,

Bringar dödens timma Ater frihetens och ljusets dag.

Du blef skapt, att törsta;

Kärlek var ditt första,

Och musik ditt sista andedrag.

RIDDÅR T0GGENB0RG.

JVuno! trogen systerkärlek Helgar jag åt Dig:Fordra ingen annan kärlek,

Ty det smärtar mig.

Lngnt vi råkas må, som vänner, Lugnt vi skiljas må!

Tåren, som ditt öga bränner,

Kan jag ej förstå."

Stum den Starke lös sig rycker, Ser åt ljusets höjd,

Häftigt mot sitt bröst han trycker Än engång sin fröjd;

Svingar sig på hingsten, trafvar Till sitt Schweizar-hem;

Far med kämpar, kors och glafvar Åt Jerusalem.

Stora bragder snart föröfvas I de tappras färd,

Blodigt mellan skaror pröfvas Flamman af hans svärd,

Toggenborgams namn förföljer Hvaxje Musulman;

Men det qval, hans pansar döljer, Dock ej läkas kan.

Så ett år han bär sin möda,

Mer han ej förmår;

Lugnet hvilar hos de Döda,

Döden flyr hans spår.

Skepp han söker, vindar jaga Hän åt hemmets kust:

Der hon andas, vill hän draga Luftens sista pust.

Och vid hennes slottsport, sakta, "Klappar vandrarn på;Ack! från dem, som borgen vakta, Mulet svaras då:

„Hon, som här ni önskar finna,

Bär nu dokets skrud;

Just i går vår herrskarinna Blef Försonams brud.“

Då för alltid han förlåter Sina fäders dal,

Ser sin stridshäst mer ej åter,

Ej sin vapensal;

Klättrar ner från Toggenborgen, Okänd öfverallt;

Kåpan gömmer, svart som sorgen, Ynglingens gestalt.

Och en hydda syns han bygga Fjerran i den trakt,

Der på höjden lindar skygga Klostrets hemska prakt:

Hvaije dag, från solens ljusning Intill månans sken,

Satt han der, i stilla tjusning, Väntande, allen. .

Såg åt fönstret upp, på cellen;

Såg, i timmars lopp;

Tills det klang, i sena qvällen, öppnadt för hans hopp:

Tills den Dyrkade sig röjde,

Tills den Huldas bild Der mot dalen ner sig böjde, Helig, englamild.

Och så gick han glad till hvila, Lätt och ljuf var den; ÄNöjd, att snart från bädden ila Till en dag igen.

Och så satt han, såg åt cellen, — Månget år förlopp, —

Stum, tills fönstret klang i qv&llen, Öppnadt för hans hopp;

Tills den Dyrkade sig röjde,

Tills den Huldas bild

Der mot dalen ner sig böjde,

Helig, englamild.

Så, ett lik, han vid sin lilla Dörr en morgon låg;

Upp åt fönstret än hans stilla Bleka anlet såg.

Blåa sjöar,

Skådade vid vesteras bryn! Molnens under,

Englars lunder,

Skymtande förbi min syn! Ack! förgäfves Sucken häfves

Till en verld, som han ej når; Smidd vid jorden,

Smidd vid Norden,

Fåfängt himlen jag förstår.

iOLSHARPAN.

När i stilla Qvällens villa,Skuggan smeker ljusets kind; När från ofvan Sändes gåfvan Af en önskad hvilas vind: Vaknar sången,

Lossas fangen

Af en okänd andes hand,

Lyssnar ängen,

Hviskar strängen Aningens förstulila brand.

Gröna häckar,

Klara bäckar,

Balsamluft och fågelns drill, Trogna minnen,

Bena sinnen:

Blott bland dem jag höras vill. I det höga Fästets öga

Ser jag lifvets oskuldsglans, Och de veka Ljuden leka,

Liksom sköna barn i dans.

Blomstren nicka Bifall, blicka

Tacksamt upp till fångens rum Mången tärna Dröjer gérna

I min nejd, af vällust stum. Ljuft de drömma,

Ljuft de glömma,

Att mitt välljud mig förtär; När jag lugnar Andra, hugnar Ej ett echo mitt begär.Månan strimmar,

Nattens timmar

öppna snart min dunkla graf:

Strängen brister;

Kall och bister,

Stormen gungar sömnens baf. Fjerr an skilda,

Stå de milda Rörelser af domnad lust; Endast längtan Endast trängtan Klingar i min sista pust.

NäT mitt slägtes Andar väcktes,

Jorden steg ur vattnet opp;

Dimman höljde

Daggen sköljde

Unga rosenjungfruns kropp.

Genom dimma

Se vi glimma

Hvad vårt lif, vår kärlek tändt,

Och i tåren

Söker våren

Modrens första element.

SOMMAR-VISA.

Ogon! hvem är mera skön, Hvem mera huld, af de två: Jorden, så tjusande grön? Himlen, så tjusande blå?Slår jag, i väljande qval, Blickarna upp, eller ner? — Hvem kan väl göra ett val, Himmel och jord! mellan er?

Slftgting till båda, min art Tillhör er lika ännu!

Är det väl sannt, att J snart Skiljen mitt väsen i tu?

Grönskande Jord! skall ditt sköt Söfva mitt hjerta till stoft,

Att det, se'n slummern förflöt, Vaknar, som blomma i doft?

Blånande Himmel! ditt tält,

Skall det min själ hålla qvar,

Att kring ditt gränslösa fält Än, såsom lärka, hon far?

Nej! ty det hopp slår ej felt, — Hur än min lott faller ut, —

Att jag förblifver ett helt, Liksom jag är det förut.

Själ! Du för evigt blef gjord Lärka och ros på en gång;

Själ! mellan himmel och jord Sprid dig i vällukt och sång!

i lunden på jagtnätet band,

Morgonhrisk, morgonklädd; Snöfogeln satt på dess hand.

VISA.Jägaren ropte: „min flicka, sitt still! Fogeln af handen nu skjuta jag vill;

Blif ej så blek, se, hans lott är jn söt: Hårda bädd, hnlda bädd!

Hnr' ljnfligt att dö i ditt sköt!"

Skjut! sade mön; men för blixten så brådt Spratt hon opp, späd och rädd;

In i dess barm flög hans skott Gerna, hon suckade, kysste du mig; Döden blef också en kyss ifrån dig!

Stå ej så blek, ftfven denna är söt:

Hårda bädd, hulda bädd!

Hur' ljufligt att dö i ditt sköt!

Jägarn tog bössan, i mynningen såg;

I en blick från dess brädd Lydde en kula hans hog.

Nu till sin mö, i den grönskande skog, Sjönk han mot blodiga barmen och log: Var ej så blek, se, vår lott är ju söt: Hårda bädd, hulda bädd!

Hur* ljufligt att dö i ditt sköt!Johan Börjesson.

Född i Tannins socken i Bohus län d. 22 Mars 1790. Fil. Mag. 1815. Kyrkoherde i Weckholm i Erkestiftet 1829. — Uppträdde i Poetisk Kalender med åtskilliga lyriska stycken, (de fiesta med signaturen B***n) hvilka utmärkte sig genom en oskuldsfull, svärmande känsla; han har sedermera utgifvit förtjenstfnlla dramatiska arbeten. — Skapelsen. Ups. 1820. Kärlek och Poesi. Sthm. 1849. Erik XIV. Sthm. 1846. Erik XIVis Son. Solen sjunker, Gustaf I:s sista dagar. Sthm. 1856.

TY TRAMPEN EJ OSS RINGA-

Jag vill med blommor smycka Så grann min förstuqvist, Och i mitt hår se'n trycka En blåklintkrans till sist.

Månn' den skall göra lycka För honom här i q väll? Månn* han om mig skall tycka, Att jag är söl och snäll?

O, att hans väg jag finge Méd blommor strö hvar dag; Och att när der han ginge, Han visste det var jag.Att sjelf jag finge vara Uppå den ädles stig En liten blomma bara.

Som han valt,ut åt sig.

En liten vacker blomma,

Som kallades för hans,

Och när han ville komma,

För honom endast fanns.

Att fram i ljuset lockas För några dagar blott,

Att blomstra kort och plockas — Vi föddes till den lott.

Dock fanns det En, som hade För oss en själ, en blick,

Och som så himmelskt sade, När framom oss han gick:

“Ej Salomo så mäktig I sitt Jerusalem,

I härlighet så präktig Var klädd som en af dem."

Så trampen ej oss ringa,

Oss fagra blomster smål Ty hade jorden inga,

Hvad vore hon er då?

DEN HÖGSTA LYCKA.

Den högsta lycka, du på jorden har, Vill endast komma som en hemlighet;Och hon så länge vill hos dig bli qvar, Som ingen uti verlden henne vet.

För högsta lycka finns ej något ord;

Hon på din tunga äger intet namn Hon Ar för intet språk på jorden gjord; * Men namnlös bor uti en älskad famn.

Den högsta lycka hon vill icke ses,

Och har om dagen aldrig riktigt tyckt. Hon osedd njutas vill och osedd ges ,— Som öknens engel, känd först i dess flykt.

Den högsta lycka flyr för verdens larm; Ett lif hon söker bortgömdt, bortglömdt, tyst! Och gömmer der sig vid en fridfull barm, Att af din mun i skuggan blifva kysst.

Den högsta lyckas tid du icke vet,

Och hennes lifsmått du ej mäta fick.

Uti sig qjelf är hon en evighet;

Men ännu oftare ett ögonblick.

För högsta lycka hittas ej på råd,

Och hon vill ens af dig ej sökas opp.

Hon kommer såsom himlens vind och nåd; Men ändå oftare som jordens hopp.Christian Erik Fahlcrantz.

Född i Stora Tuna i Dalarne d. 30 Aug. 1790. Fil. Mag. 1815. Professor i Dogmatiken i Upsala 1835. Biskop i Westeras 1849. Led. af Sv. Akad. 1842. — Rik humoristisk natur, men äfven utmärkt i den allvarsamma

skaldearten. I “Ansgarius,1“ första försöket till ett större religiöst poem, finnas partier, vittnande om ett lika djupt poetiskt som religiöst sinne. — Noacfis Ark. Sthm. 1825—26. Ansgarius. Ups. 1835.

DSCHAMIS TECKNING AI?' SULEICHA.

Un mägtig konung var i Vesterlanden,

Som, Tajmus nämnd, slog ständigt väldets puka, För thy han egde hvad en konung egnar; “Uti hans själ blef ingen önskan Öfrig,

Hans hjessa kungakronans prydnad var,

Och thronen höjdes af hans fötters steg; Orion i hans här stod underdånig,

Och segren han vid svärdets fäste band;

Skön var Suleicha, Tajmus dotter, hon,

Som var hans hjertas stolthet och hans fröjd,

En stjema i sin faders stjemetält,

Den skönsta ädelsten i kungakronan — Förgäfves målar jag dess skönhets bild;

Dock ett försök mig vare här förunnadt.Till häln från hj essan, likt dess hår, jag smyger Mig lyse hennes kinders återsken,

Mig hjelpe hennes ljufva sockermun,

Att jag om henne sjunge, hvad jag vet. Suleichas vext har Gud lik palmen skapat, Som höjer hjessan i behagens lustgård;

Den vise fängslades i hennes lockar,

Och muscu8doft var deras vällukt lik.

Dess lockar, fladdrande, jasminer lika, Beskugga rosens sköna qvist fullkomligt. Två lockar, likt två Indiens dansare, Lindansande på denna stolta tall. —

Sjelf skänkte himlen henne skönhetslärdom Och lade silfver öfver hennes panna.

Af Irem är dess anlete en försmak,

På hvilket alla sköna rosor blomma;

Der äro strödda många skönhetsfläckar, Små negergossar, lekande bland rosor. Förirrar sig en vis till hennes haka,

Der silfvergropens dagg har samlat sig,

Så bär han der sitt sinnes lugn till grafven, Ty, ack, det är en brunn, en hvirfvel äfven, Ej glänser elphenbenet som dess hals;

At den betala moschushjortar skatt.

Dess skuldrors par beler jasminers glans, Och förödmjukad rosen gömmer sig.

Två bröst likt tvenne ljushvalf rundade, Likt tvenne bubblor utur källan Kiafur, Likt äppleparet på gemensam qvist,

Dit aldrig än den hräckes hand har vågat. Dess armar liknade en silfverskatt,

Mot hvilket stämpladt silfver syntes falskt.' Och denna perlerenas amulet Var det af böner fyllda fromma hjertat. Hvar Peri prisar henne utan afund Och ger sitt hjerta till dess talisman.Förtjent att blifva hvaije konungs rof,

En skatt af silfver fyller hennes famn.

At lidande hon räcker hjelpens hand Öch dryper balsam i hvart såradt hjerta; Ja, hennes fingrar kunna kallas pennor, Hvarmed hon kärleksfullt på hjertat skrifver. Vid hvaije hennes nagel trodde man Ett ny ses glänsa kring den fyllda månen. Dess lif var ett till hälften klufvet hår, Och ingen gördel, ej den lenaste,

Omslöt det, fruktande att krossa länden. Från hjertat ner till knäet tiger jag*

Med alla gamla eller nya loford;

Hon var en rosenbuske, full af ljus,

Dock för det mörka Ögat blef hon gömd. För spegeln visar sig dess rena anlet; Straxt faller spegeln vördnadsfull på knä. Hvi böjer spegeln knä för hennes skönhet? Ty hennes anblick lånar honom ljusglans. Med benet täflar hennes fot i skönhet,

Den ingen än så härligt bildad egde.

Hon liknade en pil, då fram hon gick; Dess fot från tå'n till hälen var så späd, Att, om hon trampat på en älsklings öga, Fotsålan hade uppsvällt af hans tårar. — Vid hvilket smycke vill jag henne likna? Ack, ofullkomligt blir hvad helst jag väljer, Ty smycket får sin glans af hennes fägring. I diademet, hvilket hj essan pryder, Uppväger hvaije sten ett landskaps renta. Och en rubin, det fina örats prydnad, , Beröfvar själ'n förståndet med sin glans. Slet sig en ädel sten från hennes halsband, Den fyllde skötet med en skatt juveler; Ett smyckbelastadt pannband fäster håret Och väger ensamt tusen perleskatter.Hvi skall jag väl ännu om gnidet tala? Det låg som ringa prydnad vid dess fötter. Hon stundom svävfvade på slottets gårdar, 1 Syriens rika silfvertyger höljd,

Och hvaije dag, som strålande gick upp, Med nya skrudar omslöt hennes lif;

Så månen vexlar ständigt nya stjernor. — Till fotkyss aldrig ens de högste kommo; Till denna lycka hann blott skrudens fåll, Och endast linnet njöt den salighet Att se Suleicha sluten i sin famn.

Och tusen flickor, sköna såsom Houris, Uppvakta dag och natt i hennes tjenst.

An aldrig tryckte sorgen hennes hjerta; An aldrig stack ett törne hennes fot;

An aldrig älskad, älskade hon aldrig;

Än aldrig hon sig skänkt åt någons vilja. Hon sof om natten, som narcissen sofver, Och blomstrade om morgonen likt rosen. Vid sköna silfverflickors lek och lust.

Med små gazeller på palatsets gård,

Hon obekymrad var om ödets lek.

All hennes verksamhet var fröjd och skämt, Och hennes själ var fri från allt bekymmer, Hvad ännu dagame för hjertat dölja,

Och hvad den digra natten alstra må.*Carl Fredrik Dahlgren. (

Född på Stens bruk i Qvillinge socken i Östergötland d. 20 Juni 1791. Komminister vid Storkyrkoförsamlingen i Stockholm 1829. Död d. 1 Maj 1844.—Denne rikt utrustade skald uppträdde offentligen i Norrköpings tidningar 1809. Genom utgifvandet af Mollbergs Epistlar (1819—20) ådagalade han dock först sin rätta kallelse. Ty hans skaldenatur är humoristisk. Af föreg&ende skalder står han Bellman närmast. Bellmanianismen blir hos honom adlad genom ett fantastiskt lif, men det elegiskt,djupa har försvunnit. Uti naturskildringar är Dahlgren serdeles utmärkt; i hans lyckligare dikter ligger förvarad en naiv, glad, hjertlig sympati med naturens lif. — Poemer, införda i Phosphoros, Poetisk Kalender m. fl. undertecknade: —1—n. eller D—n. Samlade Ungdoms-Skrifter. 2 vol. Sthm. 1828. Samlade Arbeten. 5 voL Sthm. 1847—52. Ny upplaga. 2 yol. Sthm. 1853.

KÄRLEKENS SNAROR.

Nej jag vill ej bli kär . . . Kärleken medför så många besvär! Än skall man gråta ögonen våta;

Än skall man slå Barmen helt blå;

Sjunga duetter,

Skrifva biljetter;

Se uppåt mån,Måla på plån Herdar och kojor,

Hjertan och bojor,

Gå se'n till fästmön och sucka: "se härÄ! Nej, jag vill ej bli kär! —

Hvad! Du vill ej bli kär?

Jo, du skall bli det, jag deruppå svär Tänk blott på våren,

. * När han i spåren Förer, som gud,

Till dig en brud,

Skön och ungdomlig,

Mild och gudomlig Både i skick,

Åtbörd och blick:

Tro mig, din låga Blir ingen plåga.

Ijufvaste nöje oss kärleken bär . • .

Ja, du måste bli kär! —

Nej, jag vill ej bli kär . . .

Kärleken medför så många besvär!

Ej får man sofva,

Jemt skall man lofva Vara så kår Mot sin ma chfere.

Än skall man löpa Ut för att köpa Florshatt och schawl Till någon bal.

Jemt skall man krusa,

Ej får man snusa,

Nyttja tobak och hvad mera det är .

Nej, jag vill ep bli kärl —Hvad! Du vill ej bli kär?

Jo, du skall bli det, jag deruppå svär Tänk dig en tärna,

Mild som en stjerna,

Klar som ett ny Der upp i sky;

Bos uppå kinden,

Gång såsom vinden,

Blick som kristall,

Växt af en tall;

* Barm som en drifva,

Hals som en skifva

Hvit alabaster, just som denna här . .

Ja, du måste bli kär! —

Nej, jag vill ej bli kär . . .

Kärleken medför så många besvär An skall hon pussas,

Än ut och skjutsas Uti en schäs Eller kalesch.

Sitta i tuan,

Se på Don Juan,

Hela dess slägt Spisa konfekt.

Så får hon tandvärk,

Snufva och bröstvärk,

Och spanska flugor än här och än der

Nej, jag vill ej bli kär! —

Hvad! Du vill ej bli kär?

Jo, du skall bli det, jag deruppå svär Flickan har pengar,

Kuskar och drängar,

Hästar och hus,

Stakar och ljus,Trädgård som grönskar,

Allt hvad du önskar,

Genast då fås,

Till och med gås.

Allt får du äga,

Blott du vill säga

Ja till det Amor utaf dig begär . . .

Ja, du måste bli kär! —

Nå, jag vill då bH kär! . . .

Fastän ock kärleken medför besvär,

Skall jag försöka Fästman att spöka;

Höjd på min klack,

Sucka: “ack, ack!“

Våndas och ängslas,

Slutligen fängslas.

Ett jag dock ber,

Förru jag mig ger,

Att den der gåsen,

Jemte den såsen,

Som dertill hörer, nu genast, mon frére,

Utan förskingring man fram till mig bär.

NORDANVINDENS SANG FÖR BÖLJAN.

Vyss, vyseeri vyss!

Du blåögda barn,

Ligg ej längre och lyss På löfvenas fall Och stormvindens svall,

I den skyhöga ek.

Ligg ej längre och lekMed fiskarens gam Och det gungande flam. Du till sömn nu skall ga I din vagga blå.

Vyss, vysseri vyss!

Var snäll och mig kyss, Och så somna se'n I min famn, på .min arm. Slut nu Ögat igen,

Jag vill snöra din barm, Jag vill linda din hand Med små silfverband, Kring om halsens smaragd Skall kristallen bli lagd, Med sin glittrande rand.

Vyss, vysseri vyss!

Nu till afsked en kyss Den är kall, men en gång Du en varmare får Af den eldiga vår,

När talltrasten slår I linden sin sång.

Nu adjö och god natt,

Du min älskade skatt, Slumra sött och lef väl I din vagga! — Farväl!

hade visst Adam och Eva,

Der de på tu man hand gingo i skog,

DET NYA EDEN.Plockande enbär, att derutaf lefva; Middagslur sedan på tufvan man tog.

Snart likväl böljade Eva att finna Sorgsna och tråkiga lustgårdens dar; Konstig och nyckfull är hvar och en qvinna, Och så, gunås, är det ock med en karl.

Hade blott Adam sig lärt till att snusa, Dito förstått till att röka cigarr,

Eva sitt hår som en statsfru att krusa, Kanske man glömt för momangen allt knarr; Men att så der gå och suga på tappen, Tålamods påsarne pröfvar min själ,

Godt gjorde dock den der ärliga klappen, Engelen gaf till ett trofast farväl.

Eva först fann det, som aldraförst sträfva* Efter det äpple som Belzebub gaf.

Netto fann Adam detsamma som Eva: Snart de från Eden begåfvo sig af.

Öfver stakettet med benen de flöjde In uppå tårdalens tömströdda stig.

Han tämde stutar och ljunghedar plöjde, Hon sydde lakan åt Adam och sig.

Snart liten kind i hvar backstuga gungar: Så föddes Ryss, Turkoman och Kossack. En börja löspengar samla i pungar,

En af potatisen lagade rack.

En åt kollegier lackstänger stöpte,

En tog som hållkarl på Märsta sitt rus, En uti skorsten som sötare löpte,

En på en handqvam. tillverkade snus.

En bredde häftplåster, en gjorde piller,

En blef mössmakare, gick i kaskett.En satt för vargarne gropar och giller,

En fick peruk för att skaffa oss rätt.

En fick en spira, att slå folk i nacken,

En fick en spade, att mylla oss ner,

En åt gardister skar käppar i backen,

En gjorde muggar och krukor af ler.

Barnhus se’n stiftades, galaspektakel, Riksgäldskontor och en brandkomité, Vedskutor byggdes med segel och takel, China man införskref, kaffe och thé; Pumpade myror och spöade skälmar, Garfvade hudar och uppfann kompas, Slipade solglas och hamrade hjelmar, Gjorde konkurser och åt å la glace.

Svor vid hin onde och slöt allianser, Bultade biffstek, granrisade lik,

For upp till himla och mätte distanser, Spelade riksdag och ljög mosaik;

Satte på biribi, vann millioner,

Reste af papper ett Babylons torn, Blankade stöflar och skref recensioner, Stal uti kyrkor och messade tron.

Hvarför oss barnsligt och narraktigt önska Åter tillbaka i lustgårdens dar?

Ha vi ej solsken och månsken och grönska, Dito välfägnad, och den som är rar,

Fikon och krikon, korinther, citroner, Konjak och arrak och tjära och blår,

Evor, Adamer, krutgubbar, baroner,

Och dito tidningar, så det förslår?iEPHYR OCH DEN GUNGANDE FLICKAN.

ZEPHYR.

Du, som der gungande svingar i gran, Len som ett sammet om rosenhyn!

Säg, får jag följa med dig på din ban Högt upp i skyn?

Smärt är din växt, lik en björk uppå fjell, Här i sin grönskande klädning hon står; Lockigt och rikt, som denstjernströddaqväll, Böljar ditt hår.

FLICKAN.

Smicker och skämt Det har han jemt;

Ater mig bry . . .

Fy!

ZEPHYR.

Se, hvilka blommor du har der på kind, Friska, som hade de nyss koQimit till; Rigtigt på dem kan man skåda sig blind, Bland dem gå vill.

Säg, får jag se i ditt öga en stund,

Eller ock gunga i locken den der, * Sätta mig upp på din rosenemund,

Just 8e så här?

FLICKAN-

Zephyr, hvad nojs, Vet han ej tojs? Kyssa mig så! . . . Nå!ZEPHYK.

Ack! såsom honing den kyssen var söt!

O! jag mig tycker i himmelen än . . .

Var icke grym och ifrån dig ej stöt Zephyr, din vän!

Flicka, o tyst med ditt brummande larm, Hör hvad som Zephyr ödmjukast dig ber: Säg, får han gungande uppå

din barm Sätta sig ner?

FLICKAN.

Hvad han är led!

Sätt sig då ned;

Bara var still.

Zephyr, nå hör!

Se, hvad han gör!

Säg, hvad han vill?

Kors, hur han drar,

Krånglar och far Liksom en haj . , . .

Aj!

DEN'FORSTA LÄRKAN.

Stjeman, lik en stelnad droppe, Hänger uppå molnets brädd,

Och den dag, som bor deroppe, Ar i dystra skuggor klädd.

Intet ljud i domen skallar,

Ingen suck hrån böljans mund; Endast nordans tjut, som svallar Öfver Floras kala lund.Dock, se, våren från det höga Smälter h varje stelnad ton, öppnar åter solens öga,

Skingrar töcknet kring vår zon. Från sin tufva lärkan svingar, Vingen spänns af lust och fröjd, Och ånyo glädjen klingar I det blåa hvalfvets höjd.

Lilla lärka! öppna dagen Med din vårsång, glad och säU,

% Och min lyra, ljuft betagen,

Skall dig helsa från sitt tjäll,

Från det fönster, björken täcker Med sin skärm af gröna blad,

Och der våren sippor räcker At min lugna hvilostad.

Sjung, när flodens lösta bölja, Väckt utaf den ljumma vår,

Går att dessa stränder skölja,

Der min Idas boning står.

Sjung, när morgonrodnan gjuter Purpurns brand på hennes kind; Sjung, när aftonrodnan sluter Dagens port för nattens vind.

Sjung, när hon med gyllne lockar Dansar fram på vårens mark; Sjung, när hon sin majros plockar Uti Floras blomsterpark.

Sjung, när första kyssen brinner På dess läppars rosor två;

Sjung, när första tåren rinner Från dess ögons milda blå.Locka ljofva morgondrömmar Ifrån skyn, der dagen ler. Vagge de på luftens strömmar Med din sång till henne ner. Sväfve, liksom blomsterstänglar Kring en källas stilla brädd, Paradisets alla englar Kringom hennes morgonbädd.

Henne lär, bur genom toner Hjertat känslans himmel når, Hur till ljusets regioner Själn på sångens vinge går, Vare grafven sist en tufva.

Dit, från etherns blåa loft,

Dina sånger, himla-ljufva, Strömma ned till hennes stoft.

VÅRSÅNG PÅ VALB0RGSJIE8S0-APT0N.

Våren år kommen. På sina kransar Ängarae binda. Himlen är blå, Pilträden bära guldgula fransar, Tufvoma vagga ljusalfver små. Bäckarne brusa,

Vindame susa.

Böljorna glittra,

Foglame qvittra,

Sippan i lunden nigande står.

Högt upp i luften lärkorna sjunga: Nu är det vår,

Hurra! burra!Våren är kommen. På sina kransar Ängame binda. Himlen är blå, Pilträden bära guldgula fransar, Tufvorna vagga ljusalfver små.

Vårguden löser källornas boja,

Och ifrån fjellet pansarets skrud. Gladlynt han tittar in i hvar koja, Öppnar på dörm vid vindarnes ljud; Bjuder de sköna Ut i det gröna,

Blommor att vira,

Våren att fira.

Blodet det brinner, hjertat det slår. Högt upp i luften m. m.

Våren är kommen. Bröder studenter! Här uti Floras grönskande sal Skola vi flitigt hålla konventer Och om Kupido ljufvaste tal.

Våren oss manar,

Hjertat det anar Ljufvaste nöjen,

Lekar och löjen;

Skyndom i gudens blixtrande spår. Högt upp i luften m. m.

Thesen blir denna: Häll man i bålen, Mera i bålen; här är kalas,

Och det för våren. Gudens blir skålen. Slån se’n mot solen glasen i kras.

• Här är tentamen,

Dito examen.

Valde bibamus,

Valde cantamus.Bacchus kurator är för vår korps. Högt upp i luften m. m.

Stjemoma blänka. Valborg till heder, Dansom en polska, tagom i ring. Maj snart vår bädd i gräset bereder, Strör uppå fältet majblommor kring. Festen må firas,

Kransar må viras,

Alla bli bröder;

Drufvan hon blöder. Dansken må gå, tills midnatten slår. Högt upp i luften lärkorna sjunga: Nu är det vår.

Hurra! hurra!

Våren är kommen. På sina kransar Ängarne binda. Himlen är blå, Pilträden bära guldgula fransar, Tufvorna

vagga ljusalfer små.

TILL MIN FLICKA.

Vore du ett ax Och en fogel jag,

Flög jag till dig strax Tog dig i min mund, FlÖge se’n på stund Bort med dig till skog.

Vore du ett blad Skulle jag som vind Fläkta kring dig, glad; Sjungande ditt namn,Gunga i din famn Som ett litet barn.

Vore du en roa,

Aldrig från din famn Rymde jag min kos. Fjäril-lätt och varm Vid din hulda barm Låg jag alla dar.

Vore du en våg Och jag sjelf desa strand, Jemt jag på dig aåg. Tänk, hvad kysaar’då Natt och dag att få,

Af dig, lilla våg!

Men ack! fåfängt hopp! Bort från mig du flyr Som en hind i lopp. Strömma tåreflod,

Rinn mitt hjerteblod!

Bort du flyr från mig.Adolf Iwar Arwidsson.

Född i Padasjoki socken i Finland d. 17 Aug. 1791. Fil. Mag. 1815. Förvist från Abo universitet för en artikel i tidskriften Mnemosyne, flyttade han till Sverge 1823. Bibliotekarie vid kgl. bibl. i Stockholm 1843. Känd som kritisk samlare och biblio-gnost. Hans dikter, alster af en djerf och väldig fantasi, ega sublima skildringar. — Poemer i Poetisk Kalender m. fl. under signaturen —der. Svenska Fomsånger, utg. af A. I. Arwidsson. 2 vol. Sthim 1834—36. Ungdoms Jiim/rost a/ Sonen i Örnskog. Sthm. 1832.

HOPPETS 0.

Det lyser en trollö ur fjerran trakt,

I solens glittrande strålar,

Ett moln sin mantel kring stränderna lagt, Dess bild i dunklet sig målar.

I evig grönska der fälten stå,

Och evig ungdom der blommar.

Dess vårar ej komma, dess vårar ej gå,

Ej hinner dess fägring sin sommar.

Med guld och perlor dess strand är beströdd, Hafsnymfer i vågorna leka;Dess grund på röda koraller är strödd, Dem glimmande guldfiskar smeka.

Ej stormar der rasa, ej vindens il,

Dess krafter hvila här roligt;

Blott vestan med sitt lekande smil Om sällhet suckar förtroligt.

Och ljusa elfvor i skimrande prakt Der leka i vällust och gamman:

Om sälla njutningar, kärlekens makt,

De hviska så glädtigt tillsamman.

Ej seglaren heliga stranden kan nå,

Den ingen bränning försvarar;

Den fiyr för hans köl till det ijerr^p blå, Ett eko hans röst blott besvarar.

Och blickar den stundom ur molnets famn, Och vännen helsande finner,

Då vinkar den glädtigt och säger sitt namn, Och hastigt i dunklet försvinner.

På stranden man tvenne genier ser,

Som troget hvarannan der följa;

Ej deras öga af glädje ler,

En eld tyckes hjertat fördölja.

Med bleknad kind den ena der går,

Ur bröstet suckarna sväfva;

Ett stilla vemod i anletet rår,

Och tårar i ögonen bäfva.

Ej f&ster jordens glitter hans blick,

I fjerran blott målet han anar;f Han Allfaders spejande Öga fick,

Och lysten i dunklet nu spanar.

Och stilla han går vid broderns hand, „ Sitt öga mot stjernorna lyftar.

Hans suckar fly till de ljusa land,

Dit hjertats åtrå blott syftar.

Med liflig rodnad uppå sin kind Den andra den söijande stöder;

I lockame leker en spelande vind,

Och branden i ögonen glöder.

Hans hug i den skimrande framtiden står, Och glädes åt kommande tider;

Hans lif är jnilda förhoppningars vår,

Han söfljer ej, sällan han lider.

Och hör han uti den blånande våg .Från ijerran en röst honom kalla,

Då klappar hans hjerta, då bränner hans håg, Då känner han pulsarne svalla.

Och Hoppets O det är hennes namn,

I dunkel du ser henne döljas;

Och Aning och Längtan, i skyddande famn, Som bröder i endrägt der följas.Per Adolf Sondén.

Född i Landeryds socken i Östergötland d. 12 Maj 1792. Fil. Mag. 1815. Komminister i Clara förs. i Stockholm 1833. Död d. 2 Juni 1837. Om än ej af naturen danad till skald i högre mening, alldenstund han saknade ett dertill erforderligt mått af fantasi, originalitet och skaparförmåga, har han dock efteijem-nat en samling poesier, utmärkta genom ett rent och vårdadt språk, en sorgfällig versbyggnad samt en varm och ädel känsla. Om fosterlandets litteraturhistoria har han stor tortjenst; det var endast möjligt för en så outtröttlig flit, som hans, att, med den honom egna noggrannhet, utföra en mängd olikartade företag, bland hvilka här endast må nämnas utgifvandet af flera vittra författares arbeten och omarbetningen af Hammarskölds Sv. Vitterhets Hist. — Dikter. 2 h. Sthm. 1829.

MAJ-VISA.

Lärkan, hon sjunger och göken han gal,

Och gräset det gror i gröna lunden:

Svalan hon qvittrar sitt gilljareqval,

Och makan henne svarar på stunden.

Små foglar! hvem lärde väl er att sjunga så? Min flicka visst diktade edra visor små?

Men sägen, små foglar, hur lärden J så väl Att läsa i min kärestas själ?

Göje har sprungit för våren sin. kos Och ligger hos Ne eken uti dvala.Maj, sköna Jungfrun, så fager en ros,

Begynner med sin fästman att tala.

Om sommaren stå rosorna i fägring som bäst:

Då tager jag min käresta, som jag hafver fäst . . Men aldrig jag såg en så senkommen vår,

Och aldrig så långsajn som i år.

Sommarn dock kommer, med lek och med sång,

Och sent går då solen uti skogen.

Tungt blir ej arbetet, dagen ej lång. '

För den, som är sin käresta trogen.

När ängen, står som fagrast och kläder sig till b nid, Då ser jag ock min flicka i krona och skrud.

När Maj kommer åter så glad och så skön,

Då blomstrar för mig kärlekens lön.Carl Samuel Fredrik von Zeipel.

Född i Sölvesborg d. 28 Mars 171)3. Ett mindre humant bemötande af en examinator bevekte fadren att låta sonen afbryta de nära fullbordade studierna för liofrättsexamen och att bestämma honom för det praktiska lifvet. Hans håg och sinne låg dock uteslutande åt Vitterheten. Under signaturen Carl lemnade han ilera bidrag till Poetisk Kalender, Phosphoros och Svea. Den efter fadrens död ärfda, ej obetydliga förmögenheten smälte efterhand bort genom brist på tillräcklig omtanka hos den nye egaren, så att denne omsider måste på det enda område inom vitterheten, der arbetet lönar sig, när man arbetar för bröd, söka utväg till de sinas bergning. Han blof en produktiv och lycklig romanförfattare, men egnade dock derunder en och annan ledig stund åt såväl lyriska som ock åtskilliga större skaldedikter af dels episk-lyrisk, dels dramatisk art, af hvilka dock få hunno att fullbordas. Död d. 12 Febr. 1849. — Hos honom ntgjöt en djup, innerlig känsla sin värma i det lediga och vackra språket, den glänsande målningen, den klingande versens behag. Flera af hans älskliga sånger utvaldes af tonkonstnärerna till texter för -musik. En samling af hans dikter har länge varit tillämnad. — Evangeliska Romanser. Upsala 1821. Wasagrafven i Upsala Domkyrka. Sånger al fresco. Ups. 1843. Flera romaner och noveller.

MAJ-VISA.

Blommerna knoppas och fåglarna slå Jublande sånger mot himmelens blå; Bäckarna brusa, kullen är grön,Vindarna leka kring speglande sjön; Fjärilar komma med fröjdande bud Om Maj och hans brud.

Dig då, min flicka, jag helgar min skål! Kärleken vinkar till Skönhetens mål. Skogen han susar; skön är hans röst:

Öga mot öga och bröst emot bröst! Sången, som mildt genom grenarne går, Blott kärlek förstår.

Kom nu, min flicka! Se jorden är grön — Salig som sångens är kärlekens lön; Blomma mot blomma famnande böjd Lefver af kärlek och dör af dess fröjd; — Kom i min famn! Ej åt blommorna blott Gafs Majlifvets lott.

Lifvet i kärlek och frihet och sång Lyder ej jordiska timmarnas gång; Nektarpokal’n i vårdagens lund Är dock, o flicka, din rodnande mund! Kärleken ler från dess glödande rand Vid Majsolens brand!Erik Johan Stagnelius.

Född på Öland d. 14 Okt. 1793. Kanslist i ecclesiastik-exped. 1822. Död d. 3 Apr. 1823. — Sina första vittra

produkter höll han till en början så hemliga, att ingen hade aning om hans utmärkta skaldegåfva, förrän han som fullt utbildad mästare 1817 framträdde med “Wladimir den store.“ Efter utgifvandet af “Liljorna i Saron“ (1821) erkändes han allmänt som en skald af första ordningen. Hans mångartade dikter (utom en mängd didaktiska, idylliska och lyriska, ega vi af honom tre episka och sex större tragiska) bevittna en utomordentligt mäktig skapardrift, enbildningsg&fvans flödande lätthet. Han sjöng af en oemotståndlig naturdrift, af en inre nödvändighet. Men ehuru naturskald i ordets egentliga mening, röja hans dikter ej spår af den brist på formfulländning, som man hos dessa, åtminstone ställvis anträffar; hans språk eger en välklang, hans rythmer en melo disk skärhet, hvaruti få af våra skalder kunna täfla. Naturmytisk, som Atterbom, känslig som Lidner, innerlig som Vitalis, formfulländad som Tegnér, var han en af de djupaste skaldenaturer, som något land har egt. — Samlade Dikter. 3 vol. Sthm. 1824—26. 1830—32. 1836. 1851—52. 1853.

STJERNOOA.

Se stjernoma! se, hur de, evigt unga, Beskrudade af glans,

Kring rymdernas kristallesalar ljunga I härlig fackeldans!Hans låf, som öfver rummet, öfver tiden Dväljs mellan Cherubim, ,

De sjunga gällt, som, i den högre friden, En chor af Seraphim.

Ej seklers allmagt deras kraft försvagar,

I dag de följa än

De samma heliga och visa lagar,

Dem gafs i skapelsen.

Odödlighet dem himlen derför skänker,

Ej vissnar hårens guil,

Ej ungdomsblomman, som på kinden blänker Eldfärgad, skimmerfull.

När slägter tallöst blomstra upp och falla I jordens låga dal,

Sin Bardasång de lika modigt skalla I fås t et 8 kungasal.

Så lönar himlen dem, som ^jälen rena Från jordiska begär,

Hvars hjertan slå för Gudomen allena,

För allt hvad evigt är.

Olympisk glans skall hvar och en förklara, Som vandrat dygdens stig.

Vill du en ros, vill du en stjema vara?

O yngling! svara mig.

JORDEN.

ITT

Hvem skapte dig så mörk, o Moder! Så tung och kall?Hvem böd dig gråta dessa floder,

Ett verldshafs svall?

Ej tröstar glansen af din yta Din sorgsna son.

Blott härmad är dess prakt, — der skryta Blott ljusets lån.

Af rosor och af hyacinter Din mantel ler,

Men tanken endast natt och vinter Derunder ser. *

Häruppe gycklar lifvets skara I menlös ro.

Förruttnelse och maskar bara Der nere bo.

Hårdt är ditt hjerta. — Ej det ömmar För barnens lott.

Ej blod i dina ådror strömmar, — Metaller blott.

Hur grymt med våra qval du skämtar, Med vårt begär!

Det bröst, som efter sällhet flämtar,

Du guld beskär."

O Son! ej mörk jag blifvit,

Ej kall jag var.

Den drägt, din ondska åt mig gifvit,

Jag sedan bar.

Se’n brottsligt du dig skilja låtit Från ljusets Gud,Jag natt och dag allena gråtit I sorgeskrud.

Blott minnets bleka krona sirar Mitt dunkla hår,

ISfär jag din oskulds dödsfest firar Hvar flygtig vår.

Gå! helga du på nytt din vilja!

Var åter ren

Och silfverhvit, som dalens lilja I månens sken!

Med lifvets Fader dig försona!

Mot verlden strid,

För himmelrikets sköna krona,

För dygdens frid!

Då skall jag åter mot dig mysa — Med glädjens namn Du skall mig nämna, och ej rysa För modrens famn.

Då, när min sorgetid har farit,

Som moln, förbi,

Skall jag å nyo, hvad jag varit,

Ditt Eden bli.

O gläds! snart dödens tegar föda De helga ax.

Då skall jag högt af kärlek glöda, Som fordom dags. • '

Och hänryckt uppstå till det möte Jag länge flytt,Och bära i Guds faders sköte Hans barn på nytt.

ROSEN I VERLDSFURSTENS PARK.

Se blomman! på smaragdegrunden Hon blänker oskuldsfull och skär. En själ i stoftets kedjor bunden Och Psyches morgondröm hon är.

Om solens rika tempelsalar,

Om glänsande Cherubers sång Hon drömmer i materiens dalar,

I tusenårig dvalas tvång.

Dock sväfvar äfven för dess sinne En dunkel hågkomst af sitt fall, Och kronan svigtar, tung af minne, Utöfver

bäckarnas kristall.

Och blygselns rosenf&rga målar Den jungfruliga kindens vår,

Och ur det späda ögat strålar,

Mot dagens strimma, ångrens tår.

s Gråt, sköna blomma! så allena Du älskad blir af ljusets Gud.

Gråt, sköna\blomma! tårar rena Hvar fallen själ till ljusets brud.

Än är du lycklig. Mildt dig skonar An för sitt eldprof frestelsen.Gestalten än ditt lif försonar Och medvetslös är skönheten.

Snart skall du vakna ur din dvala, Snart dig på öckenfärden ge,

Der inga flågtar dig hugsvala,

Der inga syskonsjälar le.

I drakars boning skall du fästa Det lätta vandringstältet då.

I lejonkulor skall du gästa,

Bland leoparder skall du gå; —

Tills magtlös du omsider hinner Den höga Demiurgens borg,

Ett brokigt sällskap der du finner Af sminkad fara, kransad sorg.

Ett Moriskt glänsande Alhambra Den stolta kungaborgen är.

I hvalfvet sväfva moln af ambra, Och guldet tak och väggar klär.

Qvicksilfrets forssande cascader Tas der i jaspisbäcken mot,

Och under skinande arkader Bär yppig mosaik din fot. — -

Här thronar sonen af den häxa,

0 arma! som förtrollat dig.

1 bergens natt hans ådror växa, Jernmenniska han kallar sig.

O, vänd ditt öga från Sultanen, Hans drägt är som en morgon klar.Tolf stjernor glimma i turbanen, Sju Kungar dra hans segerchar.

Fem blomstrande Furstinnor glänsa Omkring hans rika baldachin,

Och honom leende kredensa,

I perisatt guld, astraliskt vin.

I rosengården hasta neder!

* Klart skimrar, i violers krans, Omhägnad af en väldig ceder,

En källa der med azurglans.

Betraktelse hon kallad blifver. Förtroligt, som en barndomsvän, Hon ur sitt blåa sköte gifver Din bild och himlarnas igen.

Din fordna skönhet der betrakta, I vissna rosor nu förbytt.

Rys för de härar, som dig vakta, Begråt äonerna som flytt.

Från minnets näktergal din saga Här mystiskt återljuda hör,

Och lär af bönens dufva klaga Uppå det språk, som himlen rör.

KREATURENS SU.CKAN.

Hvad suckar häcken?

Hvad nordans storm, som i tallen gryr?•

Hvad hviskar bäcken,

Der genom dalen han sakta flyr?

Hvad talar solen Från kungastolen?

Hvad nattens måne, som från polen Stum blickar ner i dalens vår?

Hvad tänker rosen eller sippan?

Hvad menar klippan,

Der hotande och mörk hon står?

“Vi mena, vi tänka, vi sucka, vi tala:

0 menska! statt upp ur din nesliga dvala Och höj dig till urlifvets riken igen.

Om sjelf £ill ideernas verid du vill flytta,

1 ljusets idéer från mörkrets förbytta,

Som du vi förklarade följa dig än.

Du sjelf i materiens bojor dig lade.

Ack! samma förfärliga öde vi hade,

Ty följa vi måste hvarthelst du oss för. Gemensam är kraften, som magiskt oss drifver. Befria blott tingen, och frigjord du blifver; Befria dig sjelf, och du fria dem gor!“

SUCKA ENES MYSTEJL

Suckar, suckar äro elementet,

I hvars sköte Demiurgen andas.

Se dig kringl hvad gladde dina sinnen? Kom ditt hjerta fortare att klappa,

Och med fröjdens milda rosenskimmer Flygtigt stäukte dina bleka kinder?*

Såj! hvad var det? Blott en suck af vemod, Som, ur andelifvets källa fluten,

I gestalten af en färgig bubbla,

Vilsefor i Tidens labyrinther.

Tvenne lagar styra menskolifvet,

Tvenne krafter hvälfva allt, som fö des Under månens vanskeliga skifva.

Hör, o menska! Magten att begära Är den första. Tvånget att försaka Är den andra. Skenbart tvenne skilda, En och samma äro dessa lagar,

Och som evig dubbelhet och enhet Fram i suckarnes myster de ttäda.

Mellan lifvets sorgesuck och dödens Menskohjertat vacklar här på jorden,

Och hvart enda andedrag förkunnar Dess bestämmelse i sinneverlden.

Ser du hafvet? Ilande det kommer,

Vill med blåa, längtansfulla armar Under fästets bröllops-facklor sluta Till sitt bröst den liljekrönta jorden.

Se, det kommer! Hur dess hjerta svallar Högt af längtan! Hur dess armar sträfva! Men förgäfves. Ingen önskan fylles Under månen. Sjelfva månens fullhet Är minutlig. Med bedragen väntan Dignar hafvet,. och dess stolta böljor Fly tillbaka suckande från stranden.

Hör du vinden? Susande han sväfvar Mellan lundens höga poppelkronor.

Hör du ? Växande hans suckar tala, Liksom trånsjukt han en kropp begärde Att med sommarns Flora sig förmäla.Dock re’n tyna rösterna. På löfvens Eolsharpa Mingar svanesången Ständigt mattare och dör omsider.

Hvad är våren? Suckar blott från jordens Dunkla barm, som himlens Konung fråga, Om ej Edens Maj en gång begynner. Hvad är ^äriln och hans purpurblomma? Hvad är lärkan, morgonstrålens älskling? Näktergalen, skuggornas förtrogna?

Suckar blott i växlande gestalter.

Menska! vill du lifvets vishet lära,

O, så hör mig! Tvenne lagar styra Detta lif. Förmågan att begära Ar den första: tvånget att försaka Är den andra. Adla du till frihet Detta tvång, och, helgad och försonad, Ofver stoftets kretsande planeter,

Ingå se’n i salighetens rike.

AMANDA

X blomman, i solen, Amanda jag ser;

Kring jorden, kring polen, Hon strålar, hon ler.

I rosornas anda,

I-vårvindens pust,

I drufvomas must Jag känner Amanda.

När guldharpan klingar, När vestan sig rörMed susande vingar, Amanda jag hör.

Allt, Ängel! bestrålar Din himlagestalt.

Lik Skaparns, i allt Din gudom sig målar.

Se! själame ila,

Vid dödsängelns bud, Till gyllene bvila I famnen af Gud.

Se! floderna hasta Med skummande fart.

I hafvet de snart Sig dånande kasta.

Men aldrig min trånad Till målet skall nå. Blek, suckande, hånad, Jag enslig skall gå; Skall evigt, Gudinna! Lik stjernan, dig se Högt öfver mig le,

Och aldrig dig hinna.

ANAKREONTISK SÅNG.

Gla

läd dig, o Yngling! Vidt öfver jorden • Gudarnes mildhet Hvilar, som himlens Glittrande dagg. Ungdomens EdenPrunkar af drufvor, Murgrön och rosor: Bryt dem och festligt Kransa ditt mörka, Doftande hår. Sållheten, Yngling! Andas i liljans Saliga ångor,

Spritter i drufvan, Klingar i lyran, Klappar i tärnans Himmelska barm.

Allt i Naturen Manar till njutning. Ser du, hur fjäriln Dansar på lätta Yingar kring Fröjas Glödande rosor, Sorglös

och fri?

Så kring behagens Mysande tärnor Fladdra, o Yngling! Fladdra och tillbed Skönhetens glans.

Ser du, hur biet Svärmar kring vårens Blomstrande ängar, Suger förtroligt Blommornas gyllne, Darrande kalkar, Surrar af fröjd?

Så du besöke Nöjets romantiskt Leende dalar; Vällustens nektar Suge du så!Flyte din lefnad Koligt, som bäcken Hoppar i gröna, Läspande skuggor, Irrar i vida Svärmande bugter, Strändernas blommor Kysser, och flyr.Carl Jonas Ludvig Almqvist.

Född i Stockholm d. 28 Nov. 1793. Fil. Mag. 1815. Ingick först vid kgl. kansliet, hvilket han år 1828 lemnadeför att med några vänner flytta till Wermland, der de med egna händer odlade jorden. Han återvände sedermera till hufvudstaden och blef lärare vid Carlbergs krigsakademi. Rektor vid nya elementarskolan 1829. F. d. Regementspastor vid Lif-Bevärings-regemen-tet. — Denne Sveriges originellaste och produktivaste författare har, utom läroböcker i flera olika ämnen, utgifvit folkskrifter, intagande genom sin enkla skönhet och sin innerliga hjertlig-het; “T'&rnrosens bok,“ denna herrliga sagocykel, som intager en upphöjd plats inom den svenska vitterheten, samt musikaliska kompositioner med underlagda ord, genom hvilka går en djup, underbar, till själens innersta trängtande naturton. — Dramatisk författare, såsom ingen annan inom fäderneslandet, skildrar han med hänförande makt lifvet och verkligheten. Han är utrustad med den rikaste fantasi, som gjuter en färg Öfver hans taflor, hvilken stundom är nästan alltför skimrande; han eger den djupaste känsla, den skarpaste blick i tidsförhållandena och en sällspord dialektisk förmåga. Konstens sedvanliga former öfverspringer han med djerfhet utan like; sin fantasi låter han lik “en irrande hind“ ila Öfver alla af konstteorier utstakade råmärken. Dock — jemte mycket skönt och sannt, som finnes i hans skrifter, insmyger sig mycket bizarrt, halfklart och underligt; den verld, dit han med snillets hänryckande kraft försätter läsaren, är ej alltid den bästa. Och, såsom ett töcken hvilar öfver flera ställen i hans arbeten, kastas ock ett tungt moln öfver hans lefnadsbana. Sjelf förklarade han sig biltog och flydde från fosterjorden, efterlemnande dystra minnen.

LIFVETS VISA.

Saliga lifvets Ängel står hos Gud:

Sänker sitt hufvud stilla i skönhet och tid.Ej någon krona bär han på sitt hufvud, glimmande strålar bär hans väsen likväl. Ack dessa strålar äro ej strålar . .

De äro klara Guds ögonkast på ängelns själ.

Sjung, o sjung du lefvande hjerta i gudalunden,

Lifvets djupa, vackra, heliga friska visa.

Oskuldens eld är: Skönhet, Enfald och Sång.

GUDS KRIG.

Gud tar sitt skarpa svärd,

Tuktar sin älskeliga verld,

Så blir hon honom värd, speglande honom skön.

Guds krig till hjertats grund åskvigglikt tränger blix-/ trande.

Så blir hon äkta skön. Han är så äkta skön.

Ej skonas svag tanke, ingen känsla svag.--------

Men redan gudastridens blixt tändt lifvets flamma djupt, Då kommer svalkande klart vatten i själens stilla flod. Skumt sböna skogar då spegla i floden sig.

Men mägtigt står Guds kors midt i själens leende hem. Sjung, sjung om Herrans strid, sjung om Herrans frid.

DRÖMMARNAS SÄNG.

Alt

dt jag vill glömma,

Allt jag i verlden heligt vill glömma,

Intet berömma: blott jag får drömma mig hos min Herre, Blott jag får drömma mig vara hemma,

Hemma hos honom, stjernornas styrka, ack Honom dyrka Solarnas glans och månarnes ringdans.Honom ock dyrka menniskotårar.

Ljufligt är att tömma själens flod uti Guds lijertas flod. Ljufligt är att glömma själens storm uti Guds sal så gocl. Ljufligt är att drömma huru guld omflyter hjertats blod. Somna stilla nu.

Skönaste bilder kring om dig, de skönaste bilder kring

om dig får du.

Sof nu. Ho får du.

Fri under sömnen själens dufva ilar, hem ilar;

Stark och öm der hvilar.Erik Sjöberg.

Född i Ludgo socken i Södermanland d. 14 Jan. 1794. Fil. Mag. 1824. Efter slutade akademiska studier uppehöll han sig i Stockholm, der han — enslingen i öknen, som han sjelf benämnde sig — smakade hela bitterheten af en författares lott, som vill lefva af sitt snille. Hans kamp mot sjukdom och armod slutade d. 4 Mars 1821. — Vitalis — detta författarenamn tog han af den dag, då han lemnade sina första versar till tryckning (d. 27 Nov. 1819) — uppträdde första gången i „Kalender för Damer för år 1820.“ — I hans skrifter röjas tre hufvudelementer: det verldsironiska, skämtsamma och sentimentala. I den förstnämnda diktarten skildrar han med kraft och allvar hoppets af verkligheten krossade bilder, verldens gäckeri med känslans aningar och inbillningens löften; i den andra var han utmärkt, och hade blifvit ännu mera, om han egt en rikare åskådning af verlden. De dikter, som tillhöra det sistnämnda slaget, till större delen härflytande från hans sista dagar, vittna om en djup resignation samt ett varmt och ädelt hjerta; der uttalar sig en innerlig längtan att evigt få lefva „Den frommes lif“ med „Den bäste vännen.“ — Dikter af Vitalis. Sthm. 1819. Sednare Dikter af Vitalis. 2 h. Sthm. 1820. Nyare Dikter. Sthm. 1825. Samlade Dikter. Sthm. 1821, 1837, 1850, 1853.

ENSLINGENS SÅNG I DEN STORA ÖKNEN.

Aut skönt, som uppblommar på jordens rund, Skall i dag eller morgon dö,

Och der rosen rodnar i denna stund,

Snart tumlar sig stormen i snö.Hvad med kärlek jag slutit tätt till mitt bröst, Derifrån, som en bölja, flytt hän,

Eller liksom löfven i stormig höst Uti. gula hvirflar från trän.

En vän jag hade: jag gjutit mitt blod, Om hans blick det begärt af mig;

Men mitt hjertas värma han ej utstod: Måste bort för att svalka sig.

Då gret jag högt och ropte hans namn f Min hade han varit en gång.

Hans minne jag endast slöt i. min famn, Och då blef all verlden mig trång.

Då kom jag till Sirenemas kust,

Till kärlekens rosenlund.

Der var en blomma min ögonlust,

Men endast en liten stund.

Så härlig blommade upp min ros,

Och doftet blott kärlek var,

Men en röfvare bladen tog sin kos .

Och lät mig taggarna qvar.

Och min varelse blef så stum och kall, Som om döden lagt handen derpå;

Dock försmår jag trösten af tårars svall: Nog gråts det på jorden ändå.

Men mitt öga ler matt, som höstsoln ler Öfver öknens ensamhet.

Ny vår man ofta på jorden ser: hön själ ej af vår mer vet.Men när stormen himmel och jord upprör, Har jag än åt lifvet min lust.

Den, som ingenting på jorden tillhör,

Han lider ock ingen förlust.

Nu går jag på veridens marknadstorg,

Der hvar varaen leksak är.

Jag kan ej få Solen på himlens borg,

Och jag derför intet begär.

DEN KAMPANDES SÅNG.

Gå ned min sol och du, o hoppets strimma, Fördölj ditt trollsken på min öde stig!

Stolt vill jag vandra fram bland natt och dimma, Tills under föttren grafven öppnar sig.

Fröjd! jag dig saknat från min barndomstimma: Härefter ock min s)äl föraktar dig.

Gack, falska barndomsvän, att barnen smeka:

En man blott värdigt kan med blixten leka.

Kom Ode, starka Lejon! om du vågar,

På lifvets ö med mig en holmgång gör!

Den man, af gudaeld för frihet lågar,

Din hyllning ej på fega läppar för.

Jag föga efter dina åskor frågar,

Och din Sirensång jag förtömad hör.

Eldprofvet jag bestått i marga öden:

Jag är en man i lifvet och i döden.

Det fega hopp ej mer mitt hjerta känner,

Att finna kärlek uppå jordens rund.

Engång jag drömde ock en dröm om vänner:Ljuf var han; nedsänd ifrån Edens lund. Välan! jag vaknat Ingen längtan bränner På hoppets graf, på hjertats marmorgrund. Hon somnat i de blomsterlösa lunder Vid vaggesång af storm och åskans dunder.

Hvar vänlig engel vikit från min sida;

De trifvas ej i lifvets dunkla sfer.

Blott ljus kring mig de höga blixtar sprida, På törnestigen, som till grafven bär.

Följ mig den stund ännu jag måste strida,

O mannakraft! som sköld och svärd mig är, Tills jag i hög, från lifvets valplats gången, Som segerherre, för min ovän fången.

SVERIGE.

Varmare väl mångstäds lyser Solen, Än hon lyser öfver Polen,

Der till sömn hon fordrar längre natt. Ty när Gud planterat Söderns lunder, Har han, skiftande i sina under,

Till en Ros i skapelsen dem satt.

Men hans Lilja är den höga Norden, Der, som jättefästen, fjällen stå,

Och den sköna, evigt hvita jorden Famnas utaf himlen, evigt blå.

Rikare, än bergen uti Norden, Blomstrar väl den Södra jorden,

Ty der står den ljufva Floras thron. Lifvets dagar löpa der, som drömmar; Vällust utur purpurdrufvan strömmar,Och hvar vindflftgt är en Kupidon,

Men den höga kraften finns der icke:

Hon är vinterblomma: Hon är vår.

Jern vi in i sjelfva vattnet dricke,

Och i klippan det i blomma står.

Skönheten man der som luften njuter: Konstens rosendröm mer härligt skjuter Sina knoppar i en evig vår:

Der i Romas underfulla rike,

Mellan jord och himmel, utan like,

Som en medlare Sankt Peter står.

Dock i våra ljusa vinternätter Står, åt Gud, ett högre tempel: ijälln. Sjelf han tusen klara lampor sätter I dess blåa tak i stjemeqvälln.

Den som sett hvad stjemor Norden hyser, Och hur hjeltenyet lyser På dess rena himmel, skönt och klart: Huru Fädrens skuggor drabba samman Och uti den höga Norrskensflamman Hjeltedramat spelas underbart:

Han ej mera längtar till de sköna Land, der Maj lör evigt bofäst sig. —

Må du sist min varma tro belöna,

Sverige, Moder, med en graf i dig.

DEN BASTE VÄNNEN.

Min vän är ljuf, min vän är mild Och trofast i all lifvets smärta.

Ej jord, ej himmel har en bild Så skön, som hans uti mitt hjerta.Liksom en stjema mig hans röst Igenom tidens mörker förer.

Jag döljer mig invid hans bröst,

Der jag ej lifvets stormar hörer.

Der hvilar jag i salig ro,

När qvalet andra hjertan bränner,

Och sviker ån all jordens tro,

Min vän i himmelen mig känner.

Min vän är min och jag är hans Och än vår kärlekslåga brinner,

När Solens eld och stjernans glans I rymden slocknar och försvinner.

När han vid målet väntar mig Jag lugn fnll borda vill min bana.

Mitt kors skall en gång byta sig,

Som hans uti en segerfana.

Jag tänka vill uppå hans namn,

När tungans bruk är hämmadt blifvit, Och sjunka så uti hans famn,

Som är Uppståndelsen och Lifvet.

*

LIFVET OCH DÖDEN.

Står jag om en morgon på fjällets topp, Med sin grönskande Majkrona krönt,

Och ser dagen i guld och purpur gå opp, Jag ropar: Hvad lifvet är skönt.Liksom uti lunden foglarnes röst,

Då ljusningens timma är när,

Uppvakna till sång i mannens bröst De mäktiga hjelte-begär.

Då känner min själ en osläckelig lust Att fjerr an från hem och från hus,

Som Solen, vandra från kust till kust,

Och skapa blommor och\ljus.

Står jag om en afton på fjällets topp, Försunken i andakt och bön,

Och ser Natten i silfver och purpur gå opp, Jag tänker: Hvad döden är skön!

Och nalkas en smekande aftonvind Med blommors doft i sin famn,

Då tror jag Naturen kyssa min kind,

Och med kärlek hviska mitt namn.

Ser jag den oändlige himmelen stå Med stjernor, som barn, i sin famn,

Alla menniskobragder tyckas mig små; Blott stort den Oändliges namn.

Ack, hur de förlora sin trollande röst,

All jordens fruktan och hopp,

När de eviga tankar i skaldens bröst,

Som stjernor på himlen, gå opp.

FÖRSAKELSE.

Hvi skulle jag ej möta glad min plåga? Hon är en Engel, sänd ifrån min Gud.Hvi skulle jag den gode Fadren fråga, Hvarför han valde henne till sitt bud?

Som fogeln under modrens vingar hvilar; Intill hans bröst jag lutar mig i ro,

Och kommer döden än med tusen pilar, Jag segrar dock, och segren är min tro.

Liksom en dufva mild sig bönen höjer Emot min Faders stjemefäste blå,

Och när min Fader i sitt ljus hon röjer, Hon hviskar stilla i hans öra så:

Låt offret af min' vilja Dig behaga,

O Du som djupet af mitt hjerta ser,

Jag vill af Dig min kalk med kärlek taga, Liksom Du honom utaf kärlek ger.Anders Fryxell.

Född i Hesselskogs prestgård på Dalsland d. 7 Febr. 1795. Fil. Mag. 1821. Kyrkoherde i Sunne pastorat i Wermland 1835. Medlem af Sv. Akad. 1840. — Uppträdde i Kalender för Damer

1819—20 och Poet. Kal. för 1822 med signaturen Fr-------. Uti

det täcka tre-akts-sångspelet: „Wermlands-Flickan44 finnes den allmänt bekanta folkvisan. Författaro till „Berättelser ur Sven* ska Historien.*4.

WERMLANDS-VISA.

0 Wermeland, du sköna, du herrliga land,

Du krona för Svea Iiikes länder!

Ja, om jag kommer midt i det förlofvade land,

Till Wermeland ändå jag återvänder.

Ja! der vill jag lefva; ja! der vill jag dö:

Och en gång ifrån Wermeland jag tager mig en mö, Så vet jag, att aldrig jag mig ångrar.

Ja, när du en gång skall bort och gifta dig, min vän! Då skall du till Wermeland fara:

Der finnes nog Guds gåfvor med flickor qvar igen,

Och alla ä’ de präktiga och rara.

Men friar du der, så var munter och glad!

Ty muntra gossar vilja Wermlandsflickorna ha;

De sorgsna, dem ge de på båten.Och Wermelands-gossen, han är så stfdt och glad,

Han fruktar för intet uti verlden.

När konungen bjuder, så drager han åstad,

Bland kulor och blixtrande svärden.

Ja! vore det Ryssar, till tusendetal,

Han ej dem alla fruktar, han vill ej annat val,

Än dö eller segra med ära.

Och skulle han ej strida med glädje och med mod,

Och lifvet sitt våga, det unga?

Der hemma sitter moder hans och beder för hans blod, Med bruden, den älskade unga;

En Wermelandsflicka, så huld och så skön!

För Kung, för Land han strider, och hon skall bli hans lönt Ho kan honom då öfvervinna?Bernhard von Beskow.

Född i Stockholm d. 19 April 1796. Protokollssekreterare 1818. Adlad 1826. Hofmarskalk 1832. En af Sv. Akad. 1828 och dess Sekreterare 1834. — Med mera kallelse för beskrifningen och skildringen, än lyriken, vet han att med utsökt smak och med stort herravälde öfver språket dramatisera partier ur Sveriges häfder. „Erik XIV,“ „Torkel Knutson,“ m. fl. utmärka sig genom historisk trohet, träffande bilder, blomstrande språk och varm fosterlandskänsla. — Vitterhetsförsök. 2 häften. Sthm. 1818 —19. 2:dra uppl. l:sta del. Sthm. 1829. Dramatiska

Studier. jl:sta del. Sthm. 1836.

BORG-RTJINERNA.

Den första stjernan rädd ur molnet skadar Sen solen skridit till en annan zon,

Och skymningen med skuggans enfärg bådar, Att natten stigit på sin Ebenthron.

Ren stillheten de breda vingar sträcker,

Vid stranden helsad utaf vaktelns slag;

Blott vallmo doftar heden; Tystna'n väcker Ur gråa tornet ugglan till sin dag.

m Bland dessa vallars grus och rofdjurs nästen An minnet hvilar utaf fordna dar,Liksom bland rustningar i gamla fästen Man anar fädrens skuggor dröja qvar.

Här låg — ett diadem på bergets panna — En borg, förvånande i fred och krig,

Der nu knappt rädda vandrarn vågar stanna När middagsstrålen lodrätt sänker sig.

Blott månan ser, i fönstrens brutna rader, Den sal, med inhemsk marmor tungt belagd, Der förr, med nedsväljd tår, en grånad fader Välsignade sin son till blodig bragd.

Der mången eldig sven och blygsam fröken, Förtjuste, svängde om på granna golf;

Nu sitta, varnande, kring väggen, spöken Och stiga upp till dans med slaget tolf.

På hvaije skönhet bygga sig ruiner: Förgänglighetens skarpa andedrägt En enda gång blott öfver kullen hviner,

Och falnad sjunker blommans lätta drägt.

Der vinden, ilande bland tistlar, klagar,

Och lycktegubben gycklar med sin glans,

Band menlös kärlek, i försvunna dagar,

Sitt hjertas tanke i en sinnrik krans.

På borgens gård, der riddare och kungar, Hvar för sin sköna, lans och klinga bröt;

Nu kräla maktlöst Ödlans späda ungar I strid om värman vid sin moders sköt.

Der träskets grodor lyssna tyst i qvällen På skällan ifrån närmsta bergets hjord,Der hordes fordom bardens röst kring 5^en» Som qvad i stormen för en kfaftfull Nord.

Men styrkans tid ^&r flydd, och modets slafvar, Med halfspänd kraft och hvarje dygd så sval,

Gå undrande på sina fäders grafvar,

Som barn uti en åldrig vapensal.

Han lärde ej att hyckla, ej att svärta,

Den gamle Göth, som, trygg vid svärdets frejd, Med öppen hjelm och lika öppet hjerta,

Bjöd öppen vänskap eller öppen fejd;

Som, fattig på begär, men rik på dygder,

Var stark och fri, som böljan vid hans strand: Och dessa berg, från sina ringa bygder,

Blott sände segrare till andra land.

Men Odins kulle icke mer besökes,

Och ingen Freja ler vid himlabryn,

Och intet Vallhall ofvan molnen sökes,

Och intet Manhem blomstrar nedan skyn.

Dock flamma länge än dess ljusa minnen,

Som sent om hösten stumma blixtars sken,

Och, när vår jord ej fostrar hjeltars sinnen,

Ar hon än rik på deras gömda ben.

DRÖMMEN.

Jag drömde du en blomma var,

En fjäril jag med gyllne vingar.

Det öppna skötet älskarn bar,

Från blad till blad han drucken svingar.Vid månans glans han satt der qvar Och kysste tåren från dess öga.

Kom så en vind — det morgon var — Och drömmen flydde till det höga!

Jag drömde du som stjerna satt Uppå det blåa fästets panna,

Och vandraren, i jordens natt,

Sågs häpen vid dess skönhet stanna,

Men, som ett moln, jag sagta flöt På himlen fram, hvars glans du prydde, Och i en dimma stjernan slöt,

Tills dagen kom — och drömmen flydde!

Jag drömde du ett echo var,

Och jag en sång af hjertat skrifven.

Hvar ton, som jag i rymden bar,

Blef af din stämma återgifven.

Det ord du trognast gaf igen,

Som jag på dina läppar lade:

Jag älskar! — O, jag hör det än,

Det är ej dröm, att du det sade!

FISKAREN.

P& nattlig strand, vid svall och bölja, Min gamla hydda enslig står;

Dess fot de vreda vågor skölja Och skummet opp mot rutan slår.*

Fast åskan ljungar, stormen tjuter,

Jag slumrar lugnt i halmtäckt skydd, Ty aftonbönen innesluter Mig i den Eviges beskydd.Och f&rgar solen berg och dalar,

Jag skyndar ut på väglös stig,

Jag flyger öfver böljans salar, * Der döden lurar under mig.

Hur ofta töknar sökt förvilla Min färd, då natten kom bland dem, Då såg jag opp till Gud, och stilla Hans stjema åter lyst mig hem.

Mitt nät, min pkstock och min koja Är hvad af lyckan jag begär.

Glad drar jag fattigdomens boja,

Ty emot syndens lätt den är.

Och när den natt sin vinge skakar, Der ingen måne gör sin rund,

Jag refvar seglen trygg och vakar Vid hoppets säkra ankargrund.Maria Dorothea Dunkel.

Född AUin i Stockholm d. 13 Mars 1799. — Förstlingar. G:borg 1824. Dramatiska och Lyriska försök. 4 häft. G:borg 1828—32.

TONERNA.

Barn af känslan och naturen, Himlens echon, jordens tröst! Af er milda makt besvuren, Lugnas stormen i mitt bröst.

På er ande vinge böjer Sig min själ ur smärtans land, Ocb i högre rymder dröjer, Liksom vid en engels band.

Minnet lånar eder tjusning,

Då det hviskar ljufva namn;

I er röst bor hoppets ljusning, Då det sväfvar mot min famn.

Gästar glädjen i min hydda, Eller vakar sorgen der;

Skall er trollkraft hjertat skydda Emot villor ocb begär.Armt är språket att förklara Skaparns väsen: kärleken;

Eder gafs att uppenbara Strålen ifrån himmelen.

Och jag vågar eder bjuda Denna tolkning, lika arm?

Och jag vågar återljuda Stämman från naturens barm?

Det är aning blott, som strömmar Genom själens fibrer här,

Tonernas och sångens drömmar En gång skola klarna der!

Skola der, der ödets mening Tyds i andens fosterbygd,

Evigt under skön förening Dina segrar fira, dygd!Karl August Nicander.

Född i Strengnas d. 20 Mars 1791). Fil. Mag. 1824. Kopist i Kon gi. Krigs-exped. 1825. Död d. 7 Febr. 1839. — I förening med Vitalis uppträdde lian, under signaturen August, i Kalender för Damer (1819) och väckte om sig stora förhoppningar. Han utgaf året derpå det storartade sorgespelet „Runesvärdet“ och prisbelöntes 1826 af sv. akad. för „Tassos Död“, ett med verklig sydländsk färgprakt i de mest harmoniska verser sam-manfattadt skaldestycke. — Hans lyriska skaldenatur utmärker sig mera genom ljiifhet och ömhet i förening med klangrikt språk och harmonisk versifikation än genom originalitet, djerf-het och mäktig flygt. I skaldestycket „Mitt lif, min sång och min död“ teknar N. sig och sin sångmö med det klaraste sjelf-medvetande. — Sånger af August. Ups. 1819. Dikter af Karl August Nicander. 2 h. Sthm. 1825—6. Nya Dikter. 2 h. Sthm. 1827. Samlade Dikter. 4 vol. Sthm. 1839—41.

MITT LIF, MIN SÅNG OCH MIN DÖD.

Min Lefnad var en stilla flod,

Uppå hvars spegel dimma stod.

När solens stråle föll derpå,

Den glänste klar och himmelsblå.

Jag lefde föga, tänkte mer;

Det bästa verlden icke ser.

Men i det stora Helas sfer En ringa ting det bästa är.Jag syntes kall, men var dock varm; Jag slöt min låga i min barm.

Jag skördat lof: mig tadlet slog;

Jag vet ej, hvem af dem bedrog.

Min Sång en verid ej tjusa skall;

Så högt gick ej dess vågors svall. Den Vaktelns var, i enslig skog,

Som hörs af få, men höres nog.

Så skall i lifvet, mången gång,

Af vänners krets bli hörd min Sång. Den skall ej vidt kring jorden gå, Men icke dö så snart ändå.

Min Död — den ej beklagas bör;

Ett uselt stoft han blott förstör. Hvad som odödligt hos mig var,

Sin högsta flygt i döden tar. §

Farväl, o Jord! Farväl, mitt stoft! Farväl, du Hoppets rosendoft!

Hvad jag med jordisk längtan sett, Jag glömmer allt. Jag hoppas ett.

SKALDENS EL0MMA.

fin blomma Skalden har:

Så skön och underbar Är ingen annan blomma.

Hon blommar ej på grönan äng;

Hon står på ingen blomster-säng,

Ej vid en källas rand:

Långt bort hon är i längtans blåa land.När hösten vingen rör Och rosorna förstör,

Står likväl Skaldens blomma.

Som hon ej är i purpur grann,

Den köld och frdst förderfva kan,

Hon trotsar tidens elf:

Hon evig är och mild som skalden sjelf.

Hon är ej gul, ej blå;

Men högtidsklädd ändå,

Och hvitare än liljan.

En himmelsk doft i kalken är,

Fast ingen fläril suger der:

Den trogne Skalden blott Har löftet än om hennes kyssar fatt.

Ej blommans namn han vet;

Men hennes hemlighet Ar aningens fullbordan.

„Du pilgrim! under lifvets lopp,

„Blif fast i kärlek, tro och hopp,

„Så får du blommans tröst."

En Rosenengel skref uti hans bröst.

När Skalden harpan slår,

Till blomman tonen går På längtans ljusa vingar:

I fridens verld han blickar då,

Och önskar hän till blomman gå. —

Han kommer ock en gång:

Hans väg till himmelen är klang och sång.

Och när han hädan går,

Han blomman träffa far,

Som han så ofta drömde.Då binds den bleka liljekrans Utöfver bleka kinder hans,

I sista sömnens blund: *

Och döden för mot blommans kalk hans mund.

UNGDOMEN.

Iiifvet förgår som en flod. På dess bölja Aldrarne fly eller dränka sig der.

Alla dess svall och dess störtningar följa:

Föras och veta ej rätt hvart det bär.

Ungdomen står, som en blomma, och tjusar Stilla på stranden, som först henne bar:

Böjer sig undan för böljan, som brusar,

Speglar sig tyst i den våg, som är klar.

Kärleken purprar dess doftande krona,

Grönt är, som Hoppet, dess yppiga blad. Stormarne mildt hennes varelse skona:

Lycklig hon är; hon är frisk, hon är glad.

Men, oni hon rycks af en hvirfvel från stranden, Sjunker hon icke, hon gungar derpå:

Vaggas af vestan till skönare landen,

Sväfvar på djupet och blommar ändå.

Härligt är endast det unga och rena:

Skönaste fröjden är Oskuldens fröjd.

Ungdomens oskuld eröfrar allena Lifvets förklarade, strålande höjd.

Liufvaste drömmen om sällhet och ära,

Kronan af lifvet, o Ungdom, är du.

Lycklig är den, som i åldren kan bära Glad dina törnfria rosor ännu.NAPOLEONS MONOLOG.

Det lider — till sitt mål min lefnad lider — Ej tiden; han ej mera går framåt.

Med tun£# steg han ned tillbaka skrider, Ocfl stannar lyssnande emellanåt*

Han lyssnar väl om dagen och onf patten; Om ingen kommer med ett ^kraftens bdd, Om ej utöfver teafrets stora vätten t * Condorens spärrfLi vitfgar gifva* ljud. —- f Nej, Kronos* Du får. hjelpa dig allena; r Condoren

fje/trad^bor -på Sanct Helena.

- ' , ' f

O! om. ännu en' gang hai^ flyga finge'' , Kring veraden,'stolt och fri, sonxjörr han fick, Meds tvepne stoamar, en]Jå Rvaye ving^, Med tvenne solar, en 1 hvar|e blick:

I liftets bok han skulle .yfinda bladen, Tillbringa än, i crfördun^ladt sken,'

En bragcUuil dag,' så stark som, Himlen, Och* snaLt *en afton/ mild som* Ödyfcséen. * Då fekhlle 'Fridefrs gyllne bin få komma * Och mätta sig ur Segrens purpurblomma.

Om blott naturen lydde min befallning,

Så vissl som menskor jag behesrskat har, En våg mig kasta skulle med sin svallning Intill' den kust* der jag min krona bar. Millioner skulle tåfla om den ära,

Att mina fanor, mina örnar bära,

Att d6 för mig. Jag skulle dö för dem Och för mitt otacksamma kejsarhem. — Nej! intet af allt detta! Här jag hvilar. Förbi mig alla hafvets böljor gå.

Min graf skall öppnas under dessa pilar, Som söijände, med sänkta grenar, ståVid blåa källans rand, på hvar sin sida, Och skugga öfver hjeltens skugga sprida.

Som fordom, i den mörka poppellunden, Invid Egerias källa Numa satt,

Och helig 'vishet drack, i högsta stunden Af mången stjernfull och högtidlig natt; Så sitter, efter många heta öden,

Jag vid Helenas kalla källa här,

Och dricker hvad som mer'än, vishet är, Och mer än jordens klot.-. Jag dricker döden — Välsmakande och svalkande han är.

Med hVar pokal," mig Vatten-nymfen räcker, En plåga i mitt hjertas djup hon släcker.

Sol! lys ej mer på mig! T fordna dagifcr Du var mig kär,Adå du mig handla såg,-När jag.med svärdet tydde fridens lagar,

Och väckte allt, som' uti dvala låg:

För verk och handling,blott fick menskan ljuset: När hennes själ .blirrtrött^ph kraften^njitt, 4 Och hjertat af en - långsam pina fruget,

Då är »hop mogen för T artärens natf.

Natt? — L|pga natt! du natt fötutaiMager! Intill ditt sköte snart, o sqart mjg skit(Jag vet, hos dig ej blömmaj na^on' lager, Och lust till lagrar icke -dit inig jdrager; Jag har ej rum för dem, jag fått förui. v Släck blott med mörker mina tankars svindel; Nog har jag tänkt, för mycket har jag hört: Och lös, så fort du kan, den trånga bindel, Som lifvets små pygméer kring mig snört. I djupet vill jag tåligt se'n förbida,

Om äfven griften har sin ljusa sida.Den, som har skapat verk för evigheten,

En verld af hjeltar upp ur stoftet väckt:

Som vakat dag och natt för menskligheten, Vidskepelsens och mörkrets spira bräckt:

Som segrande gick fram i Solens länder,

Fick tempel' på den gamla Nilens stränder,

Och hette Kebir eller Eldens Far: —

Som sedan sett ett ögonblick förstöra Sitt Pantheon, som nära fullbygdt var, Förskingra, trampa ned, tillintetgöra

Sin hjelteverld, sin prakt, sin härlighet: -r-.

Den högste vise svare, om han vet,

Hvad den bör tro om lifvets evighet! t—

Men om det varar än på Stygens stränder,

Och själens malm ånyo glödgas het,

Förmodar jag, att ödets Herre sänder Min ande ut att styra en komet.

Då skall han gå, som här, sin egen bana,

Och ingen Astronom förmå att ana Hvar han är heuuna, hvad som är hans kall, Hvarfrån han kommer, och hvarthån hån skall; Men kommande och gående den samma,

Af <seklerna han kännes på sin flamma.

Lik dig, Las Cases! min landsflykts bästa gåfva! Så tyst, så oskuldsfull och skön som du, Historiens engel på min graf skall sofva Helt säkert ett århundrade ännu.

Och medan verlden smädar eller glömmer,

Han synes le — han vet om hvem han drömmer: Ur Minnets flod, som djupt och stilla går,

Om mig en uppenbarelse han får.

Och när en gång han allt att veta hunnit,

Och nyckeln till min lefnads gåta funnit —En blixt den blåa rymden genomskär,

Och honom väcker med en kyss så här.

(Han kysser den unga Las Cases, som vaknar hastigt och uppreser sig.)

Historiens genius lyfter sina vingar,

Och når han flyger, från hans läppar klingar Ett sannt ech oförgängligt gudasvar, Förkunnande för verlden hvad jag var.

VÅGEN.

Mitt lif är en våg,

Som röres en tid I svallande tåg,

Yid vindarnas strid.

När lugn blir på haf, Och vinden är tyst,

Då somnar hon af,

Vid stranden hon kysst.

Hon lägger sig ner Till ro i det blå.

Hon synes ej mer;

Men finns der ändå.

Af verldshafvet ju En droppe hon är,

♦ Och solen ännu Kan spegla sig der.AFSKED TILL ITALIEN.

Jag hälsar dig, Venedig! hjeltars amma, Af frihet född, af egen styrka närd,

Som räddande din helga oriflamma,

Vek hjeltemodigt undan Hunnens svärd. Då du ej fann på jordens land en hydda, Som kunde dig för våldets stormar skydda, Att vara fri med fred I hafvets fria sköt du slog dig ned.

Men äfven hafvet trolöst är. Det tjusar Med himmelsblåa ytans lugn och ler;

Men tro det ej, i nästa stund det brusar Och rycker land och stad i djupet ner.

Af nycken styrdt det slutar frid och strider, Det inga band och ingen herre lider.

Högt skummande af harm

Mot jord och himmel häfver det sin barm.

Det såg med vrede, att uti dess rike Du grundade din unga stat. Det fann, Att du i djerfhet redan var dess like,

Och kunde snart i makt bli dess tyrann. Det väpnade sin krigarhär. Millioner Det sände ut af fraggande Tritoner,

Och vågor utan tal Uppvällde digra ur Neptun i sal.

De slingrade, de hvälfde sig, de röto, Kameleontiskt skiftande i'färg.

De spredo sig: de sig tillsamman slöto,

An sönko de, än reBte sig till berg. Anförare var stormen: med sitt mummel Han lifvade de vilda vågors tummel.Så tågade de af

Mot dig, Venedig! — Öppnad ftr din graf.

Men lugnt betänksam deras tåg du röjde, Du vinkade — och faran var förbi.

Uppå din vink en jettemur sig höjde Emellan dig och hafvets raseri;

Och deruppå blef denna inskrift skaren: „Hit skall du komma, haf! till denna muren. Här skall du hejda dig;

Här skola dina böljor lägga sig.“

Se, hafvets härar sig mot muren hvälfva Med samlad kraft, att bryta den itu.

De bryta halsarna utaf sig sjelfva;

Men muren trotsar dem, och står ännu: Och i dess skygd, med flydda farors minne, Med sin förhoppning och sitt fria sinne Venedig växte fort,

Blef starkt och mägtigt, ärofullt och stort.

Och Konsten log, och fröjdades i glansen Utaf Venedigs ära. Sångens klang Gaf mod åt unga krigarn, då med lansen Han glad om bord till segrens möte sprang: Och Gondolieren på lagunens vågor Söng Tassos sång vid månens silfverlågor, Söng om Armidas land,

Och makan svarade från närmsta strand.

Med dygd till grund och äran till sitt syfte Venedig blomstrade i seklers lopp.

Dess slott, kupoler, torn sig stolta lyfte Sqm vattenliljor ur lagunen opp.

Dess flagga segrande kring verlden sväfvar: Halfmånen flyr, ja sjelfva hafvet bäfvarOch tystnar, då det ser

Det vingbeprydda Lejonets baner.

Venedigs Doge far vågorna till möte På Bucentauren, klädd i furstlig skrud. En ring han kastar uti hafvets sköte,

Och säger: „Haf! jag tager dig till brud. Mig underdånig, trogen skall du vara!“ Och hafvet hörs med stilla brusning svara: „Som brud jag hör dig tilL Var stark, var fri — och jag dig lyda vill.®

Ziani, D andbi o och Contarini Och Loredano bo i grafvens famn.

Af Foscari, Fe mer o, Morosini Stå endast åter ärofulla namn:

Och Staden, den de älskat och förskönat, Med minnets lager deras dygd belönat.*. Den Staden finnes än;

Men Staten, o Venedig! hvar är den?

Och väldet öfver Oceanens spegel,

Och dina sjötågs O dys sd,

Ditt rike i Levanten, dina segel,

Ditt segrande standar — hvar äro de?

En del af dem har Mhsulmannen tagit; Uppå en del har du dig sjelf bedragit, Och hvad som öfver vardt,

Manino gaf till skänks åt Bonaparte.

Ej mer i salen Dogens stämma ljuder: Försvunnet är ditt Tiomanna-Råd.

Nu Austria öfver dig och hafvet bjuder: Du lefver tarfligt utaf Kejsarns nåd. Förvissnad, saftlös är din handels blomma Och dina präktiga palatser tomma•Stå på kanalens strand,

Och gnagas hörbart ned af tidens tand.

Dock än din skönhet fremlingen förtjusar Och af din åsyn han ej mättas kan. Orientaliskt dn hans själ berusar;

Europas underbara Ispahan!

Du är för fantasien ett eget rike:

Bland jordens städer ser du ej din like, Och ingen stod ännu I sin förnedrings djup så högt som du.

I dina tempel, dina stora salar Det är så mystiskt, aningsfullt och skumt; Men tydligast det höga minnet talar Och hörs, då det närvarande är stumt.

Ej vagnars buller vandrams känslor störa; Det enda ljud, som hinner till hans öra, Är af gondolens gång,

Guitarrens klang och menskorösters sång.

Hvar stund bär melodi på sina vingar: Med sång och spel man mäter dag och natt. På böljan och på platserna det klingar: Ja! hela lifvet är i toner satt.

Frid sväfvar öfver dessa tysta vatten:

En fest är dagen och en fest är natten, Jemt ny och jemt sig lik:

Musik och solsken, månsken och musik.

Fast Staten föll, sönk Folket dock ej neder; Om det sitt sjelfbestånd förlorat har,

Det äger sina attiskt milda seder Och många dygder af sin frihet qvar.

Stolt Yenetianar'n än på fädren tänker; Men i hans uttrycksfulla öga blänkerEn melankolisk frid,

Som'frukten är af en förlorad strid.*

VIKINGENS SÅNG.

God natt, God natt,

Du drottning i gyllene skrud,

Du strålande vikingabrud!

Nog ser jag, du söijer och gråter; Men gråt ej! Vi träffas ju åter. Fast natten i norden är lång,

Så blir det väl morgon en gång.

O, vor' jag, som du,

Så nära den Önskade strand,

Det nya, lycksaliga land!

Fort drake, på böljorna ila,

Snart slipper du mig och får hvila! På hafvet, på jorden är strid,

I jorden får Vikingen frid.

Jag ropar på storm;

Fort vill jag på hafvet framgå; Men tyst ligger stormen ändå.

Förr dref han med kraft mina segel, Nu ser han sig heldre i spegel Och smeker med jollrande vind Den flärdfulla sjöjungfruns kind.

Sol, ensam som du,

Jag far på den högblåa våg I stilla högtideligt tåg;

Du hvilar hos fränderna dina;Men hän äro fostbröder mina.

Ej eger jag bror eller far — Mitt svärd är det enda jag har.

En afton, som du,

I gullklara rustningen klädd,

Jag slumrar å blodrödan bädd.

Du redan ditt anlete döljer,

Jag sagta i spåren dig följer.

Du glänsande drottning, far väl! Far roligt, far stilla, far väl!

Barnet gick i rosenlund, Leende om aftonstund, Slumrande på blomstertufvan. Ljusalf smekte barnets kind Med de hvita vingars vind, Uppå blomstertufvan.

Orm i gröna gräset låg, Lurande på gossen såg,

Som en hök på lilla dufvan. Kröp och kröp r barmen in, Stack i hjertat gadden sin, Uppå blomstertufvan.

Ljusalf grät, och liten sof, Moder grät, och liten sof; Tåren rinner, hjertat blöder, När som moder gråter så. Liten sofver tungt ändå,

Då är liten döder.Assax Lindeblad.

Född i Lackalänga socken nära Lund d. 19 Dec. 1800. Fil. Mag. 1829. Docent i estetiken i Lund 1831. Kyrkoherde i Öfved 1836. Död d. 3 Mars 1848. — Med Tegnér till sin förebild, men alltmer aflägsnande sig från en slafvisk imitation, utmärker sig L. framför mängden af våra lyriska skalder genom ett praktfullt föredrag, en innerlig värma och originalitet i bilder. Den djupa religiösa känsla, som lågade i hans själ, uttalar sig såväl i den prisbelönta skriften “Missionären" som uti hans öfriga andliga sånger. — Månskensqvällarne. Lund 1825. Blékingsblommor. 1828. Dikter. 2 häften, Lund 1832—33. Religiösa Sånger. G:borg 1843. Missions-Sånger. Lund 1846. Samlade Dikter. Efter förf:s död utgifne. Malmö 1851—52.

PRESTVI GNIN GEN.

Orgeln brusar, Sionsstämmor flyga som Cheruber inom templets famn: bönens läppar, barnsliga och blyga, stamma tyst den Kärleksfulles namn.

Ty i dag är andetiden inne,

Herren kallar sina vingårdsmän. Glädjpns; bröder! i hvart menlöst sinne blomma himlens skördar än.

Skön och högtidsfull är vigningsstunden, och de unge i sin hvita skrudlftgra sig i frid kring altarrunden, under tårar ropande till Gud.

Herre! Du med middagssolens öga skådar prÖfvande i hjertat ned, hör hvar suck, som stiger till det höga, hör hvar bön och hvarje ed.

Bönens händer på min hjessa hvila, och Guds anda svävfvar ned ur skyn. Mod och hopp och glädje till mig ila, himlen Öppnas för min tjusta syn. Hvilken salighet! jag ser Messias, full af majestät, på Fadrens thron, och min ande färdas, som Elias, ' upp till ljusets region.

Ack hur ljusnar Sions borg! Hur skiner hvaije anlet i Guds tempelhus!

Stilla! öfver grafvarnes ruiner går Hans stämma, full af kraft och ljus. Hosianna! salighetens källa brusar opp, en outtömlig sjö.

Hosianna! Salems palmer fälla i mitt bröst sin blomstersnö.

Och de hvålfvande Aoner lyssna ur sin soldag till de ungas röst; stormen tiger, alla sferer tystna, templet ljuder af elysisk tröst.

Sjunk du folk! Den Evige befaller — och Serafen dignar till Hans fot: Himmel!*och jag andas än? jag faller ej till stoft på grafvars klot?

Helig, Helig! jorden re'n försvinner, bländverk, throner, himlar ramla ner:hän i intets djup allt stort förrinner, — Gud och jag, och sedan ingen mer! Englars glädje svallar i mitt sinne, i mitt öra spela harpors ljud.

Hvad är Kungars nåd och seklers minne mot din salighet, o Gud? —

Nu, J Gudinvigde! gån att bära fridens budskap till en frälsad verld, gån att sprida ut Hans helga lära, ljus och sanning är ert segersvärd. Allvarsamma, som en faders böner, milda, fromma, som en moders råd, tolken J för alla jordens söner Guds rättfärdighet och nåd.

Lönen är dock skön: kring jordens länder manar sorgen oss till ständig strid; men på himlens palmbevuxna stränder vinkar glädje, vinkar evig frid.

Ur vår tvekamp vandra vi till ära,

Ur vårt elddop till Guds herrlighet, och vår sista ålders stund skall bära ungdom, lif och salighet.

Gud! låt ej mitt sköna hopp förspillas i en kall, en dyster öckenverld, låt mig ej af jordens skuggspel villas eller fångas iitaf tidens flärd.

Oberömd, men älskad utaf många, till det bättre landet sträfve jag!

Mödans dagar vare än så långa, längre är dock hvilans dag.BLEKINGS FLICKAN.

Liflig som vestan Syns hon dig nästan,

Frisk såsom morgonens purprade sky, Barmen i vågor,

Hjertat i lågor,

ögat, så vänligt som månan i ny.

Aftonens stjema Skådar hon gerna,

Ute till lekar och sång i sin lund. Blommor hon väljer,

Sagor förtäljer

Gladt för sin älskling i enslighetsstund.

Högtid är inne,

Se, hur dess sinne

Glädes och häfs, som en böljande sjö.

Psalmbok i händer, —

Blomkrans hon vänder

Mellan de lekande flngrarnes snö.

Lockarne långa Hänga så många

Nedåt dess skuldra. I klädningen hvit Glädtigt hon ilar,

Vänligt hon smilar,

Kommen, som engel, hrån himmelen hit.

Rosende-röda Läpparne glöda,

Själen blir hängande fast deruppå. Kindernas dager Ljusnar så fager,

Liljor i morgonens rodnad der stå.

Munter och trogen.

Liksom i skogen

Sången af foglar i vaknande vår, Gläds hon af lifvet,

Menniskan gifvet,

Utan en klagan och utan en tår.

SÄNG FÖR ZOOLOGISKA JAGTSÄIXSKAPET 1 LUND.

Ser du solens spann, som tågar Mot oändlig rymd i morgonskyn?

Ut att se hur lifvet lågar,

Ut att handla inför dagens syn!

Evigt fängslad vid sin lampa Grubblarn vake sig till lockar grå:

Ber som björn och varglo trampa,

Der har nordens yngling spår att gå.

Himlen blå och fältet härligt!

Låt oss jaga, skönt är jägarns dåd.

Kulan går sin bana ärligt,

Se, der tumlar markens villebråd! Forskare, som fåfängt rigtar Tankens öga, hvar ett mål du fann,

Se på jägarn hur han sigtar Skarpt och säkert, derför träffar han.

Lustigt öfver djup och slätter!

Djerf är jägarns fot med vingar på,

Flygen ej, J fogel-ätter!

Dock — vi fälla honom nog ändå.

Stolta Jofurs-öm, som svingar Högt mot solen, högt mot ljusets hem,Akta, akta dina vingar,

Jftgarkonsten vet att stäcka dem.

Flyger kulan ut, den skonar Intet, som i skotthåll är dervid.

Men i jägarns bössa thronår Ej förstöring blott, men vård och frid. Tjäder, mata dina ungar,

Dufvor, kyssens i en gröna lund:

Ingen eld för eder ljungar,

Jägarn älskar kärlekens förbund.

Lutar dagen ned mot vester,

Lifvet fattar trött om qvällens knän:

Nejdens fjäderklädda gäster

Till sin lätta slummer dykte hän!

Der en ätthögs minnen drömma, Jägarn hvilar, medan stunden dyr;

Har han då ett glas att tömma,

Skål för jagten och dess äfventyr!Adolf Fredrik Lindblad.

Född i Skenninge d. 1 Febr. 1808. Kompositör. Utom större kompositioner har han till en mängd allmänt sjnngna och värderade sångstycken satt såväl ord som musik.

FÅR GÅ.

Sara jag var, sprang ur min kammar Från min lexa ner till ån.

Qvarnar små med hjul och dammar Bygde der af bark och spån.

Floden kom och vid den ståten Så brast sönder hela bråten.

Gossen gret, ipen tänkte så: Får gå! Får gå! Den visan har han lärt sig väl förstå.

Nitton år! jag mins den -tiden,

Då var fröjd och hopp och lust!

Månen ren var långt framskriden,

Det var rätta stunden just:

Fram jag flög. — Hon var försvunnen, För mig var ej den lågan brunnen;

Jag log likväl och tänkte så: Får gå! Får gå! Den visan har jag lärt mig väl första.Mannen pröfva vill sin lycka,

Fattar eld ännu en gång;

Vill från solen strålar rycka,

Fläta in dem i sin sång.

Den sången var just ej att klandra,

Men den förrann likt många andra.

Han såg dess fart, men sjöng ändå: Får gå! Får gå Den visan har han lärt sig väl förstå.Fredrika Bremer.

Född i Åbo 1802. Hon uppträdde år 1828 med sina “Tekningar ur Hvardagslifvet“ och har sedermera fortsatt desamma under titeln: “Nya Tekningar ur Hvardagslifvet,“ ett arbete kändt och värderadt af hela den bildade verlden.

ANGELIKAS SÅNG-

Mig törstar! Gif mig af den friska våg, Som uti Edens rosenlundar låg!

Den herrliga, den klara silfverkälla, Hvars droppar utaf evig ungdom svälla, Hvars bölja är af englars blickar full, Och full af helig vishets rena gull.

Mig" törstar! O, du sanningskälla 'god, Gif friskhet åt det febervilda blod!

Gif svaga, sjuka hjertat kraft och helsa, Och ögat från dess vilda syner frälsa!

O fick i dig min törst jag släcka nu,

Jäg blef en himlaspegel såsom du.

Mig törstar! Gud, du kärlekskälla klar, Som evigt lif uti ditt sköte har,Gif mig en droppe! Mina läppar brinna! I öde verlden ingen saft de finna!

Dess ljumma flod ej vederqvicker mig, Mig törstar efter evighet och dig.

SNÖN-

Fall, lätta snöflock, fall Och bädda grafven kall!

Det bröst, som sjuder här, Det längtar svalkas der!

Och sen jag sänkts dit ner, Fall snöflock, fall än mer, Att jag må blifva gömd,

Så gömd, som jag är glömd!

Ty ingen moder skall Besöka grafvens vall,

Och ingen fader här Skall fråga hvar jag är.

Dit ingen syster går Att fäila sorgens tår,

Och ingen broders bröst Skall sucka der om tröst.

Och ingen enda vän Skall vända dit igen,

Att på den hvita snö En hugkomstblomma strö.

Och han, som var mitt allt, Skall gå deröfver kallt,Med 'bruden arm i arm, Så 8äll och kärleksvarm.

Ack, frusna snöflock, fall, Gör^ bädden dubbelt kall, Att^stelnadt hjerta då Ej mera känna må!Gustaf Henrik Mellin.

Född i Revolax i Finland d, 23 Apr. 1803. Kyrkoherde i Wrara 1851. — Utgifvit en serie af poetiska kalendrar benämningen “Vinterblommor“ (1832—36. 1838—43.) samt historiska romaner och noveller. — Samlade ^Diktér. Sthm.

FJÄB.1LNS FLYGT-

Munter bland de friska bladen, Frossande af deras grönska,

Kröp, i barnsligt sjelfsvåld, larfven. Blommans första dofter, Knoppens unga must Var hans njutningslust.

Sluten i sin gyllne rustning,

Utan rörelse och frihet,

Vid en frukt var puppan fästad. Enslighet och skugga Gåfvo dock ej frid ' At hans inre strid.

Fångens boja bröts af ljuset: Fjäriln höjde purpurvingen, Sväfvande mot fjerran rymder.

Norra

under

flera

1852.Tätt vid stammen fallenr Mogna frukten låg:

Ingen fjäriln såg.

DEN SKÖNA-

Skön är da, flicka, skön som drömmen målar En engels bild i Edens myrtenlund.

Utur dé hulda anletsdragen strålar Behagens, glädjens, oskuldens förbund.

Naturen har allt skönt i rika lotter Med moderskärlek slösat öfver dig.

Du är den rika modrens älsklingsdotter,

Och rik som hon jag väl må kalla dig.

Ty allt hvad skönt och ljuft naturen eger Jag finner, än mer skönt, hos dig igen.

En ton, så tjusfull, som din mun den säger,

Ej någon näktergal har hviskat än.

Skön blickar aftonstjernan från det höga, Bland silfverskyar, tyst till jorden ner.

Men mera skönt ditt klara, blåa öga,

Med himmelsk strålglans, vänligt på mig ser.

Dock, med din skönhets rikedom, o flicka, * Hur du är fattig, kanske du ej vet!

Det sköna, jag ur din gestalt ser blicka,

För grafven, endast grafven blommar det.

Ack, likt en dröm, som flyr i morgonstunden, Så bort gå skönhet, ungdom, sol och vår,Ty äfven hösten har sin rätt till lunden,

Der våren sina glada blommor sår.

Dock — gömmer du uti ditt bröst ett hjexta Så skönt, som dina rena anletsdrag, '

Då kan du le åt död och tid och smärta:

Först då är oförgängligt ditt behag.

Om till ditt yttre ren en engel vorden,

Ditt inre endast himlens lif begär,

O flicka, då är du för skön för jorden.

Och englar glädjas att du dödlig är.Israel Tollin.

Född 1 Tömevalla socken i Östergötland 1803. Fil. Mag. Docent i estetiken i Lund 1838. Kyrkoherde i SkabersjÖ 1849. — Dikter. Lund 1843.

FADDEUKYSSEN.

På öppna fönstrets böljande gardin &amm middagssolens sista stråle in I Julias rum, och darrande såg på,

Hur flickan klädde sig från topp till tå.

Hon tyckte om i dag sin toilette,

Ty hennes klädning satt så nätt, så nätt, Och blåa band i blonda lockar klä’r,

Så att hon nästan i. sig sjelf blir kär.

Så innerligt förnöjd log hennes mund, Och kindens grop blef då så djup och rund, Som Amor flugit fram, och i sin flygt Med listigt finger hennes kinder tryckt,

Och ögonlocken lik sin båge spänt,

Och sjelfva ögonen med facklan tändt.Och öfver dem en panna höjde sig:

En lilja öfver två förgät-ej-mig.

Och barmen låg i tyll så spindelgles,

Att nunnorna derinom kunde ses Förstulet titta genom gallret ut,

Och sucka efter klosterlifvets slut.

“Straxt är jag får dig, mamma! vänta blott: Min myrt i dag ej ännu vatten fått.

Men det var också sannt: förrän vi gå, Lär mig i hast, hur man bör fadder stå.“

“Kors flicka! det ju står i din Kat’ches. Gunås, hur nu för tfn vår ungdom läs! — Jo mins, din pligt som Fadder, den är stor: Du svär i nödfall blifva barnets mor.“

“Ack, mamma! jag ju bara veta vill,

Hur det går under sjelfva akten till. * Man får ju också,der en vis-å-vis?

Jag gissar nästan hvem som min skall bli.“

“En Vis-ä-vis! — Hur syndigt är ditt tal! Din tanke, flicka! leker jemt på bal.

Din gång är dans; du går ju nu i takt, När du skall gå till en högtidlig akt.

Gör der, som hvaren städad fllicka gör, Och som din mamma, blott på Presten hör. Och när han frågar, svara ja och nig, Håll dig beskedligt stilla sen och tig.“ —

Visst lade hon på hjertat mammas tal; Ty se! bland flickorna i festens salStår hon så blyg i ledet och ser ned,

Som enda sippan i en rosenked.

Men slog hon blicken upp ifrån siu fot, Den möts af hans, som står der midtemot. De ha nog mött hvarann förut en gån g De glada aftnar under lek och sång.

Som barn de dansat samma Majstång kring, Om Julen lånat eld och sen gömt ring, Tilis hans och hennes ögon alltibland Förstulet lånte eld utaf hvarann.

Och nu, när akten slöts, tänk hvilket spratt! Han kysste flickan, som hos mamma satt. Att akten skulle ta ett sådant slut,

Det hade gumman i sitt tal glömt ut.

Men under vägen hem då börjar hon,

Som vid en Opras slut, sin recension Om kyssens gift och om en farlig tid. — Men flickan tänkte för sig sjelf dervid:

Hur syud att kalla denna kyss ett gift; Han var ett purpurmunlack till den skrift, Som redan förut i mitt hjerta fanns, Hvaraf en afskrift säkert låg i hans.

Och den der pligten, att så der bli mor, Som mamma nämnde, kändes mig så stor, Till dess hans kyss så tydligt innebar: Att blir jag barnets mor, blir han dess far.SLAFVEN MED FRIHETSXOKARD.

1 en berså vid Seinens strand,

Den skönsta sommarnatt,

En nng soldat, med arm i band, Allén, som sorgen, satt.

Och medan vinden rörde lätt Den mörka lockens våg,

Höll han i handen sin barett,

Och på kokarden såg.

Du var, sad’ han, ack ja! du var Min lefnads skönsta ros,

Men lemnar mig blott törnet qvar, Förr’n sommarn ftr sin kos.

Ty af en hand, så falsk som fin, Jag här, just här dig fick.

Den hand låg darrande i min,

När jag till striden gick.

Men ej, när nu jag återkom,

Hon räcks mig. — Hyddan ju Står än, en orörd helgedom,

Men, flicka! hvar är du?

Din kärlek bjöd, vid min jag svor För frihet dra mitt svärd.

Jag löst min ed, och, som jag tror, Ar jag din bandros värd.

Dess färger jag ej rätt förstått: Den blå, var den då ejDitt ögas blå, som log så godt: Förgät, förgät mig-ej!

Och detta rosenröda band Betydde kärlek, nyss;

Ty sådan just var kindens brand Vid hennes första kyss.

An detta hvita bandet se’n!

Så rent, som liljans hy:

Så var din panna himlaren,

Din lock dess enda sky.

Mitt bröst, med denna bild uti, Blef stjernpryd t. Segren gaf Oss friheten. — Jo vackert fri,

När hjertat ropar: Slaf!

Ack! dessa färger, suckar han,

Jag älskar än, änskönt En färg mig felar deriblan,

Och det är hoppets grönt. *

“Och hoppets grönt ger jag dig ock:“ Så ljöd en röst bakom.

Och kransen låg på krigarns lock, För’n han hann se sig om.

Sig häcken delte: med en hyss Ett hufvud smög derur,

Så likt som det kokarden nyss Ställt fram i miniatur.

En arm omkring hans skuldra käns: “Här år ock bojan, slaf;“Ljöd samma röst. Och slafven näns Ej lossa bojan af.

Ty i bersån, vid Seinens strand, Än mången sommarnatt Han, ej med armen mer i band, Men qvar i bojan satt.Johan Ludvig Buneberg.

Född i Jacobstad i Finland d. 5 Febr. 1804. Fil. Mag. Lektor i Borgå med Professors titel. — Denne utmärkte skald skildrar enkelt, åskådligt och hjertligt folk- och natur-lifvet i idylliskepisk form på fulländade hexametrar. De natursanna, innerligt naiva taflorna i „Elgskyttarne“ och „Hanna“ äro uppdragna med mästarehand. I de lyriska styckena Franzén underlägsen, är han i de rent idylliska honom och alla svenska skalder öfver-lägsen. — Dikter. Helsingfors 1830. Sthm. 1838. Samlade Dikter. Örebro. 3 vol., 1851—2.

VÅRT LAND.

Vårt land, vårt land, vårt fosterland, Ljud högt, o dyra ord!

Ej lyfts en höjd mot himlens rand,

Ej sänks en dal, ej sköljs en strand, Mer älskad än vår bygd i nord,

Än våra fäders jord.

Vårt land är fattigt, skall så bli För den, som guld begär,

En främling far oss stolt förbi;

Men detta landet älska vi,

För oss med moar, fjäll och skär Ett guldland dock det är.Vi älska våra strömmars brus Och våra bäckars språng,

Den mörka skogens dystra sus,

Vår stjernenatt, vårt sommarljus,

Allt, allt, hvad här som syn, som sång Vårt hjerta rört engång.

Här striddes våra fäders strid Med tanke, svärd och plog,

Här, här, i klar som mulen tid,

Med lycka hård, med lycka blid,

Det Finska folkets hjerta slog,

Här bars hvad det fördrog.

Hvem täljde väl de striders tal,

Som detta folk bestod,

Då kriget röt från dal till dal,

Då frosten kom m8d hungrens qval, Hvem mätte allt dess spillda blod Och allt dbss tålamod?

Och det var här det blodet flä1,

Ja här för oss det var,

Och det var här sin fröjd det njöt,

Och det var här sin suck det gjöt,

Det folk, som våra bördor bar Långt före våra dar.

Här är oss ljuft, här är oss godt,

Här är oss allt beskärdt;

Hur ödet kastar än vår lott,

Ett land, ett fosterland vi fått,

Hvad finns på jorden mera värd t Att hållas dyrt och kärt?Och här och här är detta land,

Vårt öga ser det här;

Vi kunna sträcka ut vår hand Och visa gladt på sjö och strand Och säga: se det landet der,

Vårt fosterland det är!

Och fördes vi att bo i glans Bland guldmoln i det blå,

Och blef vårt lif en stjernedans,

Der tår ej gjöt9, der suck ej fanns,

Till detta arma land ändå Vår längtan skulle stå.

O land, du tusen sjöars land,

Der sång och trohet byggt,

Der lifvets haf oss gett en strand,

Vår forntids land, vår framtids land,

Var för din fattigdom ej skyggt,

Var fritt, var gladt, var tryggt!

Din blomning, sluten än i knopp,

Skall mogna ur sitt tvång;

Se, ur vår kärlek skall gå opp Ditt ljus, din glans, din fröjd, ditt hopp: Och högre klinga skall en gäng Vår fosterländska sång.

UR "IDYLL OCH EPIGRAtf.”

Flickan kom ifrån sin älsklings möte, Kom med röda händer. — Modren sade:Hvaraf rodna dina händer, flicka?

Flickan sade: jag har plockat rosor,

Och på törnen stungit mina händer.

Äter kom hon från sin älsklings möte; Kom med röda läppar. — Modren sade: Hvaraf rodna dina läppar, flicka?

Flickan sade: jag har ätit hallon,

Och med saften målat mina läppar.

Ater kom hon från sin älsklings möte, Kom med bleka kinder. — Modren sade: Hvaraf blekna dina kinder, flicka?

Flickan sade: red en graf, o Moder! Gömm mig der, och ställ ett kors deröfver, Och på korset rista som jag säger:

En gång kom hon hem med röda händer; Ty de rodnat mellan älskarns händer.

En gång kom hon hem med röda läppar; Ty de rodnat under älskarns läppar. Sednast kom hon hem med bleka kinder; Ty de bleknat genom älskarns otro.

36.

fiannande sin 4<>tter talte modren: „Flicka, jag för kärleken dig varnat,

Och jag finner att jag varnat fåfängt/ Dottren sade: „var ej oblid, moder: Stängde jag mig In, att undfly honom, Flög han med hvart solgrand in i rummet; Gick jag åter ut och rymde undan,

Hörde jag hans suck i hvaije vindflägt; Slöt jag både ögom till och öron,

Sprang han skälmsk uti mitt eget hjerta.*GRUMLA ICKE FLICKANS SJÄL.

Flickan

satt vid bäckens strand, Tvådde sina fötter der;

Sjöng en fågel ofvanför:

„Flicka, grumla bäcken ej, Himlen syns ej mer i dep!“ Flickan slog sitt öga opp,

Talade med tårad blick:

„Sörj ej öfver bäcken, du; Bäcken klarnar snart igen.

Kär du såg mig stå en gång Vid en ynglings sida här,

Du till honom tala bordt:

Grumla icke flickans själ,

Aldrig skall den klarna se’q, Aldrig spegla himlen mer.“

SVANEN.

Från molnens purpurstänkta rand Sjöng Svanen lugn och säll,

Och satte sig vid elfvens strand Och sjöng, en Juniqväll.

Om nordens skönhet var hans sång, Hur glad dess himmel är,

Hur dagen glömmer, natten lång, Att gå till hvila der.

Hur skuggan der är djup och rik Inunder björk och al;

Hur guldbestrålad hvarje vik,

Och hvaije bölja sval.Hur ljuft, oändligt ljuft, det är Att äga der en vän;

Hur troheten är hemfödd der, Och längtar dit igen.

Så ljöd, från våg till våg, hans röst Hans enkla lofsång då;

Och snart han smög mot makans bröst, Och tycktes qväda så:

„Hvad mer, om än din lefnads dröm Ej sekler tälja får;

Du älskat har på nordens ström, Och sjungit i dess vår.“

KYSSEN.

Jag kysser dig och ledsnar ej,

Och skall jag nånsin ledsna? Nej! Nu, goda flicka, svara mig,

Hvad sällhet kyssen skänker dig?

Du älskar den så väl som jag;

Nu säg, hvad utgör dess behag? Jag frågar nu, jag frågte nyss,

Och får till svar blott kyss på kyss.

Om i min l&pp man boning gömt* Du kysste den ej mera ömt;

Om galla vore stänkt derpå,

Du kysste lika ömt ändå.Se till, hvad förebär du väl,

Om någon frågar efter skäl?

Om någon oblygt kommer nu Och frågar: hvarför kysses du?

Och folket dömmer strängt, min vftn, Hvad skall det säga då om den, Som annat ej än kyssa gör,

Och sjelf ej engång vet hvarför?

För min del jag ej hittat på,

Hvad godt i kyssen finnas må; Men jag vill dö, om jag en stund Skall stängas från din purpurmund.

SJÖ MANS-FLICKAN.

Vinden blåser opp i hast, Segel fylla stång och mast, Skeppet styr till fjerr an länder, Gud vet när det återvänder!

Du, som far der, äger du Någon blick för mig ännu?

O, jag såg dig än, kanhända,

Om min gråt blott toge ända.

Vore jag hvad fågeln är,

Vingad, såsom måsen der,

Följde jag dig glad på färden Till den obekanta verlden!Kom beständigt dit du kom, Vände, när du vände om, Spelte med min lätta vinge Och din blick i flykten flnge.

Men den arma flickans lott Är att fläkta afsked blott,

Med en tårfull duk i handen, Vinglös lemnad qvar på stranden.

Långt ifrån att följa få,

Måste jag tillbaka gå,

Innan qvällen komma hunnit. Innan seglet än försvunnit,

Måste jaga ur mitt bröst Saknaden, som är min tröst, Torka väl från kinden tåren, Att min mor ej märker spåren.

HVEM STYRDE HIT DIN VÄG?

Långt bort om fjärdens våg, Långt bort om Qällets topp,

Du ensam dagen såg,

Och växte ensam opp.

Jag saknade ej dig, Jag sökte ej din stråt; Jag visste ej en Btig, Som skulle ledt ditåt.Jag kände ej din far.

Jag kände ej din mor,

Jag sag ej hvar du var,

Jag s åg ej hvart da for.

Liksom den bäck, der rann, För den, som rinner här,

Vi voro för hvarann,

Så länge du var här;

Två plantor, mellan dem En äng i blomning står; Två fåglar som fått hem I skilda lunders snår.

O, andra nejders son!

Hvi dög du dädan, säg?

O, fågel långtifrån!

Hvem styrde hit din väg?

Till hjertat, som var kallt, Säg hur du lågor bar. — Hur kunde du bli allt För den du intet var?Olof Fryxell.

Född i Hesaelskogs prestgård på Dalsland d. 29 Sept. 1806. Fil. Mag. Regementspastor vid Kgl. M:ts flottas station i Stockholm 1854. — Dikter. Sthm. 1829.

SVALAN.

Det stod på kullen ett tempelhus Och blänkte snöhvitt i solens ljus,

Och glada svalor murade bo Kring heliga tinnar i fridlyst ro.

Men hösten kom så kulen och grå.

För honom flydde svalorna små Och hviftade blåa vingarna snällt Öfver susande skogar och gyllene fält.

Då aftonen glödde vid himmelens bryn, Sjönk skaran ned ur flammande skyn Och hvilade ut sitt tröttade t*«

Vid randen af flodens glimmande våg.

Och natten rullade ut sin väf,

Och svalorna eofvo i susande säfOch vaggade lätt på svigtigt strå Emellan stjerniga himlar två.

Ej slocknade ännu stjernomas sken,

Då truppen flög från gungande gren Och drog, bepurprad af solens brand,

I fjerran mot de förlofvade land.

En enda svala i vassen satt.

Så ensam satt hon, så svag och matt. Ej mäktade mera vingarnes par Att föra henne i luftig char.

De fly. — De fly. — Hon sitter stum Och blickar ned i de mörka rum,

Der vågen rullar inunder, full Med tusende perlor af tindrande gull.

Då kommer morgonvinden på sjön Och märker den ensligas blick och bön Och böjer så sakta det veka rör.

Den lilla sjunker i djupet och — dör.Carl Wilhelm Böttiger.

Född i Westerås d. 15 Maj 1807. Fil. Mag. 1833. E. O. Prof. 1845. En af Sv. Akad. 1847. Redan vid sitt första uppträdande (1830) emottogs han som en ovanligt utbildad ung skald. Med fullt sinne för modersmålets skönhet, med fint och säkert öra för dess underbara välljud bortlade han i sina „nyare sånger" och „lyriska stycken" den sjukliga känslosamhet, som var det hufvudsakliga, hvilket man i hans första dikter hade att tadla. Silfverklangen af hans lyra är lika svensk, som skär och ljuf. Alla hans sångmös skapelser äro utgjutelser af ett sannt poetiskt sinne; många äro utmärkta genom den praktfullaste form. — Ungdomsminnen från Sångens Stunder. Sthm. 1880. Upsala 1834. Nyare Sånger. Upsala 1833. Lyriska Stycken. 2 h. Sthm. 1837—9. Religiösa iSånger. 4:de uppl. Upsala 1841. Foglame. Upsala 1852. Samlade Skrifter. 2 vol. Sthm. 1856—7.

EMMAS STJERNA.

Jag gerna upp mot.himlen ser, När solen går i molnen ner;

Ty jag en liten stjerna har,

Som lyser der så skön och klar.

Den stjeman är min Pappas blick. Jag honom sjelf ej skåda fick:

På jorden hans besök blef kort; När jag kom dit, så for han bortHans öga följer mig ändå,

Hans vinkar nog jag kan förstå;

Ty jag har märkt, att vissa dar Så lyser stjernan mera klar.

Det var en dag, då jag ej gjort Och tänkt detsamma, som jag bort;

Det var en qväll — ack! just i går — Då stod i Pappas blick en tår.

Rätt sorgsen tycktes stjernans mine,

Men jag drog genast för gardin Och tänkte: aldrig, aldrig ger Jag himlen skäl att söija mer!

Och säkert blef han åter glad;

Ty se’n, när aftonbön jag bad Och slöt med några tårar den,

Då såg jag stjernan le igen.

Du lilla stjema! åt mitt lif En spegel af din klarhet gif!

Att lugn jag alltid mot dig ser Och aldrig rodnar, när du ler.

När bakom grafvens skumma tjäll Min lefhads sol går ner en qväll,

Visst lyser du mig då till den,

Som är den faderlösas vän.

DE GODAS SAMBAND.

Fast vänner skiljas, fast de ej få vandra På samma stig till samma fosterland;Dock mellan själar, som förstå hvarandra, Det gifs ett oupplösligt syskonband.

Ty mellan goda, oskuldsrena hjertan Ett själs-förbund i lifvets morgon slöts:

Af tiden bryts det ej och ej af smärtan,

Det var för evigheten, som det knöts.

De skiljas väl, men vårda kärleksflamman, Som delad brinner lika klar och varm;

När så en aning förer dem tillsamman De le, som tvillingbarn vid modrens barm.

En inre slägtskap skönjes hos de båda,

De hafva fordom sett hvarann, men hvar? Ty syskondragen hos hvarann de skåda Och mången bild från hemmet ha de qvar.

Och klart och skönt de hemlands-bilder brinna, Likt eldar, tända invid mörknadt haf,

Att seglaren må kunna återfinna

Den strand, de vänner, dem han öfvergaf.

Hur skall då jordiskt afstand kunna skilja Två hjertan, af hvarann blott återljud?

De stämma möte hvar och når de vilja,

Tills en gång mötesplatsen blir hos Gud.

SYNEN.

V id foten af en blomsterkulle, På stranden af en skuggad å. Jag såg en vänlig hydda stå,Der frid och k&rlek trifvas skulle. Jag var så glad, jag var så nöjd, Mitt hjerta slog af sällsam fröjd; Ty se! — den hyddan var min egen.

I dörrn jag sedan såg en hicka, Som der, en vinglös Engel, stod: Hon var så skön, så huld, så god, Och ömt hon syntes mot mig nicka. Jag var så glad, jag var så nöjd, Mitt hjerta slog af sällsam fröjd; Ty vet! — den flickan var min maka.

Ej länge dock min glädje räckte,

Ty floden ryckte hyddan bort Och mina armar innan kort Mot flickans bild jag fåfängt sträckte.

Säg mig, hvar då den hyddan låg! Hvem var den flickan, som jag såg? — O! allt var endast uti drömmen.

SÅNGENS MENING.

Mitt sångarlif, som våren gladt och kort, Snart vissnar bort;

Snart blir min Sångmös hela ärelystnad: Tyitnad.

Hon önskar blott att skonsamt bli bedömd Och sedan glömd:

Hon ville skingra i de godas hjertan Smärtan,Och några toner slå i vårens lund Blott för en stund. Att dervid dölja efter gjutna tåren Spåren.

Och sedan sluta i ett skuggrikt tjäll Sin vårdags q väll,

Och på den vår, då bättre blommor knoppas, Hoppas.

Du, som vill lyssna till ipin enkla sång, Yar mild en gång!

Gå annars du förbi min blyga tärna Gema!

Ty vinner ej min luta någon vän,

Så tystne den!

Så finns ett genljud blott af mina sånger: Anger.

I AFSXEDETS STUND.

JCänk någon gång på den, hvars hjerta gömmer Din Englabild så troget inom sig!

På den, som ofta hela verlden glömmer,

Att blott i stillhet tänka få på dig!

Tänk någon gång, när du en blomma plockar, På den, hvars lif så föga blommor har,

Som evigt minns de rika, ljusa lockar,

Och evigt minns ditt blåa Ögonpar!Tänk någon gång, när dagens sol sig sänker Ock fiskarn sakta gungar hem från sjön,

På den, som evigt, evigt på dig tänker Och ber för dig till Gud så mången bön.

Tänk någon gång, när nattens klara stjerna En helsning vinkar ifrån fästet blå,

På den, hvars tanke flyr till dig så gemal Nej, glöm mig du! — jag minns nog dig ändå.

FANTASI.

Jord

och himmel jag Glömmer natt och dag Och på dig jag endast tänker;

Du är dagens hopp,

När som sol går opp,

Du min bön, när sol sig sänker.

Hur du städse lyser på min himmel skön, Lifvets morgondröm och lifvets aftonbön! Jord och himmel jag Glömmer natt och dag Och på dig jag endast tänker.

Säg, i helgonfrid:

O hvar dvälj’s du blid?

Såg på. jorden dig mitt öga?

Eller dröjer du,

Engel, qvar ännu,

Ibland syskon i det höga?

Får jag aldrig trycka här din varma hand? Bli vi först bekanta på den andra strand?Säg, i helgonfrid:

O hvar dvålj’s du blid? Såg på jorden dig mitt Öga?

När en tanke dög,

När en snck sig smög,

Du var målet för dem båda.

I hvar stjernas blick Din jag möta fiék,

Blommor små din bild förråda.

Aftonskyn i lågor skref ditt namn för mig, Ängen bar din drägt och lärkan sjöng om dig, När en tanke flög,

När en suck sig smög,

Du var målet för dem båda.

0 I jag vet, en gång Vid en bättre sång

Skänker Gud oss åt hvarandra,

Följer Du mig still,

Hör blott Du mig till,

Må försvinna allt det andra!

Kärleken är.evig — och, när döden ler, Mötas vi och skiljas aldrig, aldrig mer.

01 jag vet, en gång Vid en bättre sång

Skänker Gud oss åt hvarandra.

BÖNESTUNDEN.

Undan vike smärtan, Ty, i bönens ljud,Mötas skiljda hjertan Nu hos samma Gud.

Ut en suck sig smyger, Hörd af ingeu vän: Bönens dufva flyger Då till Gud med den.

Kommer sedan åter Med sitt glada bud, Lugnar den som gråter, Helsar ifrån Gud,

Helsar från de sälla;

Och, till jordens grus,

Bär från solens källa Värma, eld och ljus.

Aldrig tröttas vingen, Aldrig källan töms:

Gud, han glömmer ingen, Fast han ofta glöms.

Men mitt hjerta gömrne Evigt Herrans lag,

Och min själ ej glömme Fadrens anletsdrag!

Störe tidens smitta Ej min barndoms tro,

Må ej flärden hitta Till mitt hjertas bo!

Kraft mig Fadren gifve I hvar profvets stund,Evigt själen blifve Så i hans förbund!

Säkert han mig låter Vinna hvad jag bad, Sänder dufvan åter Med ett oljoblad.

DAGEN.

Det var morgon. Klara lågo sunden Som en spegel. Fåglarna i lunden Sjöngo gladt. — Jag bad i morgonstunden Kärlek, kom, O kom!

Det blef middag. Vinden drog ej anden, Fågeln stum såg blomman dö i sanden Utaf törst. — Jag bad i middagsbranden: Hopp, försvinn, försvinn!

Det blir afton. Svalkan ljuf si g breder Kring mitt hjerta. Solen har gått neder, Men till vesterns purpursky jag beder: Minne, dröj, O dröj!Elias Wilhelm Enda.

Född i Vester-Hanninge socken i Södermanland d. 3 Sept. 1807. Fil. Mag. 1833. Död d. 13 Aug. 1833. — Om ej rik p& uppfinning eller djup i tanke eller skimrande i bild- och färgprakt egde han likväl klarhet i åskådning, renhet i språk och ledighet i versifikation. Hans enkla, från allt manér och affektation fria sångmö äf utrustad med

goda anlag för episka målningar. — Brynolfs Afventyr. Calmar. 1828. Vildsvinsjagten. Sthm. 1829. Hagbard och Signe. Sthm. 1830. Dikter. Örebro. 1833.

GOSSEN OCH FOGELN I BUR.

GOSSEN.

s*

fogel, h varför qvittrar du Ej mer så gladt för mig?

När du var fri, jag hörde ju Hvar morgonstund på dig.

FOGELN.

Ack gosse! när jag fordom sam Uti det ljusa blå,

Då lekte jag, då flög jag fram Med mina syskon små.Jag var så nöjd, så glad, så säll, Jag flög från gren till gren.

Jag söng hvar morgon och hvar qväll Min lofsång Öm och ren.

Jag fröjdades, ty jag var fri, I rymden var min gång.

Nu är den ljufva tid förbi Och borta är min sång.

GOSSEN.

Men fogel, när du älskar så Att vara glad och fri,

Säg, hvarför ville du väl då Hos mig en fånge bli?

FOGELN.

Ack, gosse! man är sällan nöjd Med det, som ödet ger.

Man lemnar lätt en säker fröjd För den, som lyser mer.

Högt i ett träd jag satt och såg Din bur, som öppnad stod.

Och der bland löf och blommor låg En drufva, röd som blod.

Jag bländades af drufvans sken, Jag ville smaka den.

Jag flög i buren från min gren, Och gallret slöts igen.Nu sitter jag så tyst och ser Hur veriden fröjdar sig.

Hur rosen blommar, solen ler,

Ack! icke mer för mig.

Hör vindens susning, flodens brus Och mina bröders sång.

Och nti sommarnattens ljus Jag klagar mången gång.

Så fogeln söng. Men gossen log Och inom en minut Den lilla dörren upp han drog Och släppte Sångarn ut.

Den frälsta utaf längtan brann Att hinna till det blå.

Men satte sig på gossens hand Och söng melodiskt så:

O Gosse! i din unga barm Blott frid och glädje bor.

Din väg är ljus, din himmel varm, Men — en gång blir du stor.

Då lemnar du din lugna stig Och går till andra land.

Men glöm mig ej, och påminn dig Mitt oförstånd ibland!

Lef hellre fri bland stormars lek På nödens klippa hård,Än såsom slaf vid vestans smek I nöjets rosengård!

Så söng den lilla sångaren Ock dög mot solens gulL,

Men gossen sprang sin vig igen, Al sållsam lingtan full.Carl Fredrik, Kiddentad. ø

Född i Frötana socken i Södermanland cL 18 Okt. 1807. F. d. Löjtnant vid Helsinge regemente. Har utgifvit flera historiska romaner. Tidsrunør. Sthm. 1831. Ungdonsbilder. Sthm. 1838. Tids- och Krigs-bilder. Linköp. 1842. Dödsrunor. Linköp. 1848. Minnesrunor. Linköp. 1842. Samlade Dihten l:sta del. Linköp. 1855.

DIKTEN.

Fri är* dikten: kommer silfrervingad Som en ljtualf tros,

Som en snöhvit ros,

Kommer liksom glfidjen obetingad,

För att fly. sin kos.

Kommer som ett stjernfall utur polens Skumma midnatt fram,

Som ett epigram,

Som en kungs-slap ur ett sund, med solens Guldklot i sin stam.

Kommer hastigt: obesinnad skjuter Den, me.4 .slott och lund,

Upp i en sekund,

Ocb i kaiken af sin krona sluter Hela himlens rund.Alla fantasiens skatter glöda,

Uti yppigt skick,

För dess fot och blick;

Tankens armod, hvardagssinnets möda Den ej känna fick.

DU.

Ett ord jag vet, som'bättre klingar Än hvaije sång, från harpan går, Då ordet af din mun får vingar Och själ utaf ditt öga far;

Och ordet, fast du skratta må,

Är, tro mig, blott ett Du ändiu

Ett ord jag vet, jag genomflammas Så lätt af det med fröjd och frid, Då det af sköna läppar stammas, Och kinder rodna mildt dervid. Och ordet, fast du skratta må,

Är, tro mig, blott ett Du ändå.

Ett ord jag vet, ett ord jag känner! Emellan hulda hjertan två Så skön en liten bro det spänner För kärleken att vandra på.

Och ordet, fast du skratta må,

Är, tro mig, blott ett Du ändå.

Du rodnande, du hulda flicka,

Har än du icke skrattat ut,

Att läpparne må du-skål dricka,

I hjertat ha* vi Du förut —

Hur skälmskt du tiger! Ett och tu! Nu döpte vi hvarann till Du!w

Carl August Adlersparre.

Född i Ghristinehamn d. 7 Juni 1810. Kammarherre. Känd under det antagna namnet Albano. — Ungdomsdikter.

Sthm. 1830.

ÖNSKNINGA 11NE.

Vore jag en längtan, varm ocli skön, Sväfvande ur en lycksalig smärta,

Likt en öm och barnslig morgonbön Mellan himlens och naturens hjerta:

O! hur ljuft uppå Guds stjerne-stig Lifvets vårdagg skulle läska mig.

Vore jag en källa frisk och blå,

Till hvars sköte tusen ådror strömma: Skulle tjusad jag bland blommor stå, Och min himmel i min spegel gömma. En gång solen skulle lyfta mig Tår för tår med kyssar opp till sig.

Vore jag en Sångens oskulds-svan, Flytande på känslans rosen-strömmar: Härligt då, på lycklig hemlands ban. Skulle jag besjunga mina drömmar.Och till Englame i fjerran bli Skulle jag försonad åter gå.

Tore jag en själ, en sjftl af ljud,

Ren och fri i diktens urform gjuten:

O hur hög! ett verldens segerbud Flög jag då, ej känd utaf minuten.

Vore jag en renad själ af ljud —

Var jag nöjd, jag var då re’n hos Gud.m

Wilhelm. August Ditlofyon Brann.

Född i Westergötland 1813. !F'. <L' LÖJtnånt vid Westgötadals regemente. — h«m» Dikter, företrädesvis de först atgifha, 'innehålla fler» stycken af sprittande qvickhet, men sakna tmder* stundom en högre lyftning.— Dikter. 4 vol. »thm. 1857—46. Calle. 1843. OaroUna. 1844. Bror. 1846. KtoU. 184*. Den Namnlöse. 1849. Herr Börje. 1851. Farbror Mårten. 1856.

Poeter växa; nu tätt som strå,

Och ge ut Blommat och ge ut Mtnnénf

Som allt bevittna förutan -------- sinnen.

Om Gud ej nådligen står oss bi,

Så drftnkes vertden i poesi,

Som mycket tunnare är än vatten,

Och mycket * mörkare sé’n än matten.

Så fort en stackare blifvit kär Skall verlden veta att så det är,

Och i orimliga rim till henne

Skall hon beskrifvas från fot till änne.

På hvaije sida man »kåda får

Dess „silfverröst" och dess „gyllne hår," '

Dess „svandunsbarm" och dess „purpurkinder,"

Dess „eldblick* full af „fosforiskt glinder,* Dess „perletänder,* dess „rosenmund,0 Som andas „ambra* i morgonstund;

Och är hon mager liksom en „stängel,*

Gör — rimmet henne allt till en — „engel.* Fördenskull, skönheter! snören er!

Ty englafullmakt det säkert ger.

Den första kyssen blir se’n beskrifven,

Om den blef tagen, om den blef gifven,

Han redovisar oss samyetsgrannt,

Fast Gud må veta om allt är sannt!

Förtron er, flickor, ej åt poeten,

Och vakten eder helt väl; ty veten,

Att han besjunger er hemlighet,

Och veriden vet hvad poeten vet.

Ja i det doldaste han oss viger Och ej den minsta favör förtiger,

Som han har njutit med känslorus,

Så väl i solens, som månens ljus.

Sin hela själ vill han' uppenbara,

Ej tacksam läsaren nog kan vara.

Hvad det är nöjsamt att veta slikt!

Och hvad det ämnet är högt och rikt,

Som han så vittert för oss förtäljer,

I det han noga bland orden väljer!

Ty hvad som brister i sammanhang,

Vill han godtgöra med versens klang. — —

Men är hans kärlek olycklig åter,

Aj, stackars liten, hvad då han gråter!

Då finns det neppe en enda rad,

Som ej är blöt utaf tårars bad.

Gud vet hur bröstet stått ut att sjunga Alltunder suckar, så centner-tunga!

Men också verserna tröga gå,Och det är intet att undra på.

Sin sorgebörda dermed han lättar,

Att han sin „Lauras* köld berättar;

Den blir för svår när han ensam bär, Och, deladt, lidandet mindre är.

Han får ej kyssa sin grymma tärna,

Fast han det ville så fasligt gerna,

Han får ej trycka den mjuka hand,

Som blott kan släcka hans hjertas brand, Han får ej vandra i svala lunder Och njuta saliga herdestunder, —

Nej, pusta, gråta han bara får,

Samt rifva sig i sitt arma hår.

Han dukar under för dessa qvalen; Betänk, o Laura! att karl’n blir galen. Det enda medlet att se’n bli klok,

Är till att trycka en liten bok. —

Och hvilken lisa för älskarns smärta,

När den blir iklädd en mystisk svärta!

aVINNOÖGAT.

Vin du se en skymt utaf den höga Kärleken, som ofvan molnen bor,

O! så blicka då i qvinnans öga,

Och du ser den närmre än du tror.

Qvinnan sist utaf den Onämnbare Skapad blef, och när Han ögat tändt, Sade Han: „dess milda språk förklare Hvad jag vid mitt verks fullbordan leännt!

Derför denna blickens makt, som böjer Hvad som våldet aldrig böja kan.Derför denna ljufva eld, som höjer Opp mot stjernoraa en stoftets man.

Derför ofta ser en ol&rd qvinna Hvad som mannens öga, far förbi.

Äran, girigt, han i allt vill finna,

Hon vill finna kärleken deri.

Här som språket icke mer förmådde,

O, hor ofta var en blick ej nog!

Och den svaga på den starke rådde, Först när bistånd hon af ögat tog.

Se på flickans rädda blick, som ilar, Lik en jagad dufva, fort omkring,

För att dölja att den stundom hvilar Sig på en i ynglingarnes ring.

Bet, för hvilket ord hon icke finner, Det, som hon sig vågar tänka knappt,

I ett ögonkast till honom hinner,

Som ett stjernskott uti qvällen, snabbt.

Älskarinnans öga se, då brunnen Första kyssen på dess läppar är,.

Och ett blygsamt „Ja“ från rosenmunnen Kronan satt på älskarens begär!

Då det talar ut i ömma lågor Hvad som tungan icke mer förmår,

Oclf, i helig tystnad, svar och frågor Lysa fram igenom känslans tår.

Eller se, hur modem ögat sänker Ned till förstlingen invid sitt bröst!Allt hVad hjertat känner, själ én tänker, Tolkas der med blickar, ej med røst.

Renare éj månans anlet skådar ,

På en källa, som bland blommor står. Soleäs första stråle ej bebådar Högre fröjd än från den blicken går.

O, så brinn, du Skaparns högsta under! Sköna qvinnoöga, herrligt biinn!

Och, än mera skön, i sorgens sthnder Milda qvinnotår allsthäktigt rinn!

RJ58IGNATION.

Jag, dåre, älskat—jag ock — en gång, Och höjde tappert min kärleks-sång,

Men jag blef slagen med hast ur brädet, Och det blef ändan på hela qvädet.

Ack, till ilnin mö stod så fast min lit! Jag trodde korpen långt förr bli hvit,

Ån henne kall för den dumma låga,

Som var min vällust och blef min plåga. Men hennes hjerta det var så stort,

Var ej för en, men för många gjordt;

Det rymligt var som S:t Petri kyrka,

Och allå sekter der fingo dyrka.

Ett lédigt altar jag äfven fann; — — Mitt offer mottogs, och klart det brann, Samt steg i hvirflar mot „etherns ljusning," Och allt Var, „trånad och glöd och tjusning." Hon på eröfringar sig förstod!

Hon kunde värma ett manligt blod!

Med thinsta ynnest hon visste ockra,Och sjelfva gallan hon kunde sockra.

I hennes öga ett „etwas" låg,

Som allting tände ehvart det såg.

Att jag tog eld var ju ingen under;

Ty då för tiden var jag ett tunder.

Hur det gick till endast Herran vet,

Men Bannt det är att jag blef poet;

Ty allt jag såg från en galen sida,

Och allt var godt uti verlden vida.

En annan sol uppå fästet red,

En annan måne såg gråtmildt ned,

Helt andra stjernor mig blickar sände.

Och skön var jorden förutan ände.

Ej fanns så naket ett ensamt berg,

Som ej jag klädde i diktens färg.

I tanken reste jag der vår koja;

Ej kärlek trifves der menskor stoja.

I hvarje like jag såg en vän,

Och älskad trodde jag mig igen.

Jag Edens dagar tillbaka drömde,

Och skaldebägarn så flitigt tömde,

Att yr i mössan jag nästan blef. —

Men rim jag smidde och vers jag skref Till „henne," „henne" — den tjusarinnan, Det englabarnet, den huldgudinnan.

Hvad språket hade af granna ord,

Det blef en rätt uppå hennes bord.

Hvad hög lycksalighet se’n jag rönte,

När med en kyss hon min platthet lönte, Och hon mig nämnde vid såta namn,

Och ömt mig sträckte sin hulda famn Med vattnad blick, med en suck vältalig! — O, du min dårskap! du dock var salig, Jag kan, jag vill icke ångra dig,

Min högsta lycka du skänkt åt mig.

Men — lyrans toner bli allt för veka,Och jag förglömmer att jag skall — leka. Nå — hennes kärlek i frossa dog,

Och jag på prosa mig åter slog.

Jag såg hur dikten allting förstorat Och huru litet som jag förlorat;

I böljan kostade det väl på,

Att om sin himmel bedragen stå Med hennes eder ännu i minnet.

Med hennes skönhet ännu för sinnet;

Men, Gudskelof! det är nu förbi Med både kärlek och poesi.

Ej till mitt hjerta går mer en nyckel.

Jag redskap varit för qvinnogyckel,

Men blir det aldrig i tiden mer,

Steg äfven Venus från himlen ner.

För „stora hjertan" jag se’n mig aktat; Ty jag för nära har dem betraktat.

Med min rival jag dock ömkan har!

Den lärospånen står honom qvar.

Han, i sin ordning, väl bort får träda,

Ej töfvar länge förr’n han får qväda: „Jag, dåre. älskat — jag ock — en gång, Men denna glädje blef icke lång;

Ty jag blef slagen med fart ur brädet," — Och det blef ändan på hela qvädet.

HVAD JAG VARIT.

Jag ock ett högre lif har njutit Och öppna himlar har jag sett,

Men deras portar nu sig slutit Och sig ett töcken kring dem bredt. Ack! barnets gyllne drömmar farit! Blott svagt jag minnes hvad jag varit.Jag varit glad. På. vingar buren,

Den friska anden höjde sig,

Och det fanus . intet i naturen Som ej stod lefvaude för mig.

Nu ftro skog och fält så 5de Och alla gode andar döde.

Jag varit vis. Jag röster hörde På berg, i dal, från silfverflod.

De Edens minnen återförde,

Ett himmelskt språk jag då förstod;

Men ack! jag glömt det nu, emedan Jag kom i lifvets skola sedan.

Jag varit god. Till ljusets l&nder Var vägen då så kort, så .skön..

Med spftda, sammanknäppta händer Jag himlen famnade i bön.

Allt som jag växte aftog fröjden,

Och jag fick längre opp till höjden.

Skall ständigt denna tid jag sörja,

Dér vilsen jag i öknen går?

Skall, ej min barndom åter böija För evigt — i en evig vår?

Ack jo! jag anar bättre skiften:

Snart blir jag barn på nytt — i griften.

TANTERNA ELLER DEN HEMLIGA DOMSTOLEN.

Det finns en stad i vår höga Nord,

Der kaffe ryker från söligt nord Ur sotad kittel, på alla ställen,

Allt ifrån morgonen intill qvällen.Och Tanter sitta der rundtomkring På domarsäten. En mystisk ring.

Der ord ur tandlösa munnar ramla Så fort att knappast nian dem kan samla. Som hagel falla de ned, och då De namn och rykte slå ned också.

Det är en domstol af kloka gummor,

Der nämnden bullrar som messingstrummor, Det är en domstol att springa för,

En hemlig domstol af gamla mör.

För skrahket här de sin nästa draga,

Att minsta värde från honom taga, : *

Ty obevekligt, på Drakos sätt, ’

Hvart mål blir afgjordt så hjertans lätt. Man dräper dussintals blott i taget,

Och flitigt' kaffe bjuds kring i laget.

Den drycken underbar verkan har,

Ty clairvoyant blir då en och hvar.

Hvad aldrig händt och hvad ej kan hända, Blir nu så visst.- Och de ord förvända,

De lägga ut och de lägga till,

Och göra hvalfiskar af en sill.

Hvart äkta par lefver grufligt illa,

Hvar man har tioro och hvar sprätt har frilla.

Fler giftermål än i himmelen

Här blifva uppgjorda. Stackars män!

Och stackars flickor! Ert skuldregister Förökas genast med tusen brister.

De gamla jungfrur sin vredes skål Straxt månde gjuta på giftermål.

En mö de aldrig förlåta kunna Att hon, lik dem, ej får dö som nunna. Det finns mer skärande ej ett ljud För deras Öron, än ordet brud.

På blekblå läppar sig resa ijunen,

Och rösten skräller som domsbasunen.Med tungor, skarpa som dödens glaf, Från bruden kronan de dansa af.

De in effigie paret bränna,

Och mäkta lisade se’n sig känna.

Och så de sitta der år från år Vid sin „välsignade kaffetår."

Och koppen darrar i vissna näfven,

Och kitteln sjuder och vreden äfven. Allt som är skapadt de högt fördömma, Blott Gud, sin skapare, de berömma.

De läsa skriftens försoningsord,

Och göra knäfall omkring sitt bord.

De piska pigan och smeka katten,

Och sjunga psalmer långt in på natten, Ty se! de hafva det djerfva hopp,

Att en gång höjas till englar opp.

Men denna drömmen dock Öfvergifven, Ty som J dömt, J ock dömda blifven!

EN KÄRLEKSHISTORIA.

Sort med kärlek! Hit med glaset, Som den högsta fröjden bär!

Jag betala fått kalaset Nog, minsann! då jag var kär. Aldrig fick jag lugn,

Glödhet, som en ugn,

Brann jag både dar och nätter För den största bland koketter.

Jemt jag gick att blommor plocka, Blek och dum och utan frid,Och jag sniidde rim, så tjocka Som Egyptens pyramid.

Och jag låg på knä,

Och jag skar i trä'

Hennes namn, tillhopapetadt Med mitt eget, skönt arbetadt.

Och jag ritade vår hydda Uppå superfin velin:

Lindar henne sågos skydda,

Utanföre låg en äng,

Längre fram en sjö,

Och i den en Ö,

Dit i båt vi skulle fara,

Att i ensamhet få vara.

Men hur gick det? Hit med kannan! Den mig bringar tröst allen';

Bäst jag ritade — en annan Kom, som hade hus af sten Och en verklig sjö,

Med en verklig Ö — —

Straxt gaf tiickan mig på båten,

Steg i hans — och slut med ståten.Oskar Patrik Sturzen-Becker.

Född i Stockholm d. 28 Nov. 1811. Ingick 1882 i konungens kansli, men öfvergaf snart tjenstemannabanan för att uteslutande sysselsätta sig med journalistik och litteratur. Han har under pseudonymen Orvar Odd utgifvit flera arbeten, företrädesvis af humoristiskt innehåll, hvilka förråda en sällspord stilistisk förmåga. — Min fattiga Sångmö. Sthm. 1844.

TILL DE UNGA.

Evigt i hörnet af fädernehärden sömnigt vid gammaldags-sagor att nicka dömdes dig ej, medan ung är din biod; ut i den fria, den vexlande verlden, stormarnas friskare luft till att dricka, sinnet att vädra och härda ditt mod!

Ständigt de trampade vägar att vandra, blott till detsamma evinnerligt leder andens en ålderdomskrämpa år det; du, att i vildmarken rödja dig andra, innan din flygtiga vårsol går neder fatta din yxa och våga ett $ät!

Klättra omkring uti vetandets alper! Många förborgade fruktbara parkerAV»*

finner du der bakom skrefvornas snar, och från de manligt bekämpade stolper ständigt till lön, öfver skogar och marker, friare, nvare utsigt du har.

Hissa ditt segel och skjut ifrån stranden, tankens omätliga verldshaf att plöja! kasta dig ut uppå vinst och förlust! Endast den fega och hopkrympta anden älskar i storm vid sitt ankar att dröja, följa i stiltje med åran sin kust.

Nya, förvånande arkipelager

här sina skatter för dig skola tömma;

plocka den gyldene frukten och njut!

För en Columbus, hvarthän han ock drager, okända land bakom synkretsen drömma, eviga sanningar, dolda förut.

Vet att för dig sina önskningar sända väntande skaror och följa din banas vexlande öden med orolig själ!

Ty hvad som stort skall för seklerna hända, hvad genialiskt skall verkas och danas, blott från de unga det kommer likväl.

EN VÄN I TYSTHET.

Lilla svala, gäst från rosens länder! säg, hvi här bland stadens mulna gränder under taket af ett murket näste du ditt bo så melankoliskt fäste?Äfven vi ha likväl gröna kullar utanför den trumpna stadens tullar, skogar doftande och blåa bäckar, glada tjäll bland sköna blomsterhäckar.

Der för dig det vore godt att vara, solsken, frihet, muntra lekar bara!

Här du likt en munk dig stänger inne, du, en fågel med poetiskt sinne!“

Tittande nedpå mig smått satiriskt, lilla svalan svarar mig shakespeariskt: Vet, det tysta ofta mycket gömmer, hvarom din filosofi ej drömmer!

Märk på taket här en vindsrumskupa, hotande att ramla hufvudstupa!

Himlens väder genom teglen tjuta, regnet piskar genom söndrig ruta.

Vet, derinne bor en vacker flicka!

Som en vårluft blått dess ögon blicka, som en ros, den skönaste du plockar, rodnar kinden mellan mörka lockar.

Hennes mor, en gammal knarrig gumma, höres ständigt likt en spinnrock brumma, men den unga, tyst, försagd och slagen, sitter vid sin söm gudslånga dagen.

Sitter der, inom sig sorgligt sluten, glömd af hela verlden och förskjuten, dömd att aldrig lifvets vårfröjd smaka, men att evigt träla och försaka.Någon gång jag ser förstulna tåren glänsa i de långa ögonhåren, straxt dock åter mera ljust hon blickar, tittar ut och vänligt åt mig nickar.

Och med lilla liljehvita handen strör hon smulor finare än sanden ut på taket, att jag skall mig sätta under fönstret tätt och fritt mig mätta. .

Derför här jag bygger tyst och stilla, att för flickan gladt min visa drilla; egde hon ej mig, — betänk de orden! - hade hon ju ingen vän på jorden!Gustaf Lorentz Sommelius.

Född i Skåne 1811. F. d. Löjtnant vid Elfsborgs regemente. Stnpade i slaget vid Dtippel d. 5 Juni 1848, såsom premier-löjtnant i dansk tjenst. Vallmoknoppar, plockade på Steppen. Sthm. 1846. Silhouetter. Grtborg. 1846.

S V ÄRDSSÅ.N 0.

Jag kysser dig, blixtrande klinga!

På valplatsen skola vi svinga I ringdans, du, döden och jag.

Jag trycker dig tätt till mitt hjerta, Du trogna i glädje och smärta,

Min fästmö i envig och slag!

Ej makt gaf mig Ödets gudinna,

Ej skatter — och till älskarinna,

O, sköldmö! hon gaf mig blott dig; Men rosorna, som skulle smycka Din brudkrans, de, liksom min lycka, Slå ut blott och blomma i krig.

Hvi mulnar din glänsande, höga Stålpanna, hvi gnistrar ditt öga Och häfves af stridslust din barm?Tills jag dig till fejder får väcka Och flammande lystnaden släcka, „Sof sött på din riddares arm.a

Ack! snart skola åskorna ljunga Och vindarna stormsången sjunga I svärmande, svindlande takt;

Då får du ej slumra, ej drömma, Ej glödande kinderna gömma,

0 strålbrud! på hämnande jagt.

De smattrande stridshornen ljuda! Det är, som de skulle oss bjuda Till dans i en riddaresal;

Och tusende echo'n, så klara,

Den gälla signalen besvara Med genljud i berg och i dal.

Med mig skall du, sida vid sida, Så djerf öfver slagfälten rida Och sjudande menniskoblod.

Du, tjusande, blåögda flicka!

Ur svällande ådror skall dricka Och mätta ditt lågande mod.

Se! fläckar af purpur så röda

1 glittrande solskenet glöda,

Som eld på din glimmande skrud

0 framåt! tills krafterna svika! Jag kan icke, vill icke vika,

Nej — framåt du segrande brud!

Må slafven förutan all ära

1 anletessvetten förtära

Sitt bröd, under mödorna böjd, Och vaka och bedja och klaga,Med tålamod korset fördraga Och lefva i lugnet förnöjd.

Må äckliga friden han smaka Och stormarnas vällust försaka,

För döden och fasorna rädd!

Och se'n, när hans dagar sig ända,

I tallösa plågor sig vända På lidandets rolösa bädd.

Med farorna spänner jag bälte,

Jag lefver och dör, som en hjelte,

För straff och belöningar kall;

När mordengeln sist kring mig flägtar, Jag drunknar i bragdernas nektar,

Som solen i böljornas svall.

Se! rundtomkring stepperna samla Sig krigare, unga och gamla,

Med svarta och krusade skägg Och skarpa patroner beredda För bössor, med guldkorn försedda, Och sablar med skarpslipad egg.

Låt framåt, ack! framåt det ila!

Min fredlösa själ ingen hvila Och rast eller ro nånsin tål.

O! fladdra, min hviftande fana!

Din väg jag med svärdet skall bana, Till dess'att jag hinner mitt mål.

I dofva accorder kring hela Vår synkrets kanonerna spela;

Men faran ej hejdat oss än!

Der hetaste blodregnen dugga,Vi skola som jättar oss hugga En stråkväg ur kulan igen.

Så följen mig,jägare käcka!

I fyrsprång må hingstarna sträcka Friskt framåt; som örnar slå ned På rofvet, vi skola oss kasta På fiendens fyrkanter fasta Och spränga hans sexdubbla led.

Som stjernor, dem Siarne prisa,

Min hjelm och min sabel skall visa Er vägen på bragdernas stråt;

Och — fastän vårt antal är ringa.

Jag segrens gudinna skall tvinga,

Som skuggan, att följa oss åt.

Och segra vi icke, vi alla Dock stolt såsom jernekar falla,

Som brytas af stormar utaf.

Du stålsmidda jägarfriskara!

Vårt minne skall häfden bevara Och mullen en grönskande graf.

Och lagrar vi döende skära!

Ej mindre är derför ens ära,

Att kampen man stupande vann;

Af irrbloss var evigt den damma Den skönaste, som i detsamma Den brände som klarast, försvann.

Marche! framåt! fast bjertat förblöder Om någon af Er, fosterbröder!

För parcernas saxar går fri,

Så hem till vårt fosterland helsa,Att lifvet vi kunde ej frälsa,

Men äran, den räddade vi!

I afton jag skall eder vara Till mötes i himlen — och svara För alla! till allfaders thron Jag bleknade linien skall föra Till mönstring och redo der göra Hos Gud för min vackra sqvadron.

UR: BETRAKTELSER VID ETT KASERN-FÖNSTER.

En girigbuk8 uppsyn är vidrig och led, hans färg är som aska, hans munvinkel sned, korpgluggarna vinda och skygga; på stackarn, som svälter och är i behof, han lurar, som katten i vrån på sitt rof, och suger så blod, som en mygga.

Af fåfänga älskar han nöjen och prakt, och skänker allt annat än guld sitt förakt; som gåsen han lyfter på vingen och gör så en konst i båd' vetenskapsmän, och allt, som ej ger sina hundra igen, samt hyllar af konsterna ingen.

Som hönstjufven tittar han dolskt under lugg, förnöjd åt hvart knep han kallflinar i mjugg och rufvar på sin kassakista; men ger honom nån'sin en snärta en grace, nog får han betala bra dyrt sitt kalas och henne med guld öfverlista.På samvetet plåstrar han väl litet grand, och hjelper på skryt unga enkor ibland. Guds vrede han så tänker stilla; men blundar för döden, som ufven för sol, han ryser, som fan, för en halfspänd pistol, och ser han ett spö, mår han illa.

Ack I blef han beordrad till blott tjugofem, och jag att servera, nog finge han dem, tills klådan kröp honom ur skinnet; det skulle bli ruff i hvart slag, som sig bör, och hasselportionen — det svarar jag för — ej skulle gå honom ur minnet.

Men rättvisan har ej numera sin gång, fräckt rumlar han om med sitt olaga fång, ty nog hjelper satan de sina — och jag, som är ärlig, får intill min död hushålla om dagen med två marker bröd, och surra för resten som bin'a.Herman Sätherberg.

Född i Stockholm d. 12 Juni 1812. Medecine Doktor. 1 hans qväden strömma känslans vågor friskt och ogrumladt ur första källan; med oskuldsfull enkelhet, med varm känsla och innerlig kärlek för skapelsens skönhet återger han sina täcka naturmålningar. — Skogsharpan. Sthm. 1836. Jägarens hvila. Sthm. 1838. Blommorna vid vägen. 4 häften. Sthm. 1841—6. Alprosor. Sthm. 1855.

FÅGELN, BLOMMAN OCH KAJ,LAN.

Fågel i skyn, o! hur blef du så glad? — „Högt ibland vindar i gungande furen „Föddes jag upp i den fria naturen, „Döptes i Majdaggens himmelska bad: „Derför jag jemt är så frisk, är så glad.“

Blomma på ängen! hur blef du så skön? — „Källan den rena jag fick till min spegel, „Flärdens förakt är min dyraste regel, „Sanningens gåfva min varmaste bön: „Derför, kanhända, jag synes dig skön.1"

Källa i dalen! hur blef du så ren? — „Spegeln jag är för min Skapares under.„Målar hans verk i de grönskande lunder, „Målar i stjernprydda himmelens sken: „Derför, kanhända, du nämner mig: ren“

Fågeln och Blomman och Källan allena Älska naturen den sköna, den rena; Menniska! vänd till din moder en gång: A*]ska den äfven i lefnad, i sång!

HÖSTEN.

Sommarn förbleknat har, Ligger på svartklädd bår; Stormvinden andan drar Tungt i de glesa snår, Vaggad af kalla böljor, Ristande jorden med djupa sår.

Stäm ej din lyra mer, Landtliga sångmö! Re'n Solen har sjunkit ner,

Dagen har släckt sitt sken, Fåglarna skocktals flytta, Skrämda ur lunden af ulfvens skrän.

Söker du kanske dock Genljud för sorg och gråt, Sjung — och en nattlig flock Svarar med ugglors låt Gällt från den mörka höBtens Lunder, der döden har valt sin stråt.

Tyst, med en tår på kind, Stod jag vid frusen äng;Kom så en dimmig vind, Grep i min harpas sträng, Sjöng mig en sång om tidens Makt och om hvilan i dödens säng.

Hvart jag omkring mig såg Låg der en blomma bräckt, Hasade hafvets våg Vild under stormens flägt, Suckade dalens källa,

Isad af höstvindens andedrägt. —

O, huru snart skall ock So mm arn uti mitt bröst Fly, och min glesa lock Falla för ålderns höst! Himmel! hvar är då hyddan, Dit jag må fly undan stormens röst?

Bubbla i lifvets ström, Klagande hjerta — hör! Allt är ju här en dröm, Hvart dig ock kosan för-Först bortom

grafvens portar Blommar en sommar, som aldrig dör.

LÄNGTAN TILL LANDET.

Vintren rasat ut bland våra fjällar; Drifvans blommor smälta ned och dö; Himlen ler i vårens ljusa qvällar; Solen kysser lif i skog och sjö.

Snart är sommarn här; i purpurvågor,Gufdbelagda, a/urskiftande,

Ligga ängarne i dagens lågor,

Och i lunden dansa källorne.

Ja, jag kommer! helsen, glada vindar,

Ut till landet, ut till fåglarne,

Att jag älskar dem; till björk, till lindar, Sjö och berg, jag vill dem återse;

Se dem än, som i min barndoms stunder; Följa bäckens dans till klarnad sjö, Trastens sång i furuskogens lunder, Vattenfågelns lek kring flärd och ö:

Lyssna vill jag, huru vinden susar Uti halfutspruckna björkars lund,

Spegla mig i sjön, der Anden krusar Med sin köl det mångbeglänsta sund,

Och i famnen af naturen drömma Vårens dröm, som ingen tröttat än,

Och min sorg i jagtens lund förglömma, Fri, som skyn der uppå himmelen. —

Forsen kastar sig i hafvets sköte:

Se hur vild! med hvilken stämmas dån! Ar det ej som hela Mälarn göte Ater, på en gång, sitt rika lån? —

Och han är likväl så hög om qvällep, Som om morgonen, och tusen år Fylla honom kanske än, från fjällen,

Lika rik och herrlig hvarje vår.

Och med hvarje Maj hans holmar gunga Sina kronor i dess klara våg,

Och i hvarje vår hans fåglar sjunga Lika ömt, med lika eldig håg.

Skulle jag, när hela verlden svärmar,Sköna Vår! blott jag ej le med dig? . . . Och en snöbäcks sorl, den klippan härmar, Yar dock fordom nog att locka mig.

Nej, åt landet, Bröder! Tjädern knäpper Nu hvar morgon i sin furulund,

Hvad, om jägarn kopplet varsamt släpper, Blott till ögonfägnad på en stund ?

Låt oss njuta, låt oss vara glade:

Friskt och herrligt hornens toner gå!

Den som hjerta nu att jaga hade,

Endast på en timma eller två!

BLISTORPS-DALEN 1 BLEKINGE.

Du undersköna dal! o, säg,

Du skogens blekingsbrud,

Hvem ställde hit dig i min väg, Hvem gaf dig denna skrud?

I svallet af ditt blomsterflor,

I dina lunders flägt

Jag känner att en gudom bor, Jag hör dess andedrägt.

Yid glittret af din insjö blå, Bland dina dunkla trän,

Jag kunde uti drömmar stå Och aldrig längta hän. —

O! vore jag en lilja blott,

Du sommargröna dal!

Jag byggde här mitt lilla slott Bland bok och björk och al.Och vore jag en dufva, här I paradisisk ro,

Med vännen, som jag håller kär, Jag skulle evigt bo.

Men ut i veriden bär min stig;

Min vandring är så lång.

O, dal! jag far blott ega dig Uti min enkla sång!Karl Kullberg.

Född i Stockholm d. 23 Aug. 1813. Kammarjunkare. Uppträdde, tillsamm&us med Ridderstad, som lycklig poet i kalendern Sylfiden 1890. Förf. till flera romaner, noveller och skizzer, utmärkta genom frisk iakttagelseförmåga samt liflighet, behag och enkelhet i stilen. Död d. 29 Juni 1857.

PILGRIMEN.

Det vandrar en pilgrim från land och till land, Han har ingen ro, ingen rast.

Än trampar han öknarnas brännande sand,

Än klyfver han vågen med hast.

Han skyndar med längtan, som sjuder,

Dit nycken bjuder.

Han klappar på dörrar, och de låtas opp,

Men fremlingen trifs ingenstäds.

Framåt uti svindlande fart går hans lopp,

Och gästen tar afsked och gläds,

Ty qväfvande känns för hans anda Det enahanda.

Det klappar en oro så vildt i hans barm En örn, som ur bojan vill loss,Den øtr&fvar och sträfvar med v&nmågtig harm Och ntmanar veriden på trots;

Men frigjord blir tröttade slafven Endast i grafven.

Och om du vill veta hvem frftmlingen &r,

Sök ej uti stoftet hans spår.

Den flygtiges' fosterbygd grönskar ej hftr:

Thy n&mns pilegrimen, som går Orolig och husvill kring landen, Menniskoanden.. Johan Gabriel Carlén.

Född i Westergötland d. 9 Juli 1814. Kanslist. — Stycken på Vers. Sthm. 1888. Romanser ur Svenska Folkli/vet. Sthm. 1846.

Slumrar in från lek och strid, Trädens flock, i gröna drågten, 'Hvilar ut i stilla frid.

Aspen ensamt sorgligt klagar, Hon kan ingen hvila få.

Vet — i tidens första dagar Var likväl det icke så:

När det då blef lugnt i lunden, Stod ock hon så stilla glad I den slutna syskonrunden Med i slummer sänkta blad.

Men den dag, då hatet tånde Blodigt bloss och stormen ljöd,

ASPEN.

tystnar: sista flägten

När den milde Gudasände Skalle dö sin offerdöd:

Lät ju hon, af menskan lånad, Till det kors sig forma då, Hvarpå Christus, grymt förhånad, Gjöt sitt blod — så mild ändå.

Straxt flög ångrens bittra oro Smärtsamt in i hennes bröst;

Och dé dar, som flidens voro,

Nu hon sörjer utan tröst.

Oeh ännu, när höstens dimmor Jagjae fram i gulnad lund,

Dallra blodets röda strimmor Få hvart blad i kronans rund.

Derföc ser du, om ock flägten Slumrat in från lek och strid, Aspen dock i glesa drägten Ständigt skälfva utan frid.

GALER-SI,AFTENS SÅNG.

Håll takten, du jernsmidda åra Följ med i kamraternas tag!

Må Ängslande bojor mig såra Väl läkas dock såren en dag!

När färden blir tröttsam kring hafven, Galerslafven tänker på grafven.

„För lifstiden* varar min smärta, Allt hopp jag i minnet begrof.Tyrannerna ha intet hjerta:

Den skuldfrie stämplas som boft När färden blir tröttsam kringhafven, Galerslafven tänker p& grafven.

Der hemma min Julia sitter,

Och bamen ha nu ingen far:

Den tanken, den tanken är bitter; Men Herren förbarmande har.

När färden blir tröttsam kring hafven, Galerslafven tänker på grafven.

Bort, svettdroppe! fåfängt du flyter: Mjukt blir ej mitt stenhårda bröd. Bort, svettdroppe! Väktaren ryter — Med fröjd skall jag lida min nöd! När färden blir tröttsam kring hafven, Galerslafven tänker på grafven.

Mot qvällen går lifvet till hvila; Men vågorna böija sitt brus:

Och hemåt vi snart skola Qa,

Vid blixtarnes ledande ljus.

När färden blir tröttsam kring hafven, Galerslafven tänker på grafven.

Allsvåldige! thordönen ljunga — Hårdt trycker mig fjettrarnes länk: O, stränge Förbarmare, slunga En blixt mot min blodiga bänk!

Då finner, från färden kring hafven, Galerslafven hvila i grafven.SEPTEMBER-QVÄLLEN.

Tråden gulnat, löfven falla, Sista blomman frusit bort; Stormen hviner, regnen svalla; Dagen är så mörk och kort.

Hönsen purket näbben slipa, Skatan hoppar ner vid strand, Pappa maklig drar sin pipa,

Med ett Aftonblad i händ.

Gamla mormor tar till „trösten" Börjar i sitt kaffe spå,

Prisar än den vackra hösten Sjutton hundra nitti två.

Tranan qväder afsked ssången, Karo gnager j5å ett ben,

Ljuset tänds för första gången, Ovant lyser nu dess sken.

Spöklik står den gamla linden, Löf och qvist meä rutan slå, Katten jamar atyggt på vindån Rullgardinen ftttte* då.

Muntert sprakar spiselns brasa, Alla dra sig dit till slut,

Moppe trampa»,, barnen rasa, Mamma snubbor delar ut.

Nisse synar sina känger,

Herr magistern spelar tok, Guvernantens näsa hänger Öfyer Bulwers sista bok.Undertecknad lyran lagar,

Har med den så mycket bråk: Han är icke den som klagar Få septemberqvftllens tråk.

LÖJTNANTBN PÅ BAL.

Och löjtnanten träder så grann in i salen, Nu först finna damerna lif uti balen.

Kors se, söta fröken! hur vacker han är — Hur sött han i handen glacé-handsken bär!

Betrakta ej längre den simple juristen,

Som svartklädd der står, utan rödt uppå listen! Han känner ej Marryats sista roman,

Och kan ej, som löjtnanten, läspa sitt „f—n.“

Men akta ditt hjerta, min sötaste fröken!

Det knipes så hastigt, som dufvan af höken: I afton har löjtnanten re’n gjort det rön,

Att du framför alla är „helvetes0 skön.

Se, smal som en jungfru han är omkring lifvet, Det är väl ej möjligt, att snörad han blifvet? Nej! fjunet kring läppen, som svärtat hån har, Betecknar att löjtnanten nyss blifvit karl.

Det högaste hönset han är uppå balen — Det är ju ej krutrök, som dammar i salen! Hör, sporrarne klinga, så nätta och små, Fast icke så fasta som tuppens ändå!Nu in i premieren herr löjtnanten träder,

Då börjas ett tal om musik och om väder Och dito om folket der nerpå sekund;

Och strofer ur Axel presteras i rund.

Och helt dchaufferad, han derpå i valsen Förtäljer för damen, med andan i halsen,

Hur fasligt af kölden på mötet han led —

Ack, stackars den lille, den granne „biped!“

Så snedt på den valsen de sittande titta,

Det grämer dem djupt, att just de skola sitta.

Men trösten er, damer! er sker väl ock rätt:

Herr löjtnanten tänker ej nu på reträtt.

Kors, tänk! när herr krigsmannen drager sin klinga, Hvad fienden hals öfver hufvud skall springa — — Ett slikt regemente mot Juten nu ställs,

För Stenbockens gossar i träskor och pels.

Så svärma, herr löjtnant — sköt garna kurtisen! Och lägg icke vid dig den gifna sottisen!

Men kommer den dag, då mot Ryssen du drar,

Låt se om du mod under bröst-stoppet har!Johan Nybom.

Född i Upsala 1815. Ingick som student vid Upsala universitet 1885. — Hans lyriska och elegiska dikter utmärka sig genom ett skönt, bildrikt och praktfullt språk. — Dikter, Upsala 1840. Samlade Dikter, 4 delar. Upsala 1844—8. Ny upplaga i 8 delar. Upsala 1858—4.

BÖN.

Med helig bäfvan, Gud, till Dig jag träder, Och gyllne lutan skälfver i min hand, ' När i dess skygga toner rörd jag kläder Min djupa andakt och min ljufva brand« Du är det, som min andes blommor vårdar Och tänder sångens altarflammor opp,

Och öfver hjert&ts tysta tempelgårdar Upprullar taflor utaf himmelskt hopp.

Jag tackar Dig för dessa flydda stunder, Som nu i minnets hvita månljus stå,

Då englar gästade mitt Mamres lunder, De evigt gröna under himlar blå;

Då kärlek satt och lekte i mitt öga — En kärlek, än för ren att ha' ett namn. Då verldens stormar störde mig så föga, Ty hela verlden var min moders famn.För dessa kära namn af fader, moder Jag beder och jag tackar Dig i dag;

Snart fara äfven de på glömskans floder, Och ensam på min skumma strand står jag; — Men jag vill resa vårdar i mitt hjerta Och b&dda der åt dem för hvilans ro Och göra vallfärd dit från lifvets smärta I helig kärlek och i ödmjuk tro.

Der vill jag viga mig åt Dina strider,

Der vill jag hvila ut från stormens gny, Och när min själ i örtagården lider,

Till mina sparda barndomsminnen fly, Bland hvilka/drsf jag lärde mig att stamma En bokstaf efter det af lifsens ord,

Som är på engång ariaregn och flamma För allt, som tror, i himmel och på jord.

Men först och sist till Dig min bön jag ställer: Du. mina fäders Gud, gif kraft, gif mod! Utaf den nåd, som rik och herrligväller Sin purpur-åder uti Sonens blod,

Jag dricka vill i alla skilda öden,

I liftrets högsta både sorg och fröjd;

Jag dricka vill ännu en gång i döden, När jag går upp mot Thabors ljusa höjd.

Jag sluter i Din famn allt, hvad mitt hjerta Har skönast såsom minne och som hopp, Jag sluter i Din famn min fröjd, min smärta, Att der i helig offerrök gå opp;

Och glad i Dig jag fattar vandringsstafven Och går, Din kämpe, mot en okänd verkL — Välsigna, Gud, mitt lif, —förklara grafven Och se i nåd till hvaije hjertats gärd!SÅNG PÅ JULAPTON.

Re'n tändas derute mång' tusende ijus Med pomp och med ståt uti rike mans hus.

Och borden af rätter bli tunga; ,

Mitt ensamma ljus brinner saktelig ner,

Men ster sak i det; — väl i möTkret jag ser Ändå till att dikta och sjunga.

Kom ej på min lott denna verldenes gull,

Min själ dock af heliga toner är full,

Som falla likt dagg på min smärta,

Och mången, som är, och så mången, som var En tröstande broder, en vårdande far,

Jag bjuder till Jul i mitt hjerta.

Nog minnes jag barndomens lyckliga tid Med lekarnes oskuld och lekarnes frid Och englabesöken i drömmen;

Men verlden kom snart och lad’ år uppå år,

Och gaf den mig fröjder, nog gaf den ock sår — Långt fjerran jag fördes af strömmen.

Det hägrade skönt, — hvad det skiftade grannt! — Och allt, som blott lyste, jag tänkte var sannt, Och följde så sorgfri på färden;

De heliga barndomens berg jag förlät,

Och ögat det log, medan oskulden gret. —

Snart stod jag en främling i verlden.

Till barndomens kullar jag nalkas igen, —

Men står nagon famn mig väl öppen der än,

Dit jag kan med kärlek få falla?

Ej tror jag mer verldenes villande råd;

Ett vågar jag tro blott* att himmelens nåd Står öppen för mig som för alla.Du barn, som försonade himmel och jord, Du lifsens och härlekens eviga ord,

Kom, Gudason, gästa mig åter!

Ditt herberge blifve min lågande famn, Mitt lefverne8 lösen Ditt heliga namn, Som synder och brister förlåter!

Du älskliga sljerna som lyser i qväll,

De troende herdar i Bethlehems tjftll,

Lys äfven ned frid i min boning!

Och när jag ej mera min harpa kan slå, Din glans på de somnade strängarne då Förklare, att jag fått försoning /

SUCK PÅ EN SOMMARAFTON.

Lugn sig natten sänker Öfver bygdens tjäll;

Månan silfver stänker I den dunkla qväll;

Uti linden •

Suckar vinden Sorgligt och så skönt ändå; BlQmman lutar kinden — Blommor slumra så.

Vågens alper höja Sig mot Thules strand; Blott en timma dröja Vilja de i land.

Fria bölja,

Du får skölja Söderns ljuda *underverld,Finge sångarn följa På din glada f&rd!

Följd af qvällens andar I den skumma lund,

Trötta fogeln landar Ibland almars rund.

Glada siska,

Älska, hviska

Fritt invid din makas sköt! Dina nöjen friska S&llan mensksn njöt!

Full af helig smärta Skalden gör sin bön Vid en liljas hjerta,

Varm som han och — skön Tåren rinner,

Kinden brinner;

Uti helig harmoni Skaparljuset hinner Bön och poesi!

“Gud, Du sången hade Åt min sj&l till tröst!

Is och eld Du lade Uti samma bröst:

Hopp och minne Slöt Du inne

I en ren och klangfull sj&l; Gif mig ödmjukt sinne,

Gud, som vet mitt v&l!“

»Vinglös engel s&nde Du i stoftets drfigt;

Skalden såg oeh kåndeSig med heune slägt.

Engel, qvinna!

Bränna, brinna Under både fröjd och tår, Lida och dock vinna Ensam du förstår!"

„När mig dödens engel Helsar, Gud! till Dig Från en bruten stångel Själen svingar sig.

Tag mig åter!

— Se, jag gråter — Anden gaf Din kärlek mig; Du den ock förlåter,

Att den söker Dig!“

L1NNÆA BOREALIS.

En blyg charit i nordens vår,

I minnets klosterdok hon står,

I ljufligt mandeldoft och bön Vestaliskt ren och skön.

En bedjande Marie-bild,

Hon blommar ty st, hon blommar mild, Der djupast minnets vaka slog I enslig nordanskog.

Naturens blomstersuck hon är,

Dess aldrablygaste begär,

Ljuft rodnande, i strålar fly På kindens litøehy.Känn, hur det slår i hennes bröst, Hon andas varmt i kulen höst!

För himmelsk ren hon är att dö I sjelfva vintrens snö.

Hon hör till dessa stora små,

Som lika aftonstjernan stå I helig glans, i stilla ljus I tidens vilda brus.

Ej har hon rosens stolthet fått, — Nej, hon vill vara måna blott Till denna blomsterverldens sol, Som står vid nordens pol.

Du silfverljus i rosengård, Perlsmycke på Den Stores vård, Som gömmer bort din egen glans Jungfruligt skygg i hans, v

Brinn i den tysta skog som förr, Och vid en nordisk tärnas dörr,

I ljufligt mandeldoft och bön Yestaliskt ren och skön!

DITHYRAMB.

Fatta kristallen, Eldige yngling I Stänk öfver harpans Glittrande guld Glödande drufvans Frusande perlor — Sjung och var glad!Klinga med bröder Varmt för din flicka, Kläd uti vällust-Domnande toner Kärlekens svärmiskt Ljufva idyll,

Hur du i saligt Bäfvande trånad Vandrade ofta Tyst vid dess sida Kring i de dunkla Parkernas frid;

Lekte kring henne,

Bi kring sin blomma, Medan i trädens Ångande kronor Lockade kärligt Maka sin make,

Luna ur glesa Nattmoln sig bröt . Och med sitt milda, Trånande öga Signade huldrikt Makar, som brunno Blott för hvarandra, Och såsom toner Ljuft smälte samman, Själ uti själ!

Sjung om den första Segertriumfen,

När hon berusad Sjönk till ditt hjerta, Och från dess skullra Klädningens gaz,

Lätt som ett luftigt, Darrande månskenSänkte sig Ödmjukt Ned för din blick,

Och dina armar Bäddade brudsäng Varmt åt den hulda, Svärmande flickan,

Der hon de blyga Kindernas purpur,

Der hon de hvita Formernas snö Lade i stilla Offrande kärlek,

Och i dess blickar Trånad och vemod,

Och på dess läppar Yrande löjen Kysstes som dufvor, Dogo i fröjd,

Blott för att åter Gladare uppstå,

Varmare brinna,

Skönare dö.

Fatta kristallen,

Eldige yngling!

Klinga med bröder Varmt för hvar broder, Blås från hans hjerta Hvaije bekymmer,

Som med sitt svepdok Höljer hans verld!

Icke få sorgens Gnagande matkar Frossande suga Ungdomens blomkalk — Dränk dem i harpklang,Dränk dem i vin! Konsten att lefva Sångmön oss lärde, När hon oss gaf Det herrliga bud: Plocka, du yngling, Njutningens guldfrukt Af hvar minut, som Flyr i din famn! Skämta vid bägarn, Skalkas med tärnan; Då hasta åren,

Lätta som fjärlar, Fram mot sitt mål; Och när den sista Aftonen kommer,

Räds icke döden,

Dö som du lefvat, Fatta pokalen Ännu en gång — Somna *i kärlek Och dö uti sång!

NI AGAR A.

Jag stod på Niagaras öde strand, Förtärd af mina känslors vilda brand; Min inre verld mig tycktes ändå vara Ett ännu mera otämdt Niagara.

En kolsvart, stjernlös himmelskupa låg, En likduk kastad öfver fradgad våg,Och åskan tungt på kopparmolnen körde,

Men endast jag och nattens gast det hörde.

Allt lefvande så plötsligt undanvek,

I denna dödens hårda jättelek,

Och satan skrattade så gällt i bergen,

Så att det skar och kylde genom mergen.

Så genom hjertats svarta midnatt kör Förtviflans vilda spann här innanför,

Och lidelsernas djeflar hånfullt skratta,

Sig vältrande i brott på lastens matta.

En gång — det är nu mycket långese'n —

En salig tro ock i mitt inre sken;

Men otrons hemska mordbrand nu mig lyser, Dess eld min själ förstör, och jag — förfryser.

En gång en fager flicka mot mig gick,

Af oskuld rodnande, med himmelsk blick,

Den blicken ljög; — en menlös narr, jag trodde, Att oskuld mera än på ytan bodde.

En mörkrets djefvul i en himmelsk hamn,

Snart låg hon somnad i en annans famn,

Och rodnande om ljufva synder drömde,

Och nöjets bägar till berusning tömde.

Man trallade också för mig en gång Om „evig vänskaps" tro, en utnött sång;.

Den visan var dock icke svår att sjunga,

Ty hjerta kräfde den'just ej, blott tunga.

Du mensklighet! hvad vill du skryta af?

Du är, hvad som du var, en pyntad graf;Din synd du uti dygdens trasa gömmer Och, skuldfri sjelf, du likar friskt fördömmer.

En raggig ulfvaflock med blick af lam,

Du stryker öfver hela jorden fram,

Af Gud du säger dig ha lånat tycket;

Men, med förlof, du felar i det stycket.

Du hycklerska! omkring din nakna blygd Du sveper händigt fikonlöf af dygd,

Och sedan inför både Gud och like Du går och pockar på ett himmelrike.

Om här du vore uti en person,

Jag skulle dig ifrån en diktad thron I Niagaras bränning stöta neder,

Med dina dolda brott och fagra eder! .

Och sedan väl jag gömt din usla skam,

Jag kastade mig sjelf i hvirfvelns damm: Hur rysligt skön den stunden skulle vara,

Då Niagara uppslök Niagara!Bernhard Elis Malmström.

Född i Nerike 1816. Docent i estetiken vid Upsala Universitet 1843. E. O. Prof. 1856. En af sv. akad. 1849. — Ariadne. Sthm. 1837. Fiskarflickan på Tynnels'6. Sthm. 1838. Samlade Dikter. Sthm. 1845—7. 1855.

HVAR FINNS ETT EVIGT PÅ MIN STIG?

Svarhelst på lifvets ban du skådar Säg hvar ett oförgängligt fanns?

Sjelf morgonen sin qväll bebådar Och natten bådar dagens glans.

Hvar finns ett evigt på min stig?

J släckta stjerner, svaren mig!

Hur mild i Juni-qvällens dager Den solbeglänsta nejden log!

Hur ömt i skog ljöd sångarslagen, Men skogen fälldes, sången dog. Hvar finns ett evigt på min stig? J gula parker, svaren mig.

Hur skön var drömmen som jag drömde På modersknä i fadershus?

Hur sval den skugga då mig gömde,Min framtid då hur rik och ljus! Hvar finns ett evigt på min stig? J barndomsminnen, svaren mig!

Hur öm var Hon, hur skönt begåfvad, För hvilken först mitt hjerta brann. Var hennes kärlek mig ej lofvad?

Yar hennes lofven ic^e sann?

Hvar finns ett evigt på min stig?

Min ungdomskärlek, svara mig.

Hur ljuf var vännen som mig räckte På framtids fröjd en trofast hand! Hvart flydde hoppet, som han väckte? Det gömde sig å fjerran strand.

Hvar finns ett evigt på min stig?

J hädangångne, svaren mig.

J hädangångne, svaren, svaren! Fanns uti himmel, fanns på jord En bild, som J ännu bevären,

För evighetens anblick gjord? Hvar finns ett evigt på min stig, J sälle andar, svaren mig.

J svaren mig! En bild ej finnes, För evighetens anblick gjord.

I bild ej evigheten vinnes.

Ett bildlif lifvet är på jord.

Hvar finns ett evigt på min stig? I själens djup det gömmer sig.HVI SUCKAR DUT SÄ TUNGT UTI SKOGUN '<

Och liten pilt han sitter en kulen hösteqväll'

Och leker tyst inunder gula linden:

Han ser hur ljusen brinna uti Guds Faders tjell Och hör hur löfven prassla under vinden.

Men huru länge pilten i sina drömmar satt,

Allt mörkare blef lunden uti Septembernatt.

Då suckar det så tungt uti skogen.

Och liten pilt han lyssnade, blef hemsk uti sitt mod, Och böljade att springa utåt leden.

Han tänkte stygga tankar och skrämde upp sitt blod Och vilsegick på ljungbeväxta heden.

Han tänkte uppå Fader, på Mor och Syskon kär:

„Gud nåde mig, som liten är, om väl jag vore der!"

Då suckar det så tungt uti skogen.

Men månen träder stilla ur sönderbrusten sky Och kastar silfvértäcket öfver jorden.

Och skuggorna förskräckta till bergens fotter fly,

Och trollena de flyga uppåt norden.

Och bergens toppar glimma — men skogen han är mörk, Och ufven sjunger sorgesång i regnbegjuten björk —

Då suckar det så tungt uti skogen.

Och liten pilt han löpte utöfver vidan hed Och tänkte uppå mången gammal sägen.

Och himlens stjernor skredo och natten led och led, Men ej så träffade han rätta vägen.

„J blida stjernor alla uppå den höga stig,

J vissnade små blommor, o sägen, sägen mig:

Hvem suckade så tungt uti skogen?"Men alla stjernor tego och liten blomma teg,

Och pilten många bittra tårar fällde.

Så kom han till små elfvors tjell. — Med vingesnabba steg Han midt i deras lätta ring sig ställde.

„O J, som träden dansen på ljungbevuxen stig,

J skönaste små syskon, o sägen, sägen mig:

Hvem suckade så tungt uti skogen?"

Och liten elfvadrottning med fagra läppar log Och smekte liten pilt på röda kinden.

„Gråt icke, vackra gosse, fastän du vilse drog,

Fastän du blef så hemsk inunder linden.

Men sätt dig här på tufvan å ljungbevuxen stig Och torka dina tårar, så skall jag s^ga dig Hvem suckade så tungt uti skogen.

„När natten sakta stiger utöfver land och sjö Och dagens sorl begynner att försvinna,

Och vågen går till hvila inunder grönan ö Och alla vackra stjernor böija brinna,

Då blifver himlens båge så ren och spegelklar,

En här af goda englar så tyst derunder far Och gråter silfvertårar öfver jorden.

„Då ser i himlens spegel sin bild den arma jord,

Och finner sig så dyster och förkastad,

Hon täljer alla synder, all lögn och flärd och mord, Hvarmed hon är se’n tusen år belastad.

Då far en dödens rysning igenom hennes merg,

Då bedja alla dalar, då bigta alla berg,

Då suckar det så tungt uti skogen."

„Haf tack, du elfvadrottning, det glömmer jag ej mer, Ej heller fruktar jag att hemåt vandra.

Se der! i månens strimma min rätta stig jag ser.Farväl! vi glömma icke brådt hvarandra.

Väl är jag mycket ringa, ej har jag gode och gull, Men Herren vill jag lofva att aldrig för min skull Det sucka skall så tungt uti skogen."

H JERTKL AP PN INGEN.

Om öfver dig jag skulle klaga, Mitt hjerta, ingen undra bör.

Och derför nu jag vill dig taga, Törräderska. i strängt förhör.

Du vågar minst en gång om dagen Att slå revelj uti mitt bröst.

Det är likväl bestämdt mot lagen, Som du skref under i fjol höst.

Du minns — då var det ej så farligt, Men du for fram på samma sätt.

Till slut du svor att klappa varligt, Blott då och då och tyst och lätt.

Det är dock hårdt i ensligheten Att jemnt ha’ dig att frukta för.

Blir du ej bättre, i förtreten En vacker dag bestämdt jag dör.

Tror du att jag dig kan förlåta, Att du mig narrar dag och stund, Att rodna, skratta, dansa, gråta Förutan all förnuftig grund.Får jag ej bannor jemnt och ständigt, Fastän det icke är mitt fel,

Om någon gång jag syr eländigt,

Förföljd utaf ditt gyckelspel.

Om någon gång en nål jag tappar,

Om jag en maska fäller ner . . .

O du min Gud! när hjertat klappar,

Och hela veriden se’n det ser.

Nej, falska hjerta, du min plåga,

På dig jag aldrig mer skall tro,

Ty du har satt i eld och låga,

Hvad fordom var ett fridens bo.

Och allting ut och in du vänder, Åskådliggör min sorg, min harm.

Du kinden målar, Ögat tänder Och väcker suckar i min barm.

Att lefva i en ständig våda För vittnen i min inre verld,

Som veta allt — och allt förråda —

Gud! hvad jag är beklagansvärd!

Kanske vi blifva dock förtegna,

Se’n vi förtrott hvarandra allt,

Se’n dessa känslor innerst egha Arbetet ut sig till gestalt.

Välan! vi älska då, mitt hjerta,

Å ja — det är vår gamla trall.

Men hvem? och hur? Om ock med smärta Du detta dock förtiga skall.Bevara väl den kära fången;

Ty flög den ut, då blef jag vred. Och vet, mitt hjerta, denna gången Vi älska riktigt med besked.

Ack! åren komma, åren fara:

Snart är jag tjugo — tjugotvå.

Väl är det bra att flicka vara,

Men bättre vara fru ändå.

Nog är mig ensamheten bitter På tu man hand med dig ibland,

När Mamma länge borta sitter Hos fruarne med kort i hand.

Att vara god, att vacker kallas,

Min Gud! hvad tjenar detta till,

Då det är ingens eller allas,

Hvad man den ende egna vill?

För honom blott jag ega ville Allt ädelt af en men skas lott,

För honom dygd, för honom snille, Behag, talanger utan mått.

Med honom — Gud! — jag ville gunga Som fågeln glad på samma gren,

Och sjunga, »älska — älska, sjunga,

Tills lifvets sista qväll blef sen.

Då skulle jag mitt hufvud sänka Emot hans bröst med trofast mod.

Då skulle han med kärlek tänka:

För mig hon varit skön och god.Dock ack! jag fjolla, har ej åter Mitt hjerta sprungit re'n itu.

Det är ju löjligt att jag gråter Så der för ingen ting som nu.

Tst — Mamma kommer-----------Akta, akta

Jag hör i trappan hennes Qät.

Ack, kära hjerta, klappa sakta,

Du stannar nog ej af för det.

Att jag af bäfvan så skall stamma!

Gud! — om det vore någon ann' . . .

I himlens namn! det är ej Mamma, * Du vilda hjerta, det är han!Anders Johan Afzelius.

Född i Alingsås 1817. F. d. Premier-Löjtnant i Dansk tjenst. Tullinspektor i Cimbritshamn. — V&rminnen. Lund. 1845. Frids-och Stridsbild*. Sthro. 1850.

STUDENTEN.

Gå fram kvar du vill i land och stad — Välkommen är du riddare glad,

Som svurit ljusets baner.

Den gamle gläds vid ditt öppna skick Och ungmön rodnar för tändande blick, Som talar om tro, som talar om hopp Och både trotsar och ber.

Att strida är skönt, att lida är sällt,

Då härrop skallar kraftigt och gällt:

Vak upp! du krigare god.

Och far du ej värmas egen härd — Dig värmer en eld, som är mera värd: Den stolta känslan i egen barm Som vittnar: du stred med mod.

Och vinner du aldrig skatter och guld, Och blir dig, yngling, ej lyckan huld —Hvad mer? — försaka du kan.

Friskt mod, gladt sinne är lycka nog,

Med det kan du le, fast hoppet bedrog. För sanning du stred, en gyllene tro På ljusets seger du vann.

Ännu är du ung och skön din verld,

Och djerft öfver vårgrön stig din förd Du styr med hoppet till vän.

Så lek då med glädjen på ynglings sätt, Se guden i ögat ärligt och rätt,

Drick djupt ur dess bägar lifslust och hopp, Den rågas ej mer igen.

Drag ut som du börjat på vikingatåg Och lifva med ljungande ord din håg Till bragd, som vaknat i nord.

Och kommer handlingens tid en gång,

Så färdig du är till strid som sång.

Det djerfva: framåt! i ditt öga står, '•Med det du besegrar en jord.*)

*) Denna sång skrefs 1845, straxt efter Studentmötet i Köpenhamn.Gunnar Wennerberg.

Född i Lidköping d. 2 Okt. 1817. Fil. Mag. 1845. Doc. i estetiken 1846. Lektor i filosofien i Skara 1849. — På „Gluntameu tillämpade Sveriges vittra areopag Kjellgrens yttrande om Bell-mans Sånger: „Tonkonst och dikt hafva så iklädt hvarandras behag, så sammansmält till en skönhet, att man föga kan se, hvilken mest skulle sakna den andra för sin fullkomlighet, versen, att rätt fattas, eller musiken, att rätt höras. — Gluntnrnt. Ord och Musik. Sthm. 1849—51.

ILVINDS SAGA.

Vid Enara, tidigt en vinterdag,

Bland Ijällar och drifvor föddes jag.

Jag skulle bli stor,

Så spådde min mor,

Ty allt, hvad man vill, man så gerna tror.

Min far, Nare Nordan, var vindakung Och bodde vid nordpolen, evigt ung; Hafsstormarne8 gång,

Fjftllilarnes sång

Han lärde mig sjelf med buller och bång.

Min mor — hon är död — Zephyria Flägt Med Vestanvindarne räknade slägt.Hon sang alltibland Om freminande land

Och smekte min kind med sin varma hand.

Snart pröfvade jag mina vingars par Och stormade kring både nätter och dar. Ju mera det hven,

Dess klarare sken

Min panna, den tiden från fåror ren.

Så minns jag — det var en midsommarnatt, Då solen alltjemt på himmelen satt Och glömde gå ned Och stråleglans spred På skyar och sjöar och berg och hed r—

Att du, Sulitelma, så underlig Hof upp ditt öga och log mot mig,

Du vänaste mö,

Med barm utaf snö!

Då svor jag för dig att lefva och dö..

Jag kysste din hjessa, jag smekte din fot; Fast soldrotten rodnande gnistrade hot, Jäg vin gar ne slog Omkring dig och log,

När Allfaders bud honom nedåt drog.

Så gick det en tid, då kom bud från far: „Ung Ilvind skall fara, får ej bli qvar!u Då blef jag så vred,

Yrok brakande ned i

Hvad han hade skonat på flell och hed.

Och sunnanåt drog jag med bister min, Der mötte mig Vestan, min morfars kusin,

88Han sade: „Se så,

Var inte så rå“ . . .

Och lärde mig sväfva och hoppa på tå.

Stormvingarne mina med föga fog

Han klippte och 9ade att hälften var nog; Och mera behag Och nättare slag

Jag öfvade in, fast vingklippt och svag.

Se’n följdes vi åt till Italiens land.

Der sjöngo små vindar vid Arnos strand.

. De lärde mig snart Att glömma min art

Och sjunga, som de, både mildt och klart.

Der dvaldes jag qvar under lek ett år

Och tiden den gick, som då lycka rår, Till dess att min håg Ät Nordanland låg

Och längtan mig dref öfver Skog och Våg.

Jag kom till mitt land, jag välkommen var,

Ty vårliga skänker jag med mig bar.

* Och skogarnes sus

Och bäckarnes brus

Steg jublande mot mig ur jordens grus.

Sist kom jag hit hem en midsommarnatt,

Då solen alltjemt på himmelen satt Och glömde gå ned Och stråleglans spred

På skyar och sjöar och berg och hed.

„Se här, Sulitelma, din fordne vån--------

Se ej så på Solen — känn mig igen!Jag lydde min far,

Och vida jag var,

Men nu är jag hftr och till brud dig ta’r.a

Då qvad Sulitelma: „min ende vän Bland tusen, som komma, jag känner igen; Som storm var hans sång, Yidtfamnande lang

Hans vinge och nordanifrån hans gang."

Då fann jag, att vind, som tillbaka far, Är icke densamme, som förr han var.

Med den, som har vändt,

Är föga bevändt,

Han kännes af ingen, som förr honom kånnt.

ACK, HVAD VÅRT L1F ÄR ELÄNDIGT! t

Ack, hvad vårt lif är eländigt! Finns någon fröjd på vår jordiska stråt, Som ej börjar med ståt Och så ändas med gråt? — Nämn en sällhet, som varar beständigt!

Yärst utaf allt är att vistas Är efter år här vid Akademi’n;

- Ty hvarenda termin Skall man hålla god min Och se glad ut, fast vännerna mistas.

Men i mitt hjerta jag gråter Bittrare tårar ån ögat förmår,

Ty jag vet och förstårAtt den vännen, som går, Är ej lik sig, då han kommer åter.

Tempora enim mutantur Et nos mutamur in illis — och då Få vi hjertan så små Men förstånd, som förslå Ad culpandum quæ mine laudantur.

Då med ett medlidsamt löje Lyss’ man till sagor från framfarna da’r, Huru barnslig man var,

Lika nöjd hvart det bar,

Blott man skötte sitt dagliga nöje.

Och uti hjertats små kamrar,

Der förr så varmt och så lifligt det var, Tomma väggar stå qvar,

Och blott Ecbo ger svar,

Om en vän står vid dörren och hamrar.

Derföre vill jag nu fresta Djupet vid bålens letheiska strand;

Ty en engel ibland Stiger ned till dess rand Och rör om, liksom förr i Bethesda.

„Drick då, drick jern i hvar sena, Skölj digÄ — han säger — „i hjerta och trut, Ty det heter till slut:

Sista paret skall ut!“ —

Då är godt att ha märg uti bena.SOTARNE.

FÖRSTA SOTAREN.

Nu ftr jag h&roppe igen,

Svart, som hin hale, men vig, som en apa;

Tänk, om jag damp ner uti gränd! — Då skulle folket väl stanna och gapa!

Men jag är trygg,

Ligger på rygg

Längsefter åsen och sträcker på kroppen; Och, om jag föll,

Tror jag han höll —

Annars så fick väl vår Herre ta’ opp’en.

ANDRA SOT AREN (kommer opp på ett tak midt öfver gatan.)

Kors, ligger du der, din krabat,

Tiger som muren och glömmer bort ropet!

Du måtte fått dugtigt med mat,

Ligger så lugn, som du låge vid stopet. Har du kanske Något att ge?

Kasta då hit öfver gatan en lyra! —

Nå, det gick bra!

Tack skall du ha!

Nu ska’ vi skrika och ropa som fyra.

(De ropa.)

FÖRSTA SOTAREN.

Så! — släpet är slut för i dag.

Kom nu med hem och slå sotet utaf dig!ANDRA SOTAREN.

Nej, vänta, så bjuder väl jag På*ett stop öl, för den biten du gaf mig.

BÅDA.

Hurrah! Hurrah!

Sotarn mår bra,

Slipper arbeta båd* nätter och dagar; Sliter ibland Ondt lite grand,

Sedan han gör blott hvad honom behagar.Carl Johan Bergman.

Född i Wisby d. 8 Juli 1817. Fil. Mag. 1842. Lärare vid Wisby Elementarläroverk 1843. — Linnæa liorealis. 2 h. 1840—2.

QVINNANS LOF.*)

Flickor! jag bjuder Er blygt de ungdomliga tonernas

hyllning,

Leende flickor! för Er glömmer jag himmel och jord. Vänliga klöfverblad af allt, hvad konsten har anat Herrligt och skönt, af allt lifvet har ädelt och ljuft, Älskliga trefald af samma behag, J tjusande systrar, Lika till antal med Er Gratierna voro en dag.

Dock, om Gratier allt, hvad den Grekiska sagan förtäljer,

Är ju en skimrande dikt, är ju ett gyckel allén'!

När på den grönskande jord de Olympiske Gudarne lekte;

Glädtig var qvinnan och skön: Gratie var hon dock ej. Då var lifvet ej adladt ännu, dess innersta mening Dunkel och outtydd, ytlig var skönheten än.

Blod i de kroppsliga formernas kraft, i retande later Konstnärn och Sångaren såg, dårligt, sin själs ideal. Qvinnan, ett smycke allen' på mannens prunkande rustning,

) Tillegnadt Rosa, Vendela och Fanny.Aktades, ärades blott såsom ett kosteligt ting.

Gömd i den mörkaste vrå af det stora, det festliga huset Satt hon, begråtande allt, frihet och ära och ro.

Satt och förnötte sin dag bland slafvinnor i nesliga yrken, Död för det sprittande lifs friska och ljufva behag. Hellas! din sköna natur, olivernas vänliga skugga, Yrande bäckarnes språng, skälmska najadernas ras, Täflingens höga behag vid Olympias prunkande fester Voro för henne ej till. Ensam, förgäten hon stod. Qvinnans svärmande själ, dess fromma, längtande hjerta, Qvinliga känslornas glöd anade ingen ännu. —

Snart kom en mildare Sol och lyste den töckniga verlden;

Töcknet, det kalla, försvann; villorna trifdes ej mer. Friare rörer sig lifvet alltre'n, och fromt i sin frihet Fattar med klarnande blick lifvet sitt eviga mål. Andens gudomliga kraft, dess skära, dess himmelska

skönhet

Träder förklarad och hög fram uti handling och dikt. Tanken bestiger sin thron: nu mer beherrskar han verlden; Tanken, den tysta, förmår mer än de rasslande svärd.

Äfven i dunkelt gemak, der hon smäktat, den tjusande

Qvinnan,

Tränger med segrande kraft räddningens himmelska

sken.

Hög i sin oskuld, leende, blyg hon träder i dagen, Helsar och helsar igen grönskande dalarnes frid,

Hels ar deu skimrande sky, den friska och svalkande

vinden,

Fågelns melodiska slag, blommornas yppiga skrnd. Armarna sträcker hon älskande ut mot lifvet och verlilen;

Ser hon en rinnande tår, genast hon torkar den af. Hör hon en qvalfull suck ur ett ensligt, ett söijande

hjerta,

Genast hon närmar sig det, trycker det troget mot sitt. Mildt hugs valande skrider hon fram, och lifvar och tröstar,Tyglar med kärlekens blick mannens obändiga trots.

Rikt kring hemmets asyl hon breder det gladaste skimmer, Himmelens englar på vakt stå kring den heligas bo.

Qvinnan, förskönande så det arma, det flyktiga lifvet, Mötes af hyllande rop; tusende kyssa dess spår.

Ridderligt ynglingen böjer sitt knä för den dyrkade

tärnan,

Strider till skönhetens pris gladt uti blodigt tornér.

Hör i den lyssnande natt trubaduren förråder sin kärlek, Bjuder åt slumrerskans bädd gyllene drömmarnes frid!

Såg du den fromma jungfruns blick vid altarets rundel, Såg du den rodnande mön, kysst af sin make som

brud,

Såg du en huld, försakande mor i bamenas skara, Hörde dess jollrande smek, hörde dess varnande ord?

Mycket af himmelens salighet då du skådat på jorden, Lifvets odödliga ton hörde ditt öra deri. —

Qvinna, du väsen af frid, du flägt af den Eviges ande, Buren till sorgernas verld, svalkande, smekande, ljuf!

Ofta i strid med jernhård pligt, med flendtliga öden Mannen med flämtande bröst störtar, och önskar att dö.

Leende nalkas du då, du värmer den domnade handen, Trycker på blödande sår kärlekens helande kyss.

Dödens kyliga svett du torkar från sårade pannan, Ordnar med lenande hand lockarnas blodiga prakt.

Tröstande sitter du, trogen och glad, vid lidandets läger, Nekar dig dagarnas fröjd, nekar dig nätternas ro.

Helsa du bringar och lif, du segrar på plågan och döden, Ärret, det djupa, ej mer syns, se’n du andats derpå.

Jordens bräckliga band jemnt slitas af nöden och sorgen, Brister der stundom en länk: strax t är den räddande der,

Knyter med doftande rosor ihop den slamrande kedjan: Kedjan i blommorna dold, sårar ej mera din fot.

Dubbelt skön i ditt heliga kall; du yfs ej deröfver: „Äran den Eviges är: jag är hans bräckliga bud!wQvinna, du skapelsens värmande sol, du hjerta i tingen.

Lilja, som breder ditt doft vidt kring den ödsliga jord, Heliga lifs-harmoni, som förnimmes trots skärande missljud, Kärlekens hulda symbol, fridens och hoppets idyll, Kunde jag sjunga ditt lof till melodiskt dallrande strängar, Kunde jag säga i ord allt, hvad jag känner och tror! Sångaren sänker sitt hufvud af sorg, att icke hans lyra Eger en endaste ton, värd att förklinga för dig!

ARBETETS ÄRA. *)

Så säger sagan oss, att fordomtida Uti vår höga, minnesrika Nord,

Vid hjeltars, siares och skalders sida Var Vapensmedens plats vid drottens bord. Så var hans manligt sköna yrke

äradt: Hans arm var stark, hans sinne oförfäradt.

Du skulle sett hans raska bild, kringgjuten En vinterqväll af tusen gnistors prakt,

Der hög han stod bland brynjorna och spjuten. Och hört, hur hammarn föll i hurtig takt! Hur han förstod att segerrunor rista:

De svärd, han smidde, skulle aldrig brista!

Hans tid gått ut, den vilda, trotsigt fria; Men ej med den hans yrkes ära dog.

Nu smidas fridens vapen: bill och lia, Och segrar ha' vi till att vinna nog.

Men stundar strid för Friheten och Ljuset; Smid andra vapen! Vi gå man ur huset.

Och du, med flydda dagars enkla seder, Och högtförfaren uti konst och slöjd,

*) Vid en Smeds silfverbröllop.Hjertinnerlig och from, hvars tro och heder Vår kärlek varit och vårt hjertas fröjd:

Ditt arbet', som ditt ord, är tillförlitligt,

Ditt hjerta bottenärligt, oförvitligt!

Medborgardygd! du grund hvarpå vi bygga, Fot af granit, som templet hvilar på!

Står du blott fast, då hänga hvalfven trygga, Och tornen spira dristigt mot det blå.

Och böner hviska, orgeltoner spela,

Och frid och ära skimra kring det hela.

Ett härdigt folk, i strid med hårda makter, Ett idogt slägte, utan vank och svek;

I solens ljus, i grufvans mörka schakter Hvar möda kär och ljuflig som en lek:

Så Polhem's land! i lust, i nöd och fara,

Och endast sa, skall du ditt namn försvara.

Thy låt oss flitens tysta segrar fira,

De fridsamt vunna utan blod och krig.

En skål för dig, som silfverlockar sira,

Och en, du fromma Silfverbrud, för dig!

En skål för Kung och Land, för Sång och Lära, Och för Arbetarns flit, Arbetarns ära!Carl Wilhelm August Strandberg.

Född i Södermanland d. 10 Jan. 1818. Kanslist. Känd onder pseudonymen Talis Qvalis. — Med glödande känsla besjunger han i ett tankdigert, manligt och kraftfullt språk frihetens lof. — Sånger i Pansar. Lund. 1845. 1847. Vilda Rosor. Jönköping. 1848. Öfversättningar af Lord B v ron. 8 h. 1853—56. Dikter. 1854.

TILL SVENSKA FOLKET.

Åter har morgon grytt, Solen, som gramse flytt, Lyfter sig nu på nytt Öfver vår strand:

Heder och ära ån Bygga bland svenska män, Endrägt skall bo igen Inom vårt land.

Atlas, af ålder hvit,

Sätter sin säkra lit Till höfter af granit,

Fast på sin rygg , Himmelens klot han bär:

Så, om du ense är,Folk! mellan våg och skär Ståndar du trygg.

Spade du har och plog, Malmfyllda berg och skog. Rik är du mer än nog: Och under nöd Skogen nog skäntfer

han Tröja åt fattig man,

Och utaf bark du kan Skära ditt bröd.

Smattrar trumpetens ljud, Kläd dig i vapenskrud, Brottas ännu med Gud Till dess han ger Fienden i vår hand,

Seger åt Svealand,

Och öfver nordanstrand Hägnande ser.

Väl är oss Sverige kärt, Väl'är det kärlek värdt, Allt hvad vi älska lärt Var fosterländskt: Långligan tid också Skall gamla Sverige stå, Blott våra hjertan slå Enigt och svenskt!

KORPRALEN.

Y id bryggan i dalen ståndar en strid, Det ljuder så sällsamt i nattens fridOch eldande tillika. •

Kossacker störta i svärmar fram,

Och småningom midt i en sky af damm De svenska färgerna vika.

Men redan solen på berget står:

Med lansar smidda af guld hon slår Kossackernas fläditande leder..

Och blodröd flyter den stilla elf,

Som om den flammande gryningen sjelf Från himlen 9tupat ditneder.

De samla sig åter, de gula och blå; Fast lederna glesnat, de sluta ändå Sig tätt intill hvarandra.

En gammal korpral i spetsen är,

Den ena armen i band han bär,

Geväret uti den andra.

„Stäm upp en svensk, en lifvande sång Och trumman rör ännu en gång,

Det gör en godt i själen.

Så vilja vi se, hvem snabbast *är, Kossackens häst eller vårt gevår En kula är lätt på hälen."

Och åter den svenska trumman går Och åter det svenska stålet slår De tunga, de gnistrande slagen.

Den lilla skaran ej hejdas kan,

Den fäktar och faller man för man — Men bryggan med storm är tagen.

På knä den gamle korpralen står Och ansar sitt friska, sitt blödande sår Med fingrar sönderskjutna:Bakom honom ligga led för led De blå och de gula, på svenskmannased Än i döden sammanslutna.

„Mina gossar ha klädt sig i rödt i dag, Och färgen är äkta, det lofvar jag,

Af kossackens hjertblod tagen:

Nu bädden oss ned i grafven med den, På den man känner oss svenskar igen Ännu den yttersta dagen!"

HYMN.

Ur svenska hjertans djup en gång En sainfäld och en enkel sång,

Som går till kungen fram!

Var honom trofast dch hans ätt, Gör kronan på hans hjessa lätt Och all din tro till honom sätt,

Du folk af frejdad stam!

O konung! folkets majestät Är äfven ditt: beskärma det Och värna det från fall!

Stå oss all verldens härar mot,

Vi blinka ej för deras hot,

Vi lägga dem inför din fot —

En kunglig fotapall.

Men stundar ock vårt fall en dag, Från dina skuldror purpurn tag, Lyft af dig kronans tvång;

Och drag de kära färger på,Det gamla gula och det blå,

Och med ett svärd i handen gå Till kamp och undergång!

Och grip vår sista fana du,

Och dristeliga för ännu I döden dina män!

Ditt trogna folk med hjeltemod Skall sömma af sitt bästa blod En kunglig purpur, varm och god, Och svepa dig i den.

Du himlens Herre! med oss var, Som förr du med oss varit har, Och lifva på vår strand Det gamla lynnets art igen Hos sveakungen och hans män, Och låt din ande hvila än Utöfver nordanland!J. A. Kiellman Göranson.

Född å Gripsholm d. 22 Nov. 1811. Komminister 1837. — Dikter. Sthm. 1839.

TANKE OCH KÄNSLA.

Från jorden opp till himlen svingar ömen, Den djerfve tankens örn, att solen nå, Den heliga, den höga lifvets källa,

Från hvilken ljuset öfverströmmat verlden; Der vill han rena sig från stoftets smittdr, Och dricka himmelens odödlighet.

Beundrande en hop står stum inunder, Med häpna blickar följande hans flygt, Hans bana, ej af hinder genomskuren,

Der fri han svingar sig i solens sken.

Och när från deras syn han snart försvinner, Så jubla de och tro, att han har hunnit Sitt efterlängtade, sitt'sköna mål;

Men han, den fria örn derofvan fryser; Han ser väl solen, men hur fattig nu, Beröfvad sina strålars kungakrona,

Och blek som månan, kallare än hon,Allt mera vikande till ijerran dunkel.

Han ser med fasa, att han än har åter En ödslig evighet att genomsväfva,

Der intet spår den irrande ledsagar,

Och ingen hvila åt den trötte bjudes.

Men i hans innersta en jordisk hunger Blir öfvermäktig himmelska begär,

Hans syn förvirras och hans vingar domna, Och genom molnen, som hans skam fördölja, Far han förtviflad ned till jordens klippor: Ej det hans trängtan sökte har han funnit: Och ingen krona hans förhoppning vunnit.

Men ner på jorden stannar qvar en fjäril, Den skimmervingade minutens son,

Den blyga känslans njutningsfulla käril,

Han forskar ej hvar ljuset kommer från,

Han njuter from dess fröjd, och tror, att Hertha, Den hulda modern, skänker honom det,

Han sitter tyst vid rosens rika hjerta,

Och dricker derutur sin salighet.

Ty solens strålar bo alltjemt hos gräsen,

I blommans klara färg do bryta sig,

De ingå renande uti hans väsen,

Och tända der en lust så innerlig-----------—

När 8trålarne sin dans om qvällen sluta,

Och elfvor daggens diamanter strö,

Då har han lefvat eadast för att njuta,

Då dör han ock för att af njutning dö.Gudmund Leonhard Silverstolpe.

Född i Stockholm d. 5 Juli 1815. E. O. Kanslist i K. krigs-exped. 1837. DÖd d. 27 Sept. 1853. — Dikter. 2 vol. Sthm. 1851—2.

ÖKNEN I OASEN.

Utan gräns, oöfverskådlig, utan lif och utan vexling sträcker sig den vida Öknen som ett dödt och slumradt verldshaf. Öknen bär dock i sitt sköte gröna, svala, blomsterrika, lummiga oasens eden, der de klara vattensprången spritta gladt i dunkla lunder, der de fria fågelskaror qvittra gladt i täta dungen.

Men i midten af oasen, famnad af dess gröna armar, flägtad af dess rika grenar, rundt omtonad af de friska källors sorl och fågelsånger, är en liten öken åter,mera liflös, mera dödslik, mera tyst och utan vexling, än den stora utanföre.

Ty den vida öknens sandhaf kan dock röras upp i vågor, yra vildt och ändra former under stormens jette vingar; kan ock någongång, då vinden fört ett frö i fjerran rymden, och då solens väna stråle mildrad gjutes öfver fälten, ur sitt ofruktbara sköte alstra fram ett strå, en planta, som af dolda källor näres och i sena tider vexer upp till palm med herrlig krona. Men den lilla öknens yta blir dock lika stel och jemnad, ginge' stormens vilda ande än så våldsam fram deröfver; röjer intet drag af fägring, smyckas ej af ros och grönska, sände solen än så varma, milda, ljufva kärleksblickar.

Natt och dag och storm och eol-lugn, moln och klarhet, allt är lika för den evigt stumma öknen.

Ty den är ett öfvergifvet, tomt och döfvadt menskohjerta.

BRUSTNA STRÄNGAR.

Ötorrn" heter ynglingens lösen. Framåt ilar han glädtigt på stridsbanans stråt.Faran han endast till namnet fått röna, stolt vill han kufva den okända sköna; vid sin triumfvagn han henne vill se fjettrad: — o ve! minns ej har mången förr i den fejden blef sårad och fången.

Ut har han stormat i vidöppen verld, kommer så åter till fädernehärd tyst och med kallsvett på kämpareänne. Huru han kampen bestått ej vi känne: hvad han förlorade och hvad han vann vet endast han.

Dock står det skrifvet djupt i hans drag hvad han heratat af lifvet.

Fred har han ernått, en sådan slags fred, som i en stad, hvilken elden brännt ned, och der bland remnade, svarta ruiner endast en nattflägt i murarna hviner.

Stum är han nu; ej som stormstilladt haf: stum som en graf.

Nästa minuten

hafvet kan brusa, — men grafven blir sluten.

Ögat, som strålade eldigt och käckt, blickar nu liknöjdt; dess låga är släckt.

Ej ur vulkanen mot himlarna flammar elden, som sprängde sin fjellstarka kammar; glöden är svartnad i lidelsens ugn; ytan är lugn.

Kanske derunder

sjönk ett Pompeji i härjningens stunder.

Fruktan och hopp, som på verldslifvets haf jaga de dödlige, vet han ej af.Stelnad han sitter i nattliga töcknen,

8om den uråldrige Memnon i öknen. Endast då morgonsol, herrlig och ny, höjer ur sky gyllene klinga,

höres en suck ur hans stenbröst sig tvinga.

SKIFTEN.

Jag var en liten pilt. såg solens ljus, som öfver mig sin gyllne strålflod tömde, bland rosor leka i min moders hus der jag vid hennes hjerta satt och drömde.

Der var min hela verld.

Klart flammade på modershemmets härd min första kärlek.

Jag blef en yngling, steg med vidgad håg ur tjället, i naturens rika sköte.

Invid mitt bröst en strängad lyra låg, och diktens genier kommo mig till möte.

För frihet, ljus och sång jag lefde för en tid, jag ock, en gång ett lif af kärlek.

Och sången sanning blef och tog gestalt: en tärna sig ur blomsterkalken höjde.

Hon blef mig himmelen, hon blef mig allt, då i min famn och vid min mun hon dröjde.

Det är väl nu förbi; dock gläds min ande att den badat i ett haf af kärlek.Men detta glada lif ej profvet höll, för stormar tändes ej den skära flamman. En knlen vind strök fram, och genast föll min sköna troll v er ld i ruiner samman.

All verlden blef ett lik, på sviket hopp och brustna hjertan rik och arm på kärlek.

Jag hade blifvit man, och öde stod den sköna ungdorasstaden i ruiner.

Dock qväfves ej det himlabnrna mod, ty stjernan, som min dunkla väg beskiner, betecknar att jag har än mycket, mycket för mitt hjerta qvar till mål för kärlek.

Det är din stämma, gamla fosteijord, som i mitt bröst hörs mäktigt återskalla. För dig jag lefva vill, du helga nord, och till ditt hjerta skall jag en gång falla.

Min vagga och min graf, tag du det högsta, som en dödlig gaf: min sista kärlek!Thekla En6s.

Född i Upsala 1815. — Hjcrtats innerlighet, känslans sanning och naturens friskhet tilltala läsaren i dessa enkla dikter, hvil-kas författarinna vid sitt första uppträdande af Sv. Akademien vann dubbel belöning och af allmänheten emottogs med odelad t bifall. — Dikter. 2 vol. Ups. 1852—53.

STRYKNINGS VISA.

Ila, jern, så varmt och snällt Öfver linnets hvita fält! Hvaxje skrynkla plåna ut, Hvarje veck — i en minut!

Kläder, hvita som en snö, Somen svan i bad på sjö, —

Än i färd med fjädrars plock — Mjuka, liksom niblnens flock!

Nu min söndagsklädning hvit Vill jag stryka med all flit; Se’n i den till kyrkan gå,

Der de höga lindar stå.Der i skuggan får jag se Dalens blyga lilja le;

I en drägt mer fin och skär Himlens Herre henne klär.

Ljuft sin doft, så ren och blid, Sprider hon kring nejden vid. — Om i hemmet jag ändå Kunde sprida glädje så!

Ila, jern, så varmt och snällt Öfver linnets hvita fält! Hvaije skrynkla plåna ut, Hvaije veck ~ i en minut!

Roligt blir att lägga in Vackra, hvita tvätten min. Något bättre dock jag vet, — Men det är min hemlighet:

Att med gladt och trofast skick, Att med ljus och vänlig blick Plåna sorgens skrynkla snar Från en panna mild och klar.

B REF VE T.

Ett bref! jag fått mitt första bref! — Du kan ej tro hur glad jag blef: Du ej bedrog mitt tysta hopp!

Fort sprang jag med min skatt hitopp.

Min jungfrubur i högan loft Mig tycktes full af blomsterdoft;Så ljusi mitt lilla rum nu är,

Som om du hade varit der.

Jag tryckte brefvet till mitt bröst, Jag hörde i hvart ord* din röst, Och såg din blick så dj up och klär, Ditt trogna, blåa ögonpar.

Låt mig få hviska det helt tyst: Ditt namn, ditt kära namn jag kysst, Och se’n till syster, mor och far Jag säll det första brefvet bar.

Men nu med pennan i min hand Jag sitter — leende ibland,

Och än med en förstulen, tår,

Som ej på brefvet falla får.

Jag tänker på den sköna strand, Der förr vi vandrat hand i hand. Du dröjer ensam ännu der,

Och jag så*långt ifrån dig är!

Med dig jag lefva skall ändå:

Hvar suck skall tröst och gensvar få. Hvar fröjd, som nyss jag njutit har, Till dig på lätta vingar far.

Förr blef mig utan bok och sång En arbetsdag så tung och lång;

Ku hvarje syssla fått en själ:

Allt går så lätt, så fort och väl.

Se’n prosan kärleks vingar fått,

Jag ser att allt är ljust och godt:Hon af mitt hjertas poesi Skall mer och mer förklarad bli.

Snart hÖ9ten flygtar: i dess spår Den kalla vintern långsamt går.

Se’n kommer våren — och med den Jag kommer till mitt hjertas vän.

Se! redan är mitt papper slut,

Och jag har än ej talat ut:

Ack! om du läste i min själ

Hvad pennan glömt!—Farväl, farväl!

DEN LÄRDES MAKA.

Ljusblå söndagsmorgon stiger Upp, så strålande och blid;

Allt till stilla andakt viger, Lyser öfver jorden frid.

Bonden ifrån plogen ilar Dit, der himlasäd man sår; Smedens slägga, tystnad, b vilar, Han sitt mörka anlet tvår.

Barnet, som i dag får leka Fritt och gladt likt sommarvind, Lutar än mot kudden veka Slamrande sin rosenkind.

Mödans dotter sömmen gömmer, Och i helgdagsdrägt sig klär,Vandrande bland blommor glömmer Veckans sorger och besvär.

Och min spinnrock står så stilla, Undangömd i dunkel vrå;

Jag i famnen lyft den lilla,

Blickar djupt i ögon blå;

Knäpper hop hans späda hander, Hviskande en barnslig bön,

Och den unga blicken vänder Emot himlen, klar och skön.

Helga klockors maning ljuder, Tränger mäktigt till mitt bröst,

Och till höga templet bjuder Dem, som söka kraft och tröst.

Redan, helsande hvarandra,

Eldig yngling, gumma grå,

Ses med bok i handen vandra,

Att den öppna kyrkan nå.

Men med pannan stödd mot handen Sitter tankfull dock min vän,

Och som biet — forskningsanden Söker visdom! — törstig än.

Ej han hör hur klockan klingar, Njuter ingen sabbathsro,

Märker icke, hvad som bringar Festlig stillhet i hans bo.

Skall jag till hans sida smyga, Väcka drömmarn med en kyss,Hviskande med läppar blyga:

„Det har ringt till Gudstjenst nyes.“

Ljuft det vore att få bedja,

Följas åt på himmelsfärd,

Länkar i den stora kedja Ifrån stoft till englars verid.

Men jag vill ej honom störa;

Då vi äro ett, vi två,

Skall ju Gud hans böner höra, Som från mina läppar gå!

För att ur mitt lugna hjerta Jaga tillit, fröjd och ro,

Har man vågat honom svärta, Hviska tvifvel om hans tro.

Men jag kan de orden tåla,

Som en höstvinds kalla sus;

Jag har sett hans ögon stråla Af Guds sannings rena ljus.

Endast genom att sig närma Till all kärleks sol så klar,

Fick hans själ den milda värma, Som jag känner, att den har!

VALLFLICKAN.

Lätt, öfver kullar och fält, Springer jag kapp med små lammen Är med ett hopp öfver dammen. Hjertat det pickar så snällt,Lockarne flyga för vinden;. Högröda rosor på kinden, Strålande ögat så sftllt,

Så s&llt!

Gud! hvad din morgon är skön! Lärkorna jubla och drilla,

Viken så ljusblå och stilla,

Ängen så daggig och grön.

Tyst! Nu hörs hornet och skällan. Tänk om vi råkas vid källan! Fort, mina törstiga lam,

Dit fram!

SYSTER-ENGELN.

0, du älskliga bild!

Som mig vinkar så blid, Som mig helsar så mild, Med ditt leendes frid; Blicka, engel, igen Genom skyarnas flor Till din längtande vän,

Som bland skuggorna bor. Kom, då nymånen tänds,

På en silfverhvit sky,

Kom, då drömmen mig sänds, Förr än dagen ses gry.

Är förgått se’n jag såg Dina barnsliga drag,

Hårets nattliga våg,

Pannans leende dag,Och dock mames du mig; Ty du hviskar så öm Om ditt himmelska lif,

I min vako, min dröm! När jag vaknar, ett sus Af din vinge jag hör,

Ser hur morgonens ljus Vägen rosenbeströr.

Säg, o säg, hur dig var,

När en engel dig tog På sin arm och dig bar Genom rymden? Du log! — Hvad ej öra har hört,

Intet öga har sett,

Intet hjerta har rört,

Det har Herren beredt Sina barn i det blå.

Ned till jordlifvets höst Mild du blickar ändå,

Och en suck ur mitt bröst Vill ej engeln försmå.

Med vår fader du går Ofvan stjernorna nu.

Hos vår moder jag står Ibland blommor ännu;

Men af kärlek ett band Mellan himmel och jord Bär min suck till din strand Och hit neder ditt ord.

Får min suck någon gång Väl i himlen en röst? — Ack! ditt ord blir en sång I mitt klappande bröst!Hör dess bäfvande ljud, — Hör mitt himmelska hopp! — Se! på dödsengelns bud Springa portarna opp,

Och jag faller med fröjd I din öppnade famn.

Du, i strålande höjd, Nämner sakta mitt namn. Ljusets salighet gryr,

Nya vingar jag får:

Som en ijäril jag flyr Till den eviga vår.

Och jag blir till en ton I den himmelska chör,

Som kring skaparens thron Aldrig tystnar, ej dör;

Och jag blir till ett blad I den saliga krans,

Som får blomma så glad I hans anletes glans. Droppen, renad från grus — Gud! den själ, som du gaf — Sjunker darrande, ljus I din salighets haf!Pehr Thomasson.

Född i Blekinge. Landtbrukare. — Ur Dalen och Skogen. Sthm. 1846. Nya Dikter. Sthm. 1849. Harpotoner. Sthm. 1852. Kung Carl och ffans Bussat. G'.borg. 1856.

DEN BÄSTA BOKEN.

Jag vet en herrlig bok — mot denna Ä* andra böcker ingenting!

Så mycket snillrikt ingen penna Har tecknat än på jordens ling. Den är en öppen gudasaga,

Med hvaije år i ny upplaga.

En outtömlig rikdom hyser Den inom sig så underbart; Hvartenda ord af vishet lyser, Hvart blad är strålande och klart, Som stjernesådda himlapellen Uti den klara vinterqvöllen.

I lefvande bokstäfver prålar Den öfverallt, för blieken röjd,

Och ler i återbrutna strålarFrån fjellets solbeglänsta höjd Till dalens blomsterrika lunder,

Der allt förkunnar Skaparns under.

Långt mera stort än konsten äger I den jag stundligt skåda får,

Och mera skönt än skalden säger Omtonar mig hvarhelst jag går.

Till permar äger den azuren,

Och denna bokan är — naturen.

FATTA MOD.

Det är sannt, att lifvet äger Många sorger och besvär,

Men om rätt man öfverväger,

Det ej någon sorg beskär,

Som man ej i tid kan dämpa Genom bön och tålamod,

Blott man vet att kraftigt kämpa, Blott man vet att fatta mod.

Tro ej alla, som predika Om vår verlds eländighet;

Många blott af vana skrika,

Andra utaf pjunkighet.

Yerlden är, hvad den har varit, Ömsom både ond och god,

Ingen ännu vilsefarit, .

Som har vetat fatta mod.

Hvarför denna veka klagan: „Jorden är af sorger full"4,Tag emot den gifha agan För din egen välfärds skull;

Men misströsta ej i striden,

Tro att Gud i allt är god,

Snart är sorgens dag förliden, Blott du vet att fatta mod. •

Är du ung, och lifvet dansar, Lekande framför din syn,

Fullt af täcka blomsterkransar, Fallna likasom från skyn,

Och det skulle plötsligt hända Att det törne blir af allt,

Fatta mod, ty Gud kan vända Töraet i en blomgestalt.

Seglar du i hoppets julle Uppå lyckans falska haf,

Och din lätta farkost skulle Yilja gå med dig i qvaf På fördolda skär och bankar, Pejla djupet med ditt lod,

Refva seglen, kasta ankar,

Yet att hurtigt fatta mod.

Faller du från ärans höjder Ner i intets tomma famn,

Och de flykta, jordens fröjder, Som en bleknad andehamn;

Fatta mod! — den sol, som ilar Neder bakom fjellets topp, Endast några timmar hvilar, Innan hon går åter opp.

Om din ljusa stjern a slocknar, Eller går i molnen ned,Och det rundtomkring dig tjocknar, Der du står på ödslig hed;

Fatta mod! — ej foten slinter På den nattomhöljda stig,

Genom tidens labyrinther För. ett högre väsen dig.

Söka bvassa tungor piska Dig med tadlets nässelblad,

Bry dig ej om hvad de hviska, Utan modig var och glad;

Väl de kunna etter spruta I den lefnadsvarma blod,

Men de måste skamligt sluta,

Blott du vet att fatta mocL

Skulle dina vänner ila Före dig på dödens stig,

Stör ej deras ro och hvila Med en klagan sorgelig.

Du och jag och alla andra Skola samma väg deran;

Fatta mod, men icke klandra Hvad som icke hjelpas kan.

Om du är så fattig vorden,

Att du verkligt lider nöd,

Trampa icke modlös jorden,

För att få en beta bröd;

Lyft din blick mot himlens salar Och fall ned i ödmjuk bön,

Gräf se’n uti berg och dalar,

Och du får en riklig lön.

Jorden nekar ingen födan,

Som med mod arbeta vill,Rikligt gifver hon i grödan Hvad din nödtorft hörer till: Sjelfva bergen kunna dägga, Kunna gifva märg och must,

Om du modigt med din slägga Dundrar på med hjertans lust.

Har du under vexelrika Lifvet någon mö dig fäst,

Och hon skulle vilja svika,

När du älskar såsom mest,

Fatta mod, och sucka icke,

Som en narr, ditt kärleksqval; öfverallt, hvarhelst vi blicke, Flickor finns i tusental.

Men om du en ädel maka Utaf himmelen har fått,

Modigt strid och lid och vaka, Att förljufva hennes lott. Qvinnan, Skaparns mästerstycke, Om hon älskvärd år och god, Värdig är att älskas mycke För sin kärleks tålamod.

Står du ensam och förskjuten, Och all verlden går emot,

Fatta mod, ty på minuten Tystnar ofta stormens knot; Tänk, fast morgonen är mulen, Och sin skugga kring dig drar, Och, fast middagen är kulen. Kan dock q väll en blifva klar.

När som Engelbrekt utsträckte Armen mot förtryckets här,I mång tugen bröst han väckte Samma modiga begär;

Modigt visste han att frälsa Svea ifrån slafveri,

En den andra kunde helsa Åter såsom Svensk och fri.

Ingen konung Wasa blifvit, När bland Dala-folk han stod, Om han hade rådlös drifvit Och ej vetat fatta mod. Modigt Carl den tolfte ställde Upp sin här i Narva slag, Ingen enda modet fällde Derför denna hedersdag.

Den som modigt vill, kan timra Sjelf sin egen ärestod,

Se hur hoppets stjernor skimra Klart i verklighetens flod;

Skapa sjelf sin egen lycka,

Under måttliga begär,

Och sin lefnadsafton smycka Med hvad Gud behagligt är.

Derför bör du aidrig klaga Uppå ödets hårda lott,

Ödet är en gammal saga,

Gjord för barn och dårar blott; En och hvar kan ödet dämpa Genom bön och tålamod,

Blott man vet att kraftigt kämpa, Blott man vet att fatta mod.FORLOFNINGEN.

Flicka lilla, vill du älska mig? Gods och guld kan jag ej gifva dig, Men ett troget hjerta,

Som i fröjd och smärta Blott för dig vill slå,

Skall du odelt fa.

Undan stora verldens larm och skrik, Vid den lilla insjöns spegel vik,

Har jag byggt en hydda,

Stor nog till att skydda Mig och äfven den,

Som jag tar till vän.

Der skall du och jag i frid och ro Som ett fogelpar tillsamman ho, Och hvarandra lära Gud och konung ära,

Så i lust som nöd Anda till vår död.

Ifrån första stunden jag dig såg, Har du städse varit i min håg: När sig solen sänker Biler uppgår, tänker Jag på dig, mitt vif —

Nu ett ja mig gif!

Ack, du vill bli min! Nå topp, låt gå! Lilla lärka, högt i rymden slå — Flyg åt stjernelanden:

Hon har räckt mig handen;

Bringa detta bud Till all kärleks Gud.Carl A. Kullberg.

Född i Westergötland. — Bikter. Sthm. 1850*

SONETTER TILL JULIA.

7.

När är du skönast? När chariter banna

Hvart moln från dig, med löjets purpurvingar När sucken hemligt ur ditt bröst sig tvingar, Och tårens perlor i ditt öga stanna?

O! skön är Dagen, när i förger granna

Kring honom ljuset gyllne manteln svingar; Men skön är Natten ock, när månen slingar Sin silfvermitra kring dess dunkla panna.

Mig tycks du skönast, aldraskönast vara,

När af förtjusning dina ögon tindra,

Och tår och löje i din blick sig para.

Dess spegel-immor själens sken ej hindra,

Men i dess strålar de sig ljuft förklara,

Som milda sommarregn i solen glindra.18.

Hvad äro kyssar? Salig sympati Af tvänne väsen, lika varma, ömma. På deras läppar deras själar drömma, Och söka ord att kläda sig uti.

Men arm är tungan, språkets melodi,

Hur ljuft och smekande dess toner strömma, Är dock för matt, och mäktar ej uttömma Det fulla hjertats rika poesi.

Då mötas dessa dubbla purpurlågor, Der själ omfamnar själ i salig yra, Och i en blink ser lösta alla frågor»

Då spelar kyssen på sin gyllne lyra,

Ett ljuft adagio öfver hjertats vågor, Och himlen bäfvar i dess strängar fyra.

KONST OCH NATUR.

Hvar ligger det Skönas förlofvade land?

Hvar är de lycksaliges ö?

På vågor, som ila mot ingen strand,

Ej sväfvar hon, dikternas mö.

Du fåfängt den letar bland stjernorhas här, Du fåfängt till böljorna lyss,

I ambran, den ångande vinden dig bär, Du ej drack hennes himmelska kyss.Ej vandrar bon månblek på mjölkgatans stråt, Ej hon klagar i sorlande elf,

Ej hon gjuter i vinden sin darrande gråt — Bor hon ej i ditt eviga Sjelf.

Ej stirre du tårmild i rymderna ut,

Ej s&ge du jorden farväl;

För Juno du famnar blott molnet till slut. Det sköna, det bor i din sjat

En speglande droppe i verldsalltets ström, Sig sjelf hon i skapelsen vill;

Och drömde ej Psyche sin himmelska dröm, Så — gåfves ej himlarne til).

llvi mattas ej eviga solarne än?

Hvi trå de sin flammande dans?

Hvi komma väl vårame evigt igen,

Och offra sin vissnande krans?

Hvad läspar han till dig, den smekande vind?

Hvad klagar i källans musik?

Hvi bleker väl trånaden Cynthias kind? Hvi häfver sig suckande vik?

Hvart hasta de hvälfvande. krafterna sig, Hvart syfta naturerna väl?v Ack! alla de tråna till dig, till dig,

Och alla begära en själ.

De längta ur tryckande bojornas tvång, Det nödvändigas Q ettrand e grus;

De längta att uppgå i frihet en gång,

Och förklaras i tankarnas ljus.Och dcrfOr dig möter med lågande drag Naturen, din fängslade brud.

Den rodnande flickan i armarne tag,

Och blif hennes räddande gud.

Från slöjade ögonen bindelen ryck,

Och värm hennes skälfvande bröst, En glödande kyss uppå läppame tryck, Och gif henne själ och gif röst.

Försonad och fri, skall hon segrande då Upplåta sitt lif8 poesi;

Och du skall det klarnade språket förstå Och sjelf uti henne bli fri.

Men har du ej fattat med tänkande makt Din kärna, din innersta halt,

Du fåfängt dig störtar i skapelsens prakt, I det tjusande, gränslösa Allt.

Det rycker dig med i sin svindlande ström, En spån i den skummande elf;

Och vore ditt lif ock den skönaste dröm, Hvad du vinner — ej blir det dig sfelf.

Och strömmade känslorna öfver sin brädd, Och sam du i bildernas flod,

Ej friheten vann du på suckarnes bädd, Och konsten du aldrig förstod.

Ty grunden, på hvilken hon står, är /W, Och slafvar hon tålde ej än.

Besegra naturen förmår hon deri,

Att hon adlar och frigörer den.Och om du den heliga konst ej förstår,

Så binder hon, hämnande, dig.

Ditt lif blir på skapelsens kind blott en tår, Och i suckar förlorar det sig.

PÅ JULAFTON.

Å» faller menskligheten neder För det ljus, som utaf östern kom.

Vid Förlossarns krubba beder Veridens höghet fromt, och breder Ringa offret af sin rikedom.

Uti molnen höres englars tunga Öfver herdarne i Bethlehem:

Verldens födde Frälsare de sjunga,

Och förvånade stå gamla, unga,

När Guds klarhet svallar omkring dem.

Flyg på minnets tåre stänkta vingar Till din barndoms Bethlehem igen!

Hör, o själ! hur ljudet ännu klingar,

Som förlossning utaf höjden bringar För den tro, som vill anamma den.

Än går stjernan fram och visar vägen Till din barndoms aldrabäste Vän.

Tag ditt kors* och följ, var ej förlägen,

Ila trofast framåt, trogen, trägen,

— Se, för dig Hans famn står Öppen än.

Känn, hur varmt det från Hans sköte fläktar, Hör, hur ljufligt klingar ej Hans röst!När du lider, plågas och försmäktar, Fly till Den, som ensamt rädda mäktar Han vill stilla oron i ditt bröst.

O! så drick ur Nådens rika källa!

För hyar sorg finns der hugsvalelse; Hennes böljor synden öfvervälla,

Ty ur Sonens hjerteblod de qvälla, Mildt försonande all yerldens ve.Pehr Hampas Scherini.

Född i Östergötland 1817. Fil. Mag. 1851. Adj. vid Carlbergs Krigsakademi och Komminister i Solna 1854. — Dikter. Sthm. 1855.

DET ÄR DU!

Det år du, min Ottilia, min endaste brud, som mig flyr, som jag söker likväl . . .

Vill du lyssna, o säg, till de klagande ljud, dem en Gud har väckt upp i min själ?

Om i ensliga lunder, som saligt bebos blott af sång, blott af oskuld och vår, står och glänser af perldagg en doftande ros, det är du, som mig offrar en tår.

Om mig smeker en aftonens svalkande vind, om en stjerna bestrålar min stig, om en qvällrodnad färgar min bleknade kind, det är du, det är tanken på dig!

Om, när morgonen purprar det blånande hvalf, utur himmelska drömmar jag väcks,r&cker fåfängt min famn åt en flyende Alf, det &r du, åt hvars trollbild den r&cks.

Om jag svärmar i diktningens rymd någon' gång, om det glöder på känslornas härd några toner af eld, någon bäfvande sång, det är du, som är sångarens verld.

Om, när sucken sig höjer, förklarad i bön, den åt himmelen viger mitt aUt, om en längtan dit upp flyger eldig och skön, det är du, som är bönens gestalt.

Ja, min sorg och min lust, hvad som skönast jag drömt, hvad jag ljufvast har tänkt, såsom nu, och den bilden, som trogen och tyst jag har gömt i mitt innerstas ctøup, det är du!

O, Ottilia! på jorden för mig du blott fanns i min bön, i min längtande sång: men i himlen — om Gud ger mig trohetens krans, det är du, som den binder en gångV

ÖRNEN.

Om tankens genius och sångens i verlden du ej funnit än, på blickens ljungeld och på gångens känn honom dock i mig igen: ej med din håg vid stoftet stanna, ej blicken sänk, ej ryggen krök, men skåda fri, med lyftad panna, mot himlen opp och honom sök!Der träsket sväller utaf gyttja, fritt må vampyren flaxa der, men jag vill mina vingar nyttja till vallfart inom ljusets sfer.

Mot etlierns höjd, mot solens bana när stolt och djerf min färd jag styr, ej jordens småkräk målet ana, ej jordens qvalm min längtan bryr.

I molnen upp mitt bo sig sträcker med utsigt öfver jordens hörn: mer högt likväl den längtan räcker, som bär i skyn den fria örn.

Och åter, se'n jag trött mig lögat, jag vänder glad ur solens bad, jag fäller vingen, sluter ögat på klippans topp, min hvilostad.

Snart har sig dock mitt öga hvilat, min vinge spännes åter fri, och rymderna, der förr jag ilat, trygg som fJrut jag ilar i.

Hur skön är ej den pilgrimsfärden, när högt jag sväfvar ofvan skyn, men djupt inunder ligger verlden och blånar för min druckna syn!

Hur fri den zon, der nu jag svärmar, hur ren mot den, hvarfrån jag kom!

Mitt mål jag mer och mer mig närmar och har ej lust att vända om.

Den verld, der dunkla makter throna — det år ej den jag stammar från: min far i skyn bär ljusets krona och han skall kännas vid sin son.Den arma verid, der lögnen täflar med sanningen om spiran än och ömsom englar, ömsom djeflar i ständig vexling föra den — ej mer min håg den verlden lockar: dit himlars Drott mig vinkar huld jag flyger glad och stjernor plockar till perlor i hans kronas guld.

Hvarhelst han ser, der blommar våren, harmoniskt klingar sferers klang, till evigheter adlas åren och tingen få ett sammanhang.

J flyn, j flyn, j nattens spöken, der blott hans skugga möter ev, och lifvet har ej mer en öken, och skönheten står upp och ler.

Och fullt med gyllne runor rista Seraferna hans diadem: från skapar-dagen till den sista de glimma på hans mantelbräm.

En blick igenom rymden blickar och tänder solar — det är hans! och himlars här sig sammanflickar omkring hans hjessa till en krans.

Den ljusets källa, som jag tömde så mången himmelsk droppe ur, de drömmar, jag i molnen drömde, omstrålad af den blå azur, hvar hög mystér, hvars uppenbaring det låga stoftets träl ej fick — allt skådar jag i skön förklaring vid glansen ifrån ljungarns blick.Af gudars fröjd mitt hjerta sväller: hans thronsal får jag Au bebo! vid sjelfva thronen jag mig ställer och blixten bär i mäktig klo.

Det Högstas tolk, det Onämnbaras, en blick af mig ger sekler dag och mina vingslag återsvaras af evighetens pendelslag.

Ej mer behöfver jag förveten de gyllne gåtor undra på: jag tiden mätt och evigheten, en samnad bild af begge två.

Och när en sol ej mera skiner, när ej ett jordklot rullar mer, jag ur de krossades ruiner sig nya verldar bilda ser.Johan John.

Född i Stockholm d. 28 Dec. 1818. Författare till flera dramatiska arbeten.

TILL DEN SEXTONAKIGA. *)

Stolt, som cn viking på sitt segertåg,

Då, inot sitt roder stödd, med vingad håg Bort till de fjerran stränderna han seglar;

Så — lutad nu inot Hoppets ankar — står Amanda rosenflätande sitt hår,

Och drömmer — drömmer blott om sol och vår, Och räknar — lekfullt — sina sexton år,

Och ler åt bilderna i minnets speglar.

Ännu ett sextontal — och mången fröjd Har fallit ned ifrån sin himmelshöjd,

Och mången önskan dött uti sin knoppning, Och mången vän är borta eller glömd,

Och mången dom fast orättvis — är dömd, Och mången smärtans kalk är bottentömd, Och mången törntagg under rosor gömd, Och grafven väntar mången ljuf förhoppning.

f) I ett album.Hvad båta oas vål Hopp och Minne då? Ack jo, de äro syskon, dessa två,

Se, englavingame dem skönt förråda!

På jorden följa de hvarandras spår.

Den ena skördar hvad den andra sår.

Den ena kysser bort den andras tår,

Den ena kommer då den andra går.

Och Gud — blott Gud ser vågen för dem båda.

Amanda, snärt prå dessa minnesblad Står mången vänskapsed i full parad,

De ederna de gå så lätt att rista.

Men — om du glömmes, svikes af en vän, Gif kärlek, kärlek — aldrig hat igen, Mjuk är den örngottskudde — kärleken! Ack, huru ljuft, att somna in på den, Engång, när ögats töcken hinner brista.Herman Bjursten.

Född i Borås d. 24 Mars 1825. Fil. Mag. 1851. Lärare vid Clara Skola i Stockholm. — Minnen från Studenttiden. Sthm. 1851. Minnen från Gripshølm. Sthm. 1856.

DEN DÖENDE BRUDEN.

Farväl, min älskling! liljehvit är bruden, I grafvens mörker stilla sänks hon ner! Till högre saligheters njutning buden,

Hän skall hon svinga Öfver stoftets sfer. Ej din jag blef, men uti bröllopsskruden Åt ljusets brudgum jag min trohet ger; Och, höjd utöfver lifvets dunkla skiften, Min bröllopsbädd af döden reds — i griften.

Väl har jag lidit, väl har sucken smugit Utur mitt hjerta; hårdt det är att dö;

Och ofta tankens sorgsna dufva flugit Till dina stränder öfver vänlig sjö;

Den fröjd, som hoppets gyckelbilder ljugit, Ej fick den njutas af din trogna mö; Förbleknat hafva lifvets rosor alla Och liljans blad för dödens vindar falla.Dock gifs en Tro, aom hjertat ljuft hugsvalar, Ett Hopp, som når utöfver tidens gräns, O, när dess genius till min ande talar,

I fängselnatten bojan mindre känns.

Den bviskar vänligt om de blåa salar,

Der ej af qvalets lågor mer jag bränns, Der, då af döden lifvets lampa släckes, Till högre lif vid harpors klang jag väckes.

Gråt derför ej, min älskling, — jag förlåter Med glädje lifvets töckenfulla dal;

Farväl till dess vi se hvarandra åter,

Der palmen grönskar uti stjernströdd sal. Dock, väl jag vet, mitt minne du begråter, Och ej på jorden helas hjertats qval; — Men jordisk är ju ej vår kärleks flamma, Från högre rymder hennes lågor stamma.

Så vårda derför dessa helga lågor,

Till dess sitt ursprungshem de nå en gång! Släck dem ej ut i tidens dunkla vågor, Men värm vid dem ditt hjerta och din sång! En gång de skola lösas — lifvets frågor Och själen höja sig ur stoftets tvång;

Låt då din kärlek följa frälste anden,

Att omplanteras i de bättre landen!